تاريخ مكة

1

اشعار ... دولت عثمانيه

[illegible]

صاحب المام اغلو احمد

صاحب ومالك
[illegible] استاد قوچقچي له
[illegible] اشاه اولنمي

وقف السلطان الملك العادل والخاقان الأمجد الكامل
سيد طبقات الملوك والسلاطين وأكرم المجاهدين من الخواقين
السلطان ابن السلطان السلطان أبو الفتوح والمغازي
محمود خان ابن السلطان مصطفى خان لا زال في السوابغ
محامده الجليلة مذكورة ومآثر موصوفاته
الخيرية في صحفه مسطورة وأنا الفقير
إليه سبحانه وتعالى السيد ... الطاهر
المفتش بأوقاف الحرمين
الشريفين غفر له

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل الكعبة البيت الحرام قياما
للناس ووجه وجوه الخلفاء المسلمين اليها
بمزيد الف وفضل استيناس والبسها من حرير الا
مرتجا عنها كساء الخوف ولباس الباس
وشرف اعاظم الخلفاء والسلاطين بتوفيق
عمارتها على اشرف اصل واكرم اساس
والصلوة والسلام على سيدنا محمد خير الانام
الذي انزل عليه من بين الرسل الكرام قد
نرى تقلب وجهك في السماء فلنولينك قبلة
ترضيها فول وجهك شطر المسجد الحرام وعلى
آله وصحبه العظام نجوم الهدى ومصابيح
الظلام ما قام قايم بالمقام ووقف واقف بعرفات
ومشعر الحرام اما بعد باعث عقد احرام عزيمت سوق
كلام وسبب شد حزام راحلهٔ تقرير مرام اولدركه

وقتاكم

وقتاكم اتمام عمارهٔ مسجد حرام وتجديد قباب حرم
بالاحترام اشبو ايام خجسته فرجامده اعني خدا
وندكار اعظم شاهنشاه معظم سلطان سلاطين
الافاق مالك سرير الخلافة بالاستحقاق خادم
الحرمين المحترمين ومخدوم الملوك والخلفاء
بين الخافقين عون الاسلام وظهير المسلمين
غياث الدولة والدنيا والدين بيت جوان بخت
سلطان صاحب قران شه تاجور فخر عثمانيان
خداوندكار زمان وزمين شه دادگر داور
پاك دين فرازندهٔ رايت عدل وداد ابو الفتح
والنصر سلطان مراد لا زالت سدته السنية
مطافا لطوايف الاطراف والاكناف ومجر
عتبته العلية مكرما وملتثما لشفاه الاعالي
والاشراف حضرتلرينك زمان دولت وايام
سلطنتلرنده مقدر وميسر اولوب سكان

مكۀ معظمه وسدۀ كعبۀ مكرمه دن قدوة
الفضلا وعمدة العلماء والصلحا مولانا
قطب الملة والدين الحنفي عامله الله بلطفه الجلي
والخفي خصوص مكه نك تاريخنده بر مختصر
معتبر ومجلد بر عبر جمع وتاليف وترتيب
وتصنيف ايدوب مرحوم محترم خلافت پناه اعظم
صوبنه روانه اولندي لاجرم كتاب شريف
حسن عباره ولطيف استعاره ده اعذب من
الماء الزلال واحلى من وعد الوصال **بيت**
معانيه حور في جلابيب لفظه لها من وجوه
النيرات براقع واقع اولوب صحايف حسنات
عليۀ عثمانيه دن بر ورق منتشر وديوان
اعمال حسنۀ سنيۀ سلطانيه دن بر بيت
معمور اولغله معروف ومشهور اولمغين
نشر فضايل اولياء نعمتي ذمتۀ همتمه لازم

وبث فواضل

وبث فواضل خداوندان دين ودولتي عهده ء
عبوديته واجب ومتحتم بلوب خدمت لسدتهم
العليه واداء لشكر نعمهم الجليه تركي لسانله
تقرير وبيان وترجمه وتبياني بابنده جناب اصف
مناب عالي ذو المجد والمفاخر والمعالي اعني حضرت
عاليات سلاطين آل عثماندن اوج پادشاه
جم بارگاه وسكندر جاه وسليمان دستگاهك
خاتم خلافتن كوردن كفايته قلاده قلان اعظم
الوزراء العظام ذو القدر والعز والاحترام
الصاحب الاعظم الاكرم رافع رايات الفضل
ببذل الايادي والنعم ناظم امور الجمهور
بالرأي الرزيني المعتصم بحبل الله المتين محط
رحال الآمال والاماني فضل الله على الاقاصي
والاداني عضد الدولة العلية العثمانيه
مؤتمن الحضرة السنية السلطانيه **شعر**

بلند پایه وزیری که در زمانه نداشت نظیر
خویش برأی رزین وفکر صواب محیط دور
فلک با همه جناب رفیع نمین سد بحشمت
بدان رفیع جناب کهف الضعفا وملاذ الفقرا
الذی شهد بعدله کافة الوری محمد پاشا
وفقه الله لما یشا وحماه عما یخشی حضرتلری
قبلندن فرمان عالی صادر اولوب بر موجب
امر شریف واجب التشریف عبارات واضحه
برله کسوه بیانده جلوه کر قلندری مستدعای
محرر سطور اولاکه خصوص مسطورده
آمی وبما سود عفو ومغفرت رب غفورله
مغفور اولوب حدی الازمان والدهور
والاعوام والشهور والسنه ناسده ذکر خیرله
مذکور اولمق میسر اوله بفضله تعالی **نظم**
لم یبق متاغیرا تارنا وتجی بعدنا اخلاق وکلنا منی

مدى ط

مرجعنا للفنا

مرجعنا للفنا وانما الهنا الباقی توجیه خطاب
بی سیاق مؤلف کتاب ضمایر اولی البصایره
خفی وخواطر ارباب فضل باصره مختفی دکلدرکه
عامه ناسه حرم امن اولان مسجد حرام خصه
الله تعالی بمزید الاجلال والاکرام اعظم مساجد
دینا واشرف معابد بسیط غبرادر کافه انام
اوزره اکرامی واجب خصوصا پادشاهان
اسلام پناهه حفظ وحمایتی لازم ولازب
ایدوکنده اشتباه یوقدر بناء علی هذا مسجد
حرامی الی الآن سلاطین وخلفا وحکام وامرا
دن کیملر بنا وعمارت ومرمتنه کیملر اعتنا
اولندوغی تقریر وبیان اولنور **امدی** رأی امرا یا
نظیر صاحب دولان روشن ضمیره واضح ولایح
اولاکه تاریخ هجریه دن طقوز یوز التمش سنه
کلنجه مشاهده اولنان آثار آل عباسدن بعض

خلفاء كبارك آثار اطوار ديدهٔ روايت اولنور كه
چون ابو جعفر منصور دار فنادن چكلوب تاج
تخت سعادت اقبال اوغلى مهدي خليفه يه
انتقال ايديجك اطراف ونواحي ممالكي ضبط
واطناب سرادقات ملك وسلطنتي يرلو يرينه
ربط ايتدكدن صكره اخلاص نيت واحرام
عزيمت برله آهنك راه حجاز ايلدي طريق سد
كورده اولقدر مال فراوان ومبلغ بي پايان
بذل وانفاق ايتديكه اطباق اوراق محاسبان
آفاقك عشر عشيري كتابتنده طاقتلري طاق اوله
لازم ومبهم اولان مواضعده عمارت ومرمت
خدمتي مؤدي قلندقدن صكره در وديوار
وبام بيت الحرامي زعفران ومشك ايله اندوده
ايدوب زربفت قماشلر له سراسر پوشيده قلدي
انلردن صكره زيادهٔ دار الندوه معتضد خليفه

نك وزيادهٔ

نك وزيادهٔ باب ابراهيم مقتدر خليفه نك آثارندن
ايدي تاريخ سابق الذكرده مسجد شريفك جانب
شامي قيسنده اوچ رواق تمام ميل ايدوب سلطان
قيتبا مرحومك رباطنه ومدرسهٔ افضليه يه
متصل اولان سطحدن مفارقت ايلدي ناگاه ناگاه
حضرت پادشاه اسلام پناه سلطان اعظم شاهنشاه
اعدل واكرم سلطان سليمان خان عليه الرحمة
والرضوان جانب شريفندن بقدر الامكان
مرمت اولنوردي برقچ سال بو منوال اوزره
مرور ايدوب آخر الامر دعائم اركان خاصل اولمغه
امكان قلميوب رواقلر ميل كلي كوستريجك
ناگاه سقوط احتمالي ايله صورت حال سلطان
سكندر جاه خاقان سليمان دستگاه سلك سلوك
الزمان مالك خزائن الفضل والاحسان پادشاه
كريم وشاهنشاه اقبال نديم سلطان سليم

حليم عليه الرحمة الرب الرحيم آستانه سنه عرض اولندیٖ
وفرمان قدر جریان شهریاری بویله جاری اولدیکه
مسجد شریفك جوانب اربعه سندن سقفی مرفوع
ایدوب یرینه بنیان راسخة الارکان اوزره عالی
قبه‌لی موضوع قلمغله مسجد جوامی بیت معمور
ایلیه‌لی حکم جهان مطاع خاقانی وصول بولیجق امر عالی موجبنجه طقوز یوز سکسن
ربیع الاولینك اوندوردنجی کونی غایت احکام
واتقان ومصد وقه اسس علی التقوی من الله
ورضوان اولمق اوزره بناء حرم شریفه شروع
اولندی اندن سلطان فردوس مکان سریر
سلطنت جهاندن سراپردهٔ روضهٔ رضوانه
خرامان اولوب تاج سریر سروری ومتکای
مسند جهان داوری پادشاه دیندار فرمان
فرمای اقاصی واقطار اجل عظماء ملوك الاسلام

ظل الله

ظل الله علی کافة الانام والایام سلطان سلاطین
الارض باسط بساط العدل بالطول والعرض
کافل مصالح العباد والعباد ناشر الویة الامن
والامان فی جمیع الممالك والبلاد امیر المؤمنین
سلطان مراد جعل الله سلطنته کلمة باقیة فیه وفی
عقبه الی یوم التناد حضرتلرینك وجوه شریفلریله
زودتام وزینت مالاکلام بولدقده بناء مسجد
حرام سرحد اتمامه رساینده قلندی ولاشك اول
بنیان عظیم الارکان صفحات دهور وازمانده
اثر باقی اولوب بیت ان البناء اذا تعاظم امره اضحی
یدل علی عظم البانی حکمنجه عظیم شان سلا
طین آل عثمانه دال اولیجق داعیهٔ دولتخواهی
وحقوق نعم نامتناهی مقتضا سنجه فوایدٔ
کلام اغاز انجام سلك نظام ورشتهٔ انتظامه
چکلوب کتاب مستطاب بر مقدمه واون باب

وبو خاتمه اوزره ترتیب وتبویب اولندقدن صکره
الاعلام باعلام بلد الله الحرام بوله تسمیه قلندی
ومن الله المسئول ان یکسوه بکساء حسن القبول
المقدمة فی ذکر سند المؤلف فیما نقله فی الکتاب
واضح وجلی ومکشوف ومتجلید رکه جملهٔ
برکات علمادن بری بودرکه قولی قائلنه نسبت
وناقل منقول عنه ما بیننده مناسبت رعایت
اولنمغله صحت اخبار وصدق روایات آثار امرنده
مبالغه قلنه والا نقله اعتماد ومنقوله حسن
اعتقاد اولنمغه مجال قلمز اولا معلوم اوله که
مکهٔ معظمه تاریخی یازن علمانک اقدمی واول
سبیله سالک اولان فضلانک مقدمی امام ابو
الولید محمد بن عبد الکریم ازرقی در انلردن
صکره ابو عبد الله محمد بن اسحق بن العباس الفاکهی
در انلردن صکره سید تقی الدین محمد بن احمد

بن علی الحسینی در انلردن صکره حافظ نجم الدین عمر
بن محمد بن فهد الشافعی در انلردن صکره ولد
عزیزلری شیخ عز الدین بن عبد العزیز بن عمر بن
فهد در مؤلف کتاب مورخ اخباردن بالذات
وسایرندن بالواسطه روایت ایلدکلری اثنای
تقریرده اشارت اولنور انشا الله تعالی **باب
اول** شهر مکهٔ مشرفه نک وضع هیئتی وانده
واقع اولان اماکن ومساکنده بیع واجاره لری
نک کیفیتی وصحتی وبلد حرامک حکم مجاورتی
بیاننده در معلوم اوله که مکهٔ معظمه زاد الله
تعالی شرفا وتعظیما بر طولانی واقع اولمش شهر
معظمدر بر مبدئی وایکی نهایتی واردر
مبدئی معلاة دیمکله معروف مقابر شریفه
در ومنتهاسی جده جانبنده شبیکه دیدکلری
موضع ویمن جانبنده حضرت حمزه نک مولد

شريفي اولان مكانه قويبدر رضي الله عنه وعرضي
جبل حزول ديدكلري طاغك يوزنده جبل ابي قبيسك
نصفندن زياده چقنجه واقع اولمشدر بو ايكي
جبله اخشبان دينلور امام ازرقي كتابنده
بو طاغلري جبل ابي قبيس وجبل احمر ديو ذكر
اتمشدر جبل ابي قبيس ديدكلري صفا اوزرينه
مشرف اولان طاغدر ديمشدر بو تقديرجه
قعيقعان اول مضيع اول مضيعك اسمي اولدكه
جبل ابي قبيسه مقابل اولان طاغ آنك اوزرينه
مشرف اوله اما ياقوت معجم البلدان آدلو كتابنده
قعيقعان بر طاغدر كه مكهٔ مشرفه نك
اوستنه مشرفدر يعني انك اوزرنده طورلسه
يوقرودن اشغه مكه يه نظر اولنور ديمكدر
اصل لغتده جبل مشرف يوجه طاغ ديمك اولور
وبر طاغ ياخود بر بنا بر آخر يرك اوزرينه ناظر

اولسه انك اوزرينه

اولسه انك اوزرينه مشرفدر ديرلر بو تقديرجه
قعيقعان نفس جبلك اسمي اولور اما شمدي
ايكي جبل حزول تسميه ايدرلر جيمك كسري وزانك
فتحي ولامك تشديديله ديرلر بو اسمله مسمي
بر طائفه واردر اول طاغك اوزرينه كلوب
قونرلر ديخي انده طبل چالرلر انكچون مذكور طاغه
جبل حزول ديرلر اما موضع كعبهٔ معظمه
وسط مسجد حرامده واقع اولمشدر ومسجد حرام
ذكر اولنان ايكي جبلك مابيننده مكه شهرينك
وسطنده واقع اولمشدر مترجم حقير ايدر لفظ
مسجد حرام كاه اولور كه اطلاق اولنور ونفس
كعبهٔ معظمه مراد اولنور نتكم قوله وجهك
شطر المسجد الحرام قول شريفنده بو معني مراددر
وكاه اولور كه مكه شهري مراد اولنور نتكم
من المسجد الحرام الي المسجد الاقصى بيورلدقده

بو معنا مراددر وكاه اولور كه مجموع حرم مكه مراد
اولنور نته كم فلا تقربوا المسجد الحرام بعد عامهم
هذا آيت كريمه سنده بو معنى مراددر وكاه اولوركه
نفس مسجد شريف كه كعبة اللهك اطرافنده جما
عتله نماز قلنان مواضعدر اول مراد اولنور
فاضل كرمانى رحمة الله عليه صحيح بخارى شرحنده
بويلجه افاده بيورمشدر وشهر مكۀ مشرفه
نك وسعتى شويله دركه بركمسنه ابى قبيس اوز
رينه چقوب نظر ايلسه تمام شهرى كورمز زيرا طاغ
قولتقلرينه كيرمش بعض اماكن واردر انلره نظر
متعلق اولمز ايام حج شريفده وارد اولان
مصر وشام وحلب وبغداد وبصره ولحسا ونجد
ويمن قافله لرينه مستوفى كفايت ايدر وعمارت
شهر ازمان وايام وولاة وحكام ورخص و
غلا وشدة ورخا حسبنجه متفاوت اولور اما

اللآن سلطان

اللآن سلطان صاحب قران خلد الله ملكه دولتنده
واقع اولان عمارتى حد نهايتده در بوندن زياده
متصور دكلدر فاضل مؤلف ايدر بوندن اقدم
زمان صباوتده حرم شريف ومطاف مبارك كاه
هيچ شويله تنها اولوردى كه نيچه دفعه يا
لكزين طواف ايتمك ميسر اولمشدر ديو بيوردر
يالكزين طوافك كثرة ثوابى واردر زيرا عبادة
مخصوصدر تمام دنياده اول عبادتى شخص
واحد اقامت ايلمكدر موجوددركه قرين قبول
اولسوب مثوبات جزيله يه مؤدى اوله اما
بو معنى همان نوع انسانه نسبتله در والا بيت
شريف اصلا طواف ملائكه دن خالى اولمق
يوقدر بلكه اعين ناسدن خفى اولان اولياء
الله طوافندن خالى اولمامق ممكندر احتمالدركه
طواف ايده لى كمسنه كورميه اما بو معنى خلاف

ظاهر اولمغین چوق کمسنه اوقات حالیه کوزه
دلو که فرصت بولوب یالکیز طواف ایدرلر
زیرا اقسام عباداتدن بر قسم یوقدرکه آنی تمام
دنیاده یالکیز بر کمسنه اقامت ایلیه کندویه
مشارك بولنمیه الا طواف بیت الله وارددر
بو ممکندرکه تنها وشروب بر کمسنه اقامت
ایلیه بو عباده تده اصلا مشارك بولنمیه بحسب
الظاهر والله اعلم بالسرائر روایت اولنورکه
اولیاء اللهدن بر کمسنه قرق یل تمام لیل ونهار
فرصت ایام کوزتدیکه یالکیز طواف میسر اوله
هله بر کیجه مطاف شریفی تنها بولوب طوافه
باشلدی ناکاه کوردیکه بر یلان کندو ایله
بیله طواف ایدر ما انت یا خلق الله دیدی
یعنی ای حق تعالینك مخلوقی سن کیمسن دیو
سؤال ایتدی یلان ایتدی سن کوزلدوکك

نسنه سندن

نسنه سندن اول یوز یلدرکه کوزه درم بندخی
شمدی فرصت بولدم دیدی عزیز ایتدی هله سن
نوع انساندن دکلسن بو نوعدن خلا فرصت
بکا میسر اولدی دیدی وطوافی اتمام
ایتدی واهل مکه دن بعض پیرلر حکایت ایتمشلر که
ایلرو زمانده کاهی حرم شریف شویله تنها
اولوردیکه جبل ابی قبیسدن آهولر صفا
اوزرینه اینرلردی وصفا قپوسندن مسجد
حرامه کیرلر کزرلردی اندن ینه چقوب کیدر
لردی دیمشلر واول زمانده شویله اولورمش که
سوقسیی وقت ضحیده تمام خالی اولوب بیع و
شرا ایدر کمسه بولنمز ایمش کاهی بجیله جا
نبندن قافله کلوب شهره ذخیره کتوردلر
ایمش الور کمسه بولنمزغنزن کتوردکلری
ترکه وعره ایله اوجوزبهالره بیع ایدوب

جقوب كيدرلر ايمش و بونلر تمام رخا اوزره
ايمش انكچون كه شهرده خلق بغايت قليل و نقود
حد نهايتده عزيز ايمش اما شمدي بحمد الله ظلال
سلطنت سنيهء سلطانيه ده هم خلق بي نهايه
هم نعمت بي حد غايه اعلاه الله ... وادام
على العالمين نعمه مكهء مشرفه نك اطرافني بعض
جبال احاطه ايلمشدر كه انجق ياپان كمسنه لر
يوريمك ممكندر اوزندن آت ودوه يوريمك
قابل دكلدر اما اتله ودوه ايله وسائر يوكلو طوار
لر ايله كچمك لازم كلسه اوچ موضعدن غيري
سلوكه قابل يري يوقدر ومواضع مزبوره نك
بري معلاة جانبيدر وبري شبيكه طرفيدر
وبري دخي مسفله در وقديم الزمانده شهر مكه
نك اطرافنه سور عظيم چكلمش ايدي معلات
جانبنده جبل عبدالله بن عمردن جبل مقامه وارنجه ديوار

واردي

واردي دمور قپو اتمشلر ايدي جا بجا سيل
كچه جك منفذلر قومشلر ايدي حالا يقلوب
كتمش اثري قالمامشدر ولكن اهل مكه دن
بقيهء ديواري بعض مواضعده مشاهده قلمش
كمسنه لر الآن موجوددر عين حنين دن
اخراج اولنان جدول اقدوغي موضعه قريب
يرده كه مرحوم و مغفور له سلطان سليمان
خان عليه الرحمة والرضوان جانبندن بنا
اولنان سبيل واردر سبيلك اوستي عالي
منظره در جهات اربعه سنه شبيكه لر اتمشلردر
اول ديار خلقنك تفرجكاهيدر مزبور
سبيل قربنده بر قطعه ديوار ديقيلي زمانمزدك
طوردي شمدي پادشاه مرحوم معدلت
رسومك مذكور اثرندن ماعدا بالكليه منهدم
اولوب كتمشدر و شبيكه جانبنده دخي ايكي

طاغ اراسنده عظیم دیوار یاپلمش ایدی ایکی
یی دن قپوسی واریدی اولدخی منهدم اولوب
کتمشدر اما قپولرک کمرلری یقین زماننه دک
طورردی التندن جمال واحمال کچردی
اهل مکه دن الآن انلری دخی مشاهده
قلمش کمسنه لر موجوددر ومسفله جانبنده
دخی یمن یولنده سور وار ایدی حالا یقلوب
کتمشدر اهل مکه دن بلور کمسنه قالما
مشدر تقی فاسی متقدمین دن نقل ایتمشدر که
مکه معظمه نک اوزرنده سابقا ذکر اولنان
سوردن اشغه بر سور دخی وار ایدی مسجد
رایت دیمکله معروف مسجده قریب یرده ایدی
لعلع دیدکلری طاغله مقابله سنده اولان
طاغ مابیننه چکلمش ایدی الآن اول طاغ
لرده بعض آثار واردر که اتصال سوره

دلالت ایدر دیمشلر

دلالت ایدر دیمشدر اما الآن سورمذ
کوردن مطلقا اثر قالمامشدر فاکهی
رحمه الله ایدر مکه مشرفه نک جانب اعلاسنده
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک
آثارندن بئر جبیر قربنده بر مسجد شریف
واردر زیارتگاه ناسدر قدیم الزمانده
ذکر اولنان بئر جبیر دن اوته مساکن وبیوت
ناس یوغیدی حالا معلاة جانبنه چوق تجا
وز ایدوب اول سمتلر حسب عمارة اولمشدر
وفاکهی دیدوکی مسجد شریف مسجد رایه دردکه
فخر کائنات علیه افضل الصلوة مکه یی فتح
ایتدوکده اول محلده رایه شریفه لرین وضع
ایتمشلردر دیو روایت اولنور تقی فاسی
رحمه الله ذکر اولنان سورلرینه زمانده یا
پلمشدر وکیملر بنا ایتمشدر معلوم دکلدر

دیمشدر اما بزیم مسموعیمزدر که حالا اشراف
مکه نك اداماشرفلری عزهم اجداد عظامندن
ابو عزیز قتادة بن ادریس الحسینی رحمة الله علیه
بنا ایتمشلردر فاکهی دخی بویله ظن اولنورکه
انك دولتنده بنا اولنمش اوله دیو ذکر ایدر
وبعض تواریخده شویله فهم اولنورکه آل
عباسدن مقتدر خلیفه زماننده مکهٔ مشرفه
نك سوری واریدی اما قنقی سور ایدوکی
معلوم دکلدر دیمشدر ینه فاکهی بویله ذکر
ایدرکه مکهٔ معظمه نك طولی باب معلادن
باب ماجنه وارنجه ذراع شرعی ایله دودت
بیك ایکیوز یتمش ذراع یردر اما موضع
مذبور تمام استقامت اوزره دکلدر ما بیننده
بعض اماکن واردر که استقامتدن اخراج
ایتمشدر وینه باب معلادن باب شبیکه یه

وارنجه

وارنجه طریق مدعادن سویقیه وسویقه دن
شبیکه یه دك دورت بیك یوز یتمش ایکی ذراع
یردر نقل ایدرکه مکه شهرنده اول بیت
بنا ایدن کمسنه سعد بن عمرو سهمی ایدی
لایق بودرکه بلد حرامده بنا احداث ایلین
کمسنه کعبهٔ معظمه بناسندن یوکسك یاپمیه
زیرا صحابهٔ کرامدن بعض رضوان الله
علیهم اجمعین یوکسك یاپانلرك بناسین
یقمق بیوررلر ایدی انی دیتی ایدرکه کعبهٔ
معظمه ایچون دیدیلرکه مکه شهرنده اذن
یوکسك بنا اولمز روایت اولنورکه شیبه
بن عثمان بر یوکسك یره چقوب شهره نظر
ایدردی کعبة الله دن یوکسك بر بنا کورسه
امر ایدوب یقدوردی آل عباسدن
محمد بن علی بن عبد الله بن عباس رضی الله

تعالی عنهم مسجد حرام قوشوسنده بنا یاپدوغی
زماننده قومی تنبیه ایدوب کعبهٔ شریفدن
یوکسک یاپدرمدیلر ازرقی جدندن
نقل ایدرکه مکهٔ ~~مشرفده~~ معظمه ده
هر کیمسه بیت شریفدن اعلا بنا یاپدیسه
یقدرلمشدر ویاخود خراب ویباب اولمشدر
شهر مکه ده اولان اولرک بیع واجارلری
حکمی نجه‌در بیان ایده‌لم معلوم اوله که مکه
ده اولان دارلرک بیعی امام اعظم رحمه الله
علیه قاتنده ظاهر روایتده جائز دکلدر
بعضلر مع الکراهه جائزدر دیو نقل
ایتدیلر ~~ومعنی یعنی جواز مع الکراهه~~ امام
ابو یوسفله امام محمد رحمهما الله قولیدر صاحب
الواقعات فتوی بو قول اوزره‌در دیدی
ابو حنیفه رحمه الله حضرتندن حسن روایتنده

مکه ده اولان

مکه ده اولان دارلرک بیعی جائزدر وشفعه ده
طوتلور قول ابو یوسفده بودر فتوی د(خی)
بونک اوزرینه‌در عیون المسائلده بویله ذکر
اولنمشدر هدایه شرحنده قوام الدین ایدر
مکه ده اولان بنالرک بیعی جائزدر اتفاق
علما بونک اوزرینه‌در زیرا بنا بانی‌نک ملکی
در بر کیمسنه وقف یر اوزرینه بنا احداث
ایدوب بناسن بیع اتمک نیجه جائز ایسه بوده
ایلدر اما ارض مکه‌نک بیعی ظاهر روایتده
امام اعظم قاتنده جائز دکلدر قول محمد
دخی بودر اما ابو یوسف قاتنده جائزدر
طحاوی قول ابو یوسفی ترجیح ایلمشدر دیو نقل
ایدر دخی تفصیلی کتب فقهیه‌ده مسطور
در اما اجاره‌لری خصوصنده صاحب التنویر
ذکر ایتدوکی اوزره هشام روایت اتمشدرکه

امام اعظم رحمه الله بیوت مکه نك اجاره سن کریه
کورمشلر طشره ده کلن کمسنه لر بیوت مکه ده
ساکن اولنلردن فضله یی بولنوب سه نزول
ایدرلر والا امیه لر دیمشدر امام محمد که
قولی بودر امام محمد آثارده ابوحنیفه دن انلر
عبد الله بن زیاددن انلر ابی نجیح دن انلر
عبد الله بن عمردن انلر رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتندن روایت ایدرلر که
من اکل من اجور بیوت مکه شیأ فانما اکل
نارا دیو بیورمشلر یعنی بر کمسنه مکه
اولرینك اجاره لرندن برنسنه اکل ایتسه تحقیقا
اول همان آتش اکل ایتمشدر دیمکدر یعنی
اکلی سبب نار جهنم اولور دیمکدر بو حدیثی
دارقطنی دخی اسناد ضعیفله تخریج ایدوب
صحیح بودر که بو حدیث موقوفدر دیمشدر

وبنه امام اعظم

وبنه امام اعظم حضرتندن مرویدر که
اهل موسمه اجاره یی مکروه دن مقیم
اولانه مکروه دکلدر دیمشلر یعنی حج زما
ننده کلن طائفه یه ویرمیه لر انلره ضرو
رت واردر خالی بولدقلری یره قونه لر
اما مقیمه ضروره یوقدر انلره اجاره یه
ویرسه لر جائزدر دیمشلر حضرت عمر
بن خطابدن رضی الله عنه مرویدر که
حجاج کلدکلری زمانده خالی بولدقلری
اوه نزول ایتمك ایچون بیوت مکه نك
قپولرینی بغلمقدن نهی ایدرلر ایمش
عمر بن عبد العزیز رحمه الله زمان خلافتنده
امیر مکه یه امر یازوب کوندردیکه بیوت
مکه دن کمسنه اجرت المغه قومیه مانع اولمه
زیرا حلال اولمز دیر ایدی واجرت النلر

خفية الورلردي وجه جواز وعدم جوازي
كتب فقهيه فروعده مسطوردر اما بلد
حرامك اسماء شريفه سندن بري مكه در
بو اسم شريف عربلرك امتك الفصيل
مافي ضرع امه ديدكلري ندن مأخوذدر
ولد ناقه انه سنك ممه سندن ممه سنده
اولان سودي جميعا امسه هيچ سنه قومسه
بويله ديرلر بوندن اوتوري ديدكه معطشه
ديمكله داخي تسميه اولنور ياخود ذنوبي
نقص ايدر يا افنا ايدر انكچون مكه دينلور
برايسمي داخي بكه در زيرا جبابرلرك
بيونلريني كسر ايدر براسمي داخي عروضدر
علم عروض شعره انكچون عروض ديمشلردر
در كه خليل بن احمد اني مكه مشرفده
اختراع ايتمشلردر وداخي البلد الامين

والبلد

والبلد والقريه وام القري هب مكه نك
اسملريدر محب طبري رحمة الله عليه ايدر
حق تعالى مكه بش اسمله مسمى قلمشدر
مكه وبكه والبلد والقريه وام القري
ابن عباس رضي الله عنهما ايدر مكه مشرفه
جميع قرانك شاني جهتندن اعظمي اولدوغي
ايچون ام القري دينلمشدر بعضلر دخي
بسط ارض مكه نك تحتندن دوشنمشدر
انكچون ام القري دينلدي ديمشلردر وكوثي
وام كوثي داخي دينلور زيرا كوثي قعيقعاندن
بر محلك اسميدر وفاران ومقدس وقادس
دخي دينلور بو اوچ اسم تقديسدندر زيرا
ذنوبدن پاك ايلر وقريه النمل داخي ديرلر
زيرا قريه سي چوقدر وبنه جبابره حطمه يعني
كسر ايتدوكيچون حاطمه دخي ديرلر والوا

دی والحوم والعرش وبُنّه وصلاح کسر
حایله قطاع وزنجر بونلرده اسماء مکه دندر
طَیبه ومعاد دخی اسماء مکه دندر ان الذی
فرض علیك القران لرادك الی معاد قول
شریفنده ابن عباس حضرتندن مرویدر که
الی معادٍ الی مکه دیمکدر دیمشلر مجاهددن
منقولدر که براسی دخی باسّه در دیمش
باء موحده وسین مهملهٔ مشدده ایله زیرا
انده ظلم ایدنلری هلاك ایدر ایلی وناشّه
دخی دیرلر نونله وشین معجمهٔ مشدده ایله
زیرا ظالمی سوردکیدر بو مذکوراتدن
غیری دخی اسامیسی واردر مجد فیروز
آبادی اسماء مکه ده بر رساله یازمشدر
امام نووی رحمه الله ایدر کی بلادده بر بلده
یوقدر که انك اسامیسی مکه ومدینه اسماسندن

اکثر اوله

اکثر اوله عبدالله مرجانی دیمشدر که بر
کمسنه نك بودنی قانسه قاینله النّنه مکه
وسط الدنیا والله رؤف بالعباد یازسه لر
باذن الله تعالی قانی دکلوره اما افضل مکه
شرفها الله معلوم اولا که مکه ومدینه
زادهم الله تعالی شرفا وتعظیما افضل بقاع
ارضدر بالاجماع روی زمینده انلردن
اشرف یر یوقدر قاضی عیاض ذکر ایدر که
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
قبر شریفی یعنی جسد شریفی دکدوکی یر
بالاجماع افضل بقاع ارضدر اندن صکره
مکهٔ مشرفه می افضلدر یوخسه مدینهٔ
منوره می علما رحمهم الله تعالی اختلاف
ایتمشلردر امام اعظم واصحابی وامام
شافعی واصحابی وامام احمد بن حنبل و

اصحابی رضی الله عنهم اجمعین قوللری بودرکه
مکۀ معظمه شرفها الله افضلدر دیو عبد الله
بن الزبیر رضی الله عنهما روایتی اوزره
رسول الله صلی الله علیه وسلم صلوة فی
مسجدی هذا افضل من الف صلوة فیما سواه
الا المسجد الحرام وصلوة فی المسجد الحرام
افضل من مایة صلوة فی المسجدی دیو
بیورمشلردر معناسی مدینۀ منورده
اولان مسجد شریفه اشارت ایدوب بنم
مسجدمده قلنان بر نماز مسجد حرامدن
غیری مسجدلرده قلنان بیک نمازدن
افضلدر ومسجد حرامده قلنان بر نماز
بنم مسجدمده قلنان یوز نمازدن افضلدر
دیمک اولور بو تقدیرجه مکه مدینه‌دن
افضل اولور دیدیلر حق سبحانه وتعالی

بلد حرامی

بلد حرامی انواع فضایل ایله اکرام بیوردوغنده
شک وشبهه یوقدر جمله‌دن بعض بودرکم
کندی بیت شریفنی انده قلمشدر عباد الله
انده حج ایتسه‌لر گناهلری یارلغنور درجه
لری رفع اولنور وجمیع اهل اسلام
احیاء واموات قبله قلنمشدر وقادر اولنلره
عمرده بر کره حجی فرض عین اولمشدر وجمیع
ناسه هر ییل حج ایتمکی علی الکفایه فرض
اولمشدر بعض اول فرض فرضی اقامت ایتمکله
سایرندن ساقط اولور وبرلری وکوکلری
خلق ایتدوکی کوندن آنی حرام ایتمشدر
حرمتی واجبدر واحرامسز دخولی جایز
دکلدر وابراهیم واسمعیل علیهما الصلوة
والسلامک مقاملریدر وفخر عالم صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینک مسقط رأسیدر

انده طوغمشلردر وقبل النبوه محلی اقا
متلري ايدي بعد النبوه دخی اون اوچ
يل اقامت ايتمشلردر واكثر قرآن عظيم
انده نازل اولمشدر ايمان واسلام اندن
ظهور ايتمشدر حجر الاسود وزمزم و
مقام ابراهيم انده در وبونلردن غيري
نيجه فضائلي واردر وامام مالك رحمه الله
عليه قولنجه مدينهٔ منوره افضلدر زيرا
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتندن
مرويدر كه اللهم انك تعلم انهم اخرجوني
من احب البلاد الى فاسكني احب البلاد
اليك ديو بيورمشلر بري كه حق تعالى
حضرتنه جميع بلاددن سوكلو اوله اول
سايرندن افضل اولور وظاهر بودر كه
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك

دعاسی

دعاسي مستجاب اولمشدر مدينهٔ منوره ده
ساكن قلدي لاجرم مدينه افضل بقاع
اولور ديدي بوندن غيري احاديث
شريفه دن دخي ادله سي واردر ايكي
جانبدن چوق نزاع ومباحثه اولنمشدر
والله اعلم بحقيقة الحال اما مكهٔ مشرفه
ده مجاورة حكمي نيجه در بيان اولنور
امام اعظم ابو حنيفه وامام شافعي
حضرتلرينك بعض اصحابي ودين اسلامده
احتياط اوزره اولنلردن بر جماعت
مكهٔ مشرفه ده اقامت مكروه در ديديلر
زيرا خوف اولنور كه انده چوق طورمغله
انس حاصل اوله كوره كوره معتاد اولوب
ساير اماكنه قياس اوزره نظر نده بيت
شريفك حرمتي ساقط اوله تدريجله

قلبندن حرمته وهیبتدن نسنه قالمیه
یاخود اولکی حالدن نقصان اوزره اولهلر
اکثر ناسك حالی بویله اولمغین حکم کرا
هتی حال اقامته منوط ایلمشلردر امدی
مؤمن اولان کمسیه خیلی بودرکه کندی
وطننده طوره کعبۀ معظمه یه اکرام
واحترام واشتیاق اوزره اوله دیدیلر
امام اعظم حضرتلری بیوردقلری بومعنا
حو انکچون ایدیکه حضرت عمر رضی الله
عنه حجاج حاجلرینی تمام ایتدکدنصکره
دُرّه سن النه الوب ارالرنده یا اهل الیمن
یمنکم ویا اهل الشام شامکم ویا اهل
العراق عراقکم فانه ابقی لحرمة بیت ربکم
فی قلوبکم دیو کزردی یعنی حرمت بیت
شریف قلبلرکزده قالسون دیو هر

طائفه

طائفه کندو یرلرینه کیتمك ایچون ندا
ایلردی ابو عمرو زجاجی دیمشدرکه
شول کمسنه که حرم شریفده مجاور اوله
حالی بوکه قلبی ماسوی اللهدن بر نسنه
یه متعلق اوله تحقیقا انك زیانی ظاهر
اولدی وبعض سلف رحمه الله بیوردوغی
اوزره خراسان دیارنده نیجه کمسنه
واردرکه بیت شریفه انك قلبی حالا
طواف اوزره اولانك قلبندن اقربدر
غفلتله طواف اوزره اولمقدن حضور
قلبله توجه واقبال افضلدر ابن مسعود
رضی الله عنهما بیورمشلردرکه بر بلد
یوقدرکه مکه دن غیری کشینك مجرد
قلبنده بر امره قصد ونیت کلمسه کله
مؤاخذه اولنه اندن بو آیت کریمه تلاوت

ایلدی ومن یرد فیه بالحاد بظلم نذقه من
عذاب الیم یعنی سایر اماکنده بر کمسنه
بر یرامز عمله نیت ایلسه اول عملی اشلمینجه
یازلمز اما مکه ده همان نیت ایتدوکی کبی
یازیلور انکیچون ابن عباس رضی الله عنهما
مکه ده طورمزدی طایف مملکتنده واطراف
نواحیده طورردی بکا رکبه ده یتمش کناه
اشلمک مکه ده بر کناه اشلمکدن سوکلو
در دیو بیوررردی رکبه دیدکلری حجاز
ده بر یرک اسمیدر بعض علما ذاهب
اولمشدر که ارض حرمده حسنات متضاعف
اولدوغی کبی سیئات دخی متضاعف اوله
یعنی حرم شریفده بر کیشی بر خیر اشلسه
نیجه خیر اشلمش یریزا اولدوغی کبی بر کناه
اشلسه نیجه کناه اشلمش بریزا اولور دیدیلر

ومعلوم

معلوم اوله که حرم مکه دن مراد بودیار مسجد
لرینک حرمی کبی اولان دکلدر بلکه مدینه
منوره یولنده اوچ کونلک یر ویمن وعراق
طرفلرینده یدی میل یر وجده جانبندن اون
میل یر واربجه حرمدر حدود مذکوره
مابیننده واقع اولان طاغ وطاش وصحری
وبیابان هب حرمدندر ابو عمر وزجاجی
قرق ییل مکه ده مجاور اولمش حاجة بشریه
واقع اولسه حرمدن طشره چقوب قضا
ایلر ایمش امام اعظم حضرتلرندن دخی
بویله منقولدر که مکه ده اقامتلری مدتنده
انلرده بویله ایدرلر ایمش عبد الرزاق
مصنفنده ذکر ایتمشدر که اصحاب رسول
الله صلی الله علیه وسلم حج ایدرلردی
اندن دونوب کیدرلردی وعمره ایدرلر

دی مکه ده اقامت ایتمزلردی اهل الله
دن وهیب بن ورد مکی بیورر مشلودرکه
بر کیجه حجر کعبه ده نماز قلوردم کعبه
ایله استار کعبه ماییننده بر خفی کلام
اشتدم نه اوله دیو دکلدم ناگاه اشدم مکه
کعبهٔ معظمه مناجات ایدوب ایدر
یاجبرائیل الله تعالییه شکایت ایدرین
اندن صکره سکه شکایت ایدرین اول
نسنه دن که بنم اطرافمده اولان
خلقدن مشاهده قلرون اوتوردلر
حکایه لر ایدرلر لاغ ولطیفه لر ایلرلر
لانم ومهم اولمز سوزلر ودنیا سوز
لرین وغیبتلرین سویلیوب لهو ولعب
ایدرلر اگر بواشلردن واز گلمزلر ایسه
شویله سلکنورمکه هر طاشم قنغی طاغدن

کسلدیسه

کسلدیسه اکا رجوع ایلردیدی امام
مالکدن سؤال ایدوب یامالك حج
ایدوب یرینه کتمکمی یکدر یوخسه حج
ایدوب مجاور اولمقمی یکدر دیدیلر
ماکان علی الناس الا الحج والرجوع
دیو بیوردی بو کلامدن ابن رشد
فهم ایلدیکه مالك قاتنده مجاورة مکروه
اوله امام ابو یوسف وامام محمد
وامام شافعی وامام احمد بن حنبل
رحمهم الله تعالی مجاورة مکه مستحب
اولمغه ذاهب اولدیلر ملتقاده و
مبسوطده باب اعتکافده مسطوردرکه
مجاورة مکه ده بأس یوقدر وامامین
قاتنده مجاورة افضلدر فاسی رحمه الله
منسك الجده مبسوطدن نقل ایدوب

فتوی امامین قولی اوزره دردیمشدر
والله اعلم رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتندن مرویدرکه مَنْ صَبَرَ عَلَی
حَرِّ مَكَّةَ ساعةً تباعدت النار عنه
مسيرة مائة عام دیو بیورمشلر معناسی
بر کمسنه بر ساعت مکه نک ایسی سنه
صبر ایلسه نار جهنم اندن یوز ییللق
یول ایراق اوله دیمکدر وینه بیورمشلر
که مَنْ مَرِضَ يَوْمًا بِمَكَّةَ كُتِبَ لَهُ مِنَ العمل
الصالح الذي يعمله في سبع سنين فان
كان غريبا ضوعف ذلك یعنی بر کمسنه
بر کون مکه ده خسته اولسه یدی ییللق
اشلیه جکی عمل صالح انکچون کتابت اولنور
اکر غریب ایسه بو اجر مضاعف اولور
یعنی اوندورت ییللق عمل صالح کتابت

ونفر

اولنور بو ایکی حدیث شریفی امام فاکهی
روایت ایلمشدر امام اعظم رضی الله
عنه مجاورتی کریه کوردکلرینک اصلی
بودر که خلق حرم شریفک حقوقنی رعایت
وحرمت اقامتدن عاجزلردر اکثر ناس
قصور وتقصیردن خالی اولمزلر اما
شویله که بر کمسنه بیت شریفک اجلال
واعزازی تکریمنه کندوده قدرت اولدوغنی
بیله وقلبی کعبة الله اول مشاهده قلدوغی
اوزره قله اقامت فضل عظیم وفوز کبیر
ایدر وکنده اشتباه یوقدر ومکه معظمه ده
تضاعف حسناته شك یوقدر اما تضاعف
خصوصنده اکثر علمانک قولی بودرکه
سیئاتده تضاعف اولمیه یعنی بر کناه اشلینه
ایکی کناه یازلمیه اما بر ثواب اشلیه

ایکی ثواب یازلمق مقرردر دیمشلر
وشك وشبهه یوقدرکه اولیاء الله مکهٔ
معظمه یه کلوب کیتمکدن خالی دکلدر
مبارك وعزیز وقتلرده انلر مکهٔ
مشرفه یه وارررلر نظر شریفلری بر کمسنه یه
راست کلسه اول کمسنه سعادت عظمایه
واصل اولور وارد اولمشدر که انلر جمعه
کونلرنده وسایر اوقات شریفه ده مکه یه
واررلر وهر ییل حج ایدرلر لابد اهل
مکه اولیاء الله ایله حشر اولوب انلر
ایله اختلاطدن خالی اولمزلر نفعنا
الله تعالی ببرکاتهم **باب ثانی** کعبهٔ
معظمه نك شرفها الله تعالی بناسی بابنده
در سید تقی الدین رحمه الله تعالی شفاء
الغرام ادلو کتابنده بیورر که کعبة الله
شرفها الله تعالی نیجه کره بنا اولنمشدر
وعدد بناسی اختلاف اوزره در اما مجموع
اقوالدن حاصل اولان بودر که اون کره
بنا اولنمشدر اوله اولا ملائکه علیهم
السلام بنا ایلمشدر ایکنجی بنا آدم علیه
السلام حضرتنکدر اوچنجی بنا اولاد
آدمك بناسیدر دوردنجی بنا ابراهیم
خلیل صلوات الله علیه بناسیدر
بشنجی عمالقه بناسیدر التنجی جرهم
بناسیدر یدنجی اجداد نبیدن صلی
الله علیه وسلم قصی بن کلابك بنا
سیدر سکزنجی قریش بناسیدر طقو
زنجی عبد الله بن الزبیر رضی الله عنهما
بناسیدر اوننجی حجاج بن یوسف الثقفی
بناسیدر اما حجاجك بناسی همان التون

اولوق جانبنده اولان ديواردركه ابن
الزبير حضرتلرينك اول جانبده اولان
ديوارين يوروب دخي ايچرو براقمشدر
سائر ديوارلر حالا اينه ابن الزبير حضرتلرينك
بنالريدر اما ملائكه عليهم السلام بنا
ايتدكلري امام ازرقي تاريخنده مذكور
دركه امام محمد باقردن روايت اولنمشدر
كه بر كون بابام زين العابدين حضرتيله
مكه ده بيله ايدم بابام طوافده ايدي بن
اردنجه بيله كيدردم بر اوزون بويلو
شخص كلوب اليني بابامك ارقه سنه
قودي اولدخي دونوب نظر ايدنجك
السلام عليك يا ابن بنت رسول الله
سندن بر نسنه سؤال ايتمك استرم
ديدي بابام دخي سلامني آلوب

ارتوق

ارتوق سوز سويلمدي بن واول شخص
اردنجه كيتدك حتى طوافني تمام ايدوب
حجرك ايچنه كيردي حجر كسر حا ايله
وسكون جيم ايله بيت شريف قربنده بر مو
ضعدركه اطرافي ديوار ايله يابلمشدر
اصل اول موضع شريف كعبة الله يرندن
اولمغه حديث شريف واردر كعبه طواف
ايدنلر اني بيله طواف ايدرلر ابن عباس
رضي الله عنهما مَنْ طَافَ بِالْبَيْتِ فَلْيَطُفْ
مِنْ وَرَاءِ الْحَطِيمِ ديو بيورمشدر حطيم
اول موضعك اطرافنده اولان ديوارك
اديدر حاصل محمد باقر ايدر بابام حجره
داخل اولوب التون اولوق التنده طور
دي ايكي ركعت نماز قلوب اوتوردي
دونوب بكا خطاب ايلدي يا محمد قيني اول

سؤال ایدن شخص دیدی بن دخی اشارت
ایتدم اول شخص کلدی باباسك اوکنده
اوتوردی بابام ایتدی ندن سؤال ایدرسن
اول کیشی ایتدی سؤال ایدرم که بو بیت شریفی
طواف ایتمکك اصلی ندر بونده ندن قالمشدر
دیدی بابام دخی سن نه مملکتدن سن دیدی
ولایت شامدنم دیدی شامك نره سندن
سن دیدی بیت المقدسدنم مسکنم اوردر
دیدی کتابی اوقودیکمی دیدی یعنی توراة
وانجیل کوردیکمی دیدی اول دخی نعم دیدی
اندن بابام ایتدی یا اخا شام بندن دکله و حفظ
ایله و شبهه قلمه که بو طوافك ابتداسی
اول اولدر که حق سبحانه و تعالی ملائکه یه
خطاب ایدوب انی جاعل فی الارض خلیفة
دیو بیوردی حضرت آدمی خلق ایدوب

یریوزنده

یریوزنده خلیفه قلاجغنه خبر ویردی
انلر دخی یا رب سن ارضده فساد ایدوب
قان دوکنی خلیفه می ایلرسن بز خود سنی
متصل تسبیح و تقدیس ایدرز سکا عصیان
ایتمیز و بزم آرامزده بغض و حسد یوقدر
دیدیلر و معلوم اولا که ملائکه نك بویله
دیدکلری حق تعالینك فعلنه اعتراض ایدوب
بنی آدمه غیبت طریقیله ذکر ایتمك دکل
ایدی حاشا که ملائکه دن بو اشلر کله
همان بنی آدمدن فساد کلجکنی بلمشلر ایدی
الله تعالی خبر ویرمش ایدی یاخود لوح
محفوظده کورمشلر ایدی یاخود عصمت
ملائکه یه مخصوص ایدوکن ادراك
ایتمشلر ایدی شبهه یه دوشدیلر که عجب
حق سبحانه و تعالی معصوم طایفه قویوب

اهل فساد طایفه‌سی خلافتی ویرمه‌جکده بونك
حکمتی نه اوله دیو شاکرد استاده سؤال ایدر
کبی جناب عزته سر حکمتدن سؤال ایتدیلر
اما سؤاللری صورة اعتراضه اولمغین حق سبحانه
وتعالی اِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ دیو جواب
ویردکده ایتدکلری جرأتدن صاندیلرکه
حق تعالی کندولره غضب ایلیه سطوت خشم
الهیه اوله‌لر همان اضطرابلرندن عرشه التجا
ایدوب یاشلرینی قالدردیلر نیاز وتضرع
ایتدیلر غضب الله خوفندن اغلدیلر عرشك
اطرافنی طولانوب اوج سعادت عرش عظیمی
طواف ایتدیلر اندن حق سبحانه وتعالی بونلره
نظر رحمتله نظر قلدی اوزرلرینه رحمت
نازل اولدی وحق سبحانه وتعالی عرشك
التنده بیت المعموری وضع ایدوب امر ایلدیکه

ملائکه

ملائکه طواف ایده‌لر اندن امر الهی موجبنجه
ملکلر طوافه باشلدیلر طواف بیت معمور
کندولره اصون کلدی اندن صکره ینه بار
تعالی ملکلر کوندروب امر ایلدیکه بیت
معمور مثالی اوزره واول مقدارده یر
یوزنده بر بیت بنا ایلدیلر اندن یر یوزنده
اولان مخلوقاته امر ایلدیکه اول بیتی
طواف ایلیه‌لر نته‌کیم کوکلرده ملائکه
بیت معموری طواف ایدرلر اشته طوافك
اصل اصلی بودر وابتداسی بودر دیو
بابام زین العابدین جواب ویرجك اول
شخص ایتدی کرچك دیرسن یا ابن بنت
رسول الله دیو تصدیق ایتدی بو نقل مقتضا
سنجه حدیث دلالت ایدرکه بناء ملائکه
اولمش اوله بر روایت دخی واردرکه

ایکی بیك یل مقدم اولمش اوله حضرت
علی کرم الله وجهه بیورمشدر که حق
تبارك وتعالی ارض وسمواتدن قرق
بیل مقدم بیت شریفی خلق ایتدی وبیت
شریف صو اوزرنده غثا ایدی غثا
نك معناسی سیل کتوردیکی نسنه در
وابوهریره رضی الله عنه روایتنده کعبه
ارضدن ایکی بك ییل اول خلق اولنمشدر
ومجاهد رضی الله عنه دخی قواعد بیت ایکی
بك ییل ارضدن اول خلق اولندی
اندن صکره ارض کعبه نك تحتندن بسط
اولندی دیمشلر بو روایتلردن ظاهر
اولور که بیت شریفك موضعی ارضدن
مقدم خلق اولنه وبناسی ارضدن صکره
خلق اولنه والله اعلم کعبهٔ شریفهٔ ایکنجی

دفعه

دفعه ده آدم پیغامبر علیه السلام بنا
ایتمشدر امام ازرقی رحمه الله علیه سندیله
ابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن روا
یت ایدر که حق سبحانه وتعالی آدم علیه السلامی
جنتدن یره ایندردیکی زمانده
ایتدی یارب نه حال اولدی بکا که ملا
ئکه نك تسبیحلرین اشتمز اولدم حق تعالی
ایتدی یا آدم کناه ایشلدك اول کناهك
سببیله اشتمزسن دیدی اما وار بنم ایچون
بو بیت بنا ایله آنی طواف ایله واطرافنده
بنی ذکر ایله عرشم اطرافنده ملکلر
ایتدوکن کوردکك کبی دیدی اندن
حضرت آدم اقبال ایدوب یریوزین
کزدی هر نه یره مبارك قدمی طوقندی
اول یر معمور اولدی آخر مکه یه کلدی

اوراده بيت الحرامي بنا ايلدي جبرائيل
عليه السلام قناديله اوردي ارضه
يدي قات يره اننجه تمل بري آچلدي
ملائكه عظيم طاشلركه هر بريني اوتوز
كيشي كتورمكه قادر دكل كتوردیلر
تمل بوينه برقديلر واول طاشلر بش
طاغدن كسلمشدر لبنان وطور
زيتا وطور سينا وجودي وحرا
طاغلرندن كسلدي اندن صكره آدم
عليه السلام انس طوتمغيچون حق تعالى
بيت معموري اينديروب كعبه تمليننك
اوزرينه وضع ايلدي وبويله اولمغه
بر روايت دخي دلالت ايدركه عمر بن
خطاب رضي الله عنه كعب الاحباره ايتدي
ياكعب بيت الحرام احوالندن بكا خبر وير

ديدي

ديدي كعب ايتدي حق تعالى كوكلردن آدم
پيغمبر ايله بيله بر مجوف ياقوت ايندردي
يا آدم بو بنم اومدر سنكله بيله ايندردم
عرشم طواف اولندوغي كبي بو اوطواف
اولنسون وعرشم اطرافنده نماز قلندوغي
كبي بونك اطرافنده دخي نماز قلنسون ديو
بيوردي وكوكدن بيله ايندن ملكلر طا
شدن تمل يابديلر اندن صكره بيت
معموري اونك اوزرينه وضع ايتديلر اندن
حضرت آدم طوافه بشلدي وبيت ياننده
نماز قلمغه باشلدي نته كم كوكلرده
عرش عظيمي ملكلر طواف ايدوب ياننده
نماز قلورلرايدي حق تعالى نوح عليه
السلام قومن غرق ايلدوكي طوفانده
بيت معمور كوكه چكلوب تمللري يرده قالدي

ديدي وينه اذرقى برطريقله دخي روايت
ايتمشدركه حق تعالى آدم عليه السلامي
جنتدن يره ايندوردكى زمانده ايتدي
يا آدم بنم يريوزنده براوم واردركه
كوكده اولان اوم برابرنده درسن واولا
دك اننده عبادة ايدرسز عرشم اطرافنده
ملكلر عبادت ايتدكلري كبي ديدي اندن
ملائكه اينديلر يدنجي قات يره اننجه قاز
ديلر عظيم طاشلر ايله يريوزينه چقنجه
طولدرديلر اندن حضرت آدم كوكدن
ايندي ودورتركنى ابيض اوزره بر
مجوف قزل ياقوت بيله ايندي اول تمل
اوزرينه قوديلر نوح طوفاننه كلنجه
طوردي اندن صكره حق تعالى اني كوكه
چكدي دينلمشدر وينه نقل اولنمشدركه

حضرت

حضرت آدم عليه السلام حج ايدوب مناسك
حجي تمام ايديجك يارب هر عمل ايدننك
اجري واردر ديدي يعني حق تعالينك
احسانن رجا ايتدي الله تعالى بيوردي كه
يا آدم سني يارلغدم كناهك مغفرت
اولندي وذريتكدن هر كيمكه بو بيت
شريفه كناهله كله انكده كناهن مغفرت
ايلدم ديدي اندن حضرت آدمي ملكلر
كلوب موضع ردمده قرشولديلر حجك
مقبول اولدي يا آدم ديديلر وسندن
ايكي بيك ييل اول بز بو بيتي حج ايتدك
ديديلر آدم عليه السلام سؤال ايدوب
طوافنده نه دير ايدوكز ديدي سُبْحَانَ اللّٰهِ
وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَر دير
ايدك ديديلر آدم دخي طواف ايتدكده

بو یله دیرا ولدی آدمك طوافی یدی
اسبوع کیجه و بش اسبوع کوندز ایدی
کعبة الله یدی کز طولشمق بر اسبوعدر
یدی اسبوع قرق طقوز طواف اولور
نافعدن مرویدرکه عبدالله بن عمر
رضی الله عنهما سنت آدمی رعایت ایدوب
بو یلجه ایدر ایمش و بنه بر روایت دخی
اولدرکه حضرت آدم بیت الله یدی کز
طواف ایتدکدن صکره کعبه یه قرشو طوروب
ایکی رکعت نماز قلدی اندن ملتزمه
کلدی اللهم انك تعلم سریرتی وعلا
نیتی فاقبل معذرتی وتعلم ما فی نفسی
وما عندی فاغفرلی ذنوبی وتعلم حاجتی
فاعطنی سؤلی اللهم انی اسئلك ایمانا
یباشر قلبی ویقینا صادقا حتی اعلم انه

لا یصیبنی

لا یصیبنی الا ما کتبت لی والرضا بما
قضیت علی دیو دعا ایتدی حق تعالی
وحی ایدوب یا آدم دعالروکی مستجاب
ایتدم و سنك اولادکدن هر کیمکه
بکا بو دعا ایله عرض حاجت ایلیه البته
بن انك همّ وغمن کشف ایدرم و اکا
غنا ویریرم و نیجه نفع میسر ایدرم که
بر تاجره اولی فایدۀ اتمیه دنیا بی مراد
ایدنمزسه دنیا اکا ضروری اقبال ایلیه
دیدی پس آدم علیه السلام طواف
ایلدکدن بو طواف سنت اولمشدر
دیدیلر اوچنجی دفعه کعبۀ معظمه
اولاد آدم علیهم السلام بنا اتمشدر
امام ازرقی وهب بن منبه‌دن روایت
ایدرکه آدم علیه السلام جنتدن چقدوغی

زماننده حق تعالی خیام جنتدن آدمی
تعزیته‌گه موضع بیت شریفده بر خیمه قور
مش ایدی آدم علیه السلام وفات
ایتدکده اول خیمه رفع اولندی دخی
اولاد آدم خیمه نك یرینه طاشله بالجمله
بر بیت بنا ایتدیلر نوح علیه السلام
طوفاننه دك طوردی تا کی عمارت
ومرمت ایدرلردی صکره طوفان یقدی
یرینی بلورسز ایتدی چاق ابراهیم علیه
السلام کلنجه بو حال اوزره قالدی
امام سهیلی اول حضرت شیث علیه
السلام یاپدی دیمشدر وآدمك
بناسی یر یوزینه برابر اولنجه اساس
ایدی اندن بیت معمور کوکدن ایندی
ایندیرلوب اول اساس اوزره وضع

اولندی

اولندی وذکر اولنان خیمه دن مراد بیت
معمور اولمقدر وجایزدر که انك اوزرینه
جنتدن برمزینی وشریف خیمه چقوب قو
رلمش ولا آدمك وفاتندن صکره خیمه رفع
اولنه بیت معمور طوفان نوحه دکین
طوره قدرة الله دن بعید نسنه یوقدر
اسرار الهی علم الهیه مفوضدر دوردنجی
دفعه کعبهٔ معظمهٔ ابراهیم خلیل صلوة
الله علیه وسلامه بنا ایتمشدر امام
تقی الدین فاسی رحمه الله علیه ایدر بناء
خلیل کتاب وسنتله ثابتدر وفاکهی
حضرت علی بن ابی طالب رضی الله عنه
دن روایت ایتدوکی اوزره بیت شریفی
اول بنا ایدن حضرت خلیلدر علیه
السلام ابن کثیر دخی تفسیرنده بو معنایه

جزم ایتمشدر وقبل الخلیل یاپلمش اولدوغنه
وارد اولان اثار واخبارک صحتنی انکار
ایتمشدر ازرقی تاریخنده ابن اسحاقدن
روایت ایلرکه حضرت ابراهیم علیه
السلام بیت شریفی یاپدوغی زمانده
یوکسکلکنی طقوز ذراع ایتدی وير
یوزنده اوزنلوغی حجر اسوددن رکن
شامیه وارنجه اوتوز ایکی ذراع ایتدی
ومیزاب طرفندن رکن شامیدن رکن عراقیه
وارنجه یکرمي ایکی ذراع ایلدي وبیت
شریفک ظهري جانبنده رکن عراقیدن رکن
یمانیه وارنجه اوتوز بر ذراع ایتدي
ورکن یمانیدن حجر اسوده وارنجه یکرمی
ذراع ایلدي وباب کعبه‌یی یره متصل ایتدي
یوکسک ایتمدي وقپو کچورمدي

شویله

شویله طوردي صکره تبع حمیري
کلدي قپو طاقدي وکلیدلیجک نسنه
وضع ایتدي حضرت خلیل بیت شریفک
ایچنه داخل اولان کمسنه‌نک صاغ
جانبنده برچقور ایتدي بیت شریفه
کلن مالی انده قومق ایچون خزینه
ایلدي وبنا ایدرکن حضرت اسمعیل
اموزیله طاش کتوردي ابرهیم یاپار
دي حضرت ابراهیمک ایاغی التنده اولان
طاشکه مقام ابراهیم دیرلر انک اوزرنده
طوروب یاپاردي بنا یوکسلدکجه
طاش دخی یوکسلوردي ابراهیم
مرادي اوزره یاپاردي وبیتک
اطرافنده بره قومق لازم ایسه
اسمعیل مقامی اورایه ایلدردي

ابراهیم چقوب بیاردی حجر اسود قونا
جق یره کلدوکی زمانده اسمعیله ایتدی
یا اسمعیل بکا بر طاش کتور بورایه وضع
ایده یم نشان اولسون خلق طوافی بو
داده ابتدا ایتسونلر دیدی اسمعیل
طاش ارامغه کتدوکی کبی جبرائیل علیه
السلام کلدی حجر اسودی ابراهیم علیه
السلام حضرتنه کتوردی حتی جبل و
علا نوح طوفاننده حجری جبل ابی قبیس
ده ودیعه قومش ایدی جبرائیل علیه
السلام اورادن کتوردی یرینه وضع
ایتدی اندن ابراهیم اوز دینی یاپدی
حجر کریم اول زمانده شویله نورانی ایدیکه
اطرافنه ضیا ویردی انصاب حرمک
منتهاسنه وارنجه یعنی حرم کعبه نک

حدودینه

حدودینه دکلو شوقی دوشردی صکره
دن قبایح جاهلیت سیاه ایلدی وحضرت
ابراهیمک بناسی بنیان مرصوص ایدی
یعنی طاشلری یری برینه شویله یقشدر
مش ایدیکه اصلا ارالرنده خورده طاش
صوقلمش دکل ایدی عبدالله بن عمردن
روایت اولنمشدرکه جبرائیل علیه
السلام حجری ابراهیم علیه السلامه
جنتدن کتوردی وکوردوکی موضعه
کندو قودی ومادامکه حجر مکرم سزک
ارالکوزده در خیر وبرکتدن خالی اولمز
سز قادر اولدوغیکوز قدر اکا تمسک
ایدک فرمیشدرکه ینه جبرائیل علیه السلام
کله حجر مکرمی کتوردوکی یره الوب
کیده دیو بیورمشلر تقی الدین فاسی

ایدر قتاده ذکر ایتدیکه حضرت خلیل بیت
شریفی بش طاغدن بنا ایتدی نته کم
سابقا ذکر اولنمشدر اما بیتك قواعدینی
یعنی تمل طاشلرینی حرا طاغندن ایلدی
دیمشدر اما ابو اسحق احمد الثعلبی عرایس
ادلو کتابنده بیورمشدرکه حق تعالی اول
زمانده که ابراهیم علیه السلامی آتش
نمرود دن خلاص ایدوب کندویه اقتدا
ایدنلر ایمان کتوردیلر کندو عمی قزی
ساره خاتونی تزوج ایدوب الدی دخی دینین
کفاردن قاچوب ونفسلرینه امن وامان
حاصل اولمیچون چقدیلر کتدیلر دیار
مصره کلدیلر اول زمانده فراعنه اولیدن
انده بر فرعون واریدی مصرده پادشاه
اولانه فرعون دیرلر نته کم عجم پادشاهنه

کسری

کسری وروم پادشاهنه قیصر دیرلر
حاصلی اول حضرت ابراهیم زماننده اولان
فرعونه شیطان علیه اللعنه خبر ویروب
شهره بر کمسنه کلدی یاننده بر کوزل
خاتون وار که هیچ کورلمش دکل دیدی
اول ظالم دخی آدم کوندروب اول
خاتون ندر دیوب ابراهیم علیه السلام
مدن سؤال ایتدردی ابراهیم علیه السلام
قزقرنداشمدر دیو خبر ویردی خاتونده
دیدی خوف ایتدی کندویی قتل ایتمك
احتمالی ویردی اندن جبار مذکور
خبر کوندردی خاتونی تزیین ایله بزه
ارسال ایت دیدی اندن حضرت ابراهیم
کلدی ساره یه قصه دن خبر ویردی
وسنك ایچون قزقرنداشمدر دیوب طوت

صقين بني يلانچقرميه سن ديدي قز
قهدن اشم اولدوغك معناسي بودركه
بويرده سنك ايله بندن غيري مسلم
يوقدر ديدي اندن ساره اول جباره
توجه ايدوب كتدي ابراهيم عليه السلام
نمازه طوردي حق تعالى ابراهيم عليه
السلامك خاطري خوش اولمغيچون
[illegible] كوزندن حجابي رفع ايتدي
ساره كيدوب كلنجه هرنه ايلدي ايسه
كوردي حاصلي ساره جباره كلوب
كوردوكي كبي حسننه حيران اولوب
بي اختيار الني اوزاتدوغي كبي الي قورو
يوب كوكسنك اوستنه دوشدي
جبار بو حالي كورنجك نيه اوغرادوكن
بلدي سارهنك حالني ادراك ايدوب

شان شريفني

شان شريفني تعظيم ايتدي ديكدن سؤال
ايله الومي بكه احسان ايتسون والله سكا
ارتوق اذا ايتميم ديدي ساره دخي يارب
سوزنده كرچك ايسه احسان ايله ديدي
دعاسي مستجاب اولدي اندن صكره سا
رهيه برجميله جاريهٔ قبطيه باغشلدي
كه اول هاجردر وساره ابراهيم عليه السلامه
توجه ايدوب كتدي ابراهيم سارهنك كلدوكن
طيوب نمازدن فارغ اولدي ندر حالك
ياساره ديدي ساره واقع حالي حكايت
ايتدي وهاجري حضرت ابراهيمه باغشلدي
بولايكه حق تعالى بو جاريهدن سكا بر
ولد روزي قله ديدي ساره كندو
اوغلدن وقوردن قالمشدي اندن ابراهيم عليه
السلام هاجري تصرف ايلدي هاجرحامله

اولوب اسمعيل عليه السلامي طوغودي
وابراهيم فلسطين ديارنده رمله ايله ايليا
ارسنده برناحيه ده اقامت ايلدي كلوب
كيدن طائفه‌يه ضيافت ايدردي حق تعالى
كندويه مال ونعمت فراوان احسان اتمش
ايدي نسنه‌يه احتياجي يوغيدي وقتاكيم
الله تعالى قوم لوطي هلاك ايتمك استدي
صورت بشرده ملائكه كوندردیكه
واره‌لر ابراهيمي قوم لوط ايچندن چقره‌لر
اللهك امريني ايصال ايده‌لر وبيوردیكه
ابراهيمه وساره‌يه اسحق عليه السلامي
بشارت ايليه‌لر اول زمانده كه بونلر امر
حقله كلديلر ابراهيم عليه السلامك
اوينه قونديلر ابراهيم ايتدي بو قومه
باللذات بن خدمت ايده‌رم ديدي اذن

چقدی

چقدي قرآن عظيمده بيورديلن اوزره
بريان اولمش بر سموز بوزاغويي كتورد
دي اوكلرينه قودي بونلر اللرين چكوب
يمديلر ابراهيم عليه السلام بو حالي كو
ريجك كندويه خوش كلمدي قلبنه
خوف واضطراب دوشدي ملكلر ديدي
يا ابراهيم لا تخف انا ارسلنا الى قوم
لوط ديديلر كندولري بلدرديلر ساره
اياغ اوزره طوروب خدمت ايلردي
اوراده بونلر اسحق عليه السلامي بشا
رت ايلديلر همان ساره اشيدوب
كولدي قرآن عظيمده وامرأته قائمة
فضحكت ديو بيوردوغي بودر ابن عباس
ايدر تعجب ايتدي ساره بو قاريلقده بكه
اوغلان ندن ميسر اولور ديدي كندي

طقسان یاشنه ایرمشدي حضرت ابراهیم
یوز یکرمي یاشنه وارمش ایدي آنکچون
کولدي مجاهد وعکرمه فضحکت بیورلدو
غنك معناسی همان اول ساعت ساره
حیض اولدي دیمکدر دیدیلر طوشان حیض
اولدوغي زمانده عربلر فضحکت الارنب
دیرلر بوراده مراد حیضدر دیدیلر سری
ایدن هاجر حامله اولمشدي همان
ساره ده حامله اولدي اندن هاجر اسمعیلی
وساره اسحقی طوغردي اوغلنجقلر بیودیلر
برکون ایکیسی سکردوب یارشدیلر اسمعیل
کچدي پس ابراهیم علیه السلام اسمعیلی
قوجاغنه الوب دیزینه اوتوردي اسحقی
کندو یاننه اوتوردي ساره کوریجك
انجندي جاریه اوغلنی دینکه الدك

بنم اوغلومي

بنم اوغلومي یانکه اوتوردتدك دیدي حاصلي
غیرتلنوب یمین ایتدي البته هاجرك اتندن
بر پاره کسریم وانك شکلن متغیر ایدرم
دیدي بر زماندن صکره غضبي کچوب
عقلي باشنه کلیجك ایتدوکي یمینه متحیر
اولدي ینلجکن بلمدي آخر ابراهیم علیه السلام
ایتدي یا ساره اخفضیها وانقبي اذنیها دیدي
یعني اتن کسمکده وشکلن تغیر ایتمکده اندایمش
ایدك وار هاجري سنت ایله وقولقلرین
دل اندك یرینه کلسون دیدي خفاض دیو
قزلري سنت ایتمکه دیرلر نته کم اوغلنجقلري
سنت ایتمکه ختان دیرلر اودن ساره
واردي ایله ایلدي وخفاض خاتونلره
اندن سنت قلدي ینه بر زماندن صکره
اسمعیل واسحق بر بریله چکشدیلر دوکشدیلر

ساره بحضور اولوب يعني ايتديكه هاجر
ايله بر مملكتده طورميه هماندن هاجري بندن
ايرديو ابرهيم ابرام ايتدي پس حق تعالى
ابراهيمه وحي ايتديكه اسمعيلي وهاجري
مكه يه ايلت حاصلي بونلري الدي مكه يه
كلدي مكه اول زمانده عضاه وسلم ايدي
يعني انده بو اسملرله مسمى اولان اشجار
بتمش ايدي وموضع بيت شريف بر قزل
ديه ايدي هاجر ايله اسمعيلي حجره ايلتدي
اوراده ايندردي وهاجره بيوردي كه بر
عريش ايليه يعني اول يرك اوزرين
اورتوب كولكه لك ايده اندن بر جانبنه
متوجه اولوب كتدي هاجر اردينه دوشدي
يا ابرهيم الله تعالى سكا بويله مي بيوردي
وبونلري الله امر يله مي ايتدك ديدي

ابرهيم

ابرهيم نعم ديوب جواب ويردي هاجر ايتدي
امدي الله بزي ضايع اتمز ديوب دوندي
يرينه كلدي هاجرك يانندہ بر قربه صو
وار ايدي صو تمام اولدي پس هاجر
واسمعيل صوصديلر هاجر طاغ جانبنه
نظر ايتدي بني آدمدن هيچ كمسه كورمدي
اندن صفانك اوستنه چقدي ينه هيچ بر
كمسه كورمدي اندن اسمعيله نظر ايدرك
صفادن اشغه ايندي واديه ايندوكي زما
نده اسمعيلي كورمز اولدي اندن بر
جانبدن دخي يوكسكه چقدي اسمعيلي
كوردي اندن طورمدي يوقارو كتدي
مروه نك اوزرينه چقدي اسمعيلي كور
دي اندن طورمدي يقارو كتدي هيچ
كمسه كورمدي حاصلي يدي كره بو

اسلوب اوزده برطاغدن برطاغه اینوب
چقدي آخر اسمعيلك يانينه كلدي شول
حالده كه جبرائيل عليه السلام كلمش
زمزم يرينه قناديله اورمش يردن صو
قينمغه باشلمش همان هاجر بو حالي كوروجك
صويانه آقوب كتمسون ديو اطرافن طوتدي
برحوض ايتدي يحيى عليه السلامدن مر
ويدركه اكر هاجر عجله ايتميدي زمزم
يريوزندن آقوبكار اوليدي ديو بيورد
مثلاندن هاجر صودن ايچدي واسمعيله
امزوردي وجبرائيل عليه السلام
ايتدي يا هاجر صقين ضايع اولمقدن خوف
ايتمه بوراده حق تعالينك براوي
يا پيلسه كرك بو اوغلانله اتابا اتسه
لركرك وتحقيقا حق سبحانه وتعالى

اهلني

اهلني ضايع ايلمزدي ديدي امام قرطبي رحمه الله 40
عليه تفسيرنده بيورديكه بركمسه يه جايز
دكلدركه بوقصه يه نظرايدن دخي بندهء
الله تعالى يه توكل ايدن ديو اهلني و ولدني
يبانده قومغه جايز كوره ابراهيم عليه السلام
حق تعالى نك امريله ايتمشدي ضايع اولمجقلرنه
شبهه يوغيدي وغيرك توكلي پيغا
مبرلر توكلي كبي اولمز آب زمزمك نيچه
خاصيت واردركه غيري صولرده اول
خاصيت بولنمز ابن عباس رضي الله عنهما
حضرتندن مرويدركه رسول الله صلى
الله عليه وسلم ماء الزمزم لما شرب له
ديو بيوردمثلي هرنه نيته ايچلسه حق
تعالى ميسر ايدر عكرمه دن منقولدركه
ابن عباس حضرتلري ايچدوكي زمانده

اللهم إني أسئلك علماً نافعاً ورزقاً واسعاً
وشفاء من كل داءٍ ديو دعا ايدرلر ايمش
بعض عزيزلردن منقولدر كه اول ايچدوكي
زمانده استجابت دعوة نيتنه ايچله يعني
مرادم بودر يارب كه نه دعا ايدرسم
قبول ايدرسن ديو نيت ايليه اما كركدر
كه نيتي خير اوله ديمشلر وصحيح بخاريده
ابوذر غفاري رضي الله عنه حضرتندن
مرويدر كه ما كان لي طعام الا ماءَ زمزم
فسمنتُ حتى تكسرت عُكَنُ بطني وما اجدُ
على كبدي سخفة جوع ديو بيوررمشلر
يعني بعض زمانده واقع اولديكه ماء زمزم
دن غيري طعامم يوغيدي حتى آني
ايچه ايچه سمردم قارنمك اتلري سمز
لكدن بوكلم بوكلم اولدي وجكرمده آچلق

رقتين

رقتين بولمزدم ديمكدر وصحيح مسلمده ينه ابو
ذردن منقولدر كه زمزم حقنده انه طعام
طعم ديو بيوررمشلر وبعض روايتده وشفاءُ
سقم دخي وارد اولمشدر يعني آني ايچن
كمسنه طعام يمش كبي طويار ديمكدر رجى
دي بويله اتمشدر ومرضك شفاسيدر
ديمكدر ابوبكر بن عربي رحمه الله ديمشدر
كه زمزمده بو خاصيت قيامته دكن مو
جوددر شول كمسنه كوره كه نيتي صحيح
اوله وخبري تكذيب ايتميه وتجربه ايچون
ايچميه سمهودي تاريخ مدينهٔ منوره ده
ذكر ايدر كه مدينه ده دخي بر مبارك قويي
واردر آكا بئر زمزم ديرلر انك دخي صويندن
ايچرلر واطراف ممالكه الوب كيدرلر واول
قيودن تبرك ايدرلر ايمش حاصلي انده ده

بو مبارك لك مشاهده اولنوب زمزم كبي
موهبه قلنور ايمش ينه قصيه رجوع ايده لم
حضرت اسمعيل وهاجر زمزم ياننده توكل
اوزره اسايش ايدركن اهل يمندن
جرهم قبيله سندن بر جماعت شامه كيدر
لر يوللري اول سمته اوغرادي جبل ابي
قبيس اوزرنده بر قوش طولانوب طورر
بو قوشك سمايه طولنمز بو اراده صو واردر
ديديلر واطرافي يوقلديلر آخر زمزمي
كلوب بولديلر وقصه دن خبردار اولديلر
وهاجره ايتديلر اكر اجازت ويررسك كله لم
بو اراده قونالم سنكله يولداش اوله لم
انس طوتالم صوسنك ملككدر اما اجازتكله
بزده ايچه لم ديديلر هاجر اجازت ويردي
اوراده كلوب قونديلر مكۀ مشرفه ده

اول

اول ساكن اولان طايفۀ عرب جرهم طايفه
سيدر صكره هاجر وفات ايلدي اسمعيل
انلرك اراسنده قلوب بيودي يكت اولدي
انلرك لسانن اوكرندي وانلردن قز الدي
حضرت اسمعيلدن حاصل اولان اولاده
عرب متعربه ديرلر وجرهم وقحطان قبيله
لرينه عرب عاربه وعرب عربا ديرلر حضرت
ابراهيم عليه السلامك لساني عبراني ايدي
اسمعيلك واولادنك لساني لسانلري
عربي اولدي بر كون حضرت ابراهيم
اسمعيلي وهاجري زيارت ايتمكه ساره
دن اذن ديلدي ساره اذن ويردي اما
شرط ايلديكه يانلرينه نزول ايتميه
همان كوره دخي دونوب كله پس ابراهيم
عليه السلام مكه يه كلدي هاجري

وفات ایتمش بولدی اندن اسمعیلك اوینه
كلدی خاتوننه اسمعیلی قنده در دیو
سؤال ایتدی اولدخی شكاره كتدی دیو
جواب ویردی اسمعیل كاهی حرمدن
طشره چقوب معیشت ایچون شكار ایدر
دی اندن ابراهیم علیه السلام خاتونه
ایتدی هیچ یجك ایچه جك نسنك وارمی
دیدی خاتون هیچ نسنه یوق دیو جواب
ویردی ابراهیم ایتدی امدی زوجك
كلدوكی زمانده بندن سلام ایله واوینك
اشیكن دكشدرسن دیو اصمرلدی وابراهیم
علیه السلام دوندی كتدی اندن اسمعیل
اوه كلیجك خاتونی ابراهیمك سلامن یتشدر
دی واوینك اشیكن دكشدرسن دیدوكی
خبر ویردی همان اسمعیل علیه السلام

باباسنك

باباسنك مرادین فهم ایدوب خاتونی بوشا
دی برغیریسن تزوج ایلدی ابراهیم علیه
السلام برمدتدن صكره سارهدن اسماعیلی
زیارت ایچون اجازت استدی ساره
یه اجازت ویردی اما نزول ایتمیه
سن دیدی همان كوروب كله سن
ابراهیم علیه السلام مكه یه كلدی ینه
اسمعیلی اوده بولمدی خاتوننه سؤال
ایتدی خاتون شكاره كتدی دیو جواب
ویردی وابراهیمه تعظیم وتكریم ایدوب
مرحبا بك دیدی واجلس یرحمك الله
دیدی اوكنه ات وسود كتوردی ابراهیم
یدی واچدی اندن خاتونه ایتدی یولدن
كلمشسن باشكی یویایم صاچكی طره
یوب اصلاح ایدهیم دیدی اندن برطاش

کتوردیکه اول طاش صکره دن ابراهیم علیه
السلام اوزدینه چقوب کعبة الله یاپدوغی
طاش اولسه کرکدر اندن ابراهیم علیه السلام
اول طاش اوزدینه چقوب اوتوردی باصدوغی
زمانده مبارک ایاقلری طاشک ایچنه
باتدی اندن خاتون ابراهیمک صاغ جانبین
یودی صکره صول جانبنی یودی صکره
باشنه صو دوکوب تمام بدنن پاک وپاکیزه
ایلدی ابراهیم علیه السلام قالقوب
کلدوکی جانبه توجه ایلدی واسمعیل علیه السلام
اصملدی واوینک اشیکی خوب اولمش
شمدن کیرو دکشدرمه سن دیدی
اندن اسمعیل اوه کلیجک باباسنک رایحه سن
الدی هیچ کمسنه بونده کلدیمی دیو سؤال
ایتدی خاتون دخی برجمالی خوب رایحه

سی طیب

سی طیب بیر عزیز کلدی بنده ضیافت ایتدم
بدنن یودم طاش اوزدینه باصدوغی زمانده
ایاغی باتدی اشته ایاغنک یری بودر دیو
طاشی کوستردی وسکا سلام ایتدی
وشویله شویله اصملدی دیدی اسمعیل
ایتدی انک معناسی بن سنکله ثابت اولوب
سندن آیرلمه مقدر دیدی وطوب طاشی
ابراهیمک قدم شریفی یرینی اوپدی اندن
تبرک ایچون طاشی حفظ ایلدی تا اول
زمانه دک که ابراهیم علیه السلام اوزدینه
چقوب کعبه بنا ایلدی اول طاشدرکه
مقام ابراهیم دیو اکلورشمدی الان مکه
مشرفه ده در عبدالله بن عمر رضی الله عنهما
روایتنده وارد اولمشدرکه رکنله مقام
جنت یاقوتلرندن ایکی یاقوت ایدی حق تعالی

نورلرين زائل ايتدي اكر زائل اولميدي
مشرق ايله مغرب اراسنه ضيا ويرەلر
ايدي ديو بيورلمشدر بوندن صكره حق
سبحانه وتعالى ابراهيم خليل اللهه امر
ايلديكه كعبهٔ بنا ايليه ابراهيم حق تعا
لينك فرماني ايله بيت شريفي بنا ايدوب
تمام ايلدي وقتاكم ابراهيم عليه السلام
عملدن فارغ اولدي حق تعالى امر
ايتديكه ندا ايدوب بيت الله حج ايتمك
ايچون خلقي دعوت ايله قرآن عظيمده وَأَذِّن
فِي النَّاسِ بِالحَجِّ ديو بيوردى وغي اولدر
اندن ابراهيم كورديكه حج بيت الله فرض
اولدي يارب بن نه دكلو ندا ايدوب آواز
اشتدورەم كه خلق كلوب حج ايدەلر ديدي
حق تعالى يا ابراهيم ندا اتمك سندن اشتدر

مك بندن

مك بندن ديدي پس ابراهيم عليه السلام
ثبير ديدكلري طاغك اوستنه چقوب ياعبا
دالله دكلوز بر بيت بنا ايلدي وبيورديكه
كلسز آني حج ايدەسز اجيبوا داعي الله ديو
ندا ايلدي دنيايه زنده كم وار ايسه قيا
مته دكين كلجك كيم وار ايسه اتالري ودخي
صلبندن وانالري رحمندن اشتديلر
علم الله ده حج ايدەجك كيم ايسه جملهسي
جواب ويرديلر وهر بري حج عددنجه اصلاب
آبا وارحام امهاتدن لبيك ديديلر حق
سبحانه وتعالى ابراهيم عليه السلامه
بوغزله ديو بيوردى وغي اسمعيل مدر
يوخسه اسحق ميدر علما رحمهم الله بونده
اختلاف ايتمشلردر صحابهٔ كرامدن عمر
بن خطاب وعلي بن ابي طالب وعبدالله

بن عمر رضي الله عنهم وتابعين دن ابن المسيب
ومجاهد وحسن بصري رضوان الله عليهم
بوكه ذاهب اولمشلردر كه ذبيح الله اسمعيل
عليه السلام اوله امام نووي رحمه الله
تهذيب آدلو كتابنده اكثر علمانك قوللري
بودر كه اسمعيل اولا ديمشلردر وابن كثير
دخي ترجمه سنده قول صحيح بودر ديو ذكر
ايلي كعب الاحباردن مرويدر كه وقتاكيم
ابراهيم پيغامبره رؤياسنده اوغلني ذبح
ايتمك كوستولدي كندو دخي يقينا بلديكه
حق تعالينك امريدر همان اوغلنه ايتدي
يابني الوكه بر پاره ايپ ال وبچاق ال سنكله
شوطاغ يولنه كيده لم بر مقدار اودون
جمع ايدوب كتوره لم ديدي اولدخي النه
ايپ وبچاق الدي باباسنك اردنه دوشوب

كتديلي

كتديلي شيطان لعنة الله عليه ايتدي اكر ابراهيمه
شمدي فتنه ايلمزسم ابرق ابدي منم ديدي
همان فسادك زمانيدر ديو كتدي اوغلانك
والده سنه كلدي ابراهيم اوغلوكي قنده الوب
كتدي ديدي اولدخي اودون كتورمكه
كتديلي ديدي شيطان ايتدي والله يوق
بوغزلمغه كتدي ديدي اولدخي حاشا
وكلا اول اني زياده سور وزياده شفقت
ايدر هيچ اولمي بوغزليه ديدي شيطان
ايتدي الله امريله بوغزلرم ديو زعم ايلر
ديدي اولدخي اكر الله امر ايتديسه اولسون
الطاعت استون ديدي شيطان اوراددن كتدي
اوغلانه يانينه كلدي باباسنك اردنجه كيدر
كن قنده كيدرسن ديدي شوجانبه اودون
كتورمكه كيده رز ديدي شيطان ايتدي

والله بابانک مرادی سنی بوغزلمقدر دیدی
نیچون بوغزلر سنی دیدی الله تعالی ایله امر
ایلدی دیو بوغزلر دیدی اولدخی امری
سمعاً وطاعةً الله امری ایسه همان بوغز
لسون دیدی شیطان ابراهیم علیه السلامک
یاننه کلدی قنره کیدرسن یا شیخ دیدی
ابراهیم ایتدی شو جانبده بر حاجتم واراکه
کیدرم دیدی شیطان ایتدی شویله
سنرم که شیطان سنک دوشکده کیردی
سنی آلدادی انک سوزنه اویوب اوغلوکی
بوغزلمغه کیدرسن اول جکرک پارهسن
بویله ضایع ایدرسن اما صکره پشیمان اولورسن
صکره پشیمانلق فایده ویرمز دیدی ابراهیم
علیه السلام بونک شیطان ایدوکن بلدی
بندن ایراغ اول یا ملعون دیدی والله حق

تعالینک

تعالینک امرینی یرینه کتوررم دیدی شیطان
خایب وخاسر دوندی کتدی وقتا کیم ابراهیم
علیه السلام اول مراد ایدندوکی موضعه
کلدی بعضیلر موضع مذکور ثبیر طاغندر ایدی
دیمشلردر حاصلی اوغلنه ایتدی یا اوغل
دوشمده شویله کوردمکه سنی بوغزلرم دیدی
اولدخی یا آتا اول نسنه که سکا امر اولنور
اینی اشله انشاء الله بنی صابرلردن بولورسن
دیدی قرآن عظیمده یا بُنَیَّ انی اری فی المنام
انی اذبحک فانظر ماذا تری قال یا ابت افعل
ما تؤمر ستجدنی ان شاء الله من الصابرین
دیو بیوردوغیدر اندن اسمعیل ایتدی
بنی بوغزلمق دیلدوکن وقتن الویمی محکم
بغلیه سن زیرا اولم مشکل نسنه در احتمال
لدر که جان اجسیله اضطراب ایدرم سکا قانم

دوقنه اجی و ثوابمه نقصان کله و بچاغکی
محکم کسکن ایله وبنی یوزم اوزره یاتور
یانم اوستنه یاتورمه جایتی که یوزمه نظر
ایدوب مرحمت ایلیه سن الله امرینه مخالفت
لازم کله دیدی وجانیمی کوردسک کوملکمی
انمه الوب کیدره سن انکله تسلی بوله سن
دیدی اندن ابراهیم علیه السلام یا بنم
اوغلجوغم حق تعالی امرینه نه کوزل عون
اولودسن دیدی روایت اولنورکه ایبله
اسمعیلی محکم بغلدی اندن بچاغن بیلدی
واسمعیلی النی اوزره یاتوردی وکوزینی
اسمعیلک یوزندن صاقنوب بقمدی
بچاغی بوغازینک التنه صوقدی جبرائیل
علیه السلام یتشوب بچاغی دوندردی
بچاغک ارادقه یی اسمعیلک بوغازنه کلدی

اندن بچاغی چکدوکی کبی بر ندا کلدیکه یا ابراهیم
رؤیاکی تصدیق ایتدک واشته سکا بر قوچ
کوندردک اوغلوکه فدا اولسون انی بو
غزله دیو جنتدن جبرائیل علیه السلام بر
قوچ کتوردی ابن عباس حضرتندن مر
ویدرکه اول قوچی حق تعالی جنتدن اخراج
ایدوب بوندن اول قرق ییل ایدیکه اوتلیوب
کزردی دیمشدر فاکهی ایدر اهل کتاب
ذکر ایتدیلر و علمادن چوق کمسنه دیدیلر
که اسمعیله فدا قلنان قوچ املح ایدی اقرن
ایدی اعین ایدی یعنی تویی آقله سیاه
قرشق ایدی وبینوزلو ایدی وکوزلری
بیوک ایدی ذکر اولنان وصفلر اسباب
حسن ظاهرندندر بویله اولیجق خوب اولور
وینه ابن عباسدن روایت ایلمشدرکه

اول قوج حضرت آدم عليه السلامك
ايكي اوغلنك برندن مقبول اولان قربان
ايدي ديو بيورمشلر امام ازرقي ايدر
حضرت اسمعيلك جرهم قبيله سندن مفاض
بن عمروك قزندن اون ايكي يكت اوغلي
اولدي بعضنك اسمي معلوم و بعضنك
نامعلومدر اول معلوم اولنلردن بري
ثابت و بري قيدار و بري قطورادر
حضرت اسمعيل عليه السلام يوز
اوتوز ييل عمر سورمشدر حق تعالى
عرب طايفه سن ثابتله قيدار نسلندن
چوغلتمشدر صكره دن ثابت وفات
ايتدكده جدي اولان مفاض بن عمرو
بيت شريفه ولي اولدي و ثابتك
اوغلني يانته الدي جرهم طايفه سنه

ملك اولدي

ملك اولدي مكهٔ مشرفه نك اوستي يانندە
قعيقعان ديدكلري موضعه نزول ايتديلر
عمالقه دخي كلوب مكه نك التي يانندە
قونمشلر ايدي انلر دخي كندولردن سميدع
اولو بر كمسنهٔ اختيار ايدوب ملك ايدنديلر
و قالقوب اجياد ديدكلري موضعه قونديلر
اما مكه ده امر مفاض بن عمروك ايدي سميدعك
حكمي يوغيدي آخر مابينلرنده عداوت
حادث اولدي حرب و قتال ايتديلر سميدع
جنكده دوشدي ملك مكه بلا منازع
و لا مدافع مفاضه قالدي و شعراء عرب
بو خصوصده بعض نظم ايتمشلردر اندن
صكره حق سبحانه و تعالى اولاد اسمعيله
و طاييلري اولان جرهم طايفه سنه كثرت
ويردي و اولاد اسمعيل انلره مخالفت

ایتمزلردی والحق مکه اهلی اولورلردی
کیمه دک بونلر قیتی چوغالوب ارض مکه یه
صغمز اولیجق اطراف ممالکه منتشر اولدیلر
دین ابراهیم علیه السلامی رعایت ایتدکلری
ایچون هر قنده وارد لرسه منصور ومظفر
اولورلردی شویله اولدیکه بونلر بلادده
طوبطلو اولوب عمالقهء اول دیاردن سورو
دیلر چقوردیلر عمالقه وعمالیق دیدکلری
بر طایفه در که عملیق ادلو بر کمسنه نک
اوغللریدر چوغالوب نیچه قبیله اولمشلر
در وعملیق حضرت نوح علیه السلامک
دوردنجی اوغلیدر عملیق بن لاوذ بن ارم
بن سام بن نوحدر بو عمالقه طایفه سنک
دولتلری دونمکه سبب اولدکه بیت شریفک
حرمتن ضایع ایدوب استحلال واستخفاف

ایدر اولدیلر

ایدر اولدیلر حق تعالی دخی انلری ارض
حرمدن اخراج ایلدی اندن صکره جرهم طایفه سی
دخی بیت شریف حرمتنه لایق اولمز ایشلر
ایدوب قباحتلر وبدعتلر احداث ایتمکه باشلدیلر
بکلری اولان مضاض بونلره نصیحت ایدوب
یا قوم بغی وفساددن حذر ایدک ایشته کورد
وکز سزدن اول عمالقه بیت شریفک حرمتن
صقلمدیلر استخفاف ایتدیلر حق تعالی سزی
مسلط ایلدی بو دیاردن انلری اخراج ایتد
کز اطراف بلادده متفرق اولدیلر دولت
لرندن کندی امری سزده صقنک بیت الله
حقین استخفاف ایتمک که حق تعالی سزه ده
جقه دیدی بونلر مضاضک سوزن اسلمدیلر
شیطان بونلری مغرور ایتدی عرب ایچنده
بنی دن اصلاح وبزدن رجال وسلاح چوق

واكثر كيم وادكه كلهلر بونی اخراج ایدەلر دیو
جواب ویردیلر مفاض ایتدی حق تعالی
حضرتنك امری وارده اولیجق سزیك دیدكلری یكوز
حسب باطل اولور آخر مفاض كورد دیكه اصلاح
قابل دكل بیت اللهك ایچنده ایكی آلتون
غزاله واریدی ودخی كعبهٔ مكرمه یه اهدای
اولنان اموالدن نه واریسه آلوب چقردی
كیجه ایله زمزم قیوسنه كومدی زمزمك
صویی چكلوب تمام آلمامش ایدی بر مقدار
قازدی دخی بو مالی ایچنه براقدی اوزره
دین اورته قودی اندن اولاد اسمعیلی دخی
یاننه آلوب جرهمدن مفارقت ایتدی بونلر
ایله بو جانبه متوجه اولوب چقدی كتدی
بوندن صكره همان خزاعه دیدكلری قبیله
كلوب غلبه ایلدی جرهم طائفه سن سروب

جقدیلر

چقدیلر كندولر والیٔ مكه اولدیلر اندن اولاد
اسمعیل كه سابقده خزاعه وجرهم طائفه سیله
جنك ایتمك اختیار ایتمیوب چكلمشلر ایدی
كلدیلر خزاعه دن مكه ده بزده ساكن اولالم
سنكله دیو اجازت استدیلر خزاعه بونلره اجازت
ویردیلر اندن صكره مفاض كلدی اجازت استدی
اكا اجازت ویرمیوب جرهم طائفه سندن هر كیم
مكه حرمنه یقین كلورسه دمی هدردر دیدیلر
یعنی اولدورورز مفته كیدر دیمكدر اندن بو كوه
مفاضك دوه لری اوتلیورق چكلدیلر ارض
مكه یه كیردیلر خزاعه بونلری طوتدیلر بوغز
لیوب یمكه باشلدیلر مفاض دوه لرینك اردنه
دوشوب یوقلیورق كوردیكه مكه یه داخل
اولمشلر اندن جبل ابی قبیس اوزرینه چقوب
باقدی كوردیكه وادیٔ مكه ده طورمیوب

دوه‌لرینی بوغزلیوب اکل ایدرلر ملاحظه
ایلدی اکر وادی‌یه ایزنسم بنی قتل ایدرلر
دیری آخر ناچار اولوب کندو اتباعیله
چقدی یمن ولایتنه کتدی تصرف مکه
خزاعه النده قالدی بنی اسمعیل دخی اولا
لرنده بیله ایدیلر بونلردن خزاعه‌یه کیمسه
بو خصوصده خلاف ونزاع ایتمزلردی تا اول
زمانه دکدکه قصی بن کلاب بن مره‌نك دولت
وشوکتی غالب اولدی همان برکون تصرف
امور مکه قصی بن کلابك قبضهٔ قدرتنه
داخل اولدی طائفهٔ قریشك احوالن اول جمع
ایتدوکیچون آکه مجمع تسمیه ایتدیلر وقریش
قومنه قریش دیدکلری انکیچوندرکه قصی اوزرینه
جمع اولمشلردی اولمشلردر زیرا قریش لغتده
جمع دیمکدر بوندن اول بو قبیله‌یه قریش
دیمزلردی

دیمزلردی بشنجی دفعه بیت شریفی عمالقه
بنا ایتمشلردر ازرقی حضرت علی بن ابی طالبدن
سندیله بویلجه روایت ایدرکه بناء خلیل علیه
السلام یقلدی دخی عمالقه یاپدیلر عمالقه
بناسی دخی یقلدی صکره جرهم طائفه‌سی
یاپدیلر التنجی دفعه جرهم بنا ایتمشلردر
اما بر روایتده بویله کلمشدرکه جرهم عمالقه
دن اول یاپمش اوله‌لر اما محب طبری جزم ایتمشدرکه
عمالقه اول یاپمش اوله‌لر وازرقی دخی
اخبار عمالقه‌ده بعض نسخه ذکر ایلرکه
بونلرك جرهمدن تقدمی اقتضا ایلر زبیر ابن
عباس حضرتلرندن روایت ایلرکه بیورمشلر
زمان سابقده مکهٔ مشرفه‌ده بر قبیله واردی
انلره عمالقه دیرلردی عزتلو وقدرتلو اغنیا
طائفه ایدی یخشی آتلره ودوه‌لره وسایر طوار

لره مالك لر ايدي اطراف مكه ده اوتلدودلر ايدي
نوليجه مكه اولرمانده سبب حرم ايدي كوزل اخلاق
وينو داوتلر بتمش ايدي بونلر تمام عيش وعشرت
اوزره ايدیلر بونلر واردیلر ظلمه باشلدیلر
ونفسلري اوزره اسراف ايتديلر ومظالم
والحاد اظهار ايتديلر حق تعالینك شكرين ترك
ايتديلر حق سبحانه وتعالى دخي نعمتلرين
سلب ايلدي دولت واقباللري ادباره منقلب
اولدي ظلمي شول تعدد شول مرتبه يه ايلتمشلر
ايديكه كوكلكه بي كرايه ويرلردي وصويي
صتولردي يعني بركمسنه اقچه ويرمسه ايني
كوكلكه ده اوتورمغه قومزلردي وبركمسنه اقچه
ويرمسه قيودن باچشمه دن صوايچمكه قومزلر
دي اندن حق جل وعلا بونلره قرنجه مسلط
ايلدي حرم شريفدن چقديلر كتديلر اندن

صكره

صكره بونلره قتلق مسلط ايلدي اول يوره لرده
طوره مديلر چقديلر ولايت يمنه اتالري يورتينه
وارديلر اوراده پريشان اولوب هلاك اولديلر
اندن باري تعالى انلريرينه مكه مشرفه يه جرهم
قبيله سني كتوردي آخر الامر انلرده ازديلر
حق سبحانه وتعالى جمله سني هلاك ايلدي
ديو بيورمشلر يدنجي دفعه بناء كعبهء
معظمهء قصي بن كلاب بنا ايتمشدر زبير بن
بكار كتاب نسبده شويله ذكر ايتمشدركه قصي
بن كلاب بيت شريف امرنه والي اولدوغي
زماننده جميع خرجني حاضرلدي اندن كعبهء
مشرفهء يقدي وبر بنا ياپديكه اندن اول
كعبه ايله ياپلمش دكل ايدي بعض علما كعبهء
قصي بنا ايتدي ديمشدر ماوردي دخي بوكا
جزم ايتمشدر واحكام سلطانيه آدلو كتابنده

دیمشدرکه ابراهیم خلیل علیه السلامدن صکره
بیت شریفی اول تجدید ایلین قصی بن کلاب ایدی
بنا ایتدی واوزرین شجر ومله وجرید نخلله
اورتدی دیمشدر بوندن فهم اولنورکه حضرت
ابراهیمدن صکره عمالقه وجرهم بنا ایتدی
دیدکلری انلر بناء خلیلی مرمت ایتدی دیمک
ایمش تجدید اتمک قصیدن واقع اولمش وذکر
اولنان قصی بن کلاب رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتنک نسب شریفی بو ترتیب
اوزره درکه ذکر اولنور بن عبدالله بن عبد
المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصی بن کلاب
بن مره بن کعب بن لوی بن غالب بن فهر بن
مالک بن نضر بن کنانه بن خزیمه بن مدرکه
بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان
صلوات الله علیه وسلامه علماء تاریخ رحمهم الله

بوزایه کلنجه اول حضرتک نسب شریفنده متفقلر
درکمسه نک نزاعی یوقدر وبعض اهل تاریخ بو
ندن یوقارو دخی چقمشلردر اما اول صحیح
دکلدر دیرلر والله اعلم قصی بن کلابک اول ظهو
رنه باعث بو اولمشدرکه باباسی وفات ایتدکده
کندی صغیر قالمش ایدی والده سی ربیعه بن
حرام ادلو بر کمسیه تزوج ایدوب مکه دن
چقدیلر شامه کتدیلر ایدی قصی شام شریفده
یتشوب یکت اولدوغی زمانده بونکله آل ربیعه
مابینلرنده بعض شرشور واقع اولدی حاصلی
بونی انجدیلر غریبلغینی یوزنه اوروب
عارلندردیلر کندی یرکه قومکک اراسنه
کتمزمیسن دیدیلر وبونک باباسی دخی کیم
ایدوکنی اول دیارده اوکی باباسی اولن ربیعه
دن غیری بلور یوغیدی بوکون قصی کلدی

انه سنه حالندن شکایت ایتدی بکه شو
مقوله سوزلر سویلنوب عارلندردیلر دیدی
انه سی ایتدی یا ولدی سن بونلردن اکرم سن
وسنک نسبک اشرفدر سن کلاب بن مره اوغلی
سن سنک قومک مکه ده بیت الله یاننده ساکندر
دیدی قصی اودادن کتدی مکه یه کلدی
قومی بونک فضلنی بلدیلر وافر اعزاز واکرام
ایتدیلر اول زمانده خزاعه طایفه سی مکه شهرینه
وبیت شریفه مستولی اولمشلر ایدی واولرک بکی
خلیل بن جیشه نام بر کمسنه ایدی بیت
شریف انک النده ایدی پس قصی اول خلیلک
قزینی استدی اولداخی بونک شرف نسبین
بلوب دی کتوردی بوکه قزینی ویردی
قصی اولندی واولاد واموالی چوغلوب شرف
عظیم بولدی خلیل وفات ایدیجک مفتاح کعبهٔ

قزینه وصیت

قزینه وصیت ایلدی اولداخی بن بو خدمته قادر
دکلم دیو خزاعه قومندن ابو غبشان دیرلر بر کمسنه یه
تسلیم ایدوب خدمت بیت شریفی انکا تفویض ایتدی
اولداخی بر بکری حریف ایدی شرابی غایت سور
دی بر کون ایچه جک شرابی قالمدی محتاج
اولدی کتوردی مفتاح کعبهٔ بر طولم شرابه
صاتدی قصی بن کلاب شرابی ویروب مفتاحی
الدی اودادن عرب ایچنده مثل قالدی بر کمسنه
بر زیانلو معامله ایلسه اخسر صفقة من
ابی غبشان دیرلر حاصلی قصه شویله بویله
واقع اولیجق خزاعه طایفه سنه خوش کلمدی
مفتاح کعبه کندولردن کیدوب قصی یه وار
دوغنه بیحضور اولوب قصی اوزرینه چوق
سوز سویلدیلر آخر قصی آدم جمع ایدوب خزاعه
ایله جنک ایتدی غالب اولوب خزاعه طایفه سن

مكه دن سوردي چقردي وكندي امر كعبه يه
والي اولدي قومي دخي كندو اوزرلرينه بيك
نصب ايدوب امرينه انقياد وطاعت كوسترديلر
قومك اول عادتلري بو ايديكه مكه شهرنده
ساكن اولمدن قچرلردي غايت تعظيملرندن مكه
ده بيت شريف ياننده اوي ياپمغي جايز كورمز
لردي ومكه ده جنابتي حلال طوتمزلردي
كوندوز اورالرده ساكن اولورلردي اخشام
اولسه حله چقرلردي اول زمانده كه قصي
قومني يانته جمع ايدوب مكه ده اولر ياپمغه
اذن ويردي وسن حرم شريفده كعبة الله
اطرافنده اولر ياپوب ساكن اوليجق عرب طائفه
سي سزدن قورقرلر وسزكله قتال ايتمكي حلال
كورمزلر وسزي بر كمسنه بورادن اخراج
ايتمكه قادر اولمز ديدي انلرده ايتديلر سن

بنم سيدمز

بنم سيديمزسن بزم رأيمز سنك رأيكه تابعدر
نه بيوردرسك ايله اولسون ديديلر اول
قصي باشلدي دار الندوه ياپدي لغتده ندوه
اجتماع ديمكدر برمهم مصلحت اولسه اورايه
جمع اولوب مشورت ايدرلردي قريش طايفه
سندن بر خاتون اره وارسه يا بر كمسنه او
لنسه البته دار الندوه يه وارلردي مصلحت
انده كورلوردي حاصلي قريشك ديوان
خانه لري ايدي ازرقي روايت ايلركه اول
زمانده قرق ياشنه وارمين كمسنه دار الندوه
يه قويمزلردي اما قصينك كندي اولادي
قرق ياشنده اولورسه اولسون انلره مانع اولمز
لردي اندن صكره قصي اطراف كعبه ده اولان اماكني
قريش طايفه سنه قسمت ايلدي انلر دخي
دورت جانبنده اولر بنا ايتديلر همان

طواف ایده جك قدر یر الیقو یلر شویله
نقل اولنور که الان کعبهٔ شریفه المرقنده
یونمه طاش دوشنمش یرکه مطاف دیو دکی
اولنور اول یرده اولرینك قپولرین
کعبة الله جانبنه آچدیلر وهر ایکی اوك ارا
سنده یول ایتدیلر خلق اول یوللردن مطافه
کلوب کیدرلردی صکره دن حضرت عمر رضی
الله عنه اول اولری الوب یقوب مسجد
حرامه قاتمشدر صکره دن عثمان وغیری
رضی الله عنهم دخی توسیع اتمشلر تفصیلی
کلسه کرکدر انشاء الله تعالی کعب بن لؤی
اولادندن اول کمسنه که پادشاهلغه
یتشدی قصی بن کلاب ایدی واندن عرب
لیجنده بعض کلمات حکمت آمیز قالمشدر
روایت ایدرلر جمله دن بری دخی بودر که
من استحسنه

مَنِ استَحسَنَه قبیحًا تنزل الى قبحه دیمش یعنی
بر کمسنه بر قبیح نسنه استحسان ایدوب
ایودر خوبدر دیه انك قبحنه تنزل ایدر
دیمکدر وبری دخی بودر که مَن اَکرَمَ لَئِیمًا
شَرِکَه فی لُؤمِه دیمشلر لئیم اول کمسنه یه
دیرلر که اصلی دنی ونفسی بخیل اوله
یعنی بر کمسنه بر لئیمه اکرام ایلسه اول
صفت قبیحه ده اکا شریك اوله اولور دیمکدر
بری دخی بودر که مَن لَم تُصلِحه الکَرامَةُ
اَصلَحَه الهَوانُ دیمش بر کمسنه که ایی
ایلك اصلاح ایتمیه خورلق حقیرلق اصلاح
ایدر دیمکدر فی الحقیقه هر کمسنه ایلك کوتورمز
بعض نفس واردر که رعایت اولندقجه بد
خوی اولور خیانته باشلر اما قهرله خور
لغله طوتلسه بر خوش آدم اولور مشهور

حکایه در چنکانیه صو باشلق ویرمشلر
اوتی باباسی اشغه الوب اودمش دکنکی دیولر
بری داخی بودر که مَنْ طَلَبَ فَوْقَ قَدْرِهِ
اِسْتَحَقَّ الحِرْمَانْ یعنی بر کمسنه کندو مقدا
ردندن یوقرو بر نسنه یه طالب اولسه محروم
اولمغه مستحق اولور دیمکدر مُلْك مکه ده
قصی بن کلابه مجتمع اولان مناصب کمسنه یه
مجتمع اولمدی دیرلر حجابته وسقایته ورفادته
وندوه ولواو قیادة جمله سی بونك النده ایدی
حجابته بیت شریفك خادم لغیدر مفتاح کعبه
انك النده اوله کمسه دخل وتعرض اتمیه
سقایته اولدر که جمیع حُجّاجه طتلو صو ایچوره
اولزمانده طتلو صو بغایت عزیز ایدی طشره دن
کتوردلردی ایچنه خرما وقرو اوزم براغور
لردی شربت اولوردی اندن حجاجه ایچور

دلردی

دلردی عرب ایچنده وظیفه ایدی ورفاده
اولدر که حج زماننده منی ده کلدکلری موضعده جمیع
حجاجه سماطلر ایله طعام چکرلردی خلفا دخی
زمانلرنده ودخی صکره سلاطین زمانلرنده سقایه و
رفاده قانون مقرر ایدی تقی فاسی دیمشدر که رفاده
زمان جاهلیتده واوایل اسلامده ودخی بنم زما
نمه کلنجه واردی پادشاهلر امریله منی ده طعام
بشوررلردی خلقه یدوررلردی حاج تمام
اولنجه بویله ایدی دیمشدر صکره کسلدی کندی
کیمك زماننده کسلدوکن بلمز کمسه ولوا دیدوکی
سنجاقدر قریش جمع اولوب بر یره محاربه یه توجه
اتسه لر انك سنجغی التنه جمع اولورلردی قیاده
دیدوکی بیك لکدر نه جانبه دیلسه عسکر انك
یاننه دوشوب کیدرلردی بو جمله تصرفات قصی
النده ایدی عبد الدار قصینك بیوك اوغلی ایدی

اما عبد مناف باباسی زماننده تمام شرفی بولمشدی
هر کندی حیاتنده حجابتی وسقایتی ولوایی ورفا
ده‌تی هب عبد منافه ویرمشدی اول زماننده رفاده
خرجی قریش طائفه سنك ماللرندن چقردی
بر حد مال جمع ایدوب قصی یه تسلیم ایدرلردی
اول داخی طعاملر پشوردردی وسعتی اولمیان
حجاج مادامکه مکه ده طوررلردی اول طعاملر
دن یرلردی زیرا بر کون قصی بر کون ایتدی یا
معشر قریش سز حق تعالینك قوکشولریسز
واهل بیتی سز حرمنده ساکنلرسز حجاج حق
تعالینك قوناقلریدر جمیع اضیافدن اکرامه
انلر احقدر امدی لایق اولان بودرکه بونده
کلدکلرنجه انلر ایچون طعام وشراب احضار ایده سز
تا سزدن مفارقت ایدوب کیدنجه ضیافت
ایده سز دیدی انلر داخی امرینه امتثال ایدوب

بویله ایدر

بویله ایدرلردی انك سوزینه هرگز مخالفت
یوغیدی وهر بارکه قریش قومنك مهماتندن
بر نسنه واقع اولسه انی عبد الدارده اصمرلردی
محمد بن اسحق رحمه الله ایدر قصی بن کلاب وفات
ایتدکده اوغللری یرینه قایم اولدیلر بر زماندن
صکره عبد مناف اولادندن هاشم وعبد شمس
ومطلب ونوفل اتفاق ایتدیلرکه بنی عبد الدارك
اللرنده اولان حجابت ولوا وسقایه ورفاده منا
صبن کندولر آلالر بز انلردن اشرف وافضلوز
مناصب مذکوره یه بز احق واولی یوز دیدیلر
بو خصوصده قریش قومی متفرق اولوب بعض بنی
عبد مناف جانبنه وبعض بنی عبد الدار جانبنه
اولدیلر جنك ایتمکی مقرر ایتدیلر آخر بوکه
صلح ایتدیلرکه سقایه ورفاده بنی عبد منافك
اوله وحجابت ولوا وندوه بنی عبد الدارك اوله

بونك اوذرینه اندلشدیلر پس سقایه و رفاده ایكی
سید هاشمه راجع اولدی هاشم اغنیادن ایدی
عبدشمس فقیر و اهل عیال ایدی طائفهٔ قریش
ایچنده داخلة الشتا و الصیف عادت اولمق ها
شمدن قالمشدر اصل اسمی عمرودر هاشم انكچون
دیرلر كه اتمك طوغرایوب ترید ایلردی مكه
شهرنده اول اطعام ترید ایلین اولدر اندن صكره
هاشم ارض شامدن غزه ولایتنده وفات ایلدی
كندودن صكره سقایه و رفاده قرنداشی مطلبه
دكدی مطلب قومی اراسنده تمام معزز و محترم
ایدی فضیلی و جومردلكی جهتندن اكا فیض
دیو تسمیه ایتمشلر ایدی بر زماندن صكره
مطلب دخی یمن ولایتنده دومان دیدكلری
موضعده وفات ایتدی عبدشمس دخی مكه ده
و نوفل عراق مملكتنده وفات ایتدیلر مطلب

دن صكره

60

دن صكره سقایه و رفاده عبدالمطلب بن هاشمه
رجوع ایتدی و عبدالمطلب قومی اراسنده بر مرتبه
ده قدر و شرف عظیم بولدیكه اندن اول اباسندن
برینه میسر اولمش دكل ایدی قریش عبدالمطلبه
محبت و اكرامده مبالغه كوستریلر روایت
اولنور كه عبدالمطلبك اول زمانده همان بر دانه
اوغلی واریدی اكا حارث دیرلردی بر كون
عبدالمطلبه عم زاده سی اولان عدی بن نوفل
ایتدی شویله می اوماد سن كه بنم اوننمده
اوذون اوذاق دولت سوره سن یالكیز بر
اوغلك وار بنم بو قدر اولادیم وار دیو
طعن ایتدی عبدالمطلب ایتدی بنی قلتِ
اولاد له می قیورد سز امدی والله حق تعالی
بكا اون نفر اولاد ویرسون بریسن كعبة
الله یاننده قربان ایده یم دیدی اندن حق سبحا

وتعالی دوزی قلوب اون اولادی تمام اولد قرعه
جمله سن یاننه دعوت ایدوب ایلدوکی نذ
نذری بونلره خبر ویردی بونلر دخی نذر دکی
یرینه کتورمه دیو اتالرینه اطاعت وانقیاد
کوستردیلر اندن بونلره امر ایتدیکه هربری النه
بر قِدْح اله وَقِدْحْ کسر قافله اوق اغچ پارهٔ سنه
دیرلرکه آنکله قرعه وقمار ایدرلر حاصلی
بیوردیکه هربری اسمن کند وقدحنک اوز
رینه یازه اندن بونلری یاننه الدی کعبه
نك ایچنده طودن هُبَل دیدکلری صَنَمُكَ
یاننه واردیلر کندو قاعدهلرنجه قرعه
ایتدیلر قرعه کوچك اوغلی عبد اللّٰهك نامنه
دوشدی وعبد المطّلب جمله سندن
عبد الله زیاده سوردی چون تقدیر بویله
ایمش نَیْلَیالُمْ دیو النه یاپشوب عبد اللهِ
چکدی

چکدی وبچاق کتوروب اَسَافْ دیدکلری صَنَمُكه
صفا اوزرنده طورردی انك یاننه بوغزن
لمغه الدی کتدی یاتروب بچاق چلهجق زمانده
عباس یتشوب عبد اللهِ ایاغی التندن چکدی
حتّی یره سوردکدن یوزی یرتلدی عبد الله
وفات ایدنجه یه دك انك نشانی یوزندن کتمدی
اندن قریش طایفهسی ایاغ اوزره قالقدیلر
بز بو وضعه قایل دکلوز همان بریسی بویله
ایتدوکی کبی عادت قلور وار داسته ین نذر
ایدوب اوغلن بوغزلیوکیدر بویله اولمسون
نذر اولنورسه باری صگره مالندن فِدا
اتسون دیدیلر اولزمانده حجاز مملکتنده بر
کاهنه قری واریدی جن طایفهسیله مناسبت
ایتمشدی طوردیلر انك یاننه واردیلر
عبد المطّلب ایتدوکی نذر خصوص قاریه

تقریر ایتدیلر قادی تابعم کلوا اوغلان جنی کلسون
نیجه اولمق کرک دیو سؤال ایدهیم دیدی
بونلر کتدیلر ایرته سی صباح ینه کلوب یاننه
جمع اولدیلر قادی ایتدی سزک اراکزده
بر آدمک دیتی نقد ندر دیدی اون
دوه در دیدیلر وارک امدی اون دوه
حاضر ایدک واوغلانی کتورک ینه قرعه
ایلک کورک اگر قرعه ینه اوغلان آدینه دو
شرسه اون دوه دلکی زیاده قلوک یکرمی
اولسون ینه قرعه ایدک اگر ینه اوغلانه
دوشرسه اون دلکی زیاده ایدک بو اسلوب
اوزره چاق قرعه دوه لره دوشنجه تکرار ایدک
اول زمانکه قرعه دوه یه دوشه انلری قربان
ایدک دیدکوز راضی اولور واوغلوکوز خلاص
بولور دیدی اندن جماعت قالقدیلر مکه یه

کلدیلر

کلدیلر اون دوه احضار ایدوب قرعه ایلدیلر
قرعه عبدالله نامنه دوشدی اون دوه دلکی
زیاده قلوب ینه قرعه ایتدیلر ینه عبدالله
نامنه دوشدی بو اسلوب اوزره یوز دوه
یه وارنجه اونر اونر زیاده ایدوب قرعه
ایتدیلر یوز تمام اولدوغی زمانده ینه قرعه
ایتدیلر بو کره قرعه دوه لره دوشدی بر دلکی
قرعه ایتدیلر حاصلی اوچ کره قرعه دوه لره
دوشدی اندن دوه لری باصدیلر بوغز
لدیلر کمسه یه مانع اولمیوب قودیلر کو انسان
اگر وحش وطیور نه ایسه بو نیجه کون بونلرک
لحوملریله تمتع ایلدیلر نفس آدمینک دیتی
یوز دوه اولمق عبدالمطلبدن قالدی
عادت قریش بونک اوزرینه جریان ایلی
دی صکره دن صاحب الشرع محمد بن

عبدالله بن عبد المطلب صلى الله عليه وسلم
كليجك بو عادهٔ مستمرهٔ مفقود ايدوب شريعهٔ
شريفه سنده دية نفس يوز دوه اولدي
سكزنجي دفعه كعبهٔ معظمهٔ قريش بنا
ايتمشدر مولانا شيخ محمد صالحي رحمه الله
سُبُلُ الهدى والرشاد في سيرة العباد
ديو تسميه ايتدوكي كتابنده شويله يازدكه
بر كون بر خاتون مجمره ايله كعبه نك ايچنه
كيروب بيت شريفه بخور ويردكن بخوردانه
ايچندن بر قغلجم چقوب بيت شريفك سقفني
طوتدي اودن طوتشوب اغجلرينك
اكثري ياندي ديوارلرينه ضعف كلدي
صكره دن بر عظيم سيل كلوب كعبه نك
ايچنه كيردي ضعف بولمش ديوارلر بالكليه
خراب اولدي پس قريش قومي عزيمت

ايتديلركه

ايتديلركه استحكام اوزره بنا ايدوب قپوسن
يردن يوكسك ايده لر واستمدكلري كمسنه‌يي
كعبه نك ايچنه قويه لر تاريخ مذكورده
اشتديلركه جدّه ساحلنده بر رومي بازر
كانك كميسى قريه آتوب پاره لنمش اودن
وليد بن مغيره قريشدن بر مقدار كمسنه ايله
جدّه يه كلديلر وكمينك اغجلرين صاتون
الديلر ذكر اولنان نجارلك صنعتنده دخي
ماهر ايدي واسمنه باقوم ديرلردي
حاصلي اغجلري واستادني الديلر مكه يه
كلديلر وسقف بيت الله اول اغجلر ايله تجديد
ايتديلر اموي رحمه الله روايت ايلركه ذكر
اولنان كمي يه قيصر روم جانبندن مرمر
ودمور واغج تحميل اولنوب حبش ولا
يتنده بر كليسا بناسنه كوندرلمشدي

اولدیارده قدیمدن بر کلیسا واریدی طایفهٔ
قریش واوب احراق ایتمشلر ایدی اسباب
وکارستهٔ یوکلدوب مذکور با قوم ایله
انی عمارت ایتمکه ارسال اولنمشدی جدّه
لیماننه یقلشدقلری کبی بر دوزکار قوپدی
قرایه آتوب کمی هلاك اولدی ایچنده نه
وارایسه اِذا اَرادَ اللهُ شیئاً هیّأ اسبابه
حکمنجه عمارت کعبه ایچون جدّه ساحلنده
مهیا قلندی ابن اسحق ایدر مکه ده بر قبطی
وارایدی استاد نجار ایدی یاقوم دلخی
مساعده قلوب سقف شریفی یاپدیلر **نقل**
اولنورکه بیت شریفك ایچنده مخزن هدایا
واموال اولان قیونك ایچندن کاهی بر
عظیم یلان ارقه سی وقارنی سیاه طشره یه
چقوب دیوار کعبه اوزرندن قرغوردی

بعض

یقین یوره سنه کمسه اوغرایه مزدی کعبه نك
حافظیدر دیو اعتقاد ایدرلردی بشیوزیل
واریدیکه بوحال اوزره احیانا ظهور
ایلردی برکون حق سبحانه وتعالی بر عظیم
قوش کوندردی راست کلوب ایلانی
کتوردی کتدی قریش بو حالی کوریجك
حق تعالی بزم عمارت کعبه یه ایتدوکمز
قصد ونیتدن راضی اولدی انکچون بویله
ایتدی دیوب همان بناء کعبه یه عزیمت
ایتدیلر ابن عباس ایدر رسول الله صلی
الله علیه وسلم حضرتنك والدی عبد
اللهك طایسی اولان عائذ بن عمران
همان ایلرو کلدی بناء کعبه دن بر طاش
قوپردی طاش عائذك الندن صچرایوب
ینه یرینه دوشدی عائذ ایتدی یامعشر

قریش کوم ایرك بو بیت شریفی مال حلال
وطیب ایله بنا ایرەلم ایچنه زنا اجرتندن
ودبوادن ومظلمەدن نسنه اولمسون
دیدی او دادن قریش بر قچ فرقه اولوب
هر فرقه بیت شریفك بر جانبن یاپمغه مبا
شرت ایتدیلر باب کعبه جانبنی بنی زهره ایله
بنی عبد مناف دوشدی رکن اسود ایله
رکن یمانی مابینی بنی مخزوم ایله قریشدن
بر مقدار کمسنه یه دوشدی وحجر طرفی
بنی عبد الدار وبنی اسد وبنی عدی بن کعب
جماعتلرینه دوشدی طاش جمع ایتدیلر
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی بیله
چالشوردی اندن اسکی بنایی یقدیلر تمله
وارنجه ایندردیلر یشل طاشلره واردیلر
اندن قازمه اوردیلر اول یشل طاشلردن

آتشی

آتش چقدی ارتوق قازمدیلر همان آنك
اوزرینه بنا براقدیلر اندن یاپدیلر حجر اسود
محلنه کلدکلری کبی قبایل اراسنه نزاع
دوشدی هر طایفه مراد ایدرلرکه حجری
مکانی یرینه کندولر قویه خلاف ونزاع
شول مرتبه یه واردیکه حرب وقتال ایده
یازدیلر ارالرنده ابو امیه بن مغیره شریف
مطاع ایدی اول ایتدی کلك صفا قپوسنه
نظر ایدك اندن اول ایچرو کیرن کمسنه
حکم نصب ایدك اول نه امر ایدرسه
راضی اولك دیدی خوش دیدیلر اندن
صفا قپوسنه نظر ایتدیلر همان قپودن
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی
دخول ایتدی اول زمانده دخی حضرتنه
نبوت کلمامش ایدی ارالرنده محمد امین

دیولردی اشته محمد امین کلیور اول نه
امر ایدرسه راضی اولدق دیدیلر فخر کائنات
صلی الله علیه وسلم کلیجک خالدن خبر
ویردیلر بر قفتان کتورك دیو بیوردی
کتوردیلر انزن طاشی الوب قفتانك اورد
تاسنه قودی انزن هر قبیله نك اشرافندن
بررکسنه کلسون قفتانك بر کوشه سنه
یاپشسون جمله سی کتوروب حجر مکرمی
یرینه ایلتسونلر دیدی رای شریفیله
عمل ایدوب حجری محلنه ایلتدیلر اودا
دن کندی مبارك الیله یرینه یقشدرد
دی جمله سنك خاطری خوش اولدی
وقتاکیم قریش کعبهٔ معظمهٔ بنا ایتدیلر
طشره سندن ارتفاع بنا اون سکز ذراع
اولدی حضرت خلیل صلوات الله علیه
بناسندن

بناسندن طقوز ذراع یوکسك اولدی
اما حجر طرفندن طرفنده عرضدن برقچ ذراع
اکسك ایتدیلر زیرا مال حلالکه خرج
کعبه ایچون جمع ایتمشلر ایدی انجق اولقدره
کفایت ایتدی واستدکلرین ادخال ایدوب
استمدکلرینه مانع اولمغیچون بیت شریفك
قپوسن یردن یوکسك ایتدیلر ایچروسنه
التی درك دکدیلر هر جانبنده اوچر درك
شق حجردن شق رکن یمانی یه وارنجه وضع
ایتدیلر وایچروده رکن شامی طرفنده سطح
کعبه یه چقاجق نردبان تعبیه ایتدیلر
طایفهٔ قریش بیت الله بنا ایتدکلری
زماننده رسول الله صلی الله علیه وسلم
نقدر یاشنده ایدوکنده علما رحمهم الله اختلاف
ایتمشلردر غایت مشهور اولان قول بودرکه

اوتوزبش یاشنده اوله لر مجاهد رحمه الله
بنوتدن اون بش یل مقدم ایدی دیمشدر
ابن اسحق جزم ایدوکی بودرکه همان بش
یل مقدم اوله والله تعالی اعلم طقوزنجی
دفعه بیت شریفی عبدالله بن زبیر رضی الله
عنهما بنا ایتمشلردر تفصیل ذکری باب
ثالثده ایام جاهلیتده مسجد حرامك وصفی
نجه ایدی وصدر اسلامده نجه ایدی بیان
اولندقده کلسه کرکدر انشاء الله تعالی
اونجی دفعه ابن الزبیر حضرتلرندن صکره حجاج
بن یوسف سقفی بنا ایتمشدر عبدالله بن الزبیر
تفصیلندن صکره بونك دخی بیانی کلسه
کرکدر انشاء الله تعالی حجاجك بناسی همان
التون اولوق جانبنده اولان دیواردر
وحجر نیلنی موضعدر وبیت شریفك ایچن

طولدودر

طولدوروب یوکسك ایتمشدر وقپوسن یوقارو
قالدرمشدر بر قپوسی دخی وار ایدی انی یا
پمشدر قپوسی همان بر قومشدر کیرو قلانی
آثارك جمله سی ابن الزبیر حضرتلرینکدر نته کم
مفصل ومشروح کلسه کرکدر **فصل** کعبة
اللهك قنادیل شریفه وباب عالی سنك او
صافی ذکرنده در ازرقی دیمشدر زمان
جاهلیتده بیت شریفی اول تزیین ایلین کمسنه
عبدالمطلب در زمزم قیوسن قازدوغی
زماننده ایکی التون غزاله چقرمش ایدی انلری
کتوروب کعبۀ معظمه یه وضع ایلدی ودولت
اسلامیه ده اول تذهیب ایلین خلفاء بنی
امیه دن عبدالملك بن مروان در اما مسجد
اسلامده اول تذهیب وتحلیه قلان ابن الز
بیردر کعبه نك اوزدینی ودکلرین التون

صفحه لرله قابلدی دیمشردر فاکهی ایدر ولید بن
عبد الملك میزاب شریفه التون قابلمشدر
ازرقی ایدر ولید بن عبد الملك مکهٔ شریفه‌یه
کندو جانبندن والی اولان خالد بن عبد الله‌ه
اوتوز التی بیك دینار کوندردی که کعبه‌نك
قپولرینه و ایچروده اولان دیرکلرینه و میزابه
التون صفحه‌لر قابلیه ازرقی بونه ذکر ایتمشدرکه
هرون الرشیدك اوغلی محمد امین کندو عاملی
اولان سالم بن جراحه اون سکز بیك التون
کوندردیکه کعبه قپوسنه صرف ایده اولدلخی
اوکی صفحه لری قلع ایدوب امین کوندردوکی
دلخی قاتدی بنه التون صفحه‌لر ایدوب قابلدی
و قپونك مسمارلرین و خلقه‌لرین و اوکجه‌لرین
جمله التون ایلدی خلفاء بنی عباس دولتنده
مکه حاجبلری متوکل خلیفه‌یه مکتوب یازوب

بیت شریفك

بیت شریفك داخلنده ایکی زاویه‌سنه التون و ایکی
زاویه‌سنه کمش قابلمشدر اکر ذهب التون قیلسه
خوب اولوردی دیو عرض ایتدیلر متوکل دخی التون
ارسال ایتدی اسحق بن سلمه نام بر استاده کو
ندروب جمله زوایای بیتی التون ایتدردیلر
و ایچرودن متعلق اولان بر دیه بر کمشدن
قوشاق ایلدی عرضی اوچ ذراع ایدی و بر
التون طوق ایدوب اول قشاغه متصل
وضع ایلدی باب کعبه‌نك آستان مکرمی
ساج اغاجندن ایدی طول زمانله تبدیله
محتاج اولمش ایدی انی دخی تجدید ایدوب
کمش قابلدی اسحق ذکر اولنان منقولدرکه
مجموع زوایای کعبه‌یه و طوق ذهبه صرف
اولنان التون سکز بیك مثقال ایدی
و قپویه و اشیکنه و کمش قوشاغه و مقامه

يتمش بيك درهم كمش خرج اولنري تقي فاسي
رحمه الله ذكر ايلركه صكره دن ينه معتضد
خليفه زماننده خدام كعبه يازوب ايام فتنه ده
مكه واليلرينك بعضي باب كعبه نك التون
سوره لر وغيريلرين قلع ايدوب دينار كسدر
ديلر ودفع فتنه ايچون خرج ايتديلر ديو اعلام
ايتديلر معتضد امر ايلدي نه كتديسه اشلدوب
برينه وضع ايتديلر وصكره ينه مقتدر خليفه
نك والده سي لولو ادلو بر قولنه بيوروب
كعبة اللهك نقره استونه سي واريسه
هب التون قابلمشدر بو خصوص تاريخ
هجرتك اوچيوز اوننده واقع اولمشدر
وينه بشيوز قرق طقوز تاريخنده مصر
حاكمينك وزيري اولان جمال الدين كه
جواد ديمكله معروفدر كندو آدملريله بش

بيك آدم

بيك آدم ارسال ايدوب بيت شريفك داخلندن
اركان كعبه يه التون قابلمشدر كعبة الله جمله
زينت ايدنلردن بري يمن حاكمي اولان ملك مظفر
غساني دد واوغلي اوغلي ملك مجاهددر رحمهم الله
تعالى اندن صكره ينه مصر حاكمي اولان ملك ناصر
بن محمد بن قلاوون اوتوز بش بيك درهمله باب
كعبه يي زينت ايتمشدر ويديوز يتمش بش تاريخنده
انك دخي اوغلي اوغلي ملك اشرف باب شريفي
زينت ايتمشدر مؤلف ايدر بز انكا يتشدك كه
باب شريفه كمش قابلنمش ايدي وكاهي بعض اشقيا
چابك دست فرصت بولدقجه كمشيني قوباررلردي
حتى باب شريفك اشغه جانبي صويلوب تخته سي
كورينوردي شقاوت ايدنلر كرا تله طوتلوب
حبس وحقارت اولنردي آخر الامر خصوص
مذكوري مرحوم ومغفور پادشاه فردوس مكان

سلطان سلیمان خان درگاهنه عرض اولندی
وامر شریف سلطانی وارد اولدیکه باب شریفه
کلمش قابلیه لی و بونرن اقدم طقوز یوز اللی
سکز تاریخنده بیت شریفك سطحندن بوقچ اغاج اسکی
یوب بعض صنوب یغمور یاغدقجه بیت شریفه ایچنه
اقمغه باشلمش ایدی مرحوم ومغفور له شیخ
الاسلام حامد افندی مصر قاضیسی ایدی حج
شریفه کلمش ایدی ومرحوم خواجه قاینی محمد
چلبی مکه قاضیسی ایدی خصوص مذکوره
واقف اولیجق واقع حالی آستانۀ سعادته عرض
ایتدیلر مرحوم پادشاه مغفرت پناه سلطان سلیمان
خان حضرتلری دخی مفتئ الانام شیخ الاسلام
سلطان العلماء الاعلام مولانا ابو السعود
خواجه چلبی افندی حضرتلرینه ارسال ایدوب
بیت شریفك مرمت وعمارتنه تعرض جایز میدر

دیو استفسار

70

دیو استفسار ایتدیلر فاضل مذکور دخی ضرورة
اقتضا ایدیجك جایزدر دیو فتوی ویردیلر اندن
فتوئ شریفه تاریخ مذکورده مصر بکلر بکیسی اولان
علی پاشایه ارسال ایتدیلر انلر دخی امر شریف
سلطانی ایله فتوئ مکه قاضی سنه وناظر الحرمه
کوندردیلر انلر دخی امر موجبیله عمل دن اول
معقول بودرکه علماء مکه ایله مشورت اولنه
دیو طقوز یوز اللی طقوز ربیع الاولینك اون
دردنجی کونی صلوة جمعه دن صکره قاضی حرم شریفده
جلوس ایدوب اعیان علماء حنفیه وشافعیه دن
بعض کمسنه‌یی احضار ایدوب وخصوص مذ
کورده تکلم ایدوب معماری دخی سویلتدیلر
معمار ایتدی سقف شریفك اخشابندن ایکی
اغج صنوب سایی اغجلری ایرندن اوز ایکی قیراط
اشغه امشدر وانلر یانند قوجا نبرده براغج

دخی طقوز قیراط اشغه ایمنشدر اولدخی
صمنش اولمق واردر دیدی ومعمار مذکور
یانجه براستاد دخی واقع حال بویله ایدوکنه
شهادت ایلدی وشویله کم بو خصوص ایس
کندن تدارك اولنمزسه غالب احتمالی بودرکه
سطح شریف بالکلیه اشغه چوکوب بیت شریفك
بناسنه کلی ضرر کلوب بلکه جمیعا دیوارلری
یقلمق واردر دیدیلر حاصلی اتفاق اهل
مجلس بونك اوزرینه اولدیکه سنهٔ مذکوره
ربیع الاولینك نصفنده سبت کوننده عمارت
سطح شریفه مباشرت اولنه صکره دن بعض
علماء مکه جوازنه مخالفت ایدوب بیت شریفك
تعظیمنه انسب اولان اولدرکه چاق کندودن
برینی یقلوب دشمینجه تعرض اولنمیه دیدیلر
ما بینده چوق خلاف ونزاع جاری اولدی

ازقلدیکه

ازقلدیکه عوام الناس بر فتنهٔ عظیمه احداث
ایلیه لر آخر الامر مولانا شهاب الدین بن حجر
او طائفهٔ مخالفتك ردنده بر تألیف واسع
یازوب جوازنه نیجه یردن اقوال نقل
ایتدی و محب طبرینك استقصاء البیان
فی مسئلة الشاذروان دیمکله مسمی کتابندن
جوازی قولی نقل ایتدی وحدیث عایشه رضی
الله عنهایی ذکر ایتدکدن صکره بو حدیثك
تصریحا وتلویحا مدلولی بودرکه مصلحت
ضروریه یاخود حاجتیه یاخود مستحسنه
دن اوتوری کعبهٔ شریفه ده تغییر جایز اوله
دیدی بو خبرلر منتشر اولوب تاریخ مذ
کورده مکه حاکمی اولان مولانا السید الشریف
شهاب الدین احمد بن ابی نمی حضرتلرینك
سمع شریفلرینه واصل اولیجق بریه دن مکه

یه کلدیلر وعلمای عظامدن مولانا شیخ
محمد بن شیخ ابی الحسن البکری خذ متلرین
دعوت ایتدیلر پس شیخ مذکور وقاضی
مکه وناظر الحرم کعبهٔ معظمه قرشوسنده
مقام ابراهیم علیه السلام قربنده حاضر اولدیلر
ومولانا شیخ محمد بکری خذ متلرینه اشا
رت اولندیکه موضع مذبورده درس
بیوروب حق سبحانه وتعالینک واذ یرفع
ابراهیم القواعد من البیت واسمعیل ربنا
تقبل منا انک انت السمیع العلیم قول
شریفنک تفسیرونه تکلم ایدهلر انلرده
عادت مستمرهلری اوزره لسان فصیح
وبیان صحیح ایله افاده واجازت بیوروب
درس شریفی اتمام ایتدکدن صکره ناظر
الحرم احمد چلبی مولانا المعظم مرحوم

ومغفورله

ومغفورله خواجه چلبی افندینک فتوی
شریفهلرین ابراز ایدوب بین الناس مو
لانا شیخ محمد بکری حضرتلرینه قراءت ایتد
دیلر شیخ مشار الیه قرائت ایتدکدن صکره
بو فتوایه مخالفت ایدن کیمدر بو خود محض
حق وعین صوابدر دیو بیوردیلر اندن
صکره مولانا شیخ احمده امر اولندیکه
همان عمله مباشرت ایدهلر پس اولزما
نده که سطح شریفه چقلوب ذکر اولنان
موضع آچلوب کوردیلر فی الحقیقه سقف
مبارکدن برقچ اغج صنمش بولندی او
رادن انلری کیدروب یرینه محکم
اغجلر وضع ایدوب سقف شریفی غایت
احکام واتقان اوزره اصلاح ایتدیلر
اجر وثوابی صحایف اعمال سلطان فر

دوس مكانه مسطور اولدي خصوص
مزكورك تاريخنده مؤلف كتاب مجدد
سطح بيت الله مالك الدول سليمان ديمكلو
دن وقتا كيم سطح شريف عملندن فراغ
ميسر اولدي مطاف شريفك فرشين
دوشمكله دوشمكه مباشرت ايتديلر
زيرا اولكي فرشك طاشلري بري برندن
آيريلوب وبعض محكم آشنوب تجديده
محتاج اولمشدي جمله سن اصلاح
ايتدكدن صكره فرش مسجد حرامي دخي
حصا ايله دوشه يوب تمام تسويه قلديلر
اندن صكره ينه حضرت سلطان سليمان
خان عليه الرحمة والرضوان آستانه
سندن حكم شريف وارد اولديكه باب
كعبهء تكرار كمشليه لر اندن اولكي صفحه

لري قپاروب

لري قپاروب دخي وافر كمش قاتديلر
صفحه لر ايدوب كمش ميخلرله باب شريفه
قابلديلر ودورت كمش خلقه وضع ايتديلر
وميزاب شريفي دخي اصلاح ايتديلر و
التون يالدزلو كمش صفحه لر قابلديلر
اندن صكره آستانهء سعادتدن صافي التوندن
قابلو ميزاب تدارك ايدوب كعبهء معظمه يه
كوندرديلر وارروب واصل اولدقده كمش
قابلو ميزابي قالدروب التون قابلويي
يرينه وضع ايتديلر وكمش قابلويي در
دولته كوندرديلر كلوب واصل اولنجق
خزينهء عامره ده وضع ايتديلر وعمارت
مطاف شريف طقوز يوز التمش بر تاريخنده
واقع اولمشدر اكا دخي مؤلف سلمه الله
عمره الله قبلتنا ديو تاريخ ديمشلردر بو فصل

كعبهٔ معظمه نك معاليق وكسوه‌تی بياننده

در معاليقدن مراد كعبهٔ معظمه يه آصلان

ذی قيمت اسبابدر مسعودی مروج الذهب

ادلو كتابنده ذكر ايتمشدركه قديم الزمان

ملوك عجم كعبهٔ معظمه يه اموال وجواهر

ارسال ايدرلردی ساسان بن بابك ايكی

التون مرصع غزاله وبر قاچ اعلا قليچ و

وافر التون ارسال ايتمشدر تقی الدين

يازمشدركه كعبهٔ معظمه يه ذخيره ايچون

وكمش قابلو قليچلر تعليق ايدن كمسنه لرك

متقدمی كلاب بن مرة بن كعب در وبونه

ازرقی دن نقل ايدوب ديمشدركه عمر بن

خطاب رضی الله تعالی عنه مداين كسرايی

فتح ايتدوكی زماننده ايكی هلال كوندرو

دوب كعبهٔ معظمه يه آصلمشدر وسفاح

دخی بر بشل صحفه كوندردی ديمشدر

صحفه لسان عربده چنق ديمكدر احتمالدركه

بر زبرجددن تراش اولمش كاسه اوله

مأمون خليفه دخی بر اعلا ياقوت كوندر

مشدر حج زمانلرنده التون زنجيرله كعبة

اللهك اوكنه اصرلردی ومتوكل خليفه

ياقوتله وانجوئله وزبرجد ايله مرصع بر شمسه

كوندرمش ايدی آنی دخی حج زمانلرنده التون

زنجير ايله وجه كعبه يه اصرلردی روايت

اولنوركه معتصم خليفه بيك مثقال التون

بر كليد دوزدروب كوندردیكه اسكی كليدی

كنزويه ارسال ايده لر وبونی كعبه قپوسنه

اوره لر واول زمانده والئ مكه كنزو جا

نبندن صالح بن عباس نام كمسنه ايدی

كليد واصل اولنجق كعبه حاجبلرينه كوندر

دیکه موجب امر خلیفه ایله عمل ایده لر
انلر قبول ایتمدیلر واقع حال خلیفه آستاننه
عرض اولندي خلیفه اول قفل قدیمی ینه
ابقا ایدوب کونردکی التون قفللی حاجبلره
باغشلدي انلر الرنده قسمت ایدوب او
لشدیلر فاکهی ذکر ایلرکه ایکیوز اللی طقوز
تاریخنده سند پادشاهی اسلامه کلدکده
کعبهٔ معظمه یه زمرد ایله و یاقوت ایله
مرصع بر التون طوق کوندرمشدر معتمد
خلیفه یه دانشوب انک اجازتیله کعبة
اللهه اصمشلردر تقی فاسی ذکر ایلرکه
ازرقی زماننده صکره کعبة اللهه ارسال
اولنان اشیانک بري دلخی بر کمشدن
قصه به درکه ایچنده جعفر بن معتمد علی الله
ایله معتمد قرنداشی ابو احمد الموفق بالله نک

نامهٔ بیعتلی

نامهٔ بیعتلري وارئدي قَلَمدَانَ شکلنده برکمش
ظرف ایچنه قُیُوبْ اوچ یردن کمش زنجیر ایله
کعبة الله ایچنه اصمشلر ایدي صکره لردن
مکهٔ مشرفه ده فتنه ظهور ایلدي ذکر اولنان
ذی قیمت اسبابی اندیروب دفع فتنه مهماتنه
صرف ایتدیلر وکاهی ملوك اطراف التون
قندیللر کوندردلردی بیت شریفه آصلور
دي حتی طقوز یوز سکسان دورت تا
ریخنده آستانهٔ سعادت عثمانیه دن محمد نام
بر چاویش ایله اشراف و اعیان مکه یه
خلعتلر کلدوکی زمانده اوچ التون مرصع
قندیل دخی کلدي ایکیسی کعبهٔ معظمه یه
بریسی ده مدینهٔ منوره یه حضرت رسول الله
صلی الله علیه وسلمه آصلمق فرمان اولنمش
چاوش مزبور کلوب واصل اولدقده غایة

اكرام واجلال له استقبال اولنوب حرم شريفه
كتوردلدي اندن اشراف وعظماء مكه يه
خلعتلر كيدريلوب امر همايون منبر اوزرنده
قراءت اولندقدن صكره شريف مكه مولانا
شريف حسن بن ابي نمي حضرتلري ارقه سنده
خلعتلر ايله قالقوب بيت الله طواف ايلدي
رئيس مؤذنين زمزم اوزرنده طورنده طو
روب پادشاه اسلامه وشريفه دعا ايلديلر
اندن شريف حسن ساير اشراف مكه ايله بيت
شريفك ايچنه دخول ايدوب بر اعلا مقام
اختيار ايتديلر كه كعبه يه دخول ايدنك كو
زينه قرشو گلور اندن نردبان احضار ايتديلر
شريف حضرتلري بالذات چقوب ايكي مر
صع قنديلي آصديلر اندن پادشاه اعظم و
شاهنشاه اعدل واكرم ظل الله في العالم

معارف

معارف بني آدم سلطان السلاطين امير المؤمنين
سلطان مراد خان بن سلطان سليم خان حضرت
لرينك دوام دولت وبقاء عز وسلطنتلري ايچون
دعالر وثنالر قلنديلر اوراده مذكور محمد
چاوش بردانه مرصع قنديلي كتوروب مدينهٔ
منوره يه متوجه اولدي اندن دخي اشراف واعيان
كيم وار ايسه اجتماع ايدوب حجرهٔ مطهرهٔ آچديلر
قنديل مذكوري فخر كائنات عليه افضل
الصلوات حضرتلرينك وجه كريملرينه مقابل
موضع شريفده دعا وثنا بر له تعليق ايتديلر
سلاطين آل عثمان ابد الله دولتهم الى انتهاء
الزمان حضرتلرنده حرمين شريفينه جمله دن
مقدم قنديل آصمق سلطان عاليشان سلطان
مراد خان حضرتلرينه ميسر اولمشدر **بو فصل**
كعبهٔ معظمه نك كسوه سي ذكرنده وكسوهٔ شريفه

نڭ بيع وشراسی وتبرکی بیاننده دن ازرقی
وابن جریج ذکر ایتمشلردرکه زمان جاهلیتده یمن
پادشاهلرندن اسعد نام بر پادشاه بر کیجه وا
قعه سنده کوردرکه کعبهٔ معظمه یه کسوه
کیدردر اندن قالقوب بیت شریفڭ جمیع جوانبن
انطاعله اورتر انطاع نطعڭ جمعیدر نطع
دیوه دیدن اولان بساطه دیرلر برکیجه ینه
کوردرکه کعبه یه کسوه کیدردر قالقار انطاعی
رفع عن بُرُدَه لرَینَ اورتر ازرقی رحمه الله
جدندن نقل ایدوب دیمشدرکه اول زمانده
کعبة اللّهه اطرافدن انواع کسوه هدایا کلور
دی بعضین اورترلر و بعضین کعبه نڭ خزینه سنده
حفظ ایدرلردی اوزرنده اولان اسکدکجه
خزینه دن چقروب اول اسکیه نڭ اوزرینه
اورترلردی اسکیی کیدرمزلردی التنده

طوردی

طوردی وزمان جاهلیتده قریشڭ حاللری
بوایدیکه کسوهٔ کعبه خصوصنده تعاون ایدوب
قبائل اوزره بعض نسنه صالرلردی جمع ایدوب
کسوه یه صرف ایدرلردی قصی بن کلاب زما
ننده بر حال بویله ایدی صکره دن ابو ربیعه
بن المغیره بن عبدالله نام بر مالدار کمسنه ظهور
ایتدی قریش طایفه سنه ایتدی شمدن صکره
کعبة الله بر ییل اورته سز (بسزه) بر ییل بن یالکز
بن اورتم دیدی اول کشی وفات ایدنجیه دک
حال بونڭ اوزرینه اولدی کسوه بر ییل جمیع
قریشڭ بر ییل ابو ربیعه نڭ اولدی وینه
روایت اولنمشدرکه بیت شریفی رسول الله
صلی الله علیه وسلم یمن قماشلریله اورت
مشلردر صکره دن دیباج کیدردر اولدیلر
دیمشدر وینه نقل ایدرلرکه اول زمانده واقع

اولمشدرکه بیت شریفه برییلده ایکی کره کسوه
کیدورەلر اولا ترویه کوننده که عرفه دن
اول کلن کوندر انده کعبه نڭ اوزرندن
دیباجلر صارقدرلردی دیکوب تمام بیتشدره
مزلردی وازار بغلمزلردی تاکیم حجاجدن
بعض کسوب ضرر ایتمسونلر دیو ویوم عا
شورا کلدکده لازم اولان نه ایسه ایدرلردی
بو حال اوزره طوردی شهر رمضانڭ
یکرمی یدنجیسی کلدوکی کبی قباطی جنسندن
بر کسوه دخی کیدرلردی صکره دن ما
مون خلیفه زمانی کلیجك یلده اوج دفعه
کسوه کیدرلمك بیوردی ترویه کوننده
قرمزی دیبا کیدررلردی ماه رجب اولنده
قباطی کیدررلردی بنجه زمان بونڭ اوزرینه
مرور ایتدی صکره مامون آستانه سنه عرض

ایتدیلرکه

ایتدیلرکه عاشورا کوننده بیت شریفه کیدیرلن
ازارکه دیبای احمره متصل قلنوب طورر تمام
سنه یه وارنجه دونیمز ازیلور عید رمضانده
آق دیبا کیدرلدکی زمانده برجدید ازاره
محتاجدر دیدیلر امر شریف کلدیکه اول
زمانده ینه جدید ازار کیدورەلر صکره دن
متوکل خلیفه سمعنه واصل اولدیکه ازار
کعبه یه خلق چوق یاپشدقلری اجلدن شهر
رجب اولنه وارمیوب پارەلنوردینه ازاره محتاج
اولورمش ایکی ازار دخی ویرلمك فرمان ایتدی
وقمیص دیباج احمری جاق ویره برابر ایتمك
بیوردی اندن صکره اوزرینه هر ایکی آیده
بر ازار ایلدی خصوص مذکور تاریخ هجرتڭ
ایکیوز قرقنده واقع اولمشدر معلوم اولاکه
اول زمانده کسوه کعبه ایکی طبقه اولوردی

يوقاروطبقه كه كوملك يرينه واقع اولور
قميص ديدوكي اولدر اشغه طبقه كه طون يرينه
واقع اولور ازار ديدوكي اولدر متوكل زمانده
اول قميصى قصّه ايدرلردي اكى يتمزدي خلق
ازاره ياپشورلردي ازاري تيز اسكردي انكچون
ازاري زياده قلمشدي خلفاء بنى عبّاسك
احوالنه اختلال كلوب دولتلري ضعف بولنجق
كسوۀ كعبه كاه سلاطين مصر جانبندن وكاه
ملوك يمن طرفندن كلوردي قوّت وضعفلري
حسبنجه بويله واقع اولوردي صكره سلا
طين مصردن ملك صالح بن ملك ناصر بن قلاو
ون ارض مصرده ايكى قريه اشترا ايدوب كسوۀ
كعبه يه وقف ايلدي قريه لرك برينه بيسوس
وبرينه سندبيس ديرلر بوندن صكره سلاطين
مصر هر ييل كسوۀ كعبه كوندررلردي وصر

بادكه

بادكه مصر پادشاهى يكيلنسه اول هر ييل كوندر
ديلن سياه كسوه يانجه بر قرمزي كسوه كوندررو
لردي بيت شريفك ايچروسندن ديوارلره اورتو
لوردي وبر يشيل كسوه داخى روضۀ رسو
ل الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه كوندررلر
دي هر كسوه نك اوزرينه موّج موّج لا اله
الا الله محمد رسول الله يازيلوردي كاه اولور
ديكه اطرافنه بعض آيات كريمه واسماء صحابۀ
كرام يازارلردي استادلره نيجه فرمان ايدرلرسه
ايله طوقورلردي وقتاكه سلاطين آل عثماندن
سلطان سليم خان بن سلطان بايزيد خان عليهم
الرحمة والرضوان حضرتلري ممالك عربيي چرا
كسه دن استخلاص ايدوب مراسم خدمت
حرمين شريفيني اقامت ذمّت همّتلرينه لازم
كلدي كسوۀ كعبه ومدينۀ منوره يى الوان

اشكالدن منوال سابق اوزره مهيا ايدوب
ارسال ايلدي وچون سلطنت جهان وايالت
زمين وزمان اول گزيدۀ آل عثمان سلطان
سليمان خان اسكنه الله فراديس الجنان حضرتلرينه
رجوع ايلدي ينه قانون قديم اوزره كسوۀ
شريفه استمرارينه فرمان شريفلري جاري
اولدي وبعد زمان ملك صالح اوقافندن
ذكر اولنان قريۀ بيسوس وسندبيس كه
كسوۀ بيت شريف ايچون وقف اولنمشلر ايدي
خراب اولوب حاصللري خرج كسوه يه وفا
ايتمز اولمغين مرحوم سلطان سليمان خان خلد
الله ملكه آشيان حضرتلري خزائن مصردن
تكميل اولنمق بيورديلر صكره دن ذكر اولنان
قريه لر يانجه كسوۀ شريفه ايچون نيجه معمور
كويلر دخي وقف ايلدي حالا بحمد الله تعالى

وقف

وقف عامر وخير جاري مستمره اولوب اعظم
خيرات واشرف مبرات آل عثماندن معدود
اولمشدر زين الله اجداد الليالي والايام
بلآلي ثنائهم ووشح صحايف الدهور
والاعوام بذكر محاسن اخلاقهم وشما
ئلهم امابيت شريفك كسوۀ كهنه سن چقوب
بين الناس تقسيم ايتمه نك جوازي نيجه در
آني بيان ايدرلم ازرقي رحمه الله عليه سنديله
روايت ايلركه امير المؤمنين عمر بن خطاب رضي
الله عنه هر سنه كسوۀ كعبۀ چقوب حجاج
بيننده قسمت ايدرلر ايمش وينه ابن ابي مليكه
دن روايت ايلركه كعبة اللهك اوزرنده
كسوۀ جاهليتدن بعض سنه واردي
بري برينك اوزرينه آصلمش ايدي وقتاكه
اسلامده كسوۀ شريفه بيت المالدن تدارك

اولنور اولدی یاب یاب اول اولکی کسوه‌لر
تخفیف اولنمغه باشلدی وبیت شریفه ایکی
کسوه ایله اول مظاهرت ایلین امیر المؤمنین
عثمان بن عفان رضی الله عنه معاویه بن
ابی سفیان کعبهٔ معظمه‌یه کسوه ایچون
دیباج وقباطی وصبر قماشلرینی کوندردی
وشیبه بن عثمانه امر ایتدیکه کعبه‌نک کسوه
لرینی چقره خوش بوی نسنلرله د ودیوارینی
معطر ایلیه اذن ارسالی ایتدوکی قماشلریله
کعبهٔ اورته اولدیغی موجب امریله عمل
ایدوب اسکی کسوه‌لری اهل مکه بیننده
قسمت ایلدی ابن عباس رضی الله عنهما
مسجد حرامده حاضر ایدی بو حالی مشاهده
قلوب انکار وکراهت ایتمدی معلوم اولدیکه
جائز ایمش کراهت دای یوغمش وینه روا

یت ایدرکه

یت ایدرکه بر کون شیبه بن عثمان ام المؤمنین
عائشه رضی الله عنها حضرتنه واردی یا عائشه
بیت شریفک اوزرنده ثیاب چوغلدی اسکیلرینی
چقروب بر چقوره قوالم اسکیلرینی ایچنه
کومه‌لم تاکم حیض‌لر و جنبلر کیمه‌لر دیکی
حضرت عائشه رضی الله عنها روا کورمدی
شمدی‌یه دک بویله ایتدوکن ایسه شمدن
کیرو بویله ایتمک کیم کیرسه کیسون ضرر ایتمز
ولکن بیع ایدک واقچه‌سن فی سبیل الله وابن
السبیل خرج ایدک دیو بیوردی اما قچن علما
ء حنفیه رحمهم الله مذهبی بو خصوصده امر
پادشاهه رجوع ایتمکدر قاضی خان رحمهم الله فتوا
سنده کتاب وقفده کعبه‌نک دیباجی اسکدوکی
زماننده سلطان بیع ایدوب انکله مصالح کعبه‌یه
استعانت ایدر زیرا بو خصوصده ولایت سلطا

نكلدر غيرك دكلدر ديو بيورمشدر تتمة الفتا
وي ده امام محمددن رحمه الله مرويدركه كعبه
اورتوسنى بر كمسه يه بر پاره ويرسه لر آكر
اول پاره بر قيمت دكرسه اليه دكمزسه المقده
بأس يوقدر ديمشلر نجم الدين طرسوسي منظومه
سنده وما على الكعبة من لباس ان رث جاز بيعه
للناس ولا يجوز اخذه بلا شرا للاغنياء لا ولا
للفقراء ديمشدر يعني بيعي جائزدر اما شرا ايتمدين
الق جائز دكلدر هركزنه غنيه جائزنه فقيره
جائزدر ديمك اولور اما بعض فقها بيع وشرا
سني جائز كورمه مشلردر وعلماء شافعيه
دن زركشي رحمه الله قواعدنده ايدر ابن عبدان
كسوه كعبه نك بيعندن بن منع ايدردين وهو
كيم اذن بولنسنه كتورسه ينه رد ايتمكي ايجاب
ايدردين ديدي وابن صلاح رحمه الله بوخصوصده

رأي پادشاهه مفوضدر ديدي وعادت قديمه
مستمره بونك اوزرينه در هر ييل كسوه شريفه
تبديل اولنور اسكيسن بني شيبه الوب بلدكلري
كبي تصرف ايدر وپادشاهلر بونك اوزرينه
مقر اولمشلردر هر عصرده بويله دن ايدي
جوازنده تردد يوقدر ديو بيورديلر مؤلف
رحمه الله ايدر ظاهر اولان بودر كه آكر كسوه
شريفه بيت المالدن النديسه امر سلطانه
مفوضدر آكر كمسنه نك وقفندن ايسه شرط
واقفه راجعدر نيجه تعيين ايتديسه ايله
ايتمك كرك آكر شرط واقف معلوم دكل ايسه
اولا كلنه اوزره تصرف ايتمك كركدر
نته كيم سائر اوقافده حكم بويله در اما
في زماننا اوقاف سلاطيندن ايدوكنه
شبهه يوقدر شرط واقفه معلوم دكلدر

وعادت جاریهٔ بنی شیبه دندر که کسوهٔ جدیده
کلدکدن صکره کهنهٔ کسوهٔ کندولر الورلر
پس عادهٔ قدیمه لری اوزره ابقا اولنمق کرکدر
والله تعالی اعلم واحکم **اوچنجی باب** وضع مسجد
حرام ایام جاهلیتده وصدر اسلامده نه حال
اوزره ایدی انک بیاننده در و زمان صحابهٔ
کرامده توسیع وزیاده دن وسایر تصرفاتدن
نه واقع اولمشدر انی ذکر ایدر معلوم اوله که
کعبهٔ معظمهٔ ابراهیم خلیل صلوات الله علیه
بنا ایتدوکی زمانده اطرافنده اصلا دار و
حائطه وجداردن بر نسنه یوغیدی عما
لقه وجرهم وخزاعه زمانلرینه کلنجه حال
بو منوال اوزره استمرار ایدوب بیت شریفی
تعظیما کمسه اقدام ایتمزدی که قربنده بنا
وضع ایلیه صکره دن قصی بن کلاب شهر مکه یه

والی

والی وامر کعبه یه مستولی اولوب مفتاح بیت
شریف کف کفایتنه واصل ومصالح ومهمات
انک رأیله حاصل اولمغه بشلدی سابقا
اشارت اولنان اوزره قومنه اجازت ویر
دیکه اطراف کعبهٔ معظمه ده بنالر وضع ایده
لر اوّلا کندوسی جانب شامیده دار الندوه
بنا ایتدی وشویله دیرلر که اول دار الندوه
نک یری شمدیکی زمانده مقام حنفیه اولان
موضعدر که امام حنفی بش وقت نمازی او
راده ادا ایلر اندن قصی کیرو قلان جانبی
قبائل قریشه قسمت ایلدی طواف ایده جک
قدر یر الیقویوب انلر اوته لرینی اولو
بنالر ایتدیلر اندن صکره بیوت چوغلدی
شهر معظم اولدی مکهٔ مشرفه بو حال
اوزره ایکن رسول الله صلی الله علیه وسلم

دنیایه کلدی اشهر اقوال بودرکه ولادة
شریفه لری الآن شعب علی دیمکله معروف
موضعك قربنده شعب بنی هاشم واردر
انده واقع اولمشدر امّ المؤمنین خدیجة الکبرا
نك اونده ساکن اولدقلری چاغ رسول الله
صلّی الله علیه وسلّم زمان شریفندن ابوبکر
صدّیق رضی الله عنه زماننه کلنجه وضع کعبه
واطراف حال قدیم اوزره طوردی صکره
دن امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه زماننده
اسلام غالب و ظاهر و سکّان حرم شریف
انبوه و متکاثر اولیجق بویله رأی ایتدیکه
اطرافندن بر مقدار یر الوب مسجد حرامی
توسیع ایلیه پس امام ازرقی روایت ایدر
کی اوزده برقچ اوالوب بقدی مسجد حرامه
قاتدی و برقچ اودخی قالدیکه انلر داخی قا

تلمغه

تلمغه احتیاج وارایدی صاحبلری راضی بیعه
اولیوب امتناع ایتدیلر عمر رضی الله عنه
ایتدی کتیشلو سز صکره دن کلوب سز بیت
شریفك اطرافنه قوندوکز اولر یاپدوکز
بیت شریف سیزك اولریکز اوکنه کلوب
قونمدی دیدی اندن بیوردی اولری قیمته
طوتدیلر بهالری نه ایسه در کیسه ایدوب
کعبه نك ایچنه قودی اندن امر ایلدی او
لری یقوب مسجد حرامه قاتدیلر صکره دن
صاحبلری اقچه لرینی طلب ایدیجك چقروب
تسلیم ایتدی و مسجدك اطرافنه بر
الچق دیوار بنا ایتدی سابقا بیوت ارا
سنده اولن یوللر اغزلری برابرینه قپولر
وضع ایتدی صکره دن حضرت عثمان بن
عفّان رضی الله عنه خلافتنده خلق چوغلوب

مسجد شریف دخی توسیعه محتاج اولیجق
انلر دخی برقچ اولوب مسجده قاتدیلر
وبرقچ اوك صاحبلری عمر زماننده اولانلر
كبی عناد ایدوب صاتمغه راضی اولمدیلر
واضطراب وضجرت كوستروب حضرت عثمانك
اوزرینه چغشدیلر عثمان رضی الله عنه
ایتدی بو اشی سیزه ایدن بنم یولدا
شلغمدر دیدی بن خود عمر ایتدوكندن
طشره ایش ایتمدم عمر زماننده بویكز قوشو
كلوب یوزنه چاغرمدی شمدی لاكن
كلوب بن ایتدم ایسه بویله چاغرشمی ایدر
سز یوزمه دیدی بره شونلری طوتك
حبس ایدك دیو بیوردی آخر عبد الله
بن خالد بن اسید شفاعت ایدوب خلاص
ایتدی ابن جریر طبری وابن اثیر جزری
رحمه الله

رحمه الله علیهما تاریخلرنده یازمشلردر كه
حضرت عمر رضی الله عنه مسجد شریفی
هجرتك اون یدیسنده توسیع ایتمشدی
حضرت عثمان رضی الله عنه یكرمی التیسنده
توسیع ایتمش دیمشلردر حضرت عمرك
رضی الله عنه مباشرتی بر عظیم سیل كلد
كدن صكره واقع اولمش ایدی عرب ایچنده
سیل ام نهشل دیمكله معروفدر مكه
شهرینك اوزرندن كلدی دخی مسجد
حرامه كیردی مقام ابراهیمی یرندن قوپر
دی اشغه وادی یه الدی كتدی اوردن
كتوردیلر یرینی بولمدیلر كعبه قربنده قو
دیلر وام نهشل ادلو خاتون وار ایدی
بنات عبد شمس بن عبد منافدن ایدی
اول خاتونی سیل كتوروب هلاك ایتدی

قتی عظیم سیل ایدی حضرت عمره مکتوب
یازوب مدینهٔ منوره یه کوندردیلر عمر
اشیدیجک قتی مضطرب اولدی اورادن
بندی مکه یه کلدی شهر رمضان ایدی
عمره نیتیله مکه یه داخل اولدی کوردیکه
مقام ابراهیم یرنده دکل کعبة الله یاننه قومشلر
نجه اولمق کرک بونك یرینی تعیین ایدر کمسنه
وارمی دیو سؤال ایتدی بنی سهم طائفه
سندن مطلب بن ابی وداعه دیرلر بر کمسنه
وار ایدی یا عمر بن بلورم بو اصل بر حادثه
اولمق احتمالنی ویروب طودوغی یردن باب
مجیه وارنجه وینه دوردوغی یردن زمز
مه وارنجه نقدر یردن بر سیجم ایله اولچوب
المشدم سیجم اوده حاضردر دیدی عمر
رضی الله عنه کل امدی سن بنم یانمده اوتور

دیدی

دیدی اندن اوینه آدم کوندردی سیجمی کتو
روب دیدوکی کبی اولچدیلر اندن یرینی بولوب
موضعنه تمام استحکام اوزره وضع ایتدیلر
شمدی الآن اول موضع شریفده در ومقام
دیدکلری اول طاشدرکه حضرت ابراهیم
صلوات الله علیه اوزرینه باصوب کعبة الله
بنا ایلدی نته کم سابقا ذکری جریان ایتمشدر
بو سیل ایله توسیع مسجد بو یلده واقع اولمش
در بوندن صکره عمر رضی الله عنه مکه نك
یوقاروسنده بر سد واردر عربلر اکا ردم
بنی جمح دیرلر اول زمانده بوزلمش ایدی آنی
محکم بنا ایلدی شمدیکی زمانده اکا مدعا
دیرلر اول زمانده اورادن کعبة الله کوردی
نوردی کلنلر اوراده طوروب کوردکلری
کبی دعا ایدرلردی دیرلرکه بیت الله قاشنده

دعا مستجابدر اما شمدی بنا الرحایل اولوب
اورادن کورنمز اولمشدر ولکن ینه خلق اوره
کلدکده عادة قدیمه اوزره طوروب دعا ایدر
لردی محل دعا اید وکنه اشارت ایچون ایکی
جانبنه میللر یاپمشلردر حافظ الدین نسفی
نافع آدلو کتابنده صاحب هدایه دن نقل ایدر که
شیخمدن وصیت طلب ایتدم بکا دیدیکه
مکه یه واروب سوق کدایه واصل اولدوغك
زمانده که کعبة الله کوره سن جناب عزتدن
شویله دعا ایله که سنی مستجاب الدعوه قله
دیو بیت الله اول کوردکده دعا قلانك دعاسی
مستجابدر دیوردی والله اعلم عمر رضی الله
عنه ذکر اولنان سدی بنا ایتدکدن صکره
اول جقدوغی یولده سیل چقمز اولوب بلکه
دونوب جهت شماله کیدر اولدی دبو سیله

مكه شهرنده

مکه شهرنده سیل وادئ ابراهیم دیرلر اما بر
جانبندن بر سیل دخی کلورکه انکا سیل جیاد دیر
لر جنوب مکه ده اولان جبالدن اینوب محلهٔ
جیاده اوغرر اندن کچوب چاقر رکن یمانیه طو
قنور اورادن دونر اسفل شهره اقوب کیدر اما
بو سیل شویله قوتلو کلورکه وادئ ابراهیم
سیلی اقمغه قادر اولمز دلیجی ایر کلور چوغلون
اندن مسجد حرامك ایچنه کیرر تقریبا اون
یلده بر بویله واقع اولور ومسجد شریفك ایچی
بالجمله طولر پاك ایدوب حصی طاشلرین
تبدیل ایتمکه محتاج اولور متقدمین و
متأخریندن چوق کمسنه یر التندن صو
یوللری تدارك ایدوب اقتمشلردر بر مدتدن
صکره بوزیلوب ینه تیمد نابدید اولمشدر
وملوکدن کمسه بو معنادن خبردار اولمیوب

بو حال اوزره قالمشدر والله الموفق سبحانه
امام نووی وقاضی ونددی رحمهما الله ائمه
معتمدیندن روایتله ذکر ایتمشلردر که
عمر رضی الله عنه زماننه کلنجه مسجد حرا
مک اطرافنده دیوار یوغیدی اولری احاطه
ایلمش ایدی صکره دن عمر اولری آلوب
مسجده قاتدی ونبی زماننده آدم بوینندن الچق
بر دیوار چوردی حتی مسجدک چراقلرینی
دیوار اوستنه قورلردی صکره دن عثمان
رضی الله عنه توسیع ایتدوکی زمانده دیوا
ری بلند ایدوب رواقلر دخی بنا ایلدی
دیمشلر رواق دیدوکی صوندرمه لردر
روایت اولنور که اول زمانده اهل مکه عثمان
حضرتلرینه کلوب ایتدیلر مکه نک اسکله سن
بنی شعیبه دن قالدر جده یه کتور جده

بندر اولسون

بندر اولسون دیو شعیبیه دن جده مکه یه قریب
دن دیدیلر عثمان رضی الله عنه دلنجی چقوب جده
کلدی نظر ایلیوب معقول ومناسب کوردی
وبیوردیکه اسکله اوراده اوله اندن دریایه
کیروب غسل ایتدی انه مبارک دیو بیوردی
دی ویاننده اولنلره سیزده کیرک وفوطه
لرله کیرک دیو امر ایتدی اندن صکره جده
دن چقدی عسفان یولندن مدینه یه کتدی
وبونلردن صکره توسیع مسجد حرام عبدالله
بن الزبیر حضرتلرینکدر رضی الله عنهما کندی
صحابیدر اتاسی صحابیدر اناسی حضرت ابوبکر
صدیق قزی اسما خاتوندر رضوان الله علیهم
اجمعین هجرتدن یکرمی آی مرور ایتدکده مدینهٔ
منوره ده وجوده کلمشدر طوغدوغی زمانده
اهل اسلام ایچره عظیم شنلک اولمشدر زیرا مها

جرین دن اول وجوده کلن اوغلان بو ایدی
مدینه یه کلدکلری زمانده طائفۀ یهود لعنهم الله
بز اهل اسلامه سحر ایدوب طوردز بونلردن
اولاد کلمز شمدن صکره دیمشلر ایدی عبدالله
حضرتی وجوده کلیجک مسلمانلر قتی شاد
اولدیلر ویهودک یوزلری قره اولدی
طوغدوغی کبی رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتنه ایلتدیلر حضرت بر خرمایی
چیکنیدی دخی انکله اغزین آچدی واسمن
عبدالله وکنیتن ابو بکر قودی کثیر الصوم
وکثیر الصلوة ایدی صلۀ رحمی چوق ایلردی
شجاعتده بی همتا ایدی کیجه لری اوچ قسم
ایتمش ایدی کیجه اولوردی صباحه دکلو
صلوتده قیام ایدردی کیجه اولوردیکه صبا
حه دکین رکوعده طوردی کیجه اولوردیکه

صباحه

صباحه دکین سجودده طوردی رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتندن اوتوز اوچ
حدیث شریف روایت ایتمشلردر یزید بن معا
ویه یه بیعتدن امتناع ایدوب مکۀ مشرفه یه
کلدکده کتوردی حجاز ویمن وعراق وخراسان
خلقی کندویه اطاعت ایتدیلر مصر وشام
خلقندن غیری کمسه مخالفت ایلمدی انلر
یزیده بیعت ایلدیلر یزید کبردکدن صکره عبدالله
حضرتنه اطاعت ایتدیلر صکره دن مروان
بن حکم ظهور ایدوب مصر وشامی اوزره تغلب
ایتدی اول زمانکه دولت عبدالملک بن مروانه
رجوع ایلدی عسکر عظیم جمع ایدوب حجاج
ظالمی سردار ایتدی دخی عبدالله حضرتلرینک
اوزرینه مکۀ مشرفه یه کوندردی اول ظالم
علیه ما یستحق کلوب مکۀ محاصره ایدوب منجنقلر

قوردی عبدالله حضرتنك اصحابی نصرتی ترك
ایتدیلر یولداشلق ایتمدیلر کندو غایت شجاعت
اهلی کمسه ایدی آخر یالکیز جقوب قتال عظیم
ایتدی شهید اولنجه چالشدی رضی الله عنه
بو قصه هجرتك یتمش اوجنجی ییلنده واقع اولمشدر
در بوندن اقدم یزید علیه ما یستحق حصین
بن نمیر ادلو شخصله اوزرینه عسکر کوندرمش
ایدی کلوب محاصره ایتدکده عبدالله حضرتی
مسجد حرامه التجا ایتمشدی اوزرینه منجنقلر
قوروب طاشلر و آتشلر اتودی کعبة اللهك
بعض دیوارین یقوب و بعض اغجلرین واودلو
سن یقدی بو حالده ایکن یزیدك پلیدك قره
خبری کلدی مذکور حصین قالقوب یقلدی
کتدی اندن عبدالله بن الزبیر حضرتلری بو یله
رأی شریف ایتدیکه بناء بیت شریفی بوزوب
تکرار

تکرار استحکام اوزره بنا ایلیه زیرا بر حدیث شریف
ایشتمش ایدیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
عائشه یه بیورمشدیکه یا عائشه اکر سنك
قومك یعنی طائفهٔ قریش کفره قریب العهد او
لمیه لر ایدی بناء کعبهٔ بوزردم یره برابر
ایتدوردم و ایکی قپولو بنا ایدردم بر قپو
سی شرقده و بر قپوسی غربده اچردم و حجردن التی
ذراع بیت شریفه قاتوب توسیع ایدردم زیرا
قریش بنا ایتدکلری زمانده مال لری یتشمیوب
اول مقدار یری طشره قومشلردر اکر بندن صکره
سنك قومك یاپمق ملاحظه سن ایدرلرسه کل
سکا کوستره یم نقدرینی طشره قومشلردر دیدی
اندن عائشه حضرتنی الوب کتدی یدی ذراع
قریب یر کوستردی اشته بو را بیت شریفدندر
دیو بیوردی صحیح بخاریده و مسلمده بو یله

وارد اولمشدر وبینه مسلمڭ بر روایتنده دخی
بویله در که ابن الزبیر حضرتی عائشه دن رضی الله
عنهما انشید مکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیوردی یا عائشه اکر سنڭ قومڭك زمانلری
کفره قریب اولمسه یعنی یقین زمانده ایمانه
کلمش طائفه اولمسه لر وبنم ده خرج بنایه
قادر اولاجق مالم اولسه حجردن بش ذراع
یر بیت شریفه ادخال ایدردم دیو بیورمشلر
حاصل کلام بو حدیث شریفلر مقتضاسنجه عبد الله
بن الزبیر بقیهٔ اصحاب کرام ایله رضی الله عنهم
مشورت ایلدیکده بیت شریف بناسنه دست اوره
اصحابڭ کیمی مخالفت وکیمی موافقت ایتدیلر
آخر الامر نیتنی مقرر ایدوب مباشرته اقدام ایلدی
وقتاکیم بیت شریفی بوزمغه بشلدیلر کیم بناسن
تجدید ایده اهل مکه خوفلرندن چقوب شهردن

طشره

طشره کتدیلر وایش اشلیجکلر اقدامنه سستلك
کوستردیلر آخر کند و قوللرندن بر انجکلری ابجه
حبش قولی وبر قاچ حبشیلری دخی کعبه نڭ اوز
رینه چقردی تاکیم یوزمغه باشلیه لر بویله
ایتدوکندن مرادی بو ایدیکه رسول الله صلی
الله علیه وسلم یخرب الکعبة ذو السویقتین
من الحبشة دیو بیورمشلر ایدی بولاکه بیورد
دوغی ذو السویقتین بونلر اولسنده اوله هدم
کعبه بونلر وسلوبله مندفع اوله باغی حبش کافر
لری کلوب یقمق اولمیه دیمك ایدی انکچون
بونلره بوزدردی امام شافعی تاریخنده ذکر
ایتمشدرکه ابن الزبیر رضی الله عنهما بنا ایتردوکی
زمانده مراد ایدنلریکه بیت اللهك بناسنه با
لجنی ورشددن ایلیه ورس دیدکلری زعفران
کبی بر نسنه در یمن ولایتنده بتر اهل وقوف

کمسنه لر کرچ کرکدی ودوشدی بنا طوتمز دیدیلر
اندن صنعانی ولایتنه آدم کوندردی اعلا کرچ
کتوردیلر انکله یاپدی اول زمانده که یره برابر
دیوارلری بوزدیلر ایدی حضرت خلیل صلوات
الله علیه بناسنک تملی ظاهر اولدی حجری بیت
شریفه داخل بولدیلر یعنی الآن کعبة الله یا
ننده حجر دیدکلری موضع که شمدی چاردیواری
کعبه دن طشره در اکره بشقه برالچق دیوار
چودمشلردر اول موضع بیت الله دندر قریش بیت
شریفی یاپدقلری زمانده حضرت خلیل بناسندن اکسک
یاپدیلر اول موضع طشره قالدی ایدی عبدالله
بن زبیر حضرتی بناء قریشی بوزوب اول موضعی
ایچرو الدی داخی نقل اولنان حدیث شریفلر
موجبنجه بیت شریفک بناسی حضرت ابراهیم علیه
السلام تملنک اوزرینه براقدی وارتفاع بنا
اولدن

اولدن طقوز ذراع ایمش قریش بنا ایتدکلری زما
نده اون سکز ذراع ایتمشلر عبدالله حضرتی بنا
ایتدکده یکرمی یدی ذراع ایلدی اول زمانکه
استادلر بنا ایدرلردی کعبه نک اطرافنه پرده لر
طوتمشلردی خلق پرده لر طشره سندن طواف ایدر
لردی بنا تمام اولدقده بیت شریفک ایچروسن و
طشره سن مسک ومعنبر ایتدی ودیبادن کسوه
ایلدی بنادن قلان طاشلری اون ذراع مقدا
ری اطرافنه فرش ایتدی بناء شریفی هجرتک
دوردنجی ییلنک ماه رجبنک یکرمی یدنجی کو
ننده تمام ایدوب عملدن فارغ اولدیلر اورا
دن کندی اهل مکه ایله عمره نیتنه تنعیمه چقدیلر
یوز دوه قربان ایلدی واهل مکه دن هرکسنک
قادر اولدوغی قدر قربانلر ایلدی اول کوز برعظیم
بیرام ایتدیلر اندن صکره اول عمره سنت قالدی

اهل مكه هر يل اولزمان كلدكره چقوب عمره ايدر
لر اصلا تخلف ايتمزلر روايت اولنوركه هجرت
نبويه دن صلى الله عليه وسلم يمتش دوردنجي
يلنده حجاج بن يوسف ديدكلري ظالم عبد الملك
بن مروانه مكتوب يازوب عبد الله بن الزبير رضي
الله عنهما بيت شريفدن اولمين يري بيت شريفه
قاتدي و بر قپو دخي احداث ايتدي ديو بو
بلدردي عبد الملك جواب يازوب عهد رسو
ل الله صلى الله عليه وسلم ده نجه ايسه بنجه
ايديسه ينه اول اسلوب اوزره ايله ديدي
اندن ظالم مذكور جانب شاميدن بيت شريفك
بر ديوارين بوزوب التي ذراع بر قارش مقدا
ري يري طشره چقروب اساس قريشي اوزره
ديوار يابدي اشته حجر ديدكلري يراول طشره
چقريلن يردركه قريش دخي طشره قومشلر

ايدي

ايدي حديث شريف موجبنجه ابن الزبير حضرتي
ايجو والمشلر ايدي حجاج خبيث محض خباثتندن ابن
الزبير حضرتنه مخالفت ايدوب بويلجه ايلدي
وقپونك برين سد ايتدي قپو بر قالدي الآن
بيت شريفك اوچ ديواري عبد الله بن الزبير
حضرتلرينك بناسيدر بر ديواري اول ظالمك
بناسيدر و نظر اولنسه فرقه انك بناسي ابن الزبير
حضرتي بناسندن منفصل ايدوكي ظاهر
در مبرهن حقدر ايدر اكرچه زمرۀ علماء دين
وكروه ائمۀ مهتدين رضوان الله عليهم اجمعين
حضرتلري دائما تجديد ايله بيت شريف ملعبۀ
ملوك اولوب زوال مهابتنه باعث اولمق
خوفندن ضرورة اولميجق بناسنه تعرض
ايتمكي جايز كورممشلر اما اول قبله كاه
عالم و مطاف واجب الطواف طوائف بني

آدم اولانی بیت الله معظمی حجاج ظالمکبی
سفاکك اسم ورسم ناپاکنه اضافتدن تطهیر
ایتمکله نه مخالفت کتاب وسنت ونه خرق
اجماع وامت لازم کلور خصوصا کیم اول
دیوارك حالا حضرت ابن الزبیر بناسندن
مفارقت ومیلی تمام ظاهر اولوب عاقبت
سلاطین عظام خطهٔ اسلامدن بر پادشاه
دین پناهه خدمت قلع واصلاحی واجب
اولاجقدر بادی دعاموز بودرکه اول ارکان
کعبهٔ دین وملت واساطین بنیان راسخ
الارکان شریعت حرم امن وامان وملاذ وملجأ
اهل ایمان اولان نسل پاك آل عثمان ابدالله
تعالی سلطنتهم الی انتهاء الزمان حضرت
لرینه نصیب اولوب اجر جزیل وثواب جمیلی
اول سعادت خیرات ومبراتك صحایف حسنا

تنه نور

تنه نور ومسطور اولمق میسر اوله والله المو
فق سبحانه حتی عبد الملك بن مروان اکرچه
اول ظالمك اغواسیله صواسنه مساعده
قلمش ایدی ولکن صکره دن کلی ندامت
اظهار ایلمشدر نقل صحیح ایله روایت اولنور
که حجاج ظالم بناء دیواری اتمام ایتدوکی
سنه ده عبد الملك حجه کیدوب رواة حدیث
ثقاتندن حارث بن عبد الله بن ابی ربیعه
روضهٔ مطهره وحدیقهٔ خضرای خلافت
جناکاه مروان حمار اولیجق برصدمهٔ روز
کارله جملهسی زیر پای اسب واستر وتحت
حوافر لشکر قضا وقدره دوشوب چهرهٔ اقبا
للری غبار اوبارله مغبر وصورت چینی ما
للری خاك خذلان وخسارتله معفر اولدی
برموجب نص کریم وتلك الایام نداولها بین

الناس لباس الفت و ايناس و سلاح مؤكد قوة

و بأس آل عباسه رجوع ايلدي و بني امية نك زوا

ل نعمت و اقوال دولتلرينه دينجه بخت و طالعلرندن

غيري كمسه كريان و پريشان اولمدي زيرا الرينده

حضرت عمر بن عبد العزيزدن غيري شاهراه شهامت

و منهاج معدلت اوزره خرام ايلر كمسنه يوغيدي

عبد الله بن عمر رضي الله عنهما روايت ايلركه رسو

ل الله صلى الله عليه وسلم رؤيتده رايت ولد

الحكم بن العاص على المنابر كانهم القردة ديو بيور

مشلر بو طائفه نك جدي حكم بن العاصدر

انك اولادي في رؤياده منبرلر اوزرنده كوردم

كويا الر ميمونلر ايدي ديو بيورمشلر اندن صكره

حق جل وعلا وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ

إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ آيه كريمه سن

انزال ايتدي مراد حكم بن العاصدر و اولاديدر

و بينه حضرت

و بينه حضرت عائشه صديقه دن رضي الله عنها مر

ويدركه بركون مروان بن حكمك يوزينه سمعت رسو

ل الله صلى الله عليه وسلم يقول لابيك وجدك

انكم الشجرة الملعونة في القرآن ديو بيورمشلر بر طا

ئفه نك كه شجره انساب و دوحه انتسابنه كتاب

الله ده شجره ملعونه ديو بيورلمش اوله انلرده نقد

خير و بركت اوله ابن عطيه رحمه الله تفسيرنده حضرت

عثمان و معاويه و عمر بن عبد العزيز رضي الله عنهم

هذه الرؤياده داخل دكلردر ديو بيورمشدر و

الله سبحانه اعلم خلفاء بني عباسدن خلافته

اول واصل اولان ابو العباس عبد الله بن محمد بن

علي بن عبد الله عباسدر رضي الله عنهم مذكور

عبد الله بن محمد سفاح ديمكله مشهوردر ابن جرير

طبري رحمه الله عليه روايت ايلركه رسول الله صلى

الله عليه وسلم عمي عباس بن عبد المطلبه اعلام

ایتمش ایدیکه آخر خلافت انك اولادینه رجوع ایده
کورکدر بو حدیث شریف موجبنجه دائما آل عباس
منتظرلر ایدیکه تجی ظهور ایلیه آخر الامر بر کون مذ
کور محمره سرا بیعت اولنری محمد وفات ایدر
اولدي اوغلی ابراهیمه عهد ایلدی مروان ابراهیمی
طتوب حبس وقتل ایتدی ابراهیم دخی قرنداشی
عبدالله‌ه عهد ایتمش ایدی یوز اوتوز ایکی تا
ریخنده ربیع الاولینك ایکنجی کوننده کوفه شهرنده
مزبوره بیعت اولندی یوز سکز تاریخنده طوغمش
ایدی یوز اوتوز التی سنه سنده جدری مرضندن
وفات ایتدی بغایت بذل وعطا اهلی کمسنه ایدی
ولکن افراطله خونریز وبی رحم ایدی زمان بیعتنده
بنی امیه دن وانلر اتباعندن لا یعد ولا یحصی کسنه
قتل اولنمشدر جریان عادة الله اوزره سفك دما
ایدن ملوکك عمرلری قصیر اولمغین یکرمی سکز یاشنده

دخی

زخم شمشیر زهرناك زمانه سفاکله صدر سریر
املادن زیر خاکه انتقال ایدوب کند وعهدیله برادر
بیوك قرنداشی ابو جعفر عبدالله منصور سریر
سرور دار الغروره قدم باصدی یوز اوتوزیدی
سنه سنك اولنده بیعت اولنمشدر مشهوردرکه
منصور بغایت ظلم وبیداد اهلی مغرور کمسنه ایدی
کوره بغی وعناد ونائره فتنه وفساد بنی عباس ایله
علویه مابیننده علوه بیدا قلمغه اول اول سبب
اولمشدر اولاد حضرت حسین بن علیدن محمد بن
عبدالله بن حسنك ایکی اوغلی محمد وابراهیمی قتل
ایلدی مزبورلر فتوی علما ایله اوزدینه خروج
اتمشلر ایدی انلره وانلر سببیله ائمه اسلامدن
نیجه کمسنه یه اهانتلر ایلمشلردر جمله دن بری
اوج سراج امت ومقتدای ملت امام اعظم ابو حنیفه
رحمه الله علیه در اول حضرت کمال زهد وتقوی

سببیله قضادن امتناع ایتدوکیچون حبس
ایتمشدی آخر زندانده وفات ایلمشلردر بعضیلر
زندانده زهر ویردیلر مسموماً وفات ایتدی
دیمشدر حضرت امام رضی الله عنه بو مقوله
ظالمك اوزرینه خروج ایتمك جائزدر دیو
فتوی ویرمشلر ایدی مزبوره کمال خست و
دناءتندن منصوردوانقی دیرلر ایدی عمالی و
صناعله بودانق و بوحبه اوزرینه نزاع ایلردی
ابو مسلم خراسانی که بیعت عباس ایچون دعوت
ناسه قیام ایتمشدی انی دخی قتل ایلمشدر
شرح حالی تکثیر قال ومقاله مؤدی اولور امایوز
اوتوز سکز محرمنده بعض قولنجه یوز اوتوز سنه
سنده مسجد حرامی توسیع ایتمکه امر ایلدی دار الندوه
یه قریب یودن جانب شامیدن توسیع اولندی
واسفلندن دخی مناره یه منتهی اولنجه زیاده

قالمشلردر

قالمشلردر اما جانب جنوبیدن سنه زیاده قلمدیلر
سیل وادی یه متصل اولوب بنا طوتمدوغی ایچون
اول جانبی حالی اوزره ترك ایتدیلر مسجد شریفك
اعلا جانبندن دخی زیاده یه تعرض اولنمدی قرب
مسجدده ساکن اولان کمسنه لرك مساکنین
اشترا ایدوب قاتدیلر اما جانب اعلاده بر مناره
دخی بنا ایتمشدر مسجد شریفك جانب اعلاسنده
مزبورك عملی ولید بن عبد الملك عملنه متصل
اولمشدر ومسجدی التونله ونقوشله وفسیفسا
ایله زینت ایتمشدر فسیفسا دیدکلری اول سنه
درکه رنك آمیز صرچه دن واق صرچه دن کعتین
شکلنده مربع مربع ایدرلر بعضینی التونلرله
کلیسالرك ایچروسنده صوه یرینه دیوارلرینه
یاپشدررلر دیار روم خلقی انکا التونقیه دیو
تعبیر ایدرلر وحطیم کریمی دخی مرمرلمشدر امین

بنا کند وجانبندن والئ حرمین اولن زیاد بن عبد الله
ایدي مهمات بنایی ایکی ییلده بعضلر قولنجه اوچ ییلده
تمام ایتدیلر ومسجد حرام ابوابنده صفا جانبنده باب
بني جمح دیدکلري قپونك اوزرنده کندونك ایجاد
ایتدوکی اثرلك تاریخین قازدروب یوز قرق تاریخنده
تمام اولمشدي کندوسي داخی اول سنه ده حج ایلدي
نفسنده کمال بخل وامساك ایله موصوف ایکن مکهٔ
معظمه ده مال فراوان خرج ایلیوب اشراف قریشدن
هر کشیه بیك التون ویردي واهل مدینه یه بر
مرتبه سخا وعطا کوستردیکه هرکز اندن اول بر کمسه
بو عطاءِ ایتمش دکل ایدي حج شریفدن صکره بیت
المقدسه متوجه اولدي انده داخی تمام زیارتدن
صکره شام شریف سمتنه سلوك ایدوب انده رقیه
کلوب نزول ایتدي حافظ عمر بن فهد رحمه الله بویله
ذکر ایتمشدر ومنصورك اثناءِ حج شریفده جریان

ایدن

ایدن امورندن بعض خصوص استطراري ذکر ایتمشدرکه
ایرادي فائده دن خالي دکلدر **حکایت** ایلرکه منصور
درانقی حجه وارد وغی سنه ده مادامکه مکه ده
ساکن ایدي کیجه نك آخرنده کمسه طویمدین
دار الندوه دن چقوب مطافه کلوردي طوا
فنی تمام ایدوب نمازن قلدقدن صکره ینه مقرینه
رجوع ایدردي اندن مؤذنلر کلوب کندویه سلام
ویردلردي واذانلر اوقنوب اقامته صلوة اولنوردي
کندي داخی جماعتله نمازه چقردي برکیجه
ینه عادتی اوزره چقوب طوافه بشلدوغی کبي
ملتزم یاننده اشتدیکه بر کمسنه طورمیوب یارب
یریوزنده اولان بغی وفسادك ظهوردندن وحقله
اهل حق مابیننده حایل اولان ظلم وطمعدن شکا
یت ایدر دیوب مناجات ایدر منصور سرعت
ایدوب ایلرو واردي نه دیدیسه بالتمام اشتدي

وطوافن تمام ايدوب مسجد شريفك بر جانبنه
چكلدي واول كمسنه‌يی بولوب كتورمكه آدملر
صالوب كندو خلوتنه كتدي واول كيشي‌يي بولوب
كلوب سنى خليفه دعوت ايدر ديديلر اول طوروب ايكى
ركعت نماز قلدي وحجر اسودي اوپدي اندن
منصورك آدميسى ياننه دوشوب كلدي منصوره
سلام ويردي منصور ايتدي ندر بو سندن اشتدو
كم سوزلركه قولاغمى طولدردي قلبمه اضطراب
وخاطرمه پريشانلق ويردك بنى غمدن خسته
ايتدك ديدي اول كيشي ايتدي يا امير المؤمنين
اكر بكا امان ويررسك احوال عالمدن سنى خبردار
ايدرين ديدي منصور دخى سكا امان ويردم سو
زك سويله ديدي اول كيشي ايتدي كوش اراده
استماع ايدرسك سويلرم والا سندن حق تعالينك
قدرتيله احتجاب واختفا ايدرم ارتوق بنى كورمزسن

ديدي

ديدي حاصلي نه‌در نه ديدي ايسه منصور ايله
اولسون همان سويله ديدي اول كيشي ايتدي شول
درونينه طمع دخول ايدوب حق حققله اهل حق ما
بينينه حايل وظهور ايدن بغى وفسادك اصلاحندن
مانع اولان كمسنه سن سين ديدي منصور ايتدي
هيچ كيشي بكا طمع نيجه دخول ايليوركه التون واقچه بنم
يد قدرتمده ونوال سماط ونعمت سعادتمده حاضر
ومهيا ايكن مده كه ارادتم متعلق اولدوغي نسنه‌دن
بنى منعه قادر اوله بن ندن اهل طمع اولورم ديدي
اول كيشي ايتدي يا امير المؤمنين هيچ سكا دخول ايلين
طمع بنى آدمدن بر كمسنه‌يه دخول اتمامشدر كه حق
سبحانه وتعالى سنى عامه مؤمنينك نفوس و
اموالنه اوزره والي قلمش ايكن مصالح مسلمين‌دن
اهمال اوزره جمع مال ومناله اشتغال كوستروب
خلقله مابينكزه طين جرودن حجاب وخشب وحايد

دن ابواب و اتخاذ ایلیه سن و اعوان و انصارك
ظلمهٔ ناسدن بر بلوك اشرار اوله كه احسان
قصد ایلسك اعانت ایتمزلر و اساءت دیلسك منع
ایلمزلر هر برینی ظلم و تعدی ناس اوزره اسباب
و اموال و اسلحه و رجال ایله تقویت ایدك ولم
ایلدك كه خلوة خاصكده انلردن غیری كمسه
دخول ایتمیه قپوكده بر مظلوم كلسه جورله دركا
هكدن دوند و عنفله معرض شكایت و تظلمدن
مهجور ایدرلر كوزسنه عریان قپوكده زار و كر
یان سن بساط عیش و عشرت و مسند ناز و نعمت
اوزره تغلب ایدرسن اول رعایت احوال رعیت
ایچون امرا و امنا دیو اتخاذ ایتدوكك اشخاص كندو
لر دیلمدوكی اخباری سمعكه واصل اولمه دن
مانع و مرادلرینه موافق اولمیان عمال و مستو
فیان اموالی حذمتكدن ابعادله دافع اولورلر و
عالم

عالم قلبدن خلیفه اولان امر حقده خیانت ایدیجك ١٥٥
بزنیلسك كورك دیرلر انزن بلدكلرینی ایدرلر
كمسه دن مبالات ایتمزلر پس بو اخبار بین الناس
انتشار و اشتهار بولیجق خلق انلردن خوف و اضطرا
دوشوب اوزرلرندن دفع شر شورلری ایچون پیش
كش و هدایا اتحاف و اهدی قلمغه بشلرلر اول
مصانعه و مداراقلان كنز و متصرفات اموالك اولا
عمالدر كه اخذ مال رعیت ایچون رشوتله قپولرینه
مراجعت ایدرلر و رعیتك اغنیاسی دخی فقرا
و ضعفاسی اوزرینه استیلا ایچون عماله موا
فقت ایدرلر فتنه و فساد بری برین مستدبع
اولوب بلاد و عباد اوزره ظلم و بیداد كوندن
كونه ازدیاد بولمق اوزره اولوب بر مظلوم
دادخواه قپوكه كلوب رجاء عدل و داد ایله
فریاد ایلسه دوكرلر و سوكرلر كند و كوزك

ایله مشاهده قلورسن قلبکزه مرحمت ایتمزسن
اکی بنده اصلی دیو سؤال اتسك ادب سوزلك
ایتدی حقندن کلدك دیو جواب ویردلر بس
ممالك اسلامیده مظالم واثام بو مرتبه یه واصل
اولیجق بنیان دین ودولت قواعد ملك وملتده
نقدر استحکام قلسه کرکدر بن ایام سیر سفر
وسیاحت بحر وبرده بر زمان چین ولایتنه وار
مشیدم مکر پادشاهلرینك قوة سامعه سنه
آفت ایرشوب سماع صوته قدرتی قالمامش
بر کون طوروب کندی حالنه اغلرکن وزراسی
کوروب پادشاهم دشمنلرك اغلسون بحمد الله
صحت وعافیت ودولت وسعادتده سن بوقدر
نسنه یه نیچون اغلرسن دیدکلرنده ایتدی بن
کندم ایچون اغلمزم اول قپومده فریاد ایدن مظلو
ملرك آوازلرین اشتمز اولدم اکا اغلرم دیدی

اماقولاغم

اماقولاغم اشتمز اولدی ایسه الحمد لله کوزلرم
کوردر شهر وبازارده نداء اتسونلر مظلوم داد
خواهدن غیری کمسه قرمزی لباس کیمسون
تاکه بن کوروب ظالمدن حقنی الیویرم دیو
فرمان ایتدی وهر کون کندوسی فیله سوار
اولوب خلقه نظر ایلردی مظلوم کورسه انك
حقنی الیویرمك بابنده مراسم عدل وانصاف
نه ایسه اقامت ایلردی یا مسکین کور امری بر
کافر مشرك بالله مشرکین اوزرینه ایتدوکی
رحم ورأفت سنك اهل اسلام اوزرینه اولان
حفظ وحمایت وشفقتکه غالب اولان مؤمن
بالله کچنه سن وابن عم رسول الله صلی الله علیه
وسلم دعواسن ایده سن بوند اهل انصافدن
دیدی وجمع مال اتمك عالمده اوج ملاحظه
ایله اولور اکر اولادم ایچون جمع ایده ریں

دیرسڭ حق تعالی سکا اول عبرتی کوسترمشدر که
بر طفل عریان آنه سی قرنندن زار و کریان و ضعیف
و ناتوان عرصهٔ جهانه قدم باصر حق تعالی کمال
فضل و عطا ایله حالدن حاله تقلب و تبدیل و
تحویل ایدوب خداوند جاه و جلال ایلر اول طفل
سنڭ تدبیر و تدارك ایله می بو مرتبه یه کلور
دیدی اکر جمع مالدن مرادم تشیید مبانیٔ بخت
و دولت و تأیید قواعد و ارکان سلطنتدر دیرسڭ
حق جل و علا سندن اول کلن ملوك و خلفا احوا
لن سکا عبرت نما قلمدیمی که امر خدا ایله جند بلا
و لشکر قضا متوجه اولیجق جمع ایتدکلری اموال
و خدم خزائن خیل و حشم بر دمده بر باد اولور
ملك و دولت و سریر خلافتلری اتاکڭ و سکا
انتقال ایتدی سز بو مرتبه یه مال و منال و سلاح
و رجال ایله کلمدوکڭ دیدی اکر تکثیر مالدن مراد

شمدیکی

شمدیکی حالدن عروج ایدوب داخی اعلا مر
تبه یه اعتلا ایتمك ایسه والله بونلردن برتر
مقامه ایرمك مقدر ایسه عمل صالح ایله
میسردر و شویله بلمش اول که تحت تصر
فکده اولان طائفه دن بر کمسنه یه نقدر
خشم ایدر اولسڭ قتلندن اعظم بر نسنه یه
قادر دکلسن اما حق سبحانه و تعالی عالم
خفیات امور یعلم خائنة الاعین وما تخفی
الصدور در بر عاصی یه عذاب و مجرمه عقاب
ایدر اولسه قعر درکات جحیمده بلای عظیم
و عذاب الیمه کرفتار ایدوب مخلد فی النار ایتمکه
قادردر پس یارین قیامت کوننده حضور حقه
واروب تاج و خلعت خلافتدن عور و تخت
عز و سعادتدن دور و مهجور جاه سلطنتدن
معزول و سپاه و خدم نصرتندن مخذول

موقف سؤالده اندامکه لرزه دوشوب طون
دغلق زماننده نقد قاتکده برنسنه وارمیدرکه
اوراده سکا نافع وغضب اللهدن مانع ودافع
اوله دیدی همان منصورک کوزلری یاشی
روان ورفع صوتله زار وکریان اولمغه باشلدی
بنم حالم نیجه اولور بن نه چاره قلایم که
بولمانتک عهده سندن کلم هر کیمک که
دیانتنه اعتقاد وامانت واستقامتنه حسن
اعتماد ایتدم ایسه طماع وخاین واوضاع وحر
کاتی احکام شرعه مخالف ومباین بولدم
دیدی اول کشی دیدی یا امیر المؤمنین علیک
بالائمة الاعلام دیدی منصور ایتدی انلر
کیملردر دیدی اولدخی شول علماء عامل
اولانلر عالملردر دیدی منصور ایتدی نیجه
استخدام ایدمکه انلر بندن فرار ایتدیلر اول کشی

ایتدی

ایتدی نتم سندن فرار ایتدیلر انکیچون که کندی
اسلوب طریقتک اوزره قولاننه سنی دیو خوف
ایدرلر شویله که سن ابواب انصاف معدلتی فتح
ایدوب حجاب حجابی تپوکدن دفع ورفع ایتمکله
صیت عدلک بسیط ارضه شامل واوازۀ لطف
وکرمک اقطار واقاصی روی زمینه واصل اوله
بن کفیلم که اول فرار ایدن افاضل ایام آستانۀ
سعادت دولتکه عودت وامور سلطنتکه حسن
تدبیر واصابت رأیله معاونت ایدرلر دیدی
بو حالده ایکن مؤذنلر سرای اوکنده کلوب عادت
معتادلری اوزره السلام علیک یا امیر المؤ
منین دیو چاغرشدیلر اندن صباح اذانلری
اوقنوب منصور دار الندوه دن چقوب حرم
شریفه کلدی صلوة فجری ادا ایتدکدن صکره
عزیزی ینه طلب ایتدی ادا دیلی البته بولنمق

کوك بوغسه سینه عقوبت ایمدین دیو تهدید
ایتدی حاصلی آسیلری کندوب هرجانبی تتبع
ایتدیلر آخر مطاف شریفده طواف ایدرکن بولدیلر
دعوت ایتدیلر امتناع ایدوب وارمدی اکر
کلمزسڭ بزی هلاك ایلر دیدیلر ایتدی حا
شا کرسزی هلاك قادر اوله دیدی وجیبندن
بر ورقه اخراج ایدوب کندویه خطاب ایدنه
ویردی بونی جیبکڭ وضع ایله اصلا ضرر
کورمیه سن بوکه دعاء فرج دیرلر دیدی
دعاء فرج نه‌در دیدی عزیز ایتدی بودعا
درکه حق جل وعلا انی سعادتلو قوللرینه
نصیب وادانی قلور هرکیمکه صباحده و
اخشامده برکره قراءت ایلیه ذنوبی محو و
مغفرت اولنوب دعاسی مستجاب اوله حق تعالی
رزقین ارتوره مرادین میسر ایلیوب نصرت

ایلیه

ایلیه
ودشمنلری اوستنه غالب قله وعبدالله صد بقلر
دن یازله دیدی اول آدم ایتدی امدی لطف ایله
سن برکره قراءت ایله سنڭ مبارك نفسکدن
اخذ ایده‌یم دیدی بنلدی تلقین طریقیله دعا
شریفی تمام اوقیدی دعا بودر اللهم کما
لَطُفْتَ فِي عَظَمَتِكَ دُونَ اللُّطَفَاءِ وَعَلَوْتَ
بِعَظَمَتِكَ عَلَى الْعُظَمَاءِ وَعَلِمْتَ مَا تَحْتَ أَرْ
ضِكَ كَمَا عَلِمْتَ مَا فَوْقَ عَرْشِكَ وَكَانَتْ وَ
سَاوِسُ الصُّدُورِ كَالْعَلَانِيَةِ عِنْدَكَ وَعَلَا
نِيَةُ الْقَوْلِ كَالسِّرِّ فِي عِلْمِكَ فَانْقَادَ كُلُّ
شَيْءٍ لِعَظَمَتِكَ وَخَضَعَ كُلُّ ذِي سُلْطَانٍ
لِسُلْطَانِكَ وَصَارَ أَمْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ كُلُّهُ
بِيَدِكَ اجْعَلْ لِي مِنْ كُلِّ هَمٍّ أَمْسَيْتُ فِيهِ
فَرَجًا وَمَخْرَجًا اللَّهُمَّ إِنَّ عَفْوَكَ عَنْ ذُنُو
بِي وَتَجَاوُزَكَ عَنْ خَطِيئَتِي وَسَتْرَكَ عَنْ

قبيح عملي اطمعني ان اسئلك ما لا استوجبه
منك فصرت ادعوك آمنا واسئلك مستأنسا
مِنّا وانك لمحسن اليّ واني لمسيء الى نفسي
فيما بيني وبينك تودد اليّ واتبغض اليك
ولكن الثقة بك حملتني على الجرءة عليك
بفضلك واحسانك اليّ انك انت التواب
الرحيم منصورك آدمي ايدر دعاء اوقيوب
ورقهٔ الدم قويمه قويدم طورميوب خليفه
نك آدميلري تيز كل خبروين ديو بري بري
اوزرينه كلور هله كلدم حضورينه يتشدم
غضبندن آتش محض اولمش همان بني كو
ريجك غضبي ساكن اولوب تبسم ايتدي
سحرمي بلورسن يوخسه سني كوريجك بر
درلودلخي اولدم ديدي بنده قصه حكايت
ايتدم ورقه طلب ايتدي الله صونردم

الذي

الذي وشو لقدر اغلديكه صقلي اصلنديري
اندن باش قالدروب اول كيشي كيم ايدوكن
بلورمي سن ديدي بنده بيورك يا امير المؤ
منين ديدم حضر عليه السلام دردي ديري
شيخ عمر بن فهد روايت ايلركه يوز اللي سكز
تاريخنده منصور خليفه حج شريفه عزيمت
ايلدي ومرادي بو ايديكه مكهٔ مشرفه ده
سفيان ثوري رحمه الله عليه حضرتن قتل
ايليه بير ميمون ديدكلري منزله كليجك
مكه ده اولان اعوانه آدملر صالديكه خبر
واصل اوليجق سفيان حضرتن طوته لر صلب
ايده لر آدميلري كلديلر برموضعده دار نصب
ايتديلر اهل حرم بو خبردن خبردار اوليجق
سفيانه خبر ويرديلر يا سفيان اشته حال بودر
ديديلر همان طوريوقار ولخفا ايله ناكاه بر

خطا واقع اولوب دشمانلر شماتته قلمسونلر
دیدیلر سفیان حضرتنك مبارك باشنی فضیل
بن عیاضك دزنده وایقلری سفیان بن عیینه
دزنده کعبهٔ شریفه قرشوسنده اوزانوب یاتو
روب همان طوردی استار کعبه یه یاپشوب
اکر منصور بونده کلورسه بن سندن بری اولدم
دیدی وینه کلوب یرینه یاتدی علی الفور
برخبر کلدیکه منصور قتل سفیانه خبر صالدقدن
صکره بئر میموندن قالقوب آته بنوب مکه
جانبنه روانه اولمشکن حجونك اورته سنه کلدوکی
کبی آتدن یقلوب بوینی اوزلدی اوراده جان
ویردی دیدیلر اندن تمام یوز موضعده قبر
قازوب بربینك ایچنه دفن ایتدیلر وسایربرین
ینه طپراغله طولدردیلر قنغی قبرده مدفون
ایدوکی بلدرمدیلر علیه ما یستحق منصور

خلفاء

خلفاء بنی عباسدن بغداد شهرین بنا ایلین خلیفه
دن هجرتك طقسان بشنجی ییلنده طوغمش ایدی
تاریخ سابق الذکرده وفات ایلدی قرب اجلی واقعه
سنده کروب خلافتی اوغلی مهدی یه عهد ایتمش
ایدی وفات ایدیجك یرینه عبد الله محمد مهدی
سریر خلافته جلوس ایلدی روایت اولنورکه
مهدی یتشوب جوان اولدقده اتاسی طبرستان
وردی ولایتلرینه والی قلوب کوندرمش ایدی
اوراده اشراف علما ایله اختلاط ایدوب کلی
کمالی تحصیل ایتمشدی شجاعت ومهابت اهلی
خوب روی وفرشته خوی کمسنه ایدی ارباب
فضل وکمال یاننده مقبول ومیل ومحبت
علما اوزره مجبول صاحب دولت ایدی علمایی
مجلسنه احضار ایدرك انلر حضورنده هیچ او
لمزسه حجاب ایدوب ردّ مظالم ایتدوکی مزفا

ئهٔ عظیمه درد یوبیوردیلر ربیع رحمه الله
علیه روایت ایلرکه برکون منصور خلیفه یه
محمد بن مروانك خزینه سی عرض اولندی
جملهٔ اسبابدن ایچنده اون ایکی بیك عدل
قماشی وارئیدی و هر عدلده الله بلورقچ قماش
ایدی منصور ایچندن برقماش چقروب حیاطه
امر ایلدیکه بوندن برجُبَّه کندویه و برجُبَّه اوغلی
محمد مهدیه کسه حیاط بوندن ایکی جُبَّه چقمز
دیدی منصور ایتدی سن برجُبَّه ایله برقلنسوه
کس دیدی ناکس لکندن قادر اولمدیکه برقماش
دخی چقروب اوغلی ایچون بچد ور صکره دن
سلطنت مهدیه انتقال ایدیجك بیوردی
اول قماشلرك جمله سن برساعت ایچنده عبید و
خدمنه تفریق ایتدیلر کندی مهدی رحمه الله
علیه زَنَادِقَه طایفه سن افراطله سَوْمزدی

نیجه جوق

نیجه جوق زندیق هلاك ایتمشدر اوغلی هادی یه
وصیت ایتمش ایدیکه زندیق بولیجق اَمَان ویرمیه
قتل ایده یوز التمش تاریخنده حج شریفه متوجه
اولدی روایت اولنورکه بشیوز یوك قاریوز
الی کتدی و اندن اول کمسه یه بومعنا میسر
اولمامشدر و اردقده دار الندوه یه نزول
ایتدی عبد الله بن عثمان بن ابراهیم که کعبهٔ
معظمه حاجبلرندن ایدی برتنها زمانده کلوب
مهدی یه بلورشوب وسکا برتحفه کتوردم که
سندن اول برخلیفه نك خلوتنه کمسه کتورمش
دکلدر دیدی اندن اچدیلر کوردیلر که حضرت
ابراهیم خلیلك علیه السلام مبارك قدملرینك
یری اوزرنده اولان حجر شریفی کتورمش اندن
مهدی حجری تقبیل ایدوب یوزینه سوردی
وقدم شریف موضعنه صوقیوب ایچندی و

اهلنه ارسال ایدوب انلرده ایچوردی اندن
قالدروب یرینه ایلتدیلر اوراده جوائز کثیره
اعطا ایدوب وادیء نخله ده بعض یرلره ایخی
احسان ایتدی وحجبهء کعبه کلوب بیت شریف
اوزرنده کسوه‌لر چوقتی چوغلدی ثقلت وبونی
دیوارلرینه ضرر اتمك احتمالی واردر دیدیلر
بیوردی کسوه‌لری ایندردیلر وسطح کعبه‌یه
آدملر چقدی هر جانبدن مسك وعنبر غالیه
بوله بیت الله‌ی سراپای تطیب ایتدیلر اندن صکره
قباطی وخز ودیباج جنسلرندن بری بری واستنه
اوج کسوه کیدردیلر وحرمین شریفین خلقنه
مهدی مال فراوان خرج ایتمشدر روایت اولنور که
مصر جانبندن اوچیوز بیك التون دخی یمن
ولایتندن واصل اولمشدر اوتوز کره بیك
درهم کندو عراقدن کتورمشدی بو جمله

ذکر اولنان

ذکر اولنان مبلغه یوز اللی بیك پاره قماشی
جمیعا حرمین شریفین اهلنه تفریق ایتدی
وتاریخ مزبورده مکهء مشرفه قاضیسی اولان
محمد بن اوقصی دعوت ایدوب امر ایتدیکه حرم
شریفك جانب اعلا سندن بعض اولر اشترا
ایدوب هدم ایلیه‌لر ومسجد حرامه الحاق ایده‌لر
وخصوص مذکور ایچون مال عظیم احضار ایلدی
پس فرمان خلیفه موجبنجه قاضیء مزبور مسجد
حرامله مسعی ما بیننده اولان املاکی اشترا
ایدوب واوقافی اماکن اخرایه تبدیل اولندی
مسجد شریفه داخل اولاجق مواضعدن بر ذراع
یری یکرمی بش التونه ومسیل وادی‌یه
داخل اولاجق اماکندن بر ذراع یری اون بش
التونه اشترا ایتدی جمله یقلن اولرك بری
دار اذرق ایدیکه اول تاریخده مسجد حرامه

متصل ایدی حساب ایتدیلر بر ناحیه سنڭ بهاسی
اوزبیڭ التون اولدی وخیزه بیت سباع دیرلر
بر خاتونڭ دخی اوبن اشتی اتمشلر ایدی عدد ذراع
اوزره انڭ دخی بهاسی قرق سکز بیڭ التون اولدی
وآل جبیر بن مطعمڭ وشیبه بن عثمانڭ اولری
دخی التون مسجد شریفه قاتلشدر ودار القوا
ریر مسجد حرامله مسعی مابیننده بر میدان
قالمشدی ایدی صکره دن جعفر برمکی هرون
الرشیددن استقطاع ایدوب اورایه اولر
بنا ایتدی صکره دن اول اولرده قتال بولنوب یرینه
رباطلر بنیاد اولندی اول رباطلری دخی سلطان
قیتبا استبدال ایدوب یرلرینه سکز یوز
سکسان اوچ تاریخنده مدرسه و رباط بنا
ایدوب انلر ایچون مکهٔ مشرفه ده بعض مسقفات
وارض مصرده بعض اقطاع وقف ایلدی الآن اول

ابنیه

ابنیه واوقاف حاللری اوزره باقیدر ولکن اوقاف
مزبوره یه ظلمهٔ ناس تعرضیله خیلی ضعف کلوب
خرابه مشرف اولمشدر عمرالله من عمرها وذکر اولنان
زیاده مهدی خلیفه نڭ اولکی زیاده سیدر که
مسجد حرامڭ جانب اعلاسنده قالمشدر کذلك
جانب سفلنده دخی باب عمره یه وباب ابراهیمه وا
رنجه زیاده قلمشدر وجانب شامیده ده شمدیکی
منتهاسنه وارنجه زیاده قلمشدر وجانب یمانیده
دخی قبة العباسه وحاصل الزیت دینلن موضعه
وارنجه زیاده لری واردر کعبهٔ معظمه دیواری
ایله مسجد شریف دیوارینڭ مابینی قرق طقوز
بچق ذراع اولوب انڭ ماوراسی مسیل وادی اولمشدر
در بوجمله مذکورات مهدینڭ زیادهٔ اولی سیدر
ومصر وشام دیارندن مرمر دیرکلر کتوروب موا
ضعنه محکم اساسلر بنا ایتدردکدن صکره وضع

ایتدرمشدر شغل بنایوز التمشده ودت تاریخنه
وارنجه مستمر اولمشدر کند ودلنجی اول سنه ده
حج شریفه واردی ومشاهده قلدیکه بیت شریف
مسجد حرامک تمام وسطنده واقع اولمامشدر بلکه
بر طرفنه دوشمش ونظر ایدوب کوردیکه مسجد
شریف اعلا واسفل طرفندن وشامی جانبندن
توسیع اولنمش اما مسیل وادی سمتنه دوشن
جانب یمانیدن توسیع اولندوغی تقدیرجه مسجد
شریف تمام تربیع اولنوب کعبة الله وسط مسجدده
واقع اولمق قابل همان بو معنایه قصد ونیت
وتصمیم عزیمت ایلدی ونقدر معمار ومهندس
وارئیسه جمع ایدوب خاطره سن عرض ایتدی
استادلر ایتدیلر بو خصوصده میسّر دکلدرمکی
که مسیل وادینک اوته جانبندن اولان اولر
اشترا اولنوب جمله سی هدم اولنه ومسیل اوراَ

نقل اولنوب

نقل اولنوب اولکی یر مسجد شریفه ادخال اولنه
مع هذا اینه اشکال مقرردر زیرا وادئ ابراهیمک
عظیم سیللری کلور جائزکه مسیل تغییر او
لندوغی تقدیرجه یاید وغیمز بنالر تمل طوتمیوب
سیل چقوب مسجد شریفه دخول ایلیه حاصلی
چوق اولر یقلوب عظیم خرجلر کوردینور دیدیلر
مهدی اقدام وابرام کوستروب البته بو خصوص
اولمق کرک بلسم که بیوت واموال جمله صرف
اولنمق لازم کله بو فکردن فراغت ممکن دکلدر
دیدی اوراده مهندسلر حضور مهدیده ذکر
اولنان جانبدن لازم اولان مواضعی مساحت
ایدوب تمام شکل ترسّم اوزره ایپلر چکدیلر
کندو چقوب جبل ابی قبیس اوزرندن نظر
ایتدی مسجد شریفک تربیعن وکعبهٔ معظمک
وسط مسجده وقوعن تمام مشاهده قلوب حظ

ايتدي ونقدر بيوت اولنوب هدم اولنمه سي
لازم مدركوردي اورادن اقلميوب ممالك
عراقه توجه ايتدي مقر سعادتنه وصولي ميسر
اولنجق خصوص مزبور ايچون مال فراوان يوكلدوب
مكهٔ مشرفه يه كوندردي بر حسب فرمان خليفهٔ زمان
عمله مباشرت ايدوب مهم مزبوري سرحد اتمامه
رسانيده قلديلر اشته بو زياده مهدينك زيادهٔ
ثانيه سيدر حافظ نجم الدين بن فهد رحمه الله
عليه كيفيت عملك تفصيلنده ايدر ذكر اولنان
بيوت هدم اولنوب سيل تبديل اولندقدن صكره
جانب اعلاده باب بني هاشمدن بنايه ابتدا ايتديلر
اسفل مسجده وارنجه توسيع اولندي ذكر اولنان
بابكه شمدي باب علي ديمكله معروفدر انك
مقابلهسنده بر باب داخي فتح ايتديلر الان باب حزوره
ديمكله مشهوردر زيرا سيل زياده كلوب مسجد

شريفه

شريفه دخول ايتدوكي زمانده اول بابدن خروج
ايدوب اسفل مكه يه جريان ايدردي اندن صغمايوب
اير كلسه باب حناطين شمدي باب ابراهيم ديمكله
مذكور اولور وجانب يمانيده جدار كعبه ايله ديوار
مسجد مابيننى سابقا ذكر اولنان اوزره قرق
طقوز بچق ذراع ايكن بعد الاتساع طقسان
ذراع اولوب مسجده دخول ايدن وسعت ها
صل اولمشدر وسمت مذكورده مسجده دخول
ايدن بيوتك بري داخي ام هانى رضي الله عنها
اويدركه اورادن مسجد شريفه بر قپو فتح اولنوب
باب ام هانى ديمكله معروف اولمشدر بيت ام هانى
قربنده وزمان جاهليتدن قالمش بر قيو واريدي
اولدخي مسجد شريفه ادخال اولنوب آكا بدل باب
حزوره خارجنده مهدي بر قيوني حفر ايتدردي
موتى فقراسني اورايه ايلدوب غسل ايدرلر الى الان

عادة ناس بونك اوزرينه در وجملهٔ ابواب
مسجد حرامدن بري باب بني سهمدركه الآن باب
عمره دينلور وبقيهٔ ابواب ذيل كتابده ذكر اولنور
انشاء الله تعالى وهنوز مهدينك زيادهٔ ثانيه سي
بناسندن بنالر فارغ اولمدين اساس عمر واركان حيات
زلزلهٔ حوادث ايامله انهدام بولوب رخت بخت
واقبال دار الملك بقايه انتقال ايتدي يوز يكرمي
يدي جماذى الآخره سنده وجوده كلمش ايدي
قرق اوچ ييل عمر سوروب اون بر ييل خلافت ايلمشدر
وفات ايدر اولدقده سرير دولتي اوغلي هادي يه
وصيت ايلدي موسى الهادي بن محمد المهدي
يوز قرق يدي سنه سنده وجوده كلمشدر هرون
الرشيد له لابوين قرنداشلردر روايت اولنور كه
اتاسي مهدي وفات ايتدكده هادي جرجان ولايتنده
ايدي هرون الرشيد اتالري مهدينك عهدي

موجبنجه

موجبنجه خلقدن هادي ايچون بيعت اخذ ايلدي
هادي يه خبر واصل اولنجق جرجاندن خيل بريده
سوار اولوب بغداده يتشدي اول زمانكه هاديدن
صادر اولدي مسجد حرامك اتمامي خصوصي ايدي
مؤكلان امر بنا تكميله اعتنا ايدوب از مدتده
نهايته ايركورديلر ولكن خلافت هاديده اولان
عمل استحكام وزينت جهتلرنده مهدي بناسي
طبقه سنه واصل اولمدي انك زماننده ويريلن
زيب وزينت وحسن ولطافت حد غايته ايرشدي
وزمان دولت هادي متمادي اولميوب يوز يتمش
ربيع الآخرنده اخره يتشدي اتالري مهدي موجب
عهدي اوزره قرنداشي هرون الرشيد سرير خلافه
جلوس ايتدي هرون فصيح وبليغ واديب ولبيب
كثير الحج وكثير العباده صاحب دولت ايدي بر ييل
غزايه بر ييل حج شريفه كيدردي بر ييلده ايكيسن

جمع ایتمك داخی واقع اولمشدی بشر مریسی قرآن
مخلوقدر دیدکن استماع ایدوب اکر ظفر بولسم
بوینین اوردردم دیو بیوردی زمان خلافتنده
هرکون یوز رکعت نماز قلوردی ترك ایتمك داخی
واقع اولمزدی مکرکیم مریض اوله‌یدی انیس اعلم
علما و محب مشایخ و اولیا ایدی هربار فضیل بن
عیاض قدس الله سره خدمتنه کلوب تعظیم ایدردی
ذنوبن آکوب کندی حالنه اغلردی قاضیسی امام
ابو یوسف رحمة الله علیه حضرتی ایدی و علماء
کباردن ابو معویهٔ ضریر رحمه الله علیه که ایکی
کوزلری کورمز ایدی روایت ایلرکه برکون مجلس
رشیدده بعد الطعام لکن و ابریق کتوردیلر
برکمسنه طورمیوب الومه صو قوبن کیم ایدوکن
بلمدم آخر رشید الیکوزه کیم صو قویدی بلورمی سن
دیدی بلمزم دیدم اشته بن ایدم علم شرفنی تعظیم
ایچون

ایچون ایتدم دیدی رشید بحر روم ایله بحر قلزم بری
برینه متصل ایتمك مراد ایدنمش ایدی وزیری یحیی
بن خالد روم خلقی کلوب مسجد حرامی بصرلر
آدم الورلر دیو منع ایتدی ایام هرون الرشید
ایام خیر و حسنات و زمان فضل و برکات ایدی
دولت اولنور که سریر خلافته جلوس ایتدوکی
سنه‌ده دیار رومه غزا ایدوب منصور و مظفر
عودت ایلدی سنهٔ مزبوره آخرنده حج شریفه
واروب حرمین شریفین خلقنه مال بی قیاس تفریق
ایتدی رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرتی
واقعه سنده یا هرون الرشید امر خلافت سکا
بوایرده روزی قلنمشدی امری هم غزا ایله هم حج
ایله هم صدقات ایله اهل حرمینه توزیع ایله دیو بیور
مشدی امتثالا للامر العالی موجبیله عمل
ایتدی حجه یایان کتمشدر یولده ایاغی التنه

کجه دوشرلردی بالکه ایق کجه یه باصوب کیدر
لردی نقل اولنورکه حضرت عمر بن الخطاب نسلندن
شیخ ابو عبد الرحمن رحمه الله علیه برکون طواف ایدرکن
هرون الرشیدی مطافده کوروب عنان استر
ینه یاپشدی هرون طوروب شیخه اقبال ایتدی
عزیز ایتدی یا هرون صفا اوزرینه چق دیدی
نوله یا عم دیوب صفایه چقدی شیخ ایتدی
برکره بیت شریفه نظر صال دیدی هرون باقدی
یا عمی دیدی قاچ کشی واردر دیو سؤال ایتدی یعنی
کثرة حجاجه نظر ایدوب کعبة الله اطرافنده
نقدر آدم واردر کوردیدی هرون ایتدی
عددینی الله بلور بونلری کیم صیار دیدی عزیز
ایتدی امدی بلمش اول یا هرون که یارین قیامت
کوننده بونلرك هر برینه کندو نفسندن سؤالی
اولنور وسکا بونلرك جمله سندن سؤالی
اولنور

اولنور دیدی هرون الرشید قتی متأثر اولوب
اوتوردی اغلمغه باشلدی شول قدر اغلدیکه
دستماللری اصلندی بر سوزم دخی وار دیدی
هرون ایتدی سویله یا عم دیدی بر کشی کندو
مالی تصرفنده اساءت واسراف ایلسه شریعتده
انی حجر ومنع ایتمك واردر سن خود مسلمانلرك
اموالنده بو قدر اسراف واساءت ایلرسن حضور
حقه طوروب حساب ویره جکك زمانده سنك حالك
نجه اولور نجه اولسه کرکدر دیدی هرون داخی
زیاده بکایه باشلدی آدملری کوردیکه قتی
اضطرابه دوشدی عزیزی یانندن کیدرملو استه
دیلر هرون منع ایتدی آخر نصیحتی تمام ایدوب
طوردی کتدی هرون بکا وتضرع واستغفار
ایدرك قلدی هرون الرشید قواعد ملك
وملتی تمهید ومبانی واحسانی تأکید وتشیید

ایدوب وسعت ملك ومال بی قیاس واستحکام اساس
قوت بأس ایله آب روی آل عباس ایدوکی بیاندن
مستغنیدر بو مختصرده ذکر خلفادن مراد کعبهٔ
معظمه‌یه خدمت ایدنلرك احوالنی یاد ایلمکدر
سایری بطریق الاستطراد ایراد اولنمشدر
پس بو مقامده اولی قدر کفایتله اکتفا دیکومی
اوچ ییل ایکی آی خلافتدن صکره یوز طقسان
بر جمادی الآخره سنده ولایت طوسه کلوب
کوس منایا برله عیش دنیادن مأیوس اولدی
یرینه اوغلی محمد امین کندو تعیینی موجبنجه سریر
خلافته قدم باصدی منقولدرکه محمد امین
حسن جمال وصورت وکمال فصاحت وبلاغتله
متصف جوان ایدی ولکن سوء تدبیر وکثرت
تبذیر وعدم قبول نصیحت مشیر زمان یسیرده
بنیان بختنی برانداخته قلوب سائق تقدیر جوزهٔ
حکومتدن

حکومتدن بیرون ایتدی وقایع بخت وبدرقهٔ
دولت مأمونه رهنمون اولوب یوز طقسان
سکز تاریخنده عبدالله المأمون مسند خلافته
جلوس ایتدی مشهوردرکه مأمون ذوفنون
جهان وسرآمد فضلاء زمان ایدی حتی کتب
تاریخده مسطوردرکه علوم حدیث وفقه
وطب وادبده امام پیشوای انام ایام ایدی
اما آخر احوالنده فلسفیانك تضییع اوقات ایدوب
درکات ضلاله دوشمش ایدی اول سببله
أئمهٔ اسلامدن چوق کمسنهٔ خلق قرآن قولیله
ابتلا واقع اولدی اکر بو حالی اولمسه اکمل
خلفادن معدود اولوردی حلمنده خود مثل
ضرب اولنور جملهٔ معدلت انصافدن بری بو
درکه امر خلافت آل رسول واولاد وذریات
فاطمة البتول بنی عباسدن احق واولی کوردی

دی حتی قصد ونیت وتصمیم عزیمت ایتمشدیکه
خلعت خلافتی نفسندن خلع ایدوب اموری
حضرت امام علی الرضا ابن موسی الکاظمه
تفویض ایلیه سکهٔ درهم ودیناری انلرك
نامنه ضرب ایتدروب کندو قزین تزویج
ایلدی وبیوردیکه شعار بنی عباس اولان
لباس سیاه درتوك ایدوب علامت علویه
دن اولان یشللری کیله وقتا کم امام علی
الرضا حضرتنی ولی عهد ایلدی آل عباسه
کوج کلوب مأمونك اوزرینه خروج ایلدیلر
وابراهیم بن مهدی یه بیعت ایدوب مبارك
دیو تلقیب ایتدیلر مأمون طروب ابراهیم
المباركك اوزرینه واردی ابراهیم فرار ایدوب
سکز ییل تمام بی نام نشان اولوب زاویهٔ
خفاده اختفا ایتدی آخر ایکیوز درت صفرنده

در دولت

در دولت مأمونه مراجعت ایلدی وایکیوز
اوج سنه سنده علی الرضا حضرتلری ریاض رضوانه
روان اولدی مأمون قتی محزون اولوب آل رسو
ل الله صلی الله علیه وسلمدن بر غیریسنی ولی عهد
ایدنمك دیلدی بعض احباسی نصیحت ایدوب
چونکه اولاد علی یه اکرام ایتمك مراد کزدر انلر
دولتده اولوب اکرام ایتمکدن سنی دولتده اولوب
اکرام وانعام ایتمکه قدرت داخی زیاده در همان
حالك اوزره طور داخی نقدر اعزاز واکرام ایدر
سك ایله دیدیلر وبنی عباس داخی لباس سواد
معتاد قدیم اوزره کیلمك مراد ایدینوب ابرام
والحاح ایتدیلر آخر الامر اجازت ویروب اسلوب
سابقه عودت اولندی مأمون کثیر الجهاد ایدی
قره حصاری اول فتح ایلمشدر اما خلق قرانخو
صنده علمایی آزرده خاطر ایتمکین بد دعا

ایدیلر حق تعالی هلاك ایلدی وفاتی ایکیوز
اون سکز رجبنده واقع اولوب طرسوسده مدفون
اولمشدر وفات ایدیجك خلق محمد المعتصم بن هرون
الرشیده بیعت ایلدیلر معتصم یوز سکسان تا
ریخنده وجوده کلمشدر اکا خلیفهٔ مثمن دیرلر
زیرا ثامن خلفا و ثامن اولاد عباس و ثامن اولاد
رشید ایدی و ایکیوز اون سکزده خلیفه اولوب
و سکز ییل سکز آی سکز کون خلافت ایتمشدی
و عمری قرق سکز ییل ایدی انکچون مثمن دیرلر
دی شخص عامی و مرد امی ایدی فضائل علمیه
دن بی بهره قالمش ایدی منقولدر که عالم صبا
وتنده بر غلام کوچك کندو یانچه بیله معلمه
وارد کلور بر کون غلام وفات ایدیجك هرون
ایتدی یا محمد غلامك وفات ایلدی دیدی
معتصم ایتدی یا سیدی اوقمقدن یازمقدن

قورتلدی

قورتلدی دیدی هرون سن اوقمقدن چاق
بویله می بیحضور سن دیدی اندن معلم ارتوق
بونی اوقتیه دیو تنبیه ایتدی اول جهتدن شویله
حالی قالدی. بر مغشوش و مشوش خط یازردی
و یازونی کوجیله اوقوردی شول قدر قوة حسامنی
وار ایدیکه ایکی برماغی اراسنه الوب بر کمسنه نك
بلکنی صقسه کسر ایدردی و ایکی قیونی النه الوب
چاق صویلیجه ایقلرندن طوتر طوردی ذور
یازوده یکانهٔ روزکار ایدی طایفهٔ اتراکی دیوان
خلفایه ادخال ایتمك اول اندن واقع اولمشدر
عجم پادشاهلرینه تقلید و تشبیه ایدردی سمر
قند و فرغانه ولایتلرینه مال ارسال ایدوب غلمان
اتراك اشترا ایدردی اول طایفه دن اون
سکز بیك نفر قول ایدنردی التون طوقلرله و دیبا
لباسلرله تزیین ایدردی مسرور و مغرور شهر

بغداد ايچنده اتلرين اويندرلردي اهل بغداد بونلرك
اذه حامندن بيحضور اولوب جمع اولديلر معتصمه قبو
كلوب بالشكوا تركي بوشهردن اخراج ايله ياخود
سنكله جنك ايده دوزه ديديلر سز بر الاني ضعيف
الحال بمله نجه جنك وجداله امكان وارده رديدي
سنكله جنكي سهام آه صبحگاه وسيف دعوات وتضرع
درگاه اله ايله ايلرو زديديلر هاي مددينم بواصل
جنكه طاقتم يوقدر بر مقدار صبر ايدك بر يرتدا
رك ايدوب بونلري اندن نقل ايدلم اوزديكز
دن كتسونلر ديدي اندن سرمن راي ديدكلري
شهري بغداد قوبنده بنياد ايدوب اتراكي انده نقل
ايلدي معتصم چوق غزوالر ايتشدر اشهر غزواتي عمورية
فتحيدر خلق تحريف ايدوب عمورية ديرلر ديار مز
بوره نك حاكمي اول زمانده اكبر ملوك نصاري ايدي
معتصم خليفه نك مكتوبني پاره ليوب بر پاره سنك

ظهرينه

ظهرينه بسم الله الرحمن الرحيم الجواب ما تراه لا ما
تقراء وسيعلم الكفار لمن عقبى الدار ديو يازوب
كوندردي همان اول ساعت اسباب سفر تدارك
ايدوب چقدي محمد منجملر طالع نحسدر تاخير ايله
ديديلر كافرلره نحسدر بزه دكلدر ديدي اول
كون يوديدي عسكر اردنجه تلاحق ايتديلر
واروب كفارله برحرب عظيم ايتديكه التمش بيك كافر
قلجدن كچدي والتمش بيك دخي اسير اولدي بكلري
قاچوب قلعه يه كيردي معتصم محاصره قلوب
اخر قلعه دن چقروب قتل ايتدي دولت خلفاده واقع
اولان فتوحات عظيمه نك بري فتح عمورية در
نقل اولنور كه حالت احتضارده بو دعايي قراءت
ايدوب تسليم روح ايتدي اللهم انك تعلم اني
اخافك من قبلي الا من قبلك وارجوك من قبلك
لا من قبلي فيا من يزول ملكه ارحم من لا يزول ملكه

یوزیکرمی یدی ربیع الآخر ده اولنده جوار رحمته واصل
اولوب یرینه اوغلی ابوجعفر هارونه بیعت
اولنوب الواثق بالله دیو لقب ویردیلر والده سی
بر ام ولد رومیه ایدی اسمی قراطیس ایدی و
اشنا سدن اولوب بر ترکی استخلاف ایدوب سلطان
دیو لقب قودی سلطان استخلاف ایده نک اولی
واثق بالله در دیو منقولدر که واثق خلق قرآن مسئله
سنده علمایه اذا ایتمکده اتاسی ودده سی اثرینه
اقتفا ایتمش ایدی کندویه تابع اولان علماء
زمانه دن احمد بن ابی داود بو خصوصده واثقی
اغوا ایدردی اول سببدن ائمهٔ اعلام و
فضلاء انام وایام چوق آزو جفا چکدیلر خطیب
بغدادی روایت ایلر که بر کون علمادن بر کشی
زنجیرله کتوروب البته قرآن مخلوقدر دیمک
کرکسن دیدیلر اول کشی ایتدی شول خصوصکه

طورمیوب

طورمیوب اذن اوتری خلقی انجه وردسز بکا خبر
ویرك بونی رسول الله صلی الله علیه وسلم
بلوردی خلقی دعوت ایتدیمی یوخسه بلزمی
ایدی ابن داود بلوردی دیو جواب ویردی کیشی
ایتدی امدی معلوم اولدیکه رسول الله صلی الله
علیه وسلم خلقه تعلیم دین وشریعت ایچون مبعوث
ایکن بر نسنه بله دایخی دعوت نا سی ترك ایتمك
جایز اوله سزلره جایز اولمیه دیدی ابن داود مبهوت
اولدی همان واثق العزا اغزنه الن طتوب کوله
کوله یرندن طوردی اوده سنه ایچنه کیروب
اوتردی ایکی ایاغن اوزاتدی رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینه بر خصوصده سکوت
جائز اوله بزه جایز اولمیه همی دیو طورمیوب
کولردی اذن بیوردی اول کشیه اوچیوز
التون ویردیلر واعزاز واکرامله یرینه الوب

كندولر ادتوق كمسه يه بو خصوصده تعرض ايدوب
بدعتي ترك ايتدي وابن داود يانندن بوقدر معزز
ومكرم ايكن اول كوندن بعض ايدوب تطول دكواندن
ايلدي حريف ادتوق وجود بولميوب ذليل اولدي
واول كشي كه بونلري بويله الزام ايتمشدر اكا
ابو عبد الله عبد الرحمن بن محمد الاذدي ديرلر
امام نسائي نڭ شيخي در رحمه الله عليه رحمةً
واسعةً واثق بالله كندو بنياد ايتدوكي سر
من راى شهرنده ايكيوز اوتوز ايكي ذي الحجه
سنه ده چهارشنبه كون وفات ايديجك ميتڭ
براوده نڭ ايچنده يالڭيز قيوب متوكل خليفه
بيعتنه مبادرت ايتديلر بعض جانور كلوب ايكي
كوزلريني اكل ايتدي فسبحان العزيز المتعال
بيده الملك لا يزول ولا يزال انڭ سرير جاه
جلال وتاج سعادت واقبال براردي ابو الفضل

المتوكل

المتوكل على الله حضرتنه انتقال ايتدي مسند
خلافته جلوس ايديجك مذهب وسنت نصرت ايدوب
آيين دين مراسم اسلامي اقامت ايلدي واهل بدعتك
باشلرينه بلا كتوروب جهميه ومعتزله طايفه سنه
تمام ذلت ويردي اتاسي زماننده محمد بن ابي الليث
ديرلردي بر معتزلي وجهمي شخص جهنمي وارايدي
مصرده قاضي ايدي اوايل خلافتنده مصر واليسنه
امر كوندردي بر موجب فرمان خليفه اول حريفي
طتوب صقالني تراش ايتديلر وبر حمارلنكه سوار
ايدوب مملكتي طولاشدردیلر زيرا حق جل وعلا يه
جهت اثبات ايدردي وقرآن مخلوقدر دير ايدي
وزمان دولت متوكلده بعض امور عجيبه ظهور ايدوب
كتب تواريخده مسطور اولمشدر جمله دن بري بر كيجه
جو سماده اولقدر شهاب آتلديكه كواكب منتشر
اولوب قيامت قوپدي صانديلر عالم خلقنه اضطراب

دوشوب اول كيجه اويقويي حرام ايتديلر صباحه نياز
وتضرّع ايله چقديلر بري داخي ديار مصرده سويس اقريه
سنه طاش ياغدي بر دانه سني وزن ايتديلر اون
رطل چكدي رطل يوز اوتوز درهمدر بري داخي
يمن ديارنده بر طاش يرندن قوپدي يوروديوب بر
طاغك يانينه واردي قرار ايتدي بري داخي قرتالدن
بيوك بر آق قوش كلوب بر طاغك اوستنه قوندي
قرق كرّه يا معشر الناس اتقوا الله ديوب چاغردي
ايرته سي ينه كلوب قرق كرّه ينه بويله ديدي بشيوز
نفر كمسنه نك شهادتي ايله بو خبري يازوب اولا
غله بغداد خليفه سي خدمتنه عرض ايتديلر بو حادثه نك
وقوعي ايكيوز قرق بر رمضاننده اولمشدر انده مكه ده
عظيم زلزله اولدي ومكة الله ده اولان عيونك
صولري قوريدي متوكل جانبنه عرض ايتديلر
عين عرفاتي مكه يه اقتمق ايچون يوزبيك فلوري

كوندردي

كوندردي صرف ايدوب صويي اجرا ايتديلر وعينك
اصلي زبيده خاتونكدر عرفاته كلنجه اولى اجرا ايتمشدي
وقتا كيم ديار بغدادده مماليك اتراك كثرة وقوة
بولوب مصالح ملك سلطنته قريشديلر قوتلنوب
مملكته غلبه واستيلا ايتديلر حلّ وعقد وعزل
ونصب انلرك النده اولدي آخر طغيان وعصيان وعناد
وعدوان اول مرتبه يه واردي كه متوكل اتاسي قو
للرندن وصيف تركي يه مصادره مراد ايتمشدي
يعني قصد ايتمشدي كه جميع مالني الندن اله اتراك
جميعا منحرف اولديلر وباغر تركي بر كيجه اون نفر
اتراك ايله خليفه نك خلوت سراينه دخول ايدوب
فتح بري فتح بن خاقان ايله ايكيسني شهيد ايتديلر
حادثه نك وقوعي ايكيوز قرق يدي شوّالنده ايدي
قرق بر يل عمر سوروب اون دورت يل سلطنت
ايلمشدر كندو بنا ايتدوكي قصرده مدفوندر كه

اکا قصر جعفری دیرلر وفات ایدیجك اوغلی
ابو جعفر محمد المنتصر بالله یرینه جلوس ایلدی
اما خط خلافتدن بهره مند اولمدی زیرا اتراك
استیلا ایتمشلر ایدی تصرف انلرك النده ایدی بعضلر
اتاسی قتلنده اتراکله اتفاقی وار ایدی دیمشلردر
حرص خلافتله ارتکاب ایلمش ایدی اما الحریص
محروم مفهومنجه فعلی کندویه مشئوم اولدی
دیرلر والله تعالی اعلم اتراکدن بغایت حذر
اوزره ایدی انلره سبب ایدوب بونلر قتلهٔ خلفا در
دیو سویلردی اتراك داخی بوندن امین دکللر
ایدی قتل ایتمك استرلردی اما اقدام ایده مزلر
دی آخر طبیبنه اوتوز بیك فلوری ویردیلر بر
کون مزاجی منحرف اولیجق زهرلو نشتر ایله فصد
ایتدی منتصر طویدی طبیبی قتل ایتمك استدی
طبیب ایتدی سن صباح صحت و عافیت بلورسن

وبنی

وبنی اولدردیککه پشیمان اولورسن صباحه دك
مهلت ویردیری منتصر الذنوب مهلت ویردی
وصباحه چقمیوب هلاك اولدی یکرمی التی
یاشنده ایدی التی آی خلافت ایلدی ایکیوز
قرق سکز ربیع الآخرنده انتقال ایدوب یرینه
قرنداشی ابو العباس احمد المستعین بالله ابن
المعتصم جلوس ایلدی اولاد متوکلدن کمسنه
واریکن اتراك بونی اختیار ایلدکلرینك اصلی
بودرکه متوکلی قتل ایتمشلر ایدی اولادندن
بربنی سریر خلافته کچوردکلری تقدیرجه اتالری
خونی کندولره قومیه دیو خوف ایتدیلر انکچون
اختیار ایتدیلر اما مستعین خلیفه ده نام خلافتدن
غیری نسنه یوغیدی اتراك استیلاء ممالك ایتمشلر
ایدی نه استرلرسه مخالفته مجال یوغیدی خلیفه
همان بر شیخ مقامنده اوتوردی بر زمان بو حال

اوزره مرور ایتدی آخر اتراکک اعیانندن وصیف
دیدکلری ترکه برکون ظفر بولوب قتل ایتدی وقاتل
متوکل اولان باغرشقی ایدی طائفهٔ اتراک غایت
بیحضور اولدیلر کندو ایچی آرالرنده طورمیوب
سامرادن چقدی بغداده کلدی اتراک اردنجه
خبر کوندروب اعتذار ایتدیلر ینه محل اتراک
اولان سامرایه کلمه سن استدیلر امتناع ایدوب
وارمدی مستعین فاضل دیندار وکامل صاحب
وقار کمسنه ایدی تواریخ واخبار علمن خوب بلوردی
دی لباسی بغایت تجمل اوزره ایدی سادات عرب
ایچنده بولنی یکلر کیمک انلردن قالمشدر مستعینک
کیدوکی لباسک یکلری اوچ قارش بولنی ایدی
اشراف مکه الان اول طور اوزره در حاصلی اتراک
کوردیلر که مستعین کندولره اسنده اولمقدن
امتناع ایلر واردیلر متوکلک اوغلی محمد ابو عبد الله

جبسدن

حبسدن چقردیلر المعتز بالله دیو لقب وضع ایدوب
بیعت ایلدیلر ومستعینی خلع ایدوب ایکیوز اللی
ایکی تاریخنده اوزرینه لشکر چکوب بغداده کلدیلر
نیجه آی ما بینلرنده حرب وقتال اولدی مستعین
پریشان حال اولوب آخر کندوی خلع ایتدی قومیوب
طوتدیلر واسطه شهرنه ایلدوب حبس ایتدیلر
وبر کون حبسده بوغدیلر معتز بالله خلافته
استیلا وسریر دولتده استقرار بولمق شکلن بغلادی
اما اتراک ملاعین اکا ده راحت ویرمیوب عاقبت
ازا وجفا ایله نفسن خلافتدن خلع ایدوب یرینه
محمد بن واثقی کتوردیلر المهدی بالله دیو تلقب
ایدوب ایکیوز اللی بش تاریخنده اکا بیعت ایتدیلر
بو دولتده صالح بن وصیف که معتز باللهک بدخواهی
ایدی معتزک والده سنک جمیع مال ومنالن الدن
الوب قارنی مکه یه سوردی الدوغی مال اوزرکنه

یوزبیك التون ونصف اردب انجو ونصف اردب
زمرد وسدس اردب یاقوت احمر ایدی جمله سن
الندن الدی وهرکز قاریه کمسه مرحمت ایتمدی
زبیر اوغلی معتز بالله خلیفه ایکن عسکر کلدیلر
بزه علوفه ویرسنك یانکه دوشوب دشمانك اولان
صالح بن وصیفی قتل ایده لم دولتك استحکام بولسون
دیدیلر معتزك مالی یوغیدی والده سندن استدی
قاری بخل ایدوب ویرمدی آخر کوردك که شامت
بخل وامساك نه یه کتوردی مهتدی بالله مرد
صالح وزاهد کثیر الخیر وکثیر العباده ایدی ملا
هیء طرح وظلمه یی ظلمدن منع ایتمشدی آخر
اتراك خروج ایدوب اوزرینه واردیلر اول دخی
قرشو چقوب بنفسه حرب وقتال ایلدی آخر طوتدیلر
هلاك ایتدیلر بر ییلدن اون بش کون اکسك خلافت
ایدوب ایکیوز اللی التی رجبنده تحت مملکتی تحتهء

تابوته

تابوته دکشوب ابن عمی ابو جعفر احمد جلوس
ایدوب المعتمد علی الله دیو تلقب ایتدیلر شرح
حالی عن قریب ذکر اولنه انشاء الله تعالی **دوردنجی**
باب مسجد حرامك تربیعندن صکره واقع اولان
زیاده لر بیاننده در معلوم اوله که بعد التربیع
ایکی دفعه دخی زیاده اولنمشدر اما بو زیاده لردن
مقدم بر کره معتمد زماننده جانب غربیسی مرمت
اولندی وقتا کیم اتراك مهتدی خلیفه نك ابو
جعفر احمد نام بر اوغلی وار ایدی محبوس ایدی
واردیلر انی حبسدن چقردیلر ایکی یوز اللی التی
تاریخنده خلافته بیعت ایدوب المعتمد علی الله دیو
لقب ویردیلر والده سی بر رومیه جاریه ایدی
ایکیوز یکرمی طقوز تاریخنده ولادت ایتمشدر
اما ملك سلطنت احوالیله مقید اولمیوب لهو و
لذاته اشتغال اوزره ایدی قرنداشی طلحه بن متوکلی

ولي عهد ايدينوب الموفّق بالله ديو تلقيب ايتدي و
حجاز ويمن وفارس وطبرستان وسجستان وسند
ولايتلرينه والي قلدي وكندونك جعفر ادلو ولد
صغيري وارئيدي اكا المفوّض الى الله ديو لقب
ويروب جزيرهٔ شام وديار مغرب اوزره والي قلدي
برينه آق سنجق وبرينه سياه سنجق ويردي وبوكا
شرط ايتديكه اكر كندونك وفاتي او غلي صغير
ايكن واقع اولورسه خلافت موفّقك اوله اكر
اوغلان يتشمش بولنورسه انك اوله بو شرط
اوزرينه عهد نامه يازيلوب جميع اركان دولت
واعيان حضرت وائمّهٔ امّت وعظماء ملّت بو
خصوصه موفقلرين دست خطّلريله نامية كتابت
ايدوب مكّهٔ معظّمه يه كوندريلركه وارهلر نامهٔ
بيت شريفك ايچنده حفظ ايدهلر آخر كار مقتضاي
ارادت كوره كارنه ايسه ظهوره كلوب لا يغني حذر من قدر

موجبنجه

موجبنجه ايتدكلري تدبير تقديره اويمدي موفق
عاقل وشجيع ومدبّر وضبط امور ممالك وعساكره
قادر كمسنه ايدي بخشي ارلكلر وتمام دلاورلكلر ايتمشدر احوال رعيّت ولشكره مقيد اولان
بو ايدي قرنداشي معتمد نفسي هواسنه دوشمش
ايدي اول سببدن جميع خلق موفّقه محبّت ايدوب
جمله سي انك امرينه انقياد واطاعت ايتمشلردي
معتمدك زماننده زنكيلر خروج ايدوب اهل اسلامه
چوق ضرر يتشدرمشلردر رأس ورئيسلري
اولان سيّئه روي خبيسه بهبول زنكي ديرلر
ايدي رسالت دعواسن ايدوب علم غيب دعا ايلر
دي فتنه وفسادي اول حدّه وارديكه اهل تاريخ
يازدقلري اوزره مسلمانلر اوزبش كرّه يوزبيك
نفس قتل ايلدي نساء مسلمينى اسير ايدوب ادنى
بهالره بيع ايتدرردي وشريفه خاتونلري ايكيشر

اقچه یه کیم الوردیو بزا ایترردی ومشقتلو
خدمتلره قوللانوردی دولت اسلامیه ده واقع
اولان مصایب عظمی نک بری بودر که نیجه
مملکتلر الوب نیجه خانمانلر خواب ایلدی آخر
الامر موفق بالله توفیق الهی برله یراد عسکر جمع
ایدوب اوزرینه واردی بر صحرای بهناده مقام
ایتدیلر دلیران لشکر وه لاوران صفدر شیران نر
کبی هنر کوستروب کنزولرین کروه زنکیانه
صالدیلر ایکی لشکر بربرینه قارشوب عرصهء
جنک نمونهء نطع پلنک اولدی آخر نسیم فتح وظفر
ناحیهء نصرتدن صبوب ایدوب لمعان تیغ تابدار و شعلهء
شمشیر آتش بارله شبه رویان زنکیار نهار نورایندن
شب ظلمانی کبی فرار ایدوب سیوف مسلمینه ارقه
لرین ویردیلر قفالرنده لشکر اسلام بلدکلری کبی
شمشیر بازلقلر ایدوب کله سن اوینتمدق زنکی قومدیلر

حاصل

حاصل کلام بر مره آب تیغ نصرت انجام له صفحهء
ایام و عرصهء ممالک اسلامیه زنک نحوست زنکیاندن
پاک ایدوب امن وامان وبلاد آسایش عباد میسر
اولدی باشلدی اولان بهبول مخذول وسایر مقتول
اولان روسای لشکر عولک سرینی دولتلرین رماح
نصرته دیکوب منصور ومظفر عودت ایلدیلر بو
هیئت اوزره عظمت وجلال وابهیت واجلال ایله
بغداد شهرینه کیردیلر مسلمانلر بو حالی کوریجک
موفقه محبتلری دخی زیاده اولدی بو فتح عظیمدن
صکره الناصر لدین الله دیو لقب ویردیلر قرنداشی
معتمد کما کان هواسنده لهو ولذاتله اوقات کچوروب
جمیع مهمات امور جمهوری موفق بالله کوردردی
معتمدک زمان خلافتنده مسجد حرامک جانب غر
بیسنده بعض دیواره ضعف کلدی اول جانبده باب حنا
طین دیرلر بر قپو واردی انک قربنده زبیده خاتوندن

قالمشدی بر عظیم اسکی اوو ارئری اولی اویقلوب
سقف مسجد اوزرینه دوشدی اول سمتی یقوب
التنده اون نفر نفس هلاك اولدی والی وقاضی
خصوص مذکوری یازوب بغداده کوندردیلر اودادن
موفق بالله برازمال کوندروب یقلن یرلری تجدید
امر ایلدی خبر واصل اولیجق موجب فرمان اله عمل
ایدوب ایکی وز یتمش ایکی سنه سنده اتمام ایتدیلر
واشارت موفق موجبنجه مرمردن ایکی لوح ایدوب
اوزرینه تاریخ مذکوری قازدیلر دیواره وضع
ایتدیلر مرور زمانله انلردن نام ونشان قالمدی
روایت ایدرلرکه موفق باللهك ابو العباس احمد
ادلو بر قابل وجود اوغلی وار ایدی ولی عهد ایدنمش
ایدی جمیع احوالنده انذن استعانت واستظهار ایدر
دی کیدرك مذکور ابو العباسك بخت ونجابت
وسطوة وصلابتی بر مرتبه یه واردیکه خصوص

خلافتده

خلافتده اتاسی بوندن قورقار اولوب ضروری حبس
ایلدی اوزرلرینه برار معتمد علیه موکللر قودی
بر مدت مرور ایندن صکره موفق بالله ایله قرنداشی
معتمد خلیفه مابیننه کدورت دوشوب خلق موفق
بالله جانبنه اقبال ایترکلری جهتدن معتمد حسد
ایلیوب ازاله سنه قصد ایتدی مصر حاکمی اولان
احمد طولونه سراً مکتوب ارسال ایدوب قرنداشیله
جنکه اشارت ایلدی کذو مرارة اوزره معاملیه
باشلدی اول زمان کچمدین موفق مریض اولوب
یاتدی خشم وخدام موفقك صورت حالندن اما
رت موت مشاهده قلوب کتدیلر ابو العباسی
حبسدن چقروب اتاسی حضورینه کتوردیلر موفق
اوغلنی کورنجك حالی نه ایدوکن بلدی واوچ کوندن
صکره رحلت ورحیل بغلیوب محنت اباد جهاندن
عشرت سرای رضوانه انتقال ایتدی قرنداشی

معتمد مسرور و مغرور اولوب بودار الغروردن

كندويه باقي قلور صاندي • اول اصل فرزند اشك

سويله كندو حياتندن تمتع اموري برسال كچديكي

انك دايخي سننك حادثه ٔ ايامله جام عيشنه شكست

ايروب بساط عشرتني دور ذكاد طي ايتدي • ايكيوز يتمش

طقوز رجبنده وفات ايديجك يرينه مذكور برادرزاده

سي ابو العباس احمد المعتضد بالله سرير خلافته جلوس

ايتدي • ولادتي ايكيوز قرق اوج تاريخنده واقع اولمشدر

معتضد مهابت و صلابت اهلي عاقل و دانا و شجيع و توانا

كمسنه ايدي • ارسلانه قورشو يالكيز واردي • ايام

دولتنده رعيتدن ظلمي رفع ايدوب مكوسي اسقاط

ايتمشدي • مكوس ديدكلري عشار عامل رسوم شرعيه

دن زايد عادت ايدرديوالدقلري نسنه دن • دولت بني

عباسه تمام ضعف كلدكدن صكره اساس خانمان خلافت

و اركان بخت سعادت تلوين تكرار استوار ايتمشدر • اول

جهتدن

جهتدن معتضده سفاح ثاني ديرلر • بو جمله قوة و

سطوتله عدل و انصافي نهايتده ايدي • اما المصلحة گاه

اولوردي كه حسن تدبير كندويي عوام الناسه بي رحم

خونخوار كوستردي • سيوطي رحمه الله عليه تاريخ

خلفاده حكايت ايلر كه • بر كون معتضد شكاره چقدي

يانجه عبد الله بن حمدون بيله كتدي • معتضدك

قوللرندن اوچ نفر كمسنه بر بستانه كيروب بعض نسنه

قوپاردلر • بستانجي فرياد ايلدي • معتضد اشيدوب شو

فرياد ايدن كيمدر كتورك ديو امر ايلدي • اول حريفي كتوردلر

• معتضد نيچون فرياد ايتدك ديو سؤال ايدر

حريف قوللرك اوچ كيشي بستانمي خراب ايتديلر ديو

جواب ويروب معتضد بيوردي • ايلدوب اوچ كشينك

بوينن اوردیلر • اندن كچوب كيدرلريولرده ابن حمدونله

مصاحبت ايدرك معتضد ايدر يا عبد الله طوغري

سويله خلق بكا بهانه بولوب طعن ايدرلرمي ديو سؤال

ایلر • ابن حمدونی ایردیلی بهانه بولورلر • وخوبرندر
دیرلر طعن ایردلر دیدی • معتضد ایتدی بنی اصلا ناحق یره
قانده وکیوب طوردیغم دیدی • ابن حمدون ایتدی امری
جواب ویر احمد بن طیبی نه کناهله قتل ایتدک دیدی •
معتضد ایتدی بنی انی مؤمن موحد ومتدین صانوردم
مکر بر ملعون غش بنی بیله الحاد زندقه یه دعوت ایلدی •
فساد والحادینی بولدم اولدردم دیدی • ابن حمدون ایتدی
یه شمدی بو بیلرین اوردغک اوج دده مندک کناهی
نه ایدیکه • بویله ایتدک بر ایکی صوغان صرمسق
قوپرمغله قتله نردن مستحق اولورلرکه • بنی ناحق یره
قانده وکدم دیرسن دیدی معتضد ایتدی • والله
بنم اولدردکم بستانه کیرنلر دکل ایدی دیدی • وصوباشیه
امر ایلدی بستانه کیرنلری عینیله کتوروب ابن حمدونه
کوستردیلر • بو مقوله مناقب شریفه سنه نهایت یوقدر
وکندودن اول خلفا زماننده توریث ذوی الارحام

منع

منع اولمشدی حق ذوی الارحامی خزینه یه ضبط ایدرلردی •
معتضد مسند خلافته قدم باصیجق اطراف عالمه احکام
وامر کوندروب • ذوی الارحامه حقلری ویرلسون
برحبه النمسون دیو فرمان ایلدی • شرع مطهره انقیادی
بو مرتبه ده ایدیکه • زمان دولتنده اکابر علمادن امام
عالم ابو حازم رحمه الله علیه قاضی ایدی • بر کون بر شخص
مدیون وفات ایلدی • مسلمانلر کلدیلر قاضی مذکوره
یاننده شخص مذبورک اوزرینه دیون اثبات ایتدیلر •
بر مقدار داخی معتضده مدیون ایدی قاضی یه خبر
کوندردیکه • متوفی مذکورک بزده شو قدر اقچه مدیوندر
بونی غرمایه ادخال ایله حصه‌سنه نه دوشرسه الهیوز
دیدی • قاضی حقلری وار ایسه وکیل وشاهد کوندرسونلر
ثابت اولسون غرمایه ادخال ایدهلم • والا ثابت اولمدیغی
ایدهمزدیو جواب کوندردی • معتضد کیرو جک بیودمشدی
دیدی امرادن برینی وکیل نصب ایدوب • شاهدلرینه

امر ایلدیکه • وارەلر اثبات ایدەلر شاهدلر اعیان دولتدن
ذی شان کمسنه ایدیلر • اشراف عرب صیانت عرضله قتی
مقیّد اولمغین جائز که شهادتمز قبول اتمیه ناموس
اکسکلکی لازم کله دیو اوکنه وارمغه قادر اولمدیلر •
معتضده خوش کلدی مقتضای شرع شریفدن عدول
ایتمیوب • شاه وکدای امر قضاده برابر طوتروغندن
تمام حظ ایلدی • معتضد خلیفه نک ایام خلافتنده
واقع اولان دار الندوه که • زمان جاهلیتده اعیان
قریشک دیوانخانه لری ایدی • بر خصوصده اتّفاق
ایتمه لر انده جمع اولورلردی صکره دنبه خالی اوزره
طوردی • خلفاده حج شریفه کلنلر انده قونرلر ایدی •
واوکنده بر واسع میدان وار ایدی • زمان خلفاده
بر هیئت اوزره ایدی • صکره دن خرابه متوجّه اولدی
واوکنده اولان میدانی مکّه قومی مزبله قلمشلر ایدی •
یغمورلر وسیللر اولدوغی زمانده مزبلهٔ مزبوره یه

اوغرایوب

اوغرایوب اولان مهملاتی مسجد حرامک ایچنه قویردی •
تاریخ مزبورده معتضد جانبندن قاضیٔ مکّه اولان محمّد
بن عبد الله وامیر اولان عج بن حاج عرضلر یازوب
بغداده کوندردیلر • ومسجد حرامک سقفی اسکیوب
یغمور اولدقجه اقمغه باشلادی • وکوزکاه سیل اولان
وادیلر طولدی • یوکسک اولدی • مسجد شریف ایچنه
سیل کیردوکنی بلدرمشلر ایدی • وکعبة اللّهک
خدّامندن بعضیلر بالذّات بغداده واروب خصوص مذ
کوری آستانهٔ خلافته اعلام ایتدیلر • وبیت شریفک
ایچی وسندن دیوارلری اصلاحه محتاج اولدی •
وفرش بیت اللّهک مرمرلری تکرار دوشمک لازم
کلدی دیدیلر • باب کعبه نک ایکی یاننده اولن سوه لرکه
عرب دلنده انکا عضادتی الباب دیرلر • اولزمانده
التون قلنمش ایدی • ایکیوز اللّی بر تاریخنده ظهور
ایدن فتنه نک دفعی ایچون والیٔ مکّه اولزمانده التونی

قلع ایدوب قلوری کسدرمش ایدی سوه لری شمدی
دیبا ایله اورتولو بو حال اوزره طوردیلر وایکیوز
التمش سکزده بر فتنه دخی ظهور ایتمش ایدی اول
زمانده عامل مکه اولان نفس باب شریفه قپلو اولان
التونك بر مقدارینی صویدی قلوری کسدردی
وانك یرینه التون یالدزلو کمش صفحه لر قابلدی
زمان حج شریفده حجاج اللرینی ویوزلرینی سوردکلرندن
یالدزی کیدر کمشی ظاهر اولور باقی یرلری اوپمز
هر سیل یالدزلغنه محتاج اولور وحطیم کریم ایچنه
دوشمش اولان مرمرلر دخی تجدیده محتاجدر
واطراف بیت الله ده مطاف شریفك دوشمه سی
تمام دکلدر هر جانبنده دوشمه کوکردر بو خصوص
عند الله اعظم خیرات وحسناتدر دیو بلدردیلر
پس بو خبرلر خلیفه درکاهنه واصل اولیجق وزیری
اولان عبید الله بن سلیمان صاحب خیر واهل کرم کمسنه

ایدی

ایدی خصوص مذکوری خلیفه خدمتنه عرض ایلدی
معتضد خلیفه رحمه الله علیه بیوردیکه وارهلر کعبهٔ
معظمه نك محتاج اولان مواضعنی مرمت وعمارت
ایتدوکدن صکره دار الندوه یی یقه لر مسجد حرامه
متصل بر مسجد ایلیه لر ومسیل ومسعی یی ومسجد
حرام اطرافنی اسکی قرارینه وارنجه قزه لر تا کیم عظیم
سیللر کلدکده مسجد شریفه دخول ایتمیه پس
وفا ایده جك قدر مال ومنال احضار ایدوب
تاریخ مذکورده قاضی بغداد اولان مولانا یوسف
بن یعقوبه امر ایتدیلر که بر ار کمسنه تدارك ایدوب
مال مزبوری مکه یه ارسال ایلیه لر ویانجه بر ار
ومصلحت کذار مباشرلر کوندره لر قاضی مذکور
دخی کندی اوغلی عبد الله نام کمسنه یی تعیین ایدوب
یانجه ابو النهاج عمیره بن حیان ادلو بر شخص کوندر
دی والحاصل مال واسباب ایله بونلر چقوب موسم

هجره مكهٔ مشرفه یه واصل اولدیلر ایكیوز سكسان
برسنه سی ایدی حج شریفی ادا ایتدكدن صكره كعبهٔ
معظمه نك قپوسن ذهب خالص ایله قاپلدیلر
اندن عبدالله بن یوسف كندو حجاجله چقوب
بغداده توجه اولدی تاكیم عمارت مذكوره
مهماتن دار الخلافت جانبندن تدارك ایدوب
اشارت اولنان اقچه ارسال اولنه وذكر اولنان ابو
النهاج یانجه اولان بنا ونجار ومهندس ومعمارلر
مكه ده قالوب مصلحته مباشرت ایلدیلر اول
حضر وادی مسجده مشغول اولوب اولقدر قازدیلر كم
مسجد حرامك وادی یه اینی جانبندن ته ده بانك
اون ایكی قرمه سی طپراق التندن چقدی اول
همان بش قرمه ظاهر ایدی كیرو قلان مرور
مرور زمانله طولوب طپراق التنده قالمش ایدی
سیل كلدكجه مسجد شریفه دخول ایردی اندن

صكره

صكره دار الندوه یی بوزوب یرینی اصلاح ایتدكدن
صكره اسلوب سابق اوزره مسجد ایلدیلر و مسجد
حرامك اولدن یوللری اچلان بعض قپولری بنا اولنان
مسجد جدیده دخول ایلدی اندن صكره مسجد حرامدن
مسجد مذكور اورتاسنده اولان دیواری برابر
تقسیم ایدوب التی یرده قپولر قودیلر هر قپونك
عرضی بش ذراع وارتفاعی اون ایكی ذراع اولدی
دیو قپولردن هر ایكی قپونك اراسنه بر بوز كوچك قپو
اچدیلر بونلرك عرضی ایكیشر ذراع وارتفاعی سكزر ذراع
ایدی وبنا اولنان مسجد جدیدك جانب شمالیسنده
طشره چقاجق ایكی قپو وجانب غربیسنده بر قپو اچدیلر
عالی كمرلر ایله رواقلر ایله قپولر اوزرینی اورتوب
ساج اغجندن سقفلر ایتدیلر وبر مناره بنا ایتدیلر
اوچ ییل تمام اولنجق بنادن فارغ اولدیلر غالبا اتمامی
ایكیوز سكسان دورتده اولدی دیمشلر در عمارت

مزبوره بر مرتبه هیئت مذکوره اوزره قرار ایدوب •
معتضد زمانندن صکره بر وضع حسنه مبرّا والمشدد
محمد بن اسحق الفاکهی رحمه الله علیه ایدوب • اوچیوز التي
سنه سنه‌سنده ینه امور مکهٔ معظمه‌یه • مولی قلنان
قاضی محمد بن موسی ذکر اولنان زیادهٔ دار الندوه‌نک
بناسن تجدید ایلیوب • مسجد کبیرک دیوارندن آچلن
طاقلری • تغییر ایدوب بر وجهله واسع ایلدیکه •
زیادهٔ دار الندوه‌ده جالس و واقف و مصلّی
و معتکف کیم وار ایسه • طوردوغی یردن بیت الله‌ی
مشاهده ایلمک قابل اولدی • و بونمه طاشدن
مدوّر دیرکلر دیکوب اوزرینه کمر یاپدیلر • و اوزرینی
اورتوب ساج اغاجندن اعلا توان ایتدردی •
التون و لاجورد ایله زینت ایلدیلر • بو هیئت اوزره
چوق زمان قرار ایلدی • حتی یتشوب کوردکلرمز الان
حیوترده نیجه کمسنه واردر • مذکور دیرکلر سیاه طاشدن

بولنمشدر • صکره‌دن سبب نظام عالم و باعث
انتظام احوال بنی آدم اولان آل عثمان خلّد الله ∴
سلطنتهم الی انتهاء الزمان • سلسلهٔ طاهره‌سندن
سلطان سلاطین الزمان اعظم خواقین الدوران
سلطان مرادخان بن سلطان سلیم خان بن سلطان
سلیمان خان دولتلرنده سیاه دیرکلر آق مرمر دیرکلره
و سقف مذکور عالی طاقلر اوزره بنا اولنمش و بلند
قبه‌لره مبدل اولدی • تقبّل الله سبحانه و ابّد ملکه
و سلطانه • مسعودی رحمه الله علیه روایت ایلدوکه •
معتضد خلیفه وقتا کیم جماع کثرتندن مزاجی متغیر
اولوب دوشری حسته اولدی • و چوق مدت مریض
اولوب بر کون بغایت زبون اولدی • کجه‌یی بو خسته
حیوتره‌یی دیوار طرفنده اولنلر شکه دوشرلر •
معتضد بغایت مهابت و شجاعت و شدّة و صلابت
اهلی مرد ایدی • هیبتندن کمسه یاننه واروب

احوالن تفحص ايده مدي آخر طبيبي ايلروواروب
نبضنه باقشدي معتضد كوزين آچوب كوردي
وكندوني بوقلدوغن فهم ايتدي عصان برده بمه چالوب
طبيب دردمند بر قچ ذراع يره تكولنوب دوشدي
اوراده جان ويردي الملينيوكندي داخي اردنجه
تسليم روح ايتدي وفاتي ايكيوز سكسان طقوز
ربيع الآخرينك اواخرنده اثنين كوني واقع اولمشدر
طقوز ييل طقوز بچوق آي خلافت ايلدي رحمه الله عليه
رحمةً واسعةً ∴ روايت ايدرلركه موتندن اوچ
كون مقدم اوغلي ابو محمد نام جواني ولي عهد ايدينوب
المكتفي بالله ديو لقب وضع ايتدي ومكتفي ايچون
خلقدن بيعت الدي كندي وفات ايتدكده مكتفي رقه
سنجاغنده ايدي وزيري ابو الحسن قاسم بن عبد الله
اقامت مراسم بيعت قيام كوستروب علي التعجيل كله سن
ديو مكتفي جانبنه مكتوب كوندردي واصل اولجق

مكتفي

مكتفي رقه دن قالقوب جمادي الاولينك يدنجي كوني
بغداده كيردي حسن تدبير وزير آصف نظيرله
بلا منازع ولا مدافع سرير خلافته جلوس ايدنجك
وزيري انواع اعزاز واكرام واجلال واعظام ايله
سرافراز ايدوب بري بري اوستنه يدي خلعت
كيدردي وزير معتضدك بر قچ داخي اوغلي
وار ايدي وامراء كباردن والي بغداد وحاكم
رأي اولانلر بدر خلافت مكتفي يه چندان رضا اوزره
دكلدي بعض تعلل كوسترمشدي اشارت وزيرله
مكتفي احوالندن خبردار اولوب فرمان كوندردي
بدري قتل ايتديلر اندن صكره سرير سعادتي
شوائب اضداددن مصفا بولوب صفاء خاطرله
جلوس ايتدي مشهوردركه مكتفي بالله حسن
صورت وجمال سيرت ايله يكانه روزكار ايدي
خصال حميده واخلاق پسنديده سنه نهايت يوغيدي

شرع شریفه انقیاد و طاعت و اهل علمه اکرام
و عزتده حد غایته ایرشدی • و حلم و حیاده بی
نظیر عالم ایدی • اول سببدن خلق بغایت محبت
ایلمشلر ایدی • خلافتنه تمام عالم شاد و خرم
اولوب شهر بغدادی زینت ایتدیلر • دنیایه قدر
جلیل ایله کلدی • و ذکر جمیل ایله کتدی • اعظم
حوادث که انك زماننده وقوع بولمشدر ظهور
قرامطه در • و انلر بر طائفه در که محرمات شریعتی
مباح اعتقاد ایتمشلر ایدی • و دماء حجاج مسلمینی
حلال بلورلردی و دعوالری بو ایدیکه رسول الله
صلی الله علیه و سلم حضرتندن صکره امام حق
محمد بن الحنفیه اوله • وجه باطل ایله اکا انتساب ایدوب
اندن دم اوردیلر • اما اول انلردن بك بیزاردر •
لعنة الله علیهم زیرا شبه کافرلردر • کندو مذهبلرنده
اولمیانی تکفیر ایدرلر • شمدیکی قزلباشلر کبی

هوای

هوای نفسلرینه تابع و مرشد جاهل اضلاله رونق
اسلامی خلع ایتمش بر الای باطل ایتدیلر • ذکر اولنان
کروه مکروهك اول خروج ایدنی یحیی بن مهرویه
در • بحرین ناحیه سندن قوپمشدر • ابتداء ظهورده ا
ملك فجورلری مذکور ناحیه در • مکتفی بالله اوزرلرینه
عسکر کوندروب دفعاتله حرب و قتال عظیم واقع
اولمشدر • آخر کار رئیس فجار و قائد اهل نار اولان
یحیی بدکردار مقتول اولوب جان مرداری جهنمه
اصمرلمشدر • اندن صکره یرینه قرنداشی حسین نام
بدبخت قیام ایدوب بر عم زاده سی و بر قولجه غی باش
چکوب چوق فتنه و فساده باعث اولمشلردر • یرلرنده
مناسبتله مذکور اوله • انشاء الله تعالی اما بفضل
الله تعالی اوجیله مغرور اولوب • عاقبت جنکده
باشلری کسلوب بلاد اسلامه کوندرلمشدر •••
وقتا کم آفتاب دولت مکتفی مغرب فنادن افوله

قريب اولدي براه دي جعفردن سؤال ايتدي اعيان
دولت پادشاهم حد بلوغه وارمشدر ديو جواب
ويرديلر او داخي ولي عهد ابي ينوب المقتدر بالله ديو
تلقيب ايتدي وكندودن صكره خليفه اول اولمق
اوزره خلقدن بيعت الدي صولي ايدر اشتدم مكتفي
خليفه مرض موتنده والله هيچ برنسنه يه بويله پشيمان
دكلم الا اول ايتدوكم اسرافه كه بيت المال مسلميندن
بنالره بلا احتياج يدي كره يوز بيك التون خرج
ايدوب طوردن ديدي منصور ثعالبي رحمه الله
عليه ايدر ابراهيم بن نوح بكا حكايت ايتمشدركه
مكتفي خليفه وفات ايتدكده يوز بيك كره بيك دينار
مخلفاتي قالدي مائة الف الف دينار مابين عيني
وامتعة واوان وعمارات ديو تعبير ايلدي يا الكثير
متاع قسمنده يتمش اوچ بيك پاره ديبا قماش قالمشدر
سبحان من بيده خزائن السموات والارض له الحكم

واليه

واليه ترجعون اولزمانكه اجل محتوم ومقتدر
بمقتضاي فرمان إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ
معرض عيانه جلوه كر اولدي شعلهٔ شمع شباب
مكتفي عواصف قهر قهرماني برله منطفي اولوب
ايكيوز طقسان بش ذي القعده سنك اون ايكنجي
كيجه سي زاويهٔ فناء ظلمايندن وايوان دار البقاء
نورانيه انتقال ايتدي سكز اوغلي وسكز قزي
قالدي كندودن صكره برادري المقتدر بالله سرير
خلافته جلوس ايتدي بيعت اولندوغي زمانده
اون اوچ ياشنده ايدي قتي تازه دردیو لشکر خلعنه
اتفاق ايدوب مقتدري قالدرديلر واروب عبد الله
بن المعتز بن المتوكل بن المعتصم كتورديلر اكا بيعت
ايدوب الغالب بالله ديو تلقيب ايتديلر مذكور عبد الله
بن المعتز بركونك ايچنده خليفه اولوب ينه اول كوندن
خلع اولدوغي جهتدن مناسب دكلدركه خلفادن

معدود اوله اما کمال فضل و بلاغتله سرآمد
روزکار اولمغین بو مقداره کوجمیلی ایراد اولنسه بعید
اولمیه • فضلاء عصر اتفاق ایتمشلردرکه عبد الله
بن المعتز بالله بنی عباس ایچنده بلکه علی الاطلاق
بنی هاشم اراسنده فضل و معرفتله یکانه و حسن
طبیعتله فرد انه ایدی • علم موسیقی خوب بلوردی
شعر و عبیره خود بی همتا قسمندندر • علماء
بلاغت بعض ابیاتنی کتب معاینده ایراد ایتمشلر
لکن دولت اکا ویرمیوب مسند عزتده استقرار
میسر اولمدی • معافات ذکر یا ایدر ابن المعتزه
بیعت اولندوغی کون امام کبیر محمد بن جریر رحمه الله
علیه حذمتلرینه واردم بکا نه خبر وار ده یو سؤال
ایتدی • بنده خبر بوکه عبد الله بن المعتزه بیعت
اولنوب بکون سریر خلافته جلوس ایتدی • دیدم
یا وزیری کیم اولدی دیدی • بن داخی محمد بن داود

دیدی

وزیر اولدی دیدم • قاضی کیم اولدیده دیدی • بنده
ابو المثنی قاضی اولدی دیدم • بر مقدار باشنی اشغه
صالوب سکوت ایتدی • اندن باشنی قالدروب •
بو ایش تمام اولمزدیو جواب ویردی • بنده یا سیدی
نیچون تمام اولمزدن بویله بیوردیکز دیدم • ایتدی
بوسندن ذکر ایتدککک کمسنه لرک هر بری فضل
و کمال الله معروف و عقل و تدبیرله موصوف
نامدار کمسنه لردر • زمانه ایسه بو امرلغه یوز
طوتمشدر • اقبال ادباره منقلب اولمق اوزره در •
بو اصل زمانک دیاستیله اول کمسنه لرک ما بیننده
مناسبت یوقدر و ظنم بودرکه • بو انتظام اختلاله
و بو عقد انحلاله منجر اوله دیدی • هم قضاء ربانی
بویله ایدیکه بیوردقلری کبی اول کون ابن المعتزی
خلع ایدوب • تخت و تاجی عرصهٔ تلف و تاراج
اولدی • زیرا ابن المعتز خلافته بیعت اولندوغی

كبي دار الخلافه دن چقسون فلان يره وارسون
ديو مقتدره خبر كوندردي • مقتدر دخي نهادنده
مركوز اولان صولت سكندري • و غيرت غضنفري
موجبنجه حركته كلوب بو سوزك جوابي قليجدن
غيري نسنه دكلدر ديو طوردي سلاحن
قوشانديني • كندو خواص خدم وحواص خدمتدن
كيم بولنديسه برقچ كمسنه ايله بنوب ابن المعتزك
اوزرينه واردي • ابن المعتز كوريجك صانديكه
بونلرك اردنجه دخي عسكر واردر • حال بوزدن
دخي اولمشيكن ديو قلبنه قورقو دوشدي •
قراري فراره تبديل ايدوب منهزم اولدي يتشديلر
كندوي و يانجه امرا و فقهادن كيم وارسه طوتديلر
اسندوكن قتل ايتدي • و ابن المعتزي حبس ايدوب
صكره حبسدن ميتني چقرديلر • مقتدرك امر خلافتي
تمام استقامت بولوب فراغ خاطر ايله كچدي ••

سرير

سرير خلافته قرار ايتدي • مقتدر اوچ كره سرير
خلافته كچمشدر • ايكيسي ذكر اولندي • بري دخي
قريبا ذكر اولنور انشاء الله تعالى • وقتا كيم دفعهٔ
ثانيده مقتدر كمال تمكن اقتدار ايله مقر عزتنده مستقر
اولوب مانع و مزاحمدن خالى استقلال اوزره حاكم
اولدي • ابو الحسن علي بن محمد بن الفرات وزير
ايدنردي • تمام عدالت وحسن سيرت اوزره اون
يدي سنه سنه وارنجه خلافت ايلدي • صكره دن
مونس نام خادم خاين مقتدرك اوزرينه خروج
ايتدي • يانجه امرا و لشكردن نيچه كمسنه لر بنديلر
كلوب مقتدرك سراين بصديلر و نه وارسه
يغما ايلديلر • يا الكيز والده سنك التيوز بيك فلوريسين
كتورديلر • آخر مقتدر تاريخ مزبور هجرتنك اون
دردنجي كوني خلافتدن كندوني خلع ايدوب •
وارديلر ابا منصور محمد بن مقتضدي كتورديلر

اکا بیعت ایدوب سریر خلافته کچوردیلر • القاهر
بالله دیو تلقیب ایتدیلر • اول دمنی وزراتن کاتب
مشهور ابو علی بن مقله یه ویردی • ابن مقله دخی
اثنین کونی دیوان ایلیوب اطراف عالمه اوامر و
احکام یر اکنزه قالدی • اندن عسکر کلوب جلوس
انعامنی طلب ایتدیلر • حاصلی غوغا و غلبه اسلوب
کوستروب رفع صوت ایلدکلری کبی قپوجی باشی
کلوب • بونلری خلیفه خدمتنه دخولدن منع ایلدی
اوراده اوشدیلر • قپوجی باشی سن قتل ایتدیلر • و سکر
دوب واردیلر مونس خادمک اوین باصدیلر •:•
و مقتدری جسدن چقردیلر باشلری اوزرنده
کتوردیلر • دار الخلافه یه کتوروب تخته کچوردیلر
اشته مقتدرک اوچنجی دفعه جلوسی بو یله واقع
اولمشدر • جلوسی ایتدوکی کبی قرنداشی قاهر بالله
طلب ایلدی • قرشوسنه کتوردیلر قاهر بنی اولدرمه

قرنداشی

قرنداشم
کرم ایله دیو اغلردی • مقتدر قاهری یانینه چکوب ایکی
کوزلری اراسن اوپدی • و خوف ایتمه بوادرسکه
بندن ضرر کلمز سنک بو ایشده کناهک یوق ایدوکن
بلورم دیدی • و اولدرمیجکنه یمین ایتدی • اندن
مقتدر عسکره مال و خزائن بی پایان بذل ایدوب
جمله سن یوللو یولنجه رعایتله راضی قلدی • **فصل**
مقتدر باللهک کعبهٔ معظمه یه سبقت ایدن خدمتنه
کالدک معلوم اولا که جملهٔ محاسن مقتدردن بری
مسجد حرامک زیاده سیدر • و اول زیادهٔ ثانیه در که
جانب غربیده واقع اولمشدر • زیادهٔ باب ابراهیم دیمکله
معروفدر • و ابراهیمدن مراد حضرت خلیل صلوات الله
علیه دکلدر • بلکه بر خیاط کمسنه در که باب مذکور
قربنده دکانی وار ایدی • چوق زمان عمر سوروب اوراده
قرار ایتدی انکچون اول قپویه باب ابراهیم دینلدی •
ذکر اولنان زیاده دن اول باب حزوره قربنده مسجد

حوامك رواقلرينه متصل بر قپو وار ايدي باب حناطين
ديرلردي وانك يانتده بر قپو داخي وار ايدي باب
جمح ديرلردي مذكور بابلرك طشره سي ذبيده
خاتونك اولري مابيني بر ميدان ايدي مرور
ايام ايله اول اولردن نام ونشان قالميوب اوضاع
بنا وابواب بالكليه متبدل ومتغير اولمشدر
عمارۀ جديدۀ عثمانيه قاتنده اول آثار جميعا
مضمحل اولوب كتمشدر ومقتدر خليفه نك جملۀ
آثار جميله سندن بري داخي بودركه يهودي
ونصاري لعنهم الله طائفه لريني بالكليه امور
ديوانيه يه قارشمقدن منع ايتمشدي بو مقوله
كلاب عمال وكتاب اولنجق اهل اسلامه تسلط
ايدرلر لعنت انلره وانلرك سعيله حاصل اولان
ماله ديو بيوردي وبعض خلفا كه ماله ميل
ايدوب ذوي الارحامه ميراث ويرمه مكرده اما

شافعي

شافعي قولي ايله عمل ايتمشلر ايدي مقتدر بالله
سرير خلافته جلوس ايدنجك امام اعظم رحمة الله
عليه قولي ايله عمل ايدوب اطراف عالمه امرلر
كوندرديكه ذوي الارحامه تمام حقلرين ويره
لر كمسنه مانع ودافع اولميه وعرفه كوني كلدكجه
دوه دن صغيردن قرق بيك رأس وقيوندن التي
بيك رأس قربان اولنشردي سبط ابن جوزي
تاريخنده يازمشدركه مقتدر خليفه هر سيل
حرمين شريفينك طريقلرنده وكندولرنده اوچيوز
اون بش بيك دينار خرج ايلردي ام المقتدرك
دار الشفاسنه هر سنه يدي بيك التون خرج
اولنوردي بركره مقتدر دكون ايدوب بش
اوغلن سنت ايلدي اول كره يوز بيك فلوري
صرف ايتدي ودار الخلافه سنده اون بيك طواشي
هندن
وار ايدي سائر قوللرندن غيري بركره روم پادشا

صلح طلبنه ایلچی کلدی ٭ مقتدر فرمان ایتدی
یوز التمش بیك عسکری مسلح قیام ایلدی ٭ دار الخلافه
قپوسنه وارنجه ایکی جانبنه طوردیلر ٭ اندن
ایچرویه یدی بیك خادم ایکی جانبنه طوردیلر ٭
اندن صکره یدی یوز نفر حاجب طوردیلر ٭
و دار السعاده نك دیوارلرینه اوتوز سکز بیك
پاره قماش آصدیلر ٭ و فرش سوایه یکرمی ایکی بیك
پاره قماش دوشدیلر ٭ و جملهٔ اسباب زینتدن
بر شجره احداث ایتدیلر که بداقلری التوندن و کمشدن
ایدی ٭ انواع جواهر نفیسه برله مرصع ایتمشلردی
و صنعتله شویله ایتمشلر ایدیکه بداقلری حرکت
ایدردی ٭ اوزرنده التون و کمش مرصع طیور
قونمشلردی ٭ ریح طوقندقجه اول طیورلردن
آواز کلوردی ٭ دولت بنی عباس ضعف بولدوغی
زماننده بویله ایکن قیاس ایله که قوتنده ایکن نیجه ایدی ٭

فسبحان

فسبحان من لا یزال و لا یتغیر و لا یقبل ملکه الفناء
و الزوال **فصل** اسباب ضعف دولت مقتدردن
بری سابقا اشارت اولنان قرامطه دیدکلری ٭
طائفهٔ ملحدینك ظهوریدر فساد اعتقادلری
کفر صریحه مؤدی اولمشدی ٭ زمان مزبوردن
ظهور ایدن ملعونکه اکا ابو طاهر دیرلردی ٭
کندو یرلری اولان هجر دیارنده بر او بنا ایدوب
آدنی دار الهجره قومشدی ٭ مرادی بو ایدیکه حجی اورایه
نقل ایدوب بیت الله معطل ایده لعنه الله و اخزاه
انك شرندن نیجه زمان کمسه حجه وارمغه قادر
اولمیوب یوللری کسدی ٭ دنیا قوت و شوکتی
زیاده اولدقجه جمیع حجاجی افنا قصد ایدوب اوچیوز
اون یدی سنه سنك اواخرنده جمیع حاجیلر حرم شریفده
ایکن ترویه کوننده وافر عسکر ایله کعبة اللهه باصدی
آتلری ایله سلاحلری ایله چاق مسجد حرامك ایچنه

قویلدیلر • شویله اطراف کعبه‌ده احراملریله طواف
ایدن حجاجی قلیج قیوب اوراده واطراف مکه‌ده
اوتوز بیك نفر حجاجی قتل ایدیلر • یالکیز طوافده بولنان
بیك یدیبوز نفر کمسنه ایدی • اندن صکره اول شهدانك
بدنلریله زمزم قیوسنی وسایر قیولری طولدردیلر •
ابوطاهر لعین حجاجه انواع کفریات سویلیوب هایقردی
ویردی • یا حمیر انتم تقولون ومن دخله کان آمنا
فاین الامن دیو چاغردی • یعنی مکه حرمنه دخول
ایدن کمسنه‌یه قورقو یوقدر • امن اوزره‌دیر سز
قنی امن وامام کورك اشته بن سیزه نیلدم دیمك
استردی • اورادن بر مسلم بو سوزی ایشیدوب باشنی
اورتایه قودی • ابوطاهرك عنان فرسنه یاپشوب
ابتدی انك معناسی سن انکلدوغك کبی دکلدر •
بلکه دخول ایدنی امن قیلك قورقوسز ایلك
دیمکلدر دیمکدر دیدی • ملعون دوندی بریکنا

داخی

داخی کندی صدقی بر کایتله اول کشیه صنور
یتشمردی • اندن ملعون کندی چقدی کعبه قپوسنی
قلع ایتدی • والتون اولوغنی داخی قلع ایتمك استدی
کعبة الله اوزرینه بر قرامطی چقردی • جبل ابی قبیسدن
• براوق چالدیلر اینوب دوشدی جانی جهنمه اصمولدی
بوینی داخی چقردی اول کندوسی یوقارودن اشغه
دپه‌سی اوزرینه دوشوب هلاك اولدی • ارتوق
خوف ایدوب کمسه اقدام ایده‌مدی حاصلی سنهٔ
مزبوره‌ده کمسه حجه وارمغه قادر اولمدی وعرفاتده
• همان موتی اختیار ایدنلردن برقچ کمسنه طوردیلر
اتمام حج ایلدیلر • اندن ابوطاهر پلید خزینهٔ کعبهٔ
لچوب کسوهٔ شریفهٔ واسبابنی اخذ ایدوب اصحابی
اولان ارباب خذلاندن اراسنده قسمت ایلدی •
مقام ابراهیم دیدکلری حجر که حضرت خلیل علیه
• السلامك مبارك قدمی یری انك اوزرنده‌در

آلوب كتمك استدي • اما خدام كعبه صقلمشلر
ايدي فساد احتمالي ويردلردي • بوليوب خيلي
الم چكدي • آخر لعين واردي كعبة الله ديوارندن
حجر الاسودي قوپاردي • وزمزم اوزرنده اولان
قبه يي يقدي • بعضلر قولنجه اون بركون وبعضلر
قولنجه اللي كون مكه شهرنده طوردي • اندن حجر
اسودي كتوروب حجر ديارنه كتدي كعبة الله ده
حجر اسود يري خالي قالدي • خلق كلوب اللرين اورا
قورلردي • ويوزلرين سوردلردي • ولعين مذ
كور امر ايلديكه خطبه فاطميون اولمق دعواسن
ايدن طائفه دن عبيد الله المهدي • نامنه اوقنه
مذكور عبيد الله بو خبرلري استماع ايديجك لعينه
مكتوب يازوب ايتدي اعجب العجب بودركه بزه
مكتوب كندروب بلد الله الامينده ايتدوك
قبايحي يازمش سن اول بيت الله كه زمان جاهليتده

واسلامده

واسلامده بر آن معزز ومكرم ومفضل ومحترم اولمقدن
خالي اولمامشدر • سن انك حرمتني هتك ايدوب اندن
بو قدر قانلر دوكمش سن اندن صكره جرئت وتعدي
ايدوب اول حجر الاسود كه يمين الله في الارضدر
حق تعالينك عبادتي يريوزنده انكله مصافحه
ايدرلر سن آني بيت الله دن قوپاروب يروكه المش
كتمش سن بو اشلردن صكره بنه رجا ايدرسنكه بن
سندن خوشنود اولوب بنم ناممزه خطبه اوقنمغله
سكه شكر ايدروز • فلعنك الله ثم لعنك والسلام
على من سلم المسلمون من لسانه ويده وقدم في
يوم ما يحبوبه في غده ديدي • عبيد الله ك مكتوبي
ابوطاهر مغضوبه واصل اولوب طاعتندن خروج
ايتدي • وحجر الاسود كه يكرمي ييلدن زياده قرامطه
يانلرنده قالدي • رجالري بو ايديكه انك سببيله
خلق اورايه اقوب وارهلر بعد حج كندو يرلرنده اوله

غيرت الله تومدي ديدكلري كبي اوله بلكه قضا
اقتضا ايتديكه ابوطاهر ابتدوكي بوله آخر الامر
اكله مرضنه مبتلا اولوب بدننده اولان اتلري
چوريدي دوكلدي وعذاب شديدله جان
ويردي وقتاكيم كورديلر خيال باطللري حيز
حصوله كلوب تحويل حجر ميسر اولمدي حجر الاسودي
ينه موضعنه ارسال ايتديلر اوچ يوز اوتوز
طقوز سنه سنك يوم نحر منده سيد نام قرامطي
كتوروب مكهٔ مشرفه يه ايصال ايتدي مسلمانلر
كوريجك شاد اولوب حق تعالى حضرتنه شكر
ايتديلر وواروب حجر مكرمي تقبيل واستلام ايلديلر
بنّالردن حسن بن مرزوق نام استاد يرينه وضع
ايلدي بعضلر سيد كندي اليله وضع ايتدي
ديمشلر روايت ايدرلركه حجر شريفي مكه دن
هجر ولايتنه الوب كيدريجك التنده قرق دوه هلاك

اولدي

اولدي اما هجردن مكه يه كلنجه بر اوقدوه يه يوكلتديلر
مكه يه كلنجه سمرردي ومنقولدركه منصور قايم
عبيدي حجر مكرمي يرينه ايلتمك ايچون قرامطه يه
اللي بيك التون كوندرمش ايدي راضي اولمديلر ايدي
صكره دن فرمان الهي بويله جريان ايتديكه بلا شيء
كتوروب يرينه تسليم ايتديلر بو مرتبه دن صكره
خدام كعبه خوف ايتديلركه بو ظالم دايمى خيانت
ايليه حجر كريمي كتوروب كيده زير المحكم برلشدرمديلر
ايدي الديلر بيت الله ايچنه قوديلر اندن صكره استاد
لر تدارك ايدوب واردیلر كمشدن بر طوق دوزوب
حجر كريمي ايچنه الديلر اندن بر صنعتله محلنه محكم
برلشدردیلر قلع حجر كريم مقتدر زماننده اولمشدي
محلنه رديي صكره دن اولدي زيرا مقتدر بالله
اوچيوز يكرمي تاريخنده بعض حجويره مقتول اولدي
يرينه قرنداشي ابو منصور محمد بن مقتضد جلوس

ایتمش ایدی القاهر بالله دیو تلقیب اولنمشدی چوق
زمان کچمیوب قاهرك کوزلرینه میل چکدیلر برینه
محمد بن مقتدری کتوروب الراضی بالله دیو تلقیب
ایتدیلر اوچیوز یکرمی ایکده بیعت ایتمشلر ایدی
اوچیوز یکرمی طقوزده وار بچه خلافت ایدوب
دنیادن رحلت ایتدی اندن صکره قرنداشی ابراهیم
بن مقتدره بیعت ایدوب المقتدی بالله دیو تلقیب
ایتدیلر انی دخی اوچیوز اوتوز اوچ صفرنده
توزون ترکی طتوب کوزلرینه میل چکدیلر اندن
صکره ابن عمی اولان عبد الله بن المکتفی کتوروب
المکتفی بالله دیو لقب وضع ایتدیلر برییل خلافتدن
صکره امراسندن معز الدوله بن بویه طتوب کوزلرینه
میل چکدیلر اندن صکره ابو القاسم فضل بن مقتدر
جلوس ایتدی اوچیوز اوتوز درت تاریخنده
انکا بیعت ایلیوب المطیع لله دیو لقب ویردیلر

اشته

اشته حجر الاسودك بلاددن هجردن مکه یه کلمه سی
بو مطیعك زماننده واقع اولمشدر قلعی مقتدر زما
ننده ایدی نته کم تفصیلی مرور ایتمشدر امر خلافت
بودکلو ضعف بولمشکن ارادت الهیه برله مطیعك
زمانی ممتد اولوب چاق اوچیوز التمش سنه سنده
کندو کندونی خلع ایدنجه خلافت ایتمشدر زیرا آل
بویه استیلا ایتمشلر ایدی تصرف انلر النده ایدی
ضروری کندونی خلع ایدیجك تاریخ مذکورده اوغلی
عبد الکریمه بیعت ایدوب الطایع لله دیو لقب ویردیلر
اما بنکلرینه شول قدر مغلوب ایدیکه عظمت ظاهره دن
غیری النده بر نسنه یوغیدی همان بر صورت قالمشدی
روایت ایدرلرکه اوچیوز التمش طقوز تاریخنده
دیار مصردن عزیز بالله بن معزك آستانه یه ایلچیسی
کلمشدی زمان مذکورده طایع قبلندن سلطنتله
ملقب اولان آل بویه دن عضد الدوله ایدی اول

مراد ایدندیکه خلیفه کندونك القابنی زیاده قلوب
تاج الملة دیو تلقیب ایده وتاج وخلعت کیدوره
خلیفه دانجی جایر کروب بیوردی بر عالی دیوان
ایتدیلر خلیفه ایچون بر سریر عالی وضع ایتدیلر
بچوب اوتوردی اوکنه حضرت عثمانك رضی الله عنه
مصحف شریفنی کتوروب قودیلر اردقه سنه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتینك بردهسن کیدی
وبلنه فخر عالم صلی الله علیه وسلمك قلیجن
قوشاندی والینه قضیب نبی صلی الله علیه وسلمی
الدی اسباب مذکوره فی خلفا بری برندن
توارث ایتمشلر ایدی بو مقوله تزیین ایدرلردی
اندن تخت اوکنه بر عالی برده آصدیلر تا کیم وقتی
کلمدین کمسه خلیفه یه نظر ایتمیه اندن صکره
اطرافنه یوز نفر کمسنه الرینه عریان تیغلر الوب
طوردیلر وبرده دن طشره جمیع عسکر عرب وعجم

وترك

وترك ودیلم وسایر طوائف اصناف بنی آدم کیم
وار ایسه حاضر اولدیلر وایلچی جانبنه صافلر بغلیوب
طوردیلر اندن صکره عضد الدوله اجازت الوب
خلیفه حضورینه کیردی زمین بوس ایلدی
اندن برده رفع ایتدیلر وایلچی بی دعوت ایتدیلر
ایلچی مهابت مجلسی کوروب اندامنه لرزه دوشدی
وعضد الدوله یه اهذا هو الله دیدی یعنی بو حالتی
کوریجك بو تکریمیدر دیو عضد الدوله یه سؤال
ایتدی اولدانجی هذا خلیفة الله فی ارضه دیو جواب
ویردی یعنی تکری دکلدر تکرینك یر یوزنده خلیفه
سیدر دیدی اندن عضد آهسته آهسته ایلرو
واردی یدی کره زمین بوس ایلدی اندن طایع
کندی خالص اولوخادمنه عضدی یقین کتور
دیو امر ایلدی اولدانجی الوب بایه سریر خلافت
قربنه کتوردی عضد الطوب پایی تختی اوپدی

وبر کرسی قودیلر طایع کرسیه اوتوردی بواشارت ایلدی
عضد اوتورمدی طایع اذن ویردی اندن صکره
کرسیی تقبیل ایدوب اوزرینه جلوس ایتدی
اندن طایع قد فوضت الیك ما وكل الله تعالی
الی من امور الرعیة فی شرق الارض وغربها
دیو سویلدی یعنی مشرق ومغربدن احوال رعایادن
اولنسنه که حق تعالی بنی اکا متوکل ومسلم
قلمشدر انی سکا اصمرلدم دیری اولدخی قالقوب
زمین بوس ایتدی اندن خلیفه امر ایتدی
عضد الدوله یه بری بری اوستنه یدی خلعت
کیدردیلر اکلوب برکره زمین بوس ایتدی اودادن
دیوان طاغلدی خلق بو حالاتی مشاهده قلوب
استعظام ایتدیلر اما حقیقة حاله نظر اولنسه
همان بر صورت صناعیه وهیئت اصطناعیه
ایدی اصلا حقیقتی یوغیدی آل بویه شویله تغلب

ایتمشلو

ایتمشلر ایدیکه خلیفه ده هرگز قوت قالمامش ایدی
مجالی یوغیدی حتی عضد زماننده بو قدر صورت
ورعایتی وار ایدی اندن صکره بالکلیه زایل اولدی
حتی سلطنت آل بویه دن زوال ابو نصره انتقال
ایتدوکی زمانده طایع بنوب ایاغنه واردی وابو نصره
یدی خلعت کیدروب بوینه جوهری طوق کچوردی
وعادة زمانه موجبنجه قوللرینه ایکی بلزك طاقدی
بهاء الدولة وضیاء الملة دیو لقبلر وضع ایتدی
بو قصه نك وقوعی اوچیوز یمش طقوز تاریخنده
ایدی صکره دن اوچیوز سکسان بر تاریخی کلنجك
بر کون بهاء الدوله خلیفه خدمتنه کلوب زمین
بوس ایتدی وکچوب بر کرسی اوزرینه اوتوردی
اندن کندو خدمتکارلرینه اشارت ایتدی خلیفه یی
چکوب سریر خلافتدن اشغه اندردیلر وبر برده نك
ایچنه صاروب قودیلر بهاء الدوله امر ایدوب کندوی

خلافتدن استغنا ایندردی • اورادن احمد بن اسحق بن
مقتدری کتوروب سریر خلافته کچوردی • القادر
بالله دیو لقب ویردیلر • اشته آل بویه نك خلفاء بنی
عباس اوزرینه تسلطی بو مرتبه یه وارمش ایدی •
بنی عباسك شرف نسب وفضیلت حسبلری نه
مرتبه ایدوکی و آفتاب دولت وستیزهٔ اقبال وسعا
دتلری اوج عزتدن نیجه تابان اولدوغی بیاندن
مستغنیدر • اما آل بویه نه مقوله طائفه ایدیکه
خلفاء بنی عباس کبی شرفاءه ناسه چاق بویله تسلط
ایلیه لر • دیمك ذهنه خطور ایده جك لازم کلدیکه
بر مقدار انلرك احوالندن بر وجه اختصار ایراد
اولنه مقصود قصه دن حصه در • تا کیم دولت کلیجك
نه یوللردن کلورمش • وکیملردن زایل وکیملره مایل
اولورمش • وقویلر ضعیف اولوب ضعیفلر نیجه قوت
بولورمش • فی الجمله معلوم اولا وعاقل اولان مستند

جاه

جاه وجلال دنیا و متکای سرای دولت بی بقایه
اکا کوره اعتماد قله امام شافعی رحمه الله
علیه وسایر علماء تاریخ روح الله ارواحهم
بویلجه یازمشلردرکه • آل بویه دیدکلری طائفه
دن مرتبهٔ سلطنته اول واصل اولان کسنه
عماد الدوله دیرلر • بونك ایکی قرنداشی داخی
واردر • برینه رکن الدوله وبرینه معز الدوله
دیرلردی • اوچی بیله پادشاهلق مرتبه سن بولمشلر
در • ونسبلرندن سؤال اولنورسه • بابالری بر
صیاد ایدی بالق آولردی • بر کون بالق طوتمسه
آج قلوردی • زیرا غیری جهت معاشی یوغیدی •
بیوك اوغلی اولان مذکور عماد الدوله امرایه
خدمت ایلردی آخر ناصر الحق خدمتنه ایردی •
وناصر شهید اولیجق خراسانه قاچدی • حاکم
خراسان بونی بعض اعماله استخدام ایتدی •

وعماد کندو دیلم طائفه سندن اولمغین ولایت
خراسانده نقد دیلمی واریسه عمادك یاننه
جمع اولدیلر شوکتی بو مرتبه یه واردیغنه حاکم
خراسان بوندن خوف دوشدی طتوب حبس
ایتمك استدی عماد قصه‌ی طیوب کندو اتباعیله
اصفهانه قاچدی والی اصفهان ابو المظفر بن یاقوت
عمادك اورایه کلدوکن رضا ویرمیوب وارسون
قنده کیدرسه کتسون دیدی عمادك ارتوق
واره جق یری یوغیدی ضروری ابو المظفرله
جنك ایتدی غالب اولوب ابو المظفری طوتدی
اسیر ایلدی ولایت اصفهان کندویه مسلم
اولدی اورادن فارس مملکتن الدی و خراسانی
فتح ایتدی روایت ایدرلرکه بر کون بر شهرك
اوزرینه وارمشدی حاکم شهر مقاومته عدم
قدرتن بلوب چقدی قاچدی عماد الدوله

شهری

شهری خالی بولوب عسکریله کیردی اوتوردی
و کندو حاکمك سراینه دخول ایتدی عسکر جمع
اولوب قپویه کلدیلر انعام عام طلب ایلدیلر
عماد الدوله نك اول قدر مالی یوغیدی انعام
عامه کفایت ایلیه بر مقدار مشاهره کوستردی
البته انعام کرك دیو شویله تضییق ایتدیلرکه عمادی
خلع ایتمك مرتبه سنه واردی عماد عالم حیرتده
بو اوده نك ایچنده ارقه سی اوزرینه یاتوب سقف
بیته نظر ایدوب طوردی ناکاه کوردیکه سقفك
بر یوندن بر یلان باشی چقوب بر مقدار اوزاتدی
ینه باشی برو دکه داخی صقوب اویلغندی ینه
سقفك ایچنه کندی عماد قالقوب اوتوردی
شمدی جاینکر بو یلان بر یره زنبیل اوزریه
دوشه بونی بولسونلر چقسونلر دیو امر ایتدی
فراشلر نردبان کتوروب چقدیلر سقفك قپوسن

بولوب ایچنه کیردیلر • شمعلر له ایلانی ارشد ردیلر
بولامدیلر • اما بر جانبنده بر قپانمش قپو کوردیلر •
عماد الدولیه خبر ویردیلر • امر ایلدیکه اچه لر
کیره لر ونده وار ایسه اعلام ایده لر • پس قپوی یقوب
ایچرو کیردیلر • کوردیلرکه بر عظیم خزینه مال
ومتاع ایله طوپطولو عماده خبر ویردیلر • القصه
موجود اولان درهم ودینار • وسایر تحف ویادکار
دن نیچه کره یوز بیك التونلق مبلغ ایندردیلر •
اورادن انعامه کفایت نه ایسه افراز ایدوب
عسکره توزیع ایتدیلر • عمادك دولت وشوکتی
حد وغایته واصل اولدی • بر قاچ کون بو سرور ایله
اوقاتی مرور ایدرکن خاطرنه زیبا قماشلردن
تازه لباسلر کسدرمك خطور ایلدی • بر استاد
خیاط اولسه بزه مرادمز اوزره خدمت ایلسه
دیدی • حاکم شهرك بونده بر استاد خیاطی قالمشدر

درزی

درزی باشسی ایدی صنعتده نظیری یوقدر دیو
خبر ویردیلر • اورادن امر ایلدی آدم صالوب
خیاطی دعوت ایلدیلر • خیاط واران کمسنه نك یاننه
دوشدی • دیتریه رك عمادك مجلسنه کلدی •
ایچرو کیردی • عماد خطاب ایدوب سنی ایو استاددر
دیرلر • شونده بعض قماشلر الیمزه کیردی • کوره یم
سنی نیلرسن دیدوکی کبی خیاطك قولاقلرینی
بغایت صاغر ایدی • صاندیکه کندو حیالنده اولان
سویلر همان اتدی • والله پادشاهم حاکم شهرك
بنده قودوغی اون ایکی صاندقدر ایچنده نه وار
ایدوکندن خبرم یوق اشته مهریله طوری یوردر •
ارتوغن بلمزم دیدی • همان حق تعالینك عماد
صنعنه حیران اولدی • اورادن آدملر کوندروب
کتوردیلر • بر الف قدر مال وجواهر ایچی صندقلردن
چقدی • اللهم مالك الملك تؤتی من تشاء وتعز

من تشاء بيدك الخير انك على كل شيء قدير
اشته خلفاء بنى عباسه تغلب ايدن آل بويه نك
ابتداء ظهوري بو اسلوب اوزره اولمشدر دنيانى
بويلجه بولمق كرك والسلام ينه قادر بالله خصوصنه
كله لم مذكوره اوچيوز سكسان بر سنه سنده
بيعت اولنمشدر غايت زهد وصلاح وديانتله
معروف وكمال فضل ومعرفتله موصوف كمسنه ايدى
~~خلق قرآن~~ خلق قرآنه قايل اولانلر طايفه سنك
ردنده بر كتاب تصنيف ايدوب امر ايتمشدى كه
هر جمعه كونى اصحاب حديث خلق بيننده
قرائت ايليه لر ابن صالح رحمة الله عليه طبقاتنده
علماء شافعيه دن عد ايلمشدر حدت خلافتى
ممتد اولوب قرق بر يل اوچ آى خلافت ايتمشدر
درت يوز يكرمى ايكى تاريخنده جوار رحمته
واصل اولوب يرينه اوغلى ابو جعفر عبد الله

كندودن

كندودن عهدله جلوس ايدوب القايم بامر الله ديو
تلقيب اولنمشدر بغايت اهل خير وديندار كمسنه
ايدى ولكن امراسى النده قتى مغلوب ايدى هذا
مدتى امتداد بولوب قرق درت يل خلافت
ايلدى آخر درت يوز التمش يدى شعبانندە
انتقال ايدوب كندونك عهديله اوغلنك اوغلى
عبد الله بن محمد بن القايم سرير خلافته قدم بصدى
المقتدى بالله ديو تلقيب ايتديلر امام كبرا ابو اسحق
شيرازي رحمة الله عليه حضورنده جدنك وفاتى
كونى بيعت اولنمشدر اهل خير واهل دين خلفاء
بنى عباسك صالحلرندن بر كمسنه ايدى بركات
صلاحنك جمله سندن برى بودر كه آل سبكتكيندن
سلاطيندن ملك شاه خليفه مذكوره حيف ايتمك
مراد ايدينوب بغداد شهرنده طورمسون چقسون
قنده استرسه كتسون ديمدن كيرو بغداده براوتودمق

استرز دیو خبر کوندردی • مقتدی داخی رسول
کوندروب بو بابده بر دخی تلطف ایلمدی • ملك شاه
داخی بتر اولوب البته چقسون دیو تکرار آدم
کوندردی • خلیفه آدمیسنه نوله کیدرم بنم برای
مهلت ویرسونلر کرم ایلسون دیدی • مالك شاه
اشیدوب برساعت داخی مهلت ویرمزم دیدی •
آخر خلیفه مالك شاهك وزیرینه آدم کوندروب
اون کون مهلت استدی • هله اون کون مهلت
ویردیلر اندن خلیفه کوندز صایم کیجه قایم اولوب •
درکاه رب العزته نیاز و تضرعه باشلدی • اون کون
تمام اولمدین تیر دعاسی هدف اجابته اصابت
ایلیوب • پیکان ذهر آبدار خدنك آه ملك شاهك
جکر کاهنه اوغرایوب شر شورندن خلاص بولدیلر •
کندو داخی دورتیوز سکسان یدی محرمنك اواخرنده
ریاض رضوانه روانه اولوب • یرینه اوغلی ابو العباس

جلوس

جلوس ایلدی • وفاتی کون مذکوره بیعت ایدوب
المستظهر بالله دیو تلقیب ایتدیلر • بر عالم و فاضل
حافظ کلام الله دیندار پادشاه ایدی • حسن خطده
خود بی نظیر عالم ایدی • اما آل سلجوق تغلب
ایتمشلردی • اول جهتدن ارکان دولتی متزلزل ایدی •
یکرمی دورت بیل اوج آی خلافت ایدوب اخربار
وبنکاه اقبال و جاهی دار الملك بقایه چکلوب یرینه
اوغلی ابو منصور • الفضل جلوس ایلدی • وفاتی کون
مذکوره بیعت اولنوب المسترشد بالله دیو لقب وضع
ایتدیلر • بغایت شجاعت اهلی طاعت و عبادته مشغول
کمسنه ایدی • قرآن عظیمی ازبرلیوب حدیث شریف
اوقومش ایدی • خوب شعر داخی سویلردی • و شجاعتنه
مغرور ایدی • آخر بر کون مسعود بن محمد سلجوقی برله
قتاله چقوب لشکر موافقت ایتمیجك یالکیز کندونی
معرکیه صالوب بی حد دلاورلکلر کوستردی •

عاقبت توسن دولت اوراده ذلت ایلیوب دشمن
بی امان ظفر بولدی • بشیوز یکرمی طقوز ذی القعده
سنه محاربهٔ مذکوره ده مقتول اولیجق یرینه اوغلی
ابو جعفر منصور جلوس ایلدی • الراشد بالله دیو تلقیب
اولنوب اتاسنك قتلی کون بیعت اولندی • ولکن
زمان خلافتی امتداد بولمیوب سلطان مسعود
سلجوقی بشیوز اوتوز ذی القعده سنك اواخرنده
طوتری خلافتدن خلع ایدروب حبس ایلدی • و حبسده
قتل ایتدی • و یرینه عمی اولان اباعبدالله محمد بن
مستظهری نصب ایدروب المقتفی بالله دیو تلقیب ایتدی •
مذکور مقتفی دایمی عالم و فاضل کریم الاخلاق و حسن
السیره و شجیع کمسنه ایدی • بشیوز اللی بش ربیع
الاولنده وفات ایدوب اوغلی ابو المظفر یرینه جلوس
ایلدی • و المستنجد بالله دیو تلقیب اولندی اتاسنك
موتی کون بیعت اولنمشدر • والده سی بر حبشی جاریه

ایدی

ایدی اسمی طاوس ایدی • منقولدرکه خلافتدن
اول اول بر کیجه واقعه سنده اوجنك ایچنه اوچ حرف
خا یازلمش کوردی • صباح بعض معبره تقریر ایدر او دخی
سن سنه خمس و خمسین و خمسمایه تاریخنده
خلیفه اولورسن دیو تعبیر ایلدی • فی الواقع ایله اولور
وفاتی بشیوز التمش التی ربیع الآخرنده آخرینك
اوایلنده واقع اولمشدر • کندودن صکره اوغلی ابو
محمد الحسن یرینه جلوس ایدروب المستضی بالله دیو
تلقیب اولندی • بغایت کریم النفس حسن التدبیر
ده مالك صاحب دولت ایدی • جمیع ممالك اسلامیه ده
حادث اولان بدعتلری ابطال و اسقاط ایدروب
ذیل شریعت تسبیت ایلدی • خلق بغایت محبت ایدروب
مدح ثناسنی زیاده قلدیلر • بشیوز یتمش بش ذی
القعده سنك غره سنده وفات ایدروب اوغلی ابو
العباس احمد الناصر لدین الله سریر خلافته جلوس

ایلدی مذکور ناصرك زماننده سلطان صلاح
الدین بن ایوب ظهور ایدوب شوکت بولوب بیت
المقدسی فرنك الندن الوب تخلیص ایتمشلردر و دیار
مصرده استیلا ایدوب اول ولایتدن دولت فاطمیونی
ازاله قلمشدر ومنابر مصرده خطبهٔ ناصر لدین الله
آدینه اوقتمشدر صکره دن ناصر خلیفه ایله سلطان
صلاح الدین مابیننه برمقدار برودت دوشمش ایدی
اول جهتدن که صلاح الدین کندو واخی ناصر لدین
الله دیو تلقیب ایتمشدی حاصلی اشتراك اسمی
کتورمدیلر وفاطمیون دیرکلری بر طایفه در که
کندولری حضرت فاطمة الزهرا رضی الله تعالی
عنهایه نسبت ایدوب انك اولادندن کچنودلر
اما علماء تاریخدن چوق کمسنه انکار ایدوب تکذیب
ایتمشلردر ونسبلرین حسین بن محمد بن احمد بن
قداحه چقرمشلردر ومذکور قداح بر مجوسی ایدی

اولادی

اولادی حضرت فاطمه دن دکللردر دین علماء عظامدن
بری امام ابو الحسن القدوری رحمه الله علیه اصل
بو طایفه یه عبیدیون دیرلر زیرا رتبهٔ سلطنته
یتشنلرینك اولی عبید الله المهدیدر ایکنجیسی منصور
اوچنجیسی قایم دوردنجیسی معزدر بلاد مغربدن
کلوب اخشیدیون الندن ولایت مصری استخلاص
ایدن بو معزدر شمدیکی مصر شهرین بو بنیاد
ایلمشدر وآدین قاهره قومشدر انکچون قاهرهٔ
معزیه دیرلر اولدن شهر غیری یرده ایدی
شمدی اکا اسکی مصر دیرلر بونلر اون دورت
کمسنه در مذکور معزك فتحندن صکره دولتلری
مصرده کچمشدر آخرلرینه عاضد دیرلردی بو
عاضدك ایامنده دولتلری منقرض اولمشدر
مذهب رافضیلر سبابلر لعنت ایتدیلر بونلردن حاکم
بامر الله خود ملحد ایدی کفریاتنه وانواع سفاهتنه

حدو غایت یوقدر• نته کیم تاریخ معتبرده مفصلا
ومشروح یازلمشدر• بینه ناصر احوالنه رجوع ایدرلر•
ناصر عباسی رسوم خلافتی احیا وقوانین بخت
ودولتی اجرا ایدن خلفادن بریدر• زمان دولتی
غرر ایام وعهد خلافتی درر• عقد شهور اعوامدن
عد اولنور تیغ معدلت انضافیله اصلا نزاع خلافت
ومواد فساد بالکلیه عالمدن منقطع اولوب آثار
فتنه صفحات ایامدن محو اولدی• اتاسی مستضیء بنور الله
آنی ولی عهد ایدینوب خطبه وسکه ده ایراد اسم شریفنه
فرمان ایتمشدی• نیچه مدت ممالک اسلامیه ده منابر اوزره
دعاء مستضیء دن صکره اول مذکور اولوردی• اول زمانکه
امطار برکات ناصری شرق وغربه شامل وپرتو آفتاب
سعادتی اقطار اقاصی عالمه واصل اولدی• بغداد شهرینه
قحط ووباء عظیم مستولی ایکن کثرة نعمت وصحت
عافیتله مبدل اولدی• خلق دعاء دوام دولت وبقای

سلطنتنی

سلطنتنی قبل مفترضاتدن عد ایلدیلر• کرامات ظاهرهسی
وارئیدی جمله دن بری سلطان خوارزمشاه
مراد ایدندیکه مذکور خلیفه یه یرین ممالک عراقی
استخلاص ایلیه بو عزیمتله همدانزن بو وکجدی•
بر صحراده نیچه کون لیل ونهار اوزرلرینه قار یاغوب
یولی ویرمیوب• بالکلیه عسکری فنا بوله یازدیلر•
اکثری هلاک اولدیلر• خوارزمشاه ضروری عودت
ایلیوب عذرلرده لدی• آخر وحشت صفایه مبدل
اولدی• بری داخی مقدمه یأجوج ومأجوج اولان
کفار تاتار خروج ایدوب تمام بلاد اسلامیه یه
تعرض ایتدکلری زمانده حق جل وعلا میامن
بخت نصری برله بغدادی اتراک عصیانندن
حفظ ایلدی• وحرمین شریفین اهلنه مکارم
الطافی متواتر وسحاب فضل واحسانی متقاطر
ایدی• ومأمون خلیفه زماننده اولخ ایام ناصره

کلیجه کعبۀ معظمه نك اورتسی آق دیبادن ایدی
صکره دن ناصر لدین الله امر ایتدی سیاه دیبادن
ایتدیلر کعبة اللهه سیاه اورتلمك اندن بر وقالدی
ومرت خلافتی متمادی اولوب قرق یدی یل استقلال
تام اوزره سریر سعادتده باقی قالدی عاقبت التوز
یکرمی ایکی رمضاننك آخرنده جند اقبال دولتی
مقاومت لشکر اجلدن قاصر اولوب مَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ
وَلَا نَاصِرٍ مفهومی معرض مشاهده یه کلدی یرینه
ابو نصر محمد الظاهر بالله سریر خلافته جلوس ایتدی
اولراجی والدین کواری اثرینه اقتفا ایدوب روی
زمینه بساط معدلتی بسط ایلدی وتوریث
ذوی الارحام وابطال مکوس امرلرین تجدید
ایتدی وعمال دیوان خلیفه ایچون غلات
کیل زاید ایله اخذ ایدوب خلقه کیل ناقص ایله
ویرورلردی ظاهر بالله بونلری ابطال ایدوب

وزیرینه

وزیرینه ویل للمطففین الذین اذا اکتالوا علی
الناس یستوفون واذا کالوهم اووزنوهم یخسرون
الا یظن اولئك انهم مبعوثون لیوم عظیم
یوم یقوم الناس لرب العالمین دیو یازدی
کوندردی وزیر ایتدی تفاوت کیلك اوتوز
بیك فلوریدن زیاده خزینه یه فائده سی وار
دردیدی ظاهر اکر اوچیوز بیك فلوریدن زیاده
اولورسه دخی کچدم بو دخی ایله ایتمیه سز
دیدی بحث علماده بی اختیار ایدی هر عیدی
اضحی کیجه سی زمرۀ علمایه یوز بیك التون صدقه
توزیع اولنوردی وزیری نصیحت یوزندن
هچ پادشاهم نیچون مالی بویله ضایع ایدرسن
دیدکجه عبث سویلمه بو ضایع ایتمك دکلدر
باغ وبستان فضل ومعرفتی صوارمقدر وندبلورمکه
نه قدر عمرم اوله قوی فعل خیره زمنم ایتمه دیر ایدی

هم الكلنموب التيوزيكرمي اوج رجبنده سرير
سلطنت جهاندن سيلي باغ وبستان روضات
جنانه خرامان اولدي يرينه اوغلي ابو جعفر
منصور المستنصر بالله سرير خلافته جلوس
ايتدي ايام دولت مستنصرده مطلقا ابواب خير
مفتوح اولوب نشر معدلت وانصاف ودفع ظلم
واعتساف ظهوره كلدي علماء عصري انواع
اجلال واعظام واكرام واحترام ايله سرافراز
ايدوب مدارس ومساجد وخوانق ومعابر بنا
لرينه مشغول اولدي شهر بغدادده مدرسهٔ
مستنصريه انك آثارندندر مدارس اسلامده
هركز نظيري بنا اولنمامشدر ولاذن زياده
اوقاف بو مدرسه يه ميسر اولمامشدر كتابلري
خود بي حد وبي پايان ايدي دورت مدرس
تعيين اولنوب مدرسهٔ مزبورده مذاهب اربعه

اوزره

اوزره درس دينلوردي ساكن اولان طلبهٔ
علمك اتلري واتمكلري وحلوالري وميوه لري
معين ايدي يازلق وقشلق لباسلري وريلوردي
تاريخ مذكورده مدارس بغداد عالمده بي مثل
اولمشلردي روايت اولنوركه دنياده اول
بنا اولنان مدرسه نظاميهٔ بغداددر بنا
اولندوغي زمانده علماء ماوراء النهر ايشدوب
علم ايچون ماتم طوتديلر وحرمت فضل
ومعرفت شمدن كيرو ساقط اولدي ديو نيجه
روزكار ملول ومحزون اولديلر نيچون بويله
ايدرسن ديو سؤال اولندقده ايتديلر علم بر
ملكهٔ شريفهٔ فاضله در انى طلب اتمز الا
بنه نفوس شريفهٔ فاضله طلب ايلر شرف ذاتي
وعلو اصلي اولمجق مابينده مناسبت اولور
سبب تجاذب حاصل اولمز وانك تحصيلي مقابله سنده

اجوت تعیین اولندقدن صکره انك طالبلری
نفوس رذیله اولسه کرك وحطام دنیا تحصیلنه
علمی وسیله قلوب اهلنه مزاحمه قلسه لر کرك
انلر مراتب ومناصب عالیه یه وصول بولوب صورت
علما وکسوة فضلاده بو الای جاهل ظهور وانتشار
کرك انلرك دناءت ورذالتلریله شرف علم
زایل اولوب اهلنه ده رغبت قلمسه کرك زیرا
فضیلت علمیه یه محسوسات قبیلندن دکلدرکه
خلق ادراك ایدوب اهل وناهل بوی بریندن
تمییز وتشخیص ایده لر بو اسلوب اوزره شرف
علم وقدر علما ضایع اولوب علمك شرفنی
اهل علم شکلنده اولان جاهللرك رذالتنه
قیاس ایده لر کرك کورمزمیسز که علم طب کبی
شریف علم که حکمای کبارك مایهٔ افتخاری
ایدی طایفهٔ یهود النه دوشدوکیچون انلرك

رذالتلریله

رذالتلریله شرفی زایل اولوب کتمشدر دیو جواب
ویردیلر زمان مذکورده بویله دیجك شمدیکی
زمانده حادث اولان اوضاعی مشاهده قلسه لر
قیاس ایلمك که نه دیه لر ایدی اغرب غرایب بودرکه
اصحاب سعادت بو حالاتی تمام بلورلر ایکن
ینه مدارس بنا ایدوب مالنی قیاسز خرج ایدرلر
هله اوایل حالده سبب احیاء علم وترتیب علما
اولمق احتمالی قایم ایدی مدرسهٔ مذکورهنك
بانیسی اولان نظام الملك رحمه الله علیه بر خیر
وحسناته مایل وصالح ومتدین کمسنه ایدی
دایما اشبو وجوه خیراته مالن وسنالن بذل ایتمك
ایدی روایت ایدرلر که نظام الملك ممالك
عراقده سلطان ابو الفتح سلجوقینك وزیری
اولیجق تشیید مبانی ارکان دولت وتأسیس
قواعد بنیان سلطنته احسن وجوه اوزره قیام کوستروب

موالات اولياء دين ودولت استمالت اعداء
بخت سلطنت جانبلرينه دقيقه اهمال ايتمدي
وعلما وصلحايه اقبال عظيم ايله توجه تمام ايدوب
مدارس شريفه وخوانق عليه بنياد ايلدي ممالك
عراقيندن خومين شويقيننه وار بجه انعام جزيلي
عام وشامل اولدي بذل وانفاقده بر مرتبه يه
وارد بكه كندو خاصه مالندن غيري اموال
سلطانيه دن هر سنه التيوز بيك التوندن
زياده وجوه خيره صرف ايلر اولدي بو طريق
اوزره صيت جميلي اقطار ارضه شامل اولوب
كتمشدر اعدا تحمل ايتميوب حسده باشلديلر
نته كيم اهل خير اولانلر اصحاب دولت هر عصرده
فساد حساددن خالي اولمزلر نظام الملك دخي
اول بلايه مبتلا اولوب غيري طريق ايله كندويه
ظفر بولمديلر همان اخراجات زايده ايله بيت المالي

خراب

خراب ايتدي بونك تلف ايتدوكي مبلغ سلاح عسكره
صرف اولنسه رايات فتحي سور قسطنطنيه يه دكمك
اولوردي ديو سلطان ابو الفتح حضرتنه غمز
ايتديلر سلطان دخي بر ايكي مرتبه اغماض ايتدكدن
صكره دشمن بي انصاف تك طورميوب كرات
ومراتله بو مقوله كلماتي سمع همايونه ايصال
ايدجك ضروري متأثر اولدي بر سوز نقدر
ضعيف وبي وجه ايسه كثرت تكرار ايله ضميره
تأثير ايتمه سي مقرردر حاصل كلام كلسون
كوره لم جوابي نه در ديو نظام الملكي طلب ايلدي
ونظام مذكور سني شيخ كبير وخدمت سلاطين
عظامده عمر كچورمش بر روشن ضمير اولمغين
ابو الفتح بوكه بابا ديو خطاب ايلردي قوشوسنه
كلنجك باباسنك ايچون خزينۀ بيت المالي هر سنه
بو قدر مال فراواني بي نفع يرلره خرج ايدر ديو

خبر ویردیلر بونك اصلی نه در دیری نظام الملك
اغلمغه باشلدی ایتدی ای اوغل بن بر عجم
کشیسی یم ناتوانم که بازاره چقرسه لر بکا
کمسه بش فلوری یه مشتری اولمز و سن بر تورکی
جوانسنکه بازاره چقرسه لر هله سنی اوتوز
التونه الورلر اوله بو حالله حق سبحانه و تعالی بنی
اختیار ایدوب بو امانتی بنم کف کفایتمزه مسلم
قلدی احوال امور بلاد و مصالح جمهور عباد
بزه مفوض قلندی بن تصرف و تدبیر ممالکه
مشغول اولدم سن لهو و لذات دنیایه مشغول
اولدك ایکیمز کره حاصل اعمالندن درکاه رب
عزته صعود ایلیه نك اکثری ذنوب و معاصی
در شکر طاعت دکلدر وسنك اول دفع شر
اعدا ایچون احضار ایتدوکك عسکرك اللرنده
ایکشر زراع طولی بر قلیچلری وار واتر قلری

اوق

اوق برجنی مسافه یچمزینه بو حالله انواع فجور
و معاصی یه منهمکلردر فسق و فسادلرینه نظیر
اولنسه نزول فتح و نصرته مستحق اولمق دکل
اوزلرینه سنك بلا و قهر یغماغه لایقلردر
بن سنك ایچون بر عسکر فراوان و جند بی پایان
حاضر اولدم که انلر جیش لیل و عسکر سحر دیرلر
اوزون کیجه لرده سن و لشکرك غافل یاتوب
اویودغك زمانده انلر طوروب صافلر بغلرلر
کوزلری یاشن ارسال ایدوب دللرین دعا
وثنایه اطلاق ایدرلر اللرین درکاه قاضی
الحاجاته اوزتر قلری زمانده دشمانلرك
اوزرینه بر قلیج صلرلر که طولی ولایت چینی
و ماچینه یتشور سن و سنك عسکرك
انلرك یوزی صوینه معیشت ایدوب سز
انلرك دعاسی برکاتیله فتح و نصرت بولورسز

سکابرامز لقبی ایلدرم دیمك ابو الفتحك
کوزلرندن یاش اقمغه باشلدی ویصیح طنیموب
واوزاغلدی ایزن باشی قالدروب افرین
خوب ایتمشسن بخشی ترارك ایتمشسن مرد
بولشکری داخی زیاده ایله بزه کوك اولان
لشکر بوده ردیدی وقتاکیم میر و زیردن زهر
بوینك نهاد باسد ادنه قابلیت خیر مودع
قلنمشدر ماوقع نه ایسه وزیر تقریر ایدوب
شاه قبول ایلدی وحسادك فسادی مؤثر
اولمیوب یوزلری قراسی کنزولره قالدی فی
الحقیقه مرادلری خیرخواهلق دکل ایدی
نظام الملك بر ذی شان ومقبول حضرت سلطان
وزیر صاحب تدبیر ایدی انك زماننده بلدکلری
کبی تطاول ایدرلردی مرحمه سن دفع اتمك
واستقلال بولمق استرلردی انك صدق

برکاتیله

برکاتیله حق جل و علا مکر و حیله لرینی ابطال ایدوب
وحشت انس والفته مبدل اولدی وانلر رحلت
ایدوب حکایه لری صفحات ایامده مسطور قالدی
بنه مستنصر احوالنه رجوع ایدهلم مستنصر
بالله خلیفه نك قوللرندن امیر شرف الدین
اقبال شرابی مکه مشرفه ده بر مدرسه شریفه
بنا ایتمشدر باب السلامدن مسجد حرامه دخول
ایدنك صاغ جانبنه کلور بی نهایه کتب نفیسه
وقف ایتمشدر التیوز قرق بر تاریخنده جمله
کتب تلف و تاراج بولدی ومدرسه مذبوره
الآن کما کان طورور اما شمدی رباط اولمشدر
ولکن بر جانبنده درس دینلور بعض فقها بر قج
کتب وقف ایتمشلردر انلردن منتفع اولورلر و
کعبه معظمه یاننده مقام جبرائیل علیه السلامك
وسطنده کوك مرمردن بر لوح واردر اوزرنده

برقچ سطر مستنصر خلیفه نك مطاف کعبهٔ عمارت
ایتدوکنك تاریخی یازلمشدر • وفاتی التیوز قرق جما
ذی الاخره سنك یکومیسنده واقع اولمشدر •
امیر اقبال مذکور خلیفه نك موتنی طیورمیوب
اوغلی ابو احمد عبید الله حذمتنه وارنجه اخفا ایلدی
سنهٔ مزبوره رجبنك اوننده ابو احمده یتشوب خلافت
مژده سن ایلدی • واول کون بیعت اولنوب المستعصم
بالله دیو تلقیب ایتدیلر • بغداد شهرنده آخر خلفاء بنی
عباس بودر • بونك زوال دولتیله خلافت آل
عباس دبنادن زایل اولوب کتمشدر • نته کم بیان
اولنور باذن الله ومشیئته تعالی التیوز قرق بر
تاریخنده والدهٔ مستعصم حبشیه کتمشدر بر حبشیه
ام ولد ایدی • اسمی هاجر ایدی • واقبال شرابی
خذمتنده بیله کتدی • التی بیك پاره خلعت نفیس
قفتان بیله کتورمشدی • والتمش بیك مقداری

فلوری

فلوری تصدق ایلدی • اول سنه ده بغدادده قاتله
سنك دوه لرین عد ایلدیلر • یوز یکرمی بیك دوه
صایدیلر • وسبب ضعف دولت بنی عباس
بو اولمشدیکه • قوللرین سلطان لقبیله ملقب
ایدوب جمیع امورده ممالکی تفویض ایدرلردی •
آخر انلر تغلب ایدوب جانب خلافت ضعف بولدی
ورشوت قبولوین آچدیلر • حتی نامستحق برقچ
التونله مطلبنه واصل اولوب مراتب ومناصب
نااهله سوق اولنور اولدی • واول سبب زوال
دولت بو ایدیکه مستنصر انتقال ایتدکده ایکی
اوغلی قالمشدی • برسینه خفاجی دیرلردی خیل
شجاعت ومهابت اهلی سرکش جوان ایدی • برسنه
داخی ابو احمد عبد الله دیرلردیکه • اول مستعصم
اولسه کرکدر • امیر اقبال شرابی خلیفه نك موتنی
اخفا ایدوب بیلدیسه ایلدی • مستعصمی تحته

بجوردی٭ زیرا مستعصم بغایت ملایم وضعیف
الرأی ایدی٭ خفاجیدن خوف ایدردی مرادی استقلال
بولمق ایدی٭ خلافت مستعصمه مقرر اولیجق برر رأی
قاچدی عربه ایچنه کتدی٭ اندن صکره مؤید الدین
محمد بن محمد علقمی وزیر اولدی٭ ومذکور ابن علقمی
بر رافضی وسباب ایدی٭ مستعصمه وسایر اهل
سنته عدو ایدی٭ اما مداره ایدردی ومنافقت
ایله معامله قلوردی٭ برکون بغداد شهرنده
طایفهٔ اهل سنت ایله روافض جنك ایتدیلر اهل
سنت غالب اولوب روافضه وافر اهانت ایلدیلر٭
وابن علقمی داخی مذکور رافضی اولمغین بونك
داخی اقرباسنك اولرین باصدیلر بونلره ظاهرده
انتقام ایتمکه قادر اولمیوب زوال دولت اهل سنته
سعی ایتمکه باشلدی٭ وسراً هلاکو خانله معامله
ومراسله مباشرت ایتدی٭ مقصودی عرق اهل
سنتی

سنتی
قطع ایدوب خلافتی علویه یه ارجاع ایتمك ایدی٭
وبو جانبده مستعصم باشنده اولان کوزیده عسکری
ادنی بهانه ایله اطرافه براکنده قلدی٭ ودائما
مستعصمه بو قدر عسکر زایده در کیدن کتسون
کرك اولان خزینه ده در خزینه اولدقدن صکره عسکر
تجی کرکسه بولنور دیر ایدی٭ مستعصمده اولقدر
بصیرت یوغیدی که مرادین فهم ایدیدی٭ والحا
صل بو اسلوب ایله جمیع عسکرك قلوبن آزرده
قلدی٭ برکره یکرمی بیك نفر عسکره همان سینه
دستور ورك قنده کیدرسکوز کیدك دیدی٭
وخزینه ده وافر مال کوستروب مستعصمه تقرب
ایتدی٭ اولدخی ماله محبتندن کمال مرتبه ده
مساعده کوستردی٭ بلمزدیکه جمع ایتروکی مالی
عدو ایچون ادخال ایلدی٭ بنی امیه نك زوال
دولتلرندن صکره برکون سؤال ایدوب سبزك

واقع

انتقال دولتکز سبب قوی نه اولمشدیه دیدیلر
انلر داخی جواب ویروب اقوی اسباب زوال
حب مال واهانت رجال اولمشدر مالی تکثیر
ورجالی تقلیل ایتدک جمع ایتدوکمز مالی عدومز
الینه کیروب انکله اوزریمزه کلوب قوت بولدیلر
ودوستلریمزک دوستلغنه اعتماد ایدروب بونلر
مستغنی اولاجق دکللردیو التفات ایتمزدوک
ودوشمنلریمزی جلب قلب ایچون یانمزه کتوردوک
نوازشلر ایتدک آخر ابعاد له دوستلر دشمن
اولدیلر ودشمنلر دوست اولمدیلر باشمزه کلنجه کلدی دیدیلر مغول جغتای سلطانی اولان
هلاکوخان عسکری بایان ایله بلاد اسلام
اوزره هجوم ایتدیلر اول زمانده سلاطین اسلامده
قوت وقدرت ایله بنام اولان سلطان علاء الدین
خوارزم شاه ایدی عسکر وافر جند متکاثرینه

مستظهر

مستظهر اولوب هلاکوخانله مرار مقابله ومقاتله
قلدی وهر دفعه ده منهزم اولوردی آخر کیدو
اولادی وعسکری جمیعا فنا بولوب لشکر اتراک
بلادینی نهب وغارت واهل واولادندن انواع حقارتله
افنا ایتدیلر واکثر ممالک اسلامده قتل عام ایدروب
بلادی وعبادی فتنه وفساد اهلی بغی وعناد له حدود
فنایه مشرف اولدیلر فتنه وآشوب روزگار بو
مرتبه یه قرار بولدی داخی مستعصم خلیفه خواب
غرور وغفلت ایله بستر عیش وراحت اوزره
تغلب ایتمکده ابن علقمی ایسه طرق اخبار وقلمی
مسامع خلیفه دن سد ایدروب ظهور ایلین امورک
اخفاسنده دقیقه فوت ایتمزدی تا اول زمانه دک
که مغول سواد عراقه دخول ایدروب اکثر قتل
اسلامه مباشرت ایتدیلر واو غردقلری یری
سیل وقار ولشکر وباکی سکان مساکین غبراندن

اخلاء ایلدیلر آخر هلاکو شهر بغداده اوزره
عزیمت ایلیوب خلیفه‌یه آدم کوندردی
وآستانه‌سنه دعوت ایلدی خلیفه بستر
غفلتدن بساط انتباهه حیث لا ینفع اولدم
قدم باصوب دست تحسر وانکشت تحسرله
کوزلرین اوغمه باشلدی ابن کثیر رحمه الله علیه
تاریخنده بویله یازر که هلاکو خان حدود
بغداده کلیجک وزیر ابن علقمی رافضی کندی
اتباع خدمیله قرشو چقوب واردی هلاکو
ایله جمع اولدی اندن یانه بغداده کلیجک خلیفه‌یه
دلنی مصلحت بودر که سنده چقوب تعظیم
ایده‌سن امیددرکه محصول ممالک عراقی
مناصفه طریقی اوزره صلح میسر اولیدی
مستعصم داخی ابن علقمی سوزیله اعیان دولت
وارکان خلافتدن یدیوز نفر کمسنه ایله

بغداددن

بغداددن چقدی هلاکو کوکبی دینی آمر وکافرک
اباغنه واردی **نقل** ایدرلر که اوتاغنه
قریب وارد قده خلیفه ع اون یدی نفر کمسنه ایله
هلاکو مجلسنه ایلتدیلر سایرین کیرووده
الیقودیلر صکره آتلرندن ایندوروب جمله‌سن
قلجدن کچوردیلر ورحت واسبابنی یغما ایتدیلر
مستعصم واریجق اول ملعون اهانت اوزره
قرشوسنده طوروب اشیاء کثیره‌دن
سؤال ایتدی اندن یانه بغداده عودت ایلیوب
یانجه نصیر طوسی وابن علقمی بیله کلدیلر
مستعصم دار الخلافه‌دن بعض تحف وهدایا
اخراج ایلدی مذکور رافضیلر هلاکویه صاقین
صلح ایتمه همان قتل ایله دیمشلردی زیرا
صلح ایدرسک نهایت بر ییل یا ایکی ییل
موافقت ایلر صکره رجوع ایتمه‌سی مقرردر

دیدیلر مستعصم بشکشله تکرار کلیجک
قتل ایتدیلر وکیفیت قتل نیجه اولدیغی حقیقة
حالی نامعلومدر ولکن اکثر روایت بودرکه
بر غراره قیوب دپمه ایله اولدردیلر اوله
بعضیلر بوغدی وبعضیلر صویه غرق
ایتدی دیرلر والله اعلم بحقیقة الحال بعض
مورخلر داخی عسکرله قرشو چقوب جنک
ایتدی ومنهزم اولوب طوتلدی اولادیله
وبر جماعتله اسیر اولوب هلاکویه کتوردیلر
بر قچ کون الیقودی جمله مال واسباب وخزاینی
ودفاینی تسلیم واریسه قبض ایتدکدنصکره
جمله سنی قتل ایتدی دیرلر وبالجمله التیوز
اللی التی صفرینک اون دردنجی کونی
چهارشنبه کون مستعصم خلیفه عز وشهادته
وصول بولوب دیار بغداددن خلافت بنی عباس

منقطع

منقطع اولدی جمله لوتوز یدی نفر کمسنه
ایدی اوللری سفاح آخرلری مستعصم ایدی
رحمهم الله تعالی وفتنهٔ هلاکو لعنة الله علیه
اعظم مصایب اسلامدندر معدوددر ابن کثیر
یازدوغی اوزره فتنهٔ مذکوره ده ممالک
عراق ایچره بعض روایات اوزره یکرمی کره
یوز بیک نفس قتل اولنمشدر وانلر که
خوفلرندن کاریزلره ودیز زمینلره ومستراحلره
قاچوب لشکر تاتار کیدنجه اول مضایقه
اوزره اوقات کچورمشلردر طشره چقدقلری
زمانده بر دهشتله چقدیلر که انا اوغلی
وقرنداش قرنداشی بلمدی اشته خواجه نصیر
وابن علقمی دیدکلری ایکی خبیث رافضی
اهل سنتک باشنه بو بلایی کتوردیلر علیهما
ما یستحقان من الطرد واللعن والخذلان **فصل**

فتنهء مذكوره ده سيف هلاكودن نجات بولن
آل عباسك بري ابو العباس احمد بن ظاهر
بن ناصر بن مستضيء بنور الله دن مستنصر
لقبيله تلقب اعتشدي. مذكور ابو العباس
محجوب تاريخ مذكورده سلطان مصر اولان
ملك ظاهر سيف الدين بيبرس بندقداري
يانينه كتدي. سلطان مزبور خيل وخشم
وعبيد وخدم ميله اكرام ايدوب قوشوجقدي
واوكنه دوشوب شهره كتوردي. بركون علماء
مصري جمع ايدوب بر عالي مجلس ايتدي.
وابو العباسك نسب شريفن قضاة اسلام
محضرنده اثبات ايتدي. اندن صكره لشكر
فراوانله اعانت ايدوب ممالك عراقه كوندردي
التي يوز اللي طقوز ذي القعده سنك اوچنجي
كوني نهر فراته وصول بولمجق نائب هلاكو

قلمجدن

اولان قره بغه بغداددن ايرشوب اوراده مستنصري
وعسكرني قليجدن كچوردي. بر قچ كمسنه انجق
خلاص بولديلر. اندن صكره بينه نسل عباسدن
بري داخي كه انكده اسمي وكنيتي ابو العباس
احمد ايدي. اول ديار مصره يتشدي. وآنكا
الحاكم بامر الله ديو لقب وضع ايتديلر. واول
راشد بن مسترشد بن مستظهر بن مقتدرك
اوغلي ايدي. سلطان مصر انكا داخي كما كان
اعزاز واكرام ايدوب محضر علماده نسب
شريفن اثبات ايتدي. اندن صكره خليفه نصب
ايدوب مبايعه قلدي. ونفس مصرده نفقه
وسكني تعيين ايتدي. اما حظوظ خلافتدن
بهره سي مجرد اسم خلافت ايدي. سلاطين
مصردن هر كم سرير سلطنته جلوس ايلرسه
يتمنا وتبركا كتوردرلردي. سلطانه ولايتك

السلطنة دیر ایدی سلطان مبایعه ایلردی
بو اسلوب اوزره بری بری اردنجه نسلی
خلیفه اولوب ملوك اطراف واكناف تبرك
ایدرلردی لازم اولدقجه خدمتنه آدم كوندروب
تفویض سلطنت مراد ایدینورلردی انلر دخی
قاعده لرنجه كتاب تقلید یازوب ارسال ایدر
لردی اشته خلفا قتلری بو مرتبه یه تنزل
ایتمش ایدی اما حافظ سیوطی رحمه الله خلفا
ایچون تاریخ یازوب بو مقوله لری داخی خلفاء
بنی عباسدن عد ایتمشدر تاریخ مذكورنده
آخر ذكر ایتدوكی المتوكل علی الله ابو العز
عبد العزیز ابن یعقوبدر سكز یوز سكسان
دورت محرمنك اواخرنده سلطان قیتبا
حضورنده قلعهٔ مصرده بیعت اولنوب وارادن
منزلنه كلنجه اعیان دولت واركان سلطنت

اوكنه

اوكنه دوشوب اعزاز واكرام واجلال واعظام
ایله كتورمشلردر وینه سیوطی رحمه الله علیه
الورقات فی الوفیات اسمیله مسمی برخوب
تاریخنده مذكور متوكل ایچون طقوز یوز اوج
سنه سی محرمنده وفات ایتدی ویعقوب نام
بر اوغلی قالدی خلافتی انكا عهد ایتمشدی
اما القاب خلفادن برنسنه وضع ایتمامشدی
صكره دن القاب ایدروب المستمسك بالله
دیو تلقیب ایتدیلر دیمشدر مذبور یعقوب
المستمسك عمر طویل سروب آخر اعمی اولمشدی
اول زمانده كه مرحوم ومغفور له سلطان صاحب
قران سلطان سلیم خان بن سلطان بایزید خان
ملك مصری چراكسه یدندن استخلاص
ایدوب دولت وسعادت وصحت وسلامتله
دیار رومه عودت همایون بیوردی خلیفه

مذكور مصرده موجود ايدي صكره دن طقوز
يوز يكرمي بري ربيع الاخرينك يكرميسنده
وفات ايدوب محروسهٔ مصرده مدفون اولدي
وانك داخي ابو عبد الله محمد نام بر اوغلي قالمشدي
المتوكل على الله ديو تلقيب اولنمشدي سلطان سليم
خان مرحوم مصردن استنبوله عزيمت ايتدكده
بو متوكلي بيله الوب كتمشدي زيرا تاريخ مذكورده
اتاسي يعقوب مستمسك بغايت پير اعمى اولمغين
الوب كتمدي يرينه بوني الدي كتدي مرحوم
پادشاه مغفرت پناه دن صكره بر زمان استنبولده
طوروب صكره مصره رجوع ايتدي وفات ايدنجه
انره عنوان خلافتله مذكور ايدي صكره دن
حاكم مصر اولان خادم داود پاشا زماننده
طقوز يوز اللي شعباننده وفات ايلدي وانك
موتيله خلافت صوريهٔ عباسيه ديار مصردن

دخي

داخي منقطع اولدي مذكور متوكل بر فاضل
وكامل اديب ولبيب كمسنه ايدي بي بدل
اشعاري وار ايدي مترجم حقير ايدر بو فقير
متوكل مذكوري عالم صباوترده قسطنطنيه‌ده
كورمشدر و ديار مذكورده مزبورك بر اوغلي
تاهل ايدوب قالمشدر ولكن اوغلنك فضا
ئل مكتسبه دن چندان بهره‌سي يوغيدي
انك داخي بر اوغلي اولوب طريق علمه سلوك
ايتدي وملازم اولوب منصب عثمانيه‌يه
دخول ايتدي اما انلردن حالا احيواتره كمسنر
وار ايدوكي معلوم دكلدر والله سبحانه اعلم
التنبي باب ملوك جراكسه بياننده در
طائفهٔ مذكوره‌نك عمارت ومرمت طريقيله
مسجد حرامه سبقت ايدن خدمتلري جهتندن
ذكر اولنملري لازم كلمكله زمان دولتلرنده

جریان ایدن بعض وقایعك ایرادی بطریق
الاستطراد مناسب كورلدی چركس بدكلری
بعض مورخین قولنجه اتراكدن بر قسمدر
وصفی مشهور ومعروفدر انلری بلمز كمسه
اولمز اما پادشاهلری خوارزم پادشاهلرینه
تابعدر طائفهٔ مذكوره بر مقدار شجاعت و برز
استقامت وبر پاره حماقتله معروف طایفه
دن ملوك مصردن ملك منصور قلاوون
چراكسه دن وافر قول ایدینوب خاصه خدمتلرینه
استخدام ایدهرك اعلا منصبلره یتشدردی
كذلك اوغلی اوغلنك اوغلی داخی بو طائفهٔ
چوق استخدام ایدوب كلی رعایت ورغبتلر
كوستردی بونلر داخی كیدهرك مراتب عالیهٔ
وصول بولیجق افندیلری اسلوبن طوتوب كسوه
لرنده وعماملرنده انلره تشبیه ایتمكه باشلادیلر

داخی كیده

داخی كیدهرك امور سلطنته قریشمغه باشلدیلر
اندن صكره كندی جنسلرندن وافر قول ایدندیلر
وبشقه ترتیب وآیین وضع ایدوب قواعد بخت
ودولتلرینه استحكام ویردیلر اندن كیدهرك
رتبهٔ سلطنته ایردیلر حاصلی چراكسه دن
ملك مصرده یكرمی ایكی نفر كمسنه یوز
یكرمی سكز ییل سلطنت ایتدیلر اول ملوك
چراكسه ملك ظاهر سیف الدین ابو سعید
برقوق بن انص العثمانیدر مقریزی رحمه
الله علیه عقود وخططنده بویله ذكر ایلر
وجمال الدین یوسف بن تكری ویردی
برقوق چركس جنسندن ایدی ودولت چراكسهٔ
اول اقامت ایتمشدر وعثمان بن مسافر نام
كمسنه چركس كتوردكی ایچون انكا نسبت
اولنوب برقوق عثمانی دینلور ومزبور

عثمانزن يلبغا اشتري ايدوب بر زماندن صكره
يلبغا وفات ايدوب برقوق كچيرك اغلان
قلدي تقلبت احوال زمان وتبدل اوضاع
حدثان ايله كيدرك ملك صالح حاج بن
الاشرف شعبان بن الامجد حسين بن الناصر
محمد بن قلاون ملوك اتراكدن يكرمي دوردنجي
پادشاهدن اكا اتابيك اولدي ومذكور
ملك صالح سرير سلطنته قدم بصدوغي
زماننده اون ياشنده ايدي احوال عالمدن بي
خبر اسم سلطنتدن غيري نسنه يه مالك
دكل ايدي آخر اركان دولت واعيان سلطنت
اتابيك برقوقه ابرام والزام ايدوب ملك
صالحي خلع ايندرديلر ويرينه برقوقي تخته
كچورديلر جملهٔ آثار سلطان برقوقدن بري
مدرسهٔ برقوقيه دركه بين القصرين بنا اولنمشدر
ومسجد

ومسجد حرامك يقلن يرلريني عمارت ايچون حرم
شريفه رجبيلر قافله سي چوق زمان منقطع اولد
صكره انلك زمان دولتنده ينه كما كان كيدر
اولدي وچركس جنسندن قولي چوغلدوب
كيدرك بر مرتبه يه واردي كه ملك مصره
تغلب ايتديلر وظلم وتعديلري حددن بيرون
اولدي تا اول زمانه دك كه صوارم سيوف
عثمانيان ايله بيخ شجرهٔ شوكتلري منقطع وبراق
شمشير آتشبار كشورستانيان ايله خرمن جمعيت
وانجمن بخت ودولتلري محترق ومتفرق اولوب
شرارهٔ شر شورخار ازار ظلم وزورلريندن
عالم خلاص بولدي منقولدر كه ملك ظاهر
برقوق ممالك مصريه استقلال تام اوزره
قبضهٔ تصرفنه كتوروب مال ومنال فراوان
وخزاين واسباب بي حد وپايان جمع ايتمش پادشاه

ایدی طائفهٔ چراکسه یی رغبت ورعایتله
استیلاء ملک سلطنت مرتبه سنه کتوردیک
کندودن صکره سفهای طائفهٔ مزبوره ملک
مصری طریق تلاعبله تصرفه باشلدیلر وبرقچ
آیده بر بین قتل یاخلع ایدوب سریر سلطنته
بر غیریسنی کچوررلردی وبومابینده جنک وجدال
وحرب وقتال اراسنده رعایا پایمال اولوردلر
دی وهیئت کسوه لرینده بر غریب وضع اختیار
ایتمشلردیکه معتاد اولمین کورسه مسخره ظن
ایدوب کولردی اکرچه اوضاع لباسلرین ملوک
ایوبیه دن اخذ ایتمشلردی ولکن رأی فاسدلرنجه
زیاده ونقصله بر مرتبه یه ایلتمشلر ایدیکه صورت
مضحکه اولمشدی اما کندولر قاتنده تمام وضع
مقبول ومستحسن ایدی نته کیم عرف وعادت
حسبیله قبیح اولان حسن وحسن اولان قبیح

کوریتور

کوریتور نته کیم بر اقلیم خلقنک تاج وکسوتی
اقلیم آخره نسبت منفور ومستکرهه اولور
سلاطین چراکسه نک شعارلری بو ایدیکه
بونلر بربیوک دلبند صررلردی اطرافنده
التی یرندن بیونوزلر قورلردی واول بیونوزلر
دلبندک کندوسندن ایدی استادلر بلدکلری
کبی دوردلر بوکولردی بو بینوز ایدرلردی
پادشاهلری لشکرله بنسه یاخود دیوانه چقوب
اوتورسه اول عمامه یی کیردی وبربیوک کسته
باشی اوزرنده چادر راسلوبنده بر قبه کتوردد
لردی قبه نک اورته یرنده بر قنادلرین اچمش
قوش شکلی ایتمشلردی قبهٔ کتوردن کمسنه
بر امیر کبیردن اولوردیکه انک وظیفه سی پادشاه
صکره پادشاه اولمق ایدی وامراء دولتدن یکرمی
دورت نفر امیر کبیرک قپولرنده صباح واخشام

نوبت چالنوردی • و اول بکلرك مصر بر بیسی
دوردر بو بیوزلو عمامه کیردی بونلو بکلو بکی
مرتبه سنده ایدی • بونلردن اشغه سنجق بکلری
منزله سنده بر طائفه دخی وار ایدی • انلر ایکشر
بو بیوزلو عمامه لو کیرلردی و انلردن اشغه
خاصکیلو وار ایدیکه • آتله وحذمتکارله کیدرلر
دی • انلر باشلرینه زرآنت کیرلردی • و اوزدینه
دلبند صاروب بر طرفن بوغزلری التندن طو
لشدردلردی • یکجری منزله سنده بونلردن
اشغه جلبان طائفه سی وار ایدی که • یایان یورر
لردی باشلرینه قرمزی چوقه دن طاقیه
کیرلردی • وقفتانلری دخی وضع مخصوص
اوزره ایدی • تاجرلر چرکس اسیرلرینك بیا
ضلرین و کوزللرین کتوروب • وافر التونه صتر
لردی • حاصلی چرکس طائفه سندن اوتوز بیك

مقداری

مقداری اتلو عسکر وار ایدی • عجمی کلن چرکسلرده
دل اوکرندکلرندنصکره قرآن عظیم تعلیم ایدر
لردی • وخط اوکردرلردی • اندن مهمات دینیه
دن فقه و فرایض و سایر علومی تعلیم ایدرلردی •
و کورش طوتردرلردی • و اوق اتدررلردی • اندن
صکره آت وطون ویررلردی • چندلك اکردرلر
دی • تمام کامل اولیجق خاصکی لکه چقردی •
اندن صکره بکلك مرتبه سنه اندن صکره دوادا
لغه یتشوردی • اندن صکره مقدم اولوردی •
اندن صکره نصیب اولان سلطان اولوردی •
و چون سلطنته بو یله لکله وصول میسر ایدی
مصره کلن هر چرکس کوله سنك دماغنده
خیال سلطنت متمکن ایدی • چاق اولوب کیدنجه
اول سودادن کچمزلردی • حتی مشهوردرکه
برکل باشلو ایاغی سقط چرکس کوله سنك دلال

النه باشوب کوده درکی هیچ مصره کل باشلو
اغسق سلطان اولدوغی بلورمسوز دیو
دلاله سؤال ایتمشدر وبالجمله چرکس جنسی
بو صاده دل طایفه در جوانمردلکدن خالی
دکلدر اقتضاء قضا حسبنجه بر زمان
ارزاق مصرانلرک دست تصرفنه تفویض
اولنمشدر اراده الهیه برله یدییوز سکسان
دورت سنه سندن طقوز یوز یکرمی اوچ
تاریخنه کلنجه دیار مصرده استقلال اوزره
حکومت ایلدیلر وینه سلطان برقوق احوالنه
رجوع ایدلم سلطان مذکور بر مدت سلطنت
سوردکدن صکره برکون امراء دولتله اراسنه
مخالفت دوشوب واقع جنک وجدالدن صکره
برقوقی طوتوب خلع ایتدیلر وکرک ناحیه سنده
حبس ایتدیلر برکون ینه طالعی مساعده قلوب

جسدن

جسدن قاچدی وبر مقدار عسکر تدارک ایدوب
ینه جنک ایتدی غالب کلوب تکرار ینه سلطنته
کچدی بر زماندن صکره آفتاب دولتی افق
زواله قریب اولوب خرمن حیوة برقوقه برق
فنا طوقنملو اولیجق سلطنتی اوغلی ناصر فرجه
عهد ایلدی وخلیفه وقضاة اعیانی احضار ایدوب
اوغلم فرجی سلطنته نصب ایدوب بنی فارغ اولدم
دیو اشتهاد ایتدی اولزمانده فرج اون باشنده
ایدی تدبیر مملکت ایچون ایتمشدی واولنجه اتا
بیک تعیین ایدوب کندی سکز یوز بر شوالنده
بر جمعه کیجه سی جوار رحمته انتقال ایلدی
اهل تاریخ بویله یازمشلردر که برقوق وفات ایتدکده
مخلفاتندن ایکی بیک کره بیک وده ودیتوز بیک
فلوری قالدی وسایر اثاث قیمتی داخی اولقدر
ایدی والتی بیک رأس آت وقاتر وبش بیک دوه

قالدي • هو رأيي طوار يمكنه اون بيك تواردب اربه
وبقله صرف اولنوردي • ناصر فرج زماننده
سكز يوز ايكي شوالنك اواخرنده بر سبت
كيجه سي مسجد حرامه آتش دوشدي • سببي
اول ايديكه ابواب مسجددن باب حزوره يه واز
اولاشق بر رباط وارد ركه انكا رباط رامشت ديرلر •
اول كيجه انده ساكن اولنلردن بر درويش چراغن
ياقوب حجره ده حالي قور وكندي طشره چيقر •
همان بحكمة الله بر فاره كلوب چراغك فتلن چكوب
حجره ايچنه بر اغور اوردن نه واريسه ياقوب
اندن سقف حجره طوتشور • اندن حرم شريفه
اولشور خلق يتشوب اطفايه مباشرت ايدنجه
مسجدك جانب غربيسنده اولان سقفك
جمله سن آتش طوتر • خلق كلدكدن صكره داخي
سقفه وصول تدارك ايدنجه جانب شامي سقفنه

اولاشور

اولاشور • اني داخي باب اوزره وارنجه احراق
ايدوب اوراده قرار ايلر • زيرا موضع مزبورده
مسجد شريفه سيل دخول ايتدكده ايكي اسطوانه يي
واوزرنده اولان كرلري وسقفي ييقوب بر فاصله
ايتمشدي • اول سببدن آتش اورايه وارنجق اوته سنه
تجاوز ايتمدي • والا مسجد شريفك جوانب اربعه سنده
ياتمدق نسنه قالمزدي • واول يانان يرلرك خرابه
سن جمع ايدوب بر جانبه يغديلر • شويله اولديكه
بيت شريف رؤيتنه وصلوته بر زمان اول جانبده
مانع اولدي • نجم الدين بن فهد ايدر اصحاب فطنت
وارباب خبرت وبصيرت اتفاق ايتديلركه بو
احتراقك وقوعي خلق اراسنده بر حادثهٔ عظيمه نك
حدوثنه اشارت اوله هم باذن الله ايله واقع
اولوب اول اثناده تمرلنك شامه وروميه كلوب
انواع فتنه وفساد ايجاد ايلدي • حافظ سخاوي

رحمه الله علیه امام ذهبینك دول اسلامی
ذیلنده مسجد حرامده واقع اولان حریق مذکوردر
تقریر سابق اوزره ذکر ایتدکدن صکره بوداوتوز
مرمردك یاتوب کرج اولدی بو زمانه کلنجه
دخی بویله حریق اولمامشدر دیمشدر وسابقا
اشارت اولنان اسطوانه‌لر سقوطنه باعث اولان
سیل دخی اول سنه‌ده حریقدن مقدم اولمشیدی
مسجد حرامه شویله دخول ایتمشدیکه قنادیله
چقنجه مسجد طولدی وشق بابدن بیت الله
ایچنه صو کیردی وباب آزوده‌یه قریب اولان
رواقلر برج دیکلریله ایندی دوشدی ومنازل
کثیره خراب ایلدی وبر جماعت کثیره مسلمین
سیله غرق اولدیلر رحمهم الله تعالی اندن صکره
چوق زمان کچمیوب حق سبحانه وتعالی
امیر بیق طاهری یدندن عمارتی مقدر قلوب

سکز

سکز یوز اوچ سنه‌سنده حج شریفدن صکره
مکة الله‌ده قلوب حرم شریفی تنظیفه شروع
ایلدی اندن احراق واقع اولان مواضعك
اساسنه وارنجه قازدروب قرب کعبهٔ معظمه‌ده
اولان جبالدن بعض عظیم طاشلر کسدردی
ومعمار ومهندسلر تدبیریله بنایه باشلدی
سکز یوز دورت شعبانننك اولخرینه وارنجه
غایت احکام واستحکام اوزره امر بنایی اتمامه
یتشدروب عمل سقفدن غیری نسنه قالمدی
انك دخی تأخیرنه باعث اول اولدیکه اول
دیارده خشب دوم وعرعردن غیری نسنه
بولنمزدی لازم اولان اسباب وکراسنی
حصولنه توقف ضروری واقع اولدی و
امیر بیق تحصیل مهمات سقف ایچون دیار مصره
عودت ایلدی اول تاریخده شریف مکه شمدیکی

اشرافك اجدادندن شريف حسن بن عجلان
عليه الرحمة والرضوان ايدي انلرك جملهٔ
خيراتندن بريسي بودركه حريق مذكورده كور
ديكه رباط رامشت خرابه واروب يري سباطله
قلنمش امر ايتديكه فقرا ايچون تكرار بنا ايدروب
كما كان عمارت ايليه لر بس كندي مالندن
بر مقدار نسنه اخراج ايدروب بناسنه صرف
ايلدي اولكيدن داخي محكم وعالي بنا ايدروب
فقرايه سكنى قلدي وحرم شريفك صيانتنه
باعث اولدي الان اول رباطه رباط ناصر الخاص
ديرلر زيرا ديار مصرده سلطان جقمق خدمه سندن
بر كمسنه استيجار ايدروب بعض تاريخده عمارت
ومرمت ايتمش ايدي انك اسميله مذكور اولمغه
باشلادي وينه سكز يوز بري تاريخنده امير
بيق اسباب مهمات بنا ايله مصردن مكه يه كلوب

بناء سقفه شروع ايلدي آز سرتده اتمام
ايدروب زنجيرلرين طاقدي وقنديللرين آصدي
وساير جانبلرده اولان سقفك داخي عمارت
ومرمتنه محتاج اولان يرلرين يوقليوب كركي
كبي اصلاح ايتدكدن صكره صحن مسجد شريفده
مذاهب اربعه اصحابي ايچون معين اولان مواضع
ضحىٰ داخي تعمير وتسويه قلوب اموال عظيمه
صرف ايلدي واهل مكه نك عمل مزبوردن
خير دعالرين الدي خصوص مذكور ناصر فرج
بن برقوق كه ملوك جراكسه نك ايكنجي سيدر
انك ايام دولتنده واقع اولدي ومذكور ناصر
فرجك سابقا اشارت اولنان اوزره امير ايتمش
اتابكي اولمشيدي وامير يشبك نام بر كمسنه
داخي خزينه داري ايدي ذكر اولنان بكلر مابينده
بعض خصوصدن مخالفت ومنافرت دوشوب

کیده رک حرب وقتاله مؤدی اولدی امیر
ایتمش محاربه ده منهزم اولوب نایب شام اولان
امیر تنم طاهری یاننه قاجدی اندن عسکر تدارک
ایدوب ناصر یشبکک اوزرینه هجوم ایتدیلر
ناصر اخی عسکر مصر ایله قرشو چقدی حاصلی
مزبورلر ناصره قرشو طوره میوب ینه منهزم
اولدیلر بو اختلال سببیله بر مقدار احوال مصره
اختلال کلدی بو واقعه دن صکره تمرلنک
بلاد شامه دخول ایدوب حاکم دیار اولان سو
سودون طاهری یی طوتدی قتل ایلدی و ولایت شامی
نهب وغارت ایله خراب ویباب ایتدی ناصر فرج
ینه عسکر ایله مصردن چقدیکه کلوب تمرلنک ایله
جنک ایلیه بر مقدار کتدکدن صکره خبر الدیکه
تیمور شامدن رومه عزیمت ایلمش اوراده شامی
تکوری ویردیه ویروب کندو مصره عودت ایلدی

بو وقعه نك

بو قصه نك وقوعی سکز یوز اوچ تاریخنده ایدی
صکره دن دیار مصرده امرای طاهریه مابیننده فتنه
غالب اولوب اختلال احواله باعث اولدی بو اختلاف
سببیله ناصر فرجه داخی اضطراب دوشدی
وبر کیجه یاتسو نمازندن صکره قلعه یه قاچوب
بعض روسا یاننده اختفا ایتدی صباح اولیجق
امرا تفقد ایدوب سلطانی بولامدیلر و قرنداشی
ملك منصور عبد العزیز بن برقوقی تخته کچوردیلر
بونك صغرسی حسبیله امور مملکت متلاشی
اولوب امرای دولت بری برینه دوشدیلر
ایکی آی اون کون بونك اوزرینه مرور ایلدی
اندن صکره بر کون ملك ناصر کمانندن چقوب اتاسی
قوللری ایله رکوب ایتدی قرنداشنك اوزرینه
کلوب قلعهٔ مصری فتح ایتدی و تکرار سریر
سلطنته جلوس ایلدی بر ادی ملك منصوری

وبرقوند اشجه لنجوارئدي ابو ابراهيم اكيسين بيله
اسكندريه سورديى بو قضيه نك وقوعي
سكزيوز سكز تاريخنده ايدي بربلدن صكره
برادرلري انده وفات ايتديلر بعضلر ملك ناصر
هلاك ايتدي ديو تهمت ايدرلر والله اعلم
بحقيقة الحال صكره دن ناصر باعث اختلاف
اولان امرايي طتوب بري بري اردنجه قتل
ايتمكه باشلادي آخر كورديلر اولمز امرا اتفاق
ايدوب ناصر فرجك طاعتندن خروج ايتديلر
وحرب وقتال ايتمكه باشلاديلر بو دفعه ناصر
امرايي هزيمت ايلدي چقديلر شام شريفه كتديلر
ناصر اردلرينه دوشدي انلر داخي كاه دونوب
حمله ايدرلردي كاه قچرلردي حاصلي بو اسلوب
اوزره بر كيجه صباحه دكين حركات اوزره
اولديلر امرا جمعي چوق كمسنه ايدي ناصرك

ياننده آز

ياننده آز آدم وار ايدي ينه طوروب امرا
اوزرينه هجوم ايدردي ياننده اولان عسكر
كثرت كروفوله عاجز ومضطر اولوب اتلري
وكندولري يورغون وارغون ضعيف وزبون
ايكن صباح وقتنده امرايه يتشوب طوغنروغي
كبي منهزم اولوب طوتلدي سكزيوز اون بش
صفرينك نصفنده شهيد اولوب جسم عرياني
برمزبله اوزرينه براقديلر نيجه كون بو حالتله
طوردقدنصكره بعض مسلمانلر كلوب قالدرديلر
وغسل ايدوب كفنه صارديلر باب الفراديس
مقبره سنده دفن ايلديلر اسكنه الله فراديس
جنانه وصب عليه شآبيب غفرانه مذكور
ناصر فرجك ايامي دولتنده واقع اولن عماير
خوميه دن بري تجديد عقد مروه دن سكزيوز
اون بر تاريخنده سقوط ايتمشيدي بري داخي

خواجه حسین بن احمد نام بر تاجر شروانی مرض
موتنده عین مکه یه صرف اولنمغیچون بر مقدار
مال وصیت ایتمشدی ومیضاءِ صوغتمشینك
تعمیرینی داخی تعیین ایتمشدی وفات ایتدکده
وصیتنی تنفیذ ایلدیلر ودخی مزبور زمانده
هندوستانده بنکاله پادشاهی اولن سلطان
غیاث الدین اعظم شاه بن اسکندر شاه حرمین
شریفینه یاقوت نام بر خادمله مال فراوان
ارسال ایتدی تاکیم بر مقداری فقرایه تصدق
اولنه وسایریله مکهٔ معظمه ده مدرسه ورباط
بنا اولنوب اوقاف وجهات تدارك اولنه وحسنات
مذکوره وزیر سلطان اولان خان جهانك
اشارتیله اولمشیدی یاقوت مزکور سلطان
حضرتك مکتوب شریفنی کتوروب تاریخ مذکورده
شریف مکه اولان حسن بن عجلانه ارسال

ایدوب

ایدوب وایصال اولنان تحف وهدایایی تسلیم
ایدیجك شریف حسن قبول ایدوب موجبیله
عمل اولنمق فرمان ایلدی ولکن عادة اباواجدا
دی اوزره وارد اولان مال صدقه نك ثلثنی
اخذ ایدوب باقیسنی فقراءِ حرمین شریفینه
توزیع ایتدی اندن صکره یاقوت عمارت مدرسه
ورباط ایچون باب ام هانی یه متصل ایکی او اشترا
ایدوب یقدی وبرینی دوزلدوب رباط ومدرسه
یاپدی ومذاهب اربعه اصحابندن دورت مدرس
والتمش نفر طلبهٔ علم تعیین ایتدی واوقاف
تدارك ایلدی روایت ایدرلرکه مولانا شریف
حسن ذکر اولنان بنالر ایچون بنالر یری ایچون
یاقوتدن اون ایکی بیك مثقال التون الدی
وبالکلیه غیر عرفات عمارتنه تعیین ایتدوکی
مالدن اوتوز بیك مثقال التون الدی دیرلر

اما شریف کندو آدملرندن شهاب نام کمسنهٔ تعیین
ایدوب • عینی بازانك احوالنی تفقد ایتدردی •
ومعلاده اولان ایکی خراب برکه‌یی مرمت و عمارت
ایتدروب • عینی بازانك یوللرین اصلاح ایتدکدن
صکره اول برکه‌لره آقدردی • ومذبور خان جهان یاقوت
غیاثی یانجه حاجی اقبال نام بر خادمله کندو
خالص مالندن مدینهٔ منوره اهلیچون بشقه
صدقه کوندرمشدر • ومدینهٔ منوره‌ده مدرسه
ورباط بناسیچون وافر مبلغ ارسال ایتمشدی •
بو اموالی کتوردن سفینه بندر جده‌یه قریب یرده
پاره لندی • سواحله چقن اموالك ینه ربعن
شریف حسن اخذ ایلدی • زیرا سفینه پاره لنسه
چقن اسبابك ربعنی المق عادت قدیمه‌لری ایدی •
ومدینهٔ منوره‌یه تعیین اولنان مال وهدایایی
داخی شریف حسن اخذ ایتدی • زیرا اول تاریخده

شریف

شریف مدینه سید جماز حسینی ایدی • واول
شریف حسنه عصیان ایدوب بعض شنایع اشلمش
ایدی • جمله‌دن بری مدینه‌ده رسول الله صلی
الله علیه وسلم حضرتلرینك خزینهٔ شریفه‌سن
بوزوب نیجه بیك فلوری • واسباب الدقدن صکره
خادملك اموالن مصادره ایلدی • بونکله داخی
اولمیوب قصد ایتدیکه روضهٔ رسولدن صلی
الله علیه وسلمه کیروب آلتون قندیللری •
اخذ ایلیه بو مرتبه‌یه کلیجك مدینه خلقی آشوب
طاشلویلو • وجمع ایتدوکی مالی عربلر یغما ایتدیلر
کوجله قاچوب مدینه‌دن چقدی کیتدی • واروب
بنوبیا بانزه کیردی • علیه ما یستحق بو حادثه‌نك
وقوعی اشدوب سید حسن مکه‌دن عسکر
کوندرمشیدی • عسکر مزبور مدینه‌یه بعد
خراب البصره یتشدیلر • اندن صکره عجلان بن

عمری مدینه یه والی نصب ایتدی بو مجموعك
وقوعی سکز یوز اون برده ایدی وینه سکز یوز
اون دورت تاریخنده سطح کعبهٔ معظمه دن بعض
طاملرین یرلری آچوب تمام اصلاح ایتدیلر
وتبدیل تجدیده محتاج اولان احجار واخشابی
دکشوب مواضعنه یکیلرین وضع ایتدیلر
ومحتاج اولان دوزنلری داخی اصلاح ایتدیلر
اما شمدی اول دوزنلردن نسنه قالمامشدر جمله سی
سنهٔ مزبوره رمضاننك اوایلنده واقع اولان عظیم
یغمورلردن صکره سد اولنوب کتمشدر وقتا کیم
امراء چراکسه وجه مشروح اوزره ناصر فرجی
قتل ایلدیلر کندولردن بر کمسه سریر سلطنته
کچمکه قادر اولمیوب جائز که عسکر اقدام ایدوب
بزی قتل ایلیه دیرلردی اورادن خلیفهٔ
عباسیه کلدیلر ابرام ایدوب کوجله تخته کچوردیلر

واول

واول زمانده بقیهٔ نسل عباس المستعین بالله
ابو الفضل العباس بن محمد بن ابی بکر ایدی امتناع
ایدوب قورتلمدی آخر کرها کچوب اوتوردی
بو قصه نك وقوعی سکز یوز اون بش سنه سنده
ایدی وتدبیر مملکت امیر شیخ محمودی یدنده
ایدی صکره دن مستعینی خلع ایدوب کندی
یرینه جلوس ایتدی سنهٔ مزبوره شعباننك
اوایلنده الملك المؤید الشیخ دیو کندویه لقب وضع ایتدی
مزبور ملك مؤید چراکسه بکلرینك دوردنجی
سیدر که ملك مصرده حکومت ایتمشلردر
ظاهر برقوق قوللرندن ایدی محمودی دیرلر بر
بازرکاندن المشدی صکره اعتاق ایدوب
اغالق وبکلك ویرمشدی صکره دن طرابلس
نیابتن تفویض ایلمشدی تمرلنك کلوب نواب
ممالك شامی طوتوب اسیر ایتدوکی زمانده بونی

دلنجی طوتمشدی آخر جسدن خلاص بولوب
نیجه سنه کزنشت بجورد کدن صکره ساعد بخت
ودولت مساعد اولوب سلطنت مصره ینشدی
تمام
امز بورك زمان دولت وایام سلطنتنده بازار
فضل ومعرفت رایج وافاضل ایام وعلماء عظام
تاج ابتهاج اعزاز واکرام ایله مبتهجلر ایدی
زیرا کندی خوش فهم صاحب مزاق اهل ادراك
بادشاه ایدی رحمة الله تعالی رحمةً واسعةً
وزماننده واقع اولان حوادثك بری غلاء
عظیمدرکه مکهٔ مشرفه ده حادث اولمشدی
حتی بر غراره بغدای که بر معتدلدر وه یوکیدر
عبارتدر یکمی فلوری یه وبر دانه قاربوز بر
فلوری یه صاتلمشدر سکز یوز اون بش تاریخنده
ایدی صکره بفضل الله سبحانه مندفع اولوب
رخایه مبدل اولدی وبر عجیب قصه داخی بودر که

بردوه

بردوه جی شخص وار ایدی اکا فاروقی دیرلردی
مزبورك بردوه سی وار ایدی دائما طاقتندن
زیاده اغر یوکلر تحمیل ایدردی سنهٔ مزبوره جما
ذی الاخره سنده برکون دوه بوشانوب بجدی
مسجد حرامه کیردی وبیت اللهی طواف ایتمکه
باشلدی طوتمق ایچون یاننه کیم کلدیسه اوزرینه
حمله ایدوب قطعا طوتلمدی آخر کندی حالنه
قودیلر اوچ اسبوع طواف ایتدی یعنی یکرمی
بر کره بیت الله طولشدی صکره حجر الاسوده
کلوب تقبیل ایتدی صکره مقام حنفیه کلوب
التون اولوغه قرشو بر زطوردی اندن صکره
چوکری اغلمغه بشلدی واوزانوب یاتدی
اوراده تسلیم روح ایتدی سیر ایدن خلق
بو حالاته حیران قالدیلر آخر کتوروب صفا ایله
مروه ما بیننده دفن ایلدیلر وسنهٔ مزبوره ده

سقف مسجد حرامدن بعض اماکن ودکن یمانی
جانبندن ایکی عقد عمارت اولنمشدر • وسکزیوز
اون التی سنه سنده شریف حسن بن عجلان مسجد
حرامك جانب شمالیسنده مستنصر خلیفه نك
اثارندن خراب اولان بیمارخانه یی اجارهٔ طویله
ایله یوزییله قرق بیك درهمه استیجاره ایدوب •
اجرت مزبورهٔ عمارتنه صرف ایتدی • وتمام
اولیجق منافع بیمارستانی فقرا ومساکینه ومرضی یه
وقف ایتدی • وقف مزبورك صحتنه قاضی رضی
الدین المالکی حکم ایتدی • ومالکی قاضی سنه حکم
ایتدردکلرینك اصلی بودرکه • علماء مالکیه نك
متأخرینی وقف منافعی جایزکورمشلردر • اما امام
اعظم ابوحنیفه وامام شافعی رحمهما الله تعالی
مذهبلرنده جایز دکلدر • حاصلی نیچه روزکار
بیمارستان مذکور طوروب صکره خراب اولدی •

آخرالامر

آخرالامر اواخر دولت سلطان فردوس مکان سلطان
سلیمان خان علیه الرحمة والرضوانده یری استبدال
اولنوب • وهندوستان پادشاهلرندن سلطان احمد
کجراتینك رباطی ورباط خواجه طاهر استبدال
اولندی • واطرافندن برقاچ اولر اشترا اولنوب
یقلدی • ومواضع مزبوره تسویه قلندقدن صکره
مذاهب اربعه اهلیچون سلطان اعظم واکرم
سلطان سلیمان خان علیه الرحمة والغفران دورت
عالی مدرسه بنا ایلدی • جزاء الله خیرا سکزیوز
اون التیده ذی الحجه سنك اولنده سلطان ملك
مؤیّد شیخك بعض خواصی حجه کلوب باب کعبة اللهدن
جانب یمینده تزیین وتحلیه یه محتاج کوردکده
کندو خالص مالندن ایکیوز بیك درهمه قریب
کمش اخراج ایدوب باب شریفی تحلیه قلدی • والتوندن
یالدزلتدیکه اخی عرفاته چیقمدین اتمام ایرشدردی •

خلو بیت الله تعظیمنه وهمت عالیه سنه ثنا
ایتدیلر سکز یوز اون سکز تاریخنده مؤید مسجد
حرامه بر خوب منبر کوندردی وکعبة الله اوزرنه
چقلمغه بر نردبان ارسال ایتدی منبر مزبور
موسمده کلوب واصل اولیجق خطیب مکه خطبهٔ
ترویهٔ سابع ذی الحجه ده چقوب اوزرنده اوقودی
وینه مؤید مزبور فقرایه تصدق ایچون وافر
مال ارسال ایتمشدی کلوب یتشدکده اهل مکه یه
تفریق اولندی وسکز یوز یکرمی ایکی ربیع الآخرنده
بئر زمزم اوزرنده ظلهٔ مئوزنینر بغایت اسکیوب
اخشابی خراب اولمغله یقلوب دوشدی صکره‌دن
یونمه طاشلریله یاپدیلر وماء زمزمک حوضلرینی
توسیع ایدوب بنالرینی احکام ایتدیلر وعین بازانک
صویولری که سیلدن خراب اولمشدی اول ایکی
عمارت اولنوب برکه لره صو کلدی ومؤید مزبور

سکز یوز

سکز یوز یکرمی دورتده محرمک طقوزنده آخرته
انتقال ایتدی مدت سلطنتی سکز ییل بش آی
اولمشدی بعده کندودن عهدله اوغلی ملک
مظفر ابو السعادات احمد سریر خلافته جلوس
ایلدی اما عمری هنوز سکز آی ایدی امیر ططر
امیر مجلس اتابک العسکر تربیه مملکته قیام ایتدی
وامراء ولایت شام مزبوره مخالفت اوزره اولدیلر
اورادن مزبور ططر ذکر اولنان بکلر اوزره عسکر
چکوب ملک مظفر طفلی یانجه بیله الوب کیدی
وقتال ایدوب امرانک چوغنی هلاک ایتدی
حاصلی کندویه مانع ومنازع قالمیجق مظفری
خلع ایدوب کندی سریر سلطنته کچدی اندن
مظفری مصره ایلتدی بر زوقت قلعه ده قرار
ایتدکدن صکره اسکندریه یه نقل ایتدی مظفر
انده مطعون اولوب وفات ایتدی مدت سلطنتی

بري آي ويكرمي كون اولمشدي ومصره كتوروب
جامع مؤيدي قربنده دفن ايلديلر ملك ظاهر
ابو الفتح ططرك جلوسي سكز يوز يكرمي درت
شعبانينك آخرنده واقع اولمشدر ملوك جراكسه
التنجيسيدر مزبور ططر ملك ظاهر برقوق
قوللرندن ايدي كندي داخي ظاهر لقبيله
تلقب ايتدي مناصب جركسيه ده نيجه مدت
تلقب تقلب ايدوب ترقي ايدرك رتبهٔ
سلطنته يتشدي اما آثار جميله ومقاصد جليله
اهلي صاحب دولت ايدي جمله دن بري اولدركه
ديار مكهٔ مشرفه ده صاتيلان سبزه وميوه خصو
صلرندن اخذ اولنان رسوم عرفيه كه وارد ر
عرب طائفه سي انكا مكوس ديرلر اول ملوك
مقابله سنده شريفه هر سال خزينهٔ مصردن بيك
فلوري تعيين ايتمشدي ومكوسي اسقاط ايدوب

خصوص

مزبورك عهدنامه سن مسجد حرامك ساريلرينه
يازلمق فرمان ايتمشدي اول عهدنامه مسجد
حرامده يازيلو طورر وقتا كيم ممالك شام وحلبي
قبضه وتصرفنه كتوروب امن وسلامت اوزره
محروسهٔ مصره عودت ايلدي داخي واصل اولمدين
يولده خسته لنوب مصره دبون كلدي دوشوب
ياتدي آخر سكز يوز يكرمي درت كوني آخرته
انتقال ايدوب يرينه اوغلي ملك صالح محمدي
سرير مصره كچوردبلر تاريخ مزبورده صالح اون
ياشنده ايدي مدبر مملكتي اتابك جاني بك صوفي
ايدي تا اول زمانه دك كه اتابك برسباي
تغلب ايدوب جاني بكي طوتدي اسكندريه ده
حبس ايتدي وكندو اتابك اولدي وتصرف
مملكتده منازعي قالمدي آخر سكز يوز يكرمي بش
ربيع الآخرنده صالحي سلطنتدن خلع ايدوب كندوسي

تخته چقدی صالحك مدت سلطنتی اوچ آی
ویکرمی دورت کون اولمشدی خلع اولندقدن
صکره قلعه ده والده سی یاننده اوتوز اوچ سنه
وارنجه طوروب آخر مدت مزبورده مطعون اولوب
وفات ایتدی برسبای سریر سلطنته جلوسی ایدیجك
الملك الاشرف سیف الدین ابو النصر برسبای دقماقی
دیو لقب ایتدی چراکسه نك سکزنجی سیدر چرا
کسدن اخذ اولندقده قریم شهرینه کتوروب
صاتمشلر ایدی اورادن بر تاجر اشترا ایدوب طاهر
برقوقه پیشکش ایتمشدی اورادن تقرب وترقی
ایدرك سلطنته ایرشدی ومدت مدیده سلطنت
سوروب ایام دولتنده خلق آسوده حال اولمشلردر
جمله مناقبندن بری بودرکه قبرس جزیره سن
فتح ایدوب پادشاهنی اسیر ایتمشدر عاقل ومدبر
وصاحب وقار پادشاه ایدی خوب لباسلر کیوب

تزیین

تزیین ایتمکی سوردی وجمع ماله مشغول ایدی
کندو مالیله اوتوز بیك نفر چرکس قول المشدر
ومحروسهٔ مصرده مدرسهٔ اشرفیه که محاسن
مدارس مصردندر انك اثریدر وسریاقوسده
بر جامع شریف عمارت ایدوب اوقاف کثیره تدارك
ایلمشدر وسلطنتك اوتلکی یلنده امیر مقبل قریدیی
ارسال ایدوب مسجد حرامدن اماکن متعدده ده عما
رت ایتمشدر وسقفلرکم مرور ایام ایله متوکل
اولمشدی هب انلری داخی تجدید ایتدیلر
وبیت شریفك سطحنی داخی تجدید ایتدردی
وینه سکز یوز یکرمی التی سنه سنده مکة
الله ده کندو امینی اولان مقبل قریدییه امر
ایتدیکه بیت الله ایچنده اولان مرمر دوشملری
ودیوار کعبه نك ایچ یوزنده اولان مرمر صفحه لری
جمیعا قلع ایتدوره اسکیلرینی تبدیل واعاده

قابل اولنلرين اصلاح ايتدردكدن صكره وضع
اولنوب اوزره يولو يرينه قويه لر. داخل بيت شريفده
اولان دركلري دخي اصلاح ايده لر. اندن امير
مذكور امر سلطان موجبنجه عمل ايدوب سلطاننك
اسم شريفي بر مرمر لوح اوزره قازدردي.
وحل ذهبله زينت ايتدروب بيت شريفك
بر ديوارنه تركيب ايتدي. وسنهٔ مزبوره صفرنده
عمارتدن فراغت ميسر اولدي. وينه سنهٔ
مذكوره اولنده حطيم كريمك فرشي داخل وخا
رجي مرمر دوشمه ايلديلر. وبو تاريخده مسجد
حرام قپولرندن باب الجنايزي عمارت ايلديلر.
ذكر اولنان باب حضرت عباس رضي الله عنه
اولرينه قريب اولمغين باب العباس ديو تسميه
اولنمشدر. ونمازي قلنمغيچون جنازهٔ مسجد
حرامه اول قپودن ادخال ايتدكلري سببدن

بر

باب الجنايز ديديلر. حرمين شريفين خلقنك
عادة جاريه لريدر كه جنازه لرين مسجده ادخال
ايدوب نمازين قلورلر. امام شافعي وامام
مالك وامام احمد بن حنبل رحمهم الله تعالى
مذهبلرنده ميتي مسجده ادخال ايدوب نمازين
قلمق جايزدر. وامام اعظم رحمة الله عليه
مذهبنده جايز دكلدر. اما حرمين شريفينده
خصوص مزبورده اول امامله تقليد ايدوب
حنفيه دخي ايله ايدرلر. وبويله اتمنك
جوازنه امام ابو يوسف رحمه الله دن بر
قول واردر. وقول مزبور امام اعظم وابن همام
افخم حضرتلرندن دخي روايتدر. زيرا علماء حنفيه
رحمهم الله بيورمشلردر كه هر قول كه امام
ابو يوسف وامام محمد حضرتلرندن واقع والمش
اوله اول قول امام اعظمدن دخي روايتدر.

اكرچه ظاهر روايتده مكل ايسه هله عمل
خوميني تصحيح ايچون اخذي مناسبدر • محيط
برهاننده ايدركه • وانما تكره الصلوة على الجنازة
في المسجد الجامع ومسجد الحي عندنا • وقال الشافعي
لا يكره وعن ابي يوسف روايتان وفي رواية
كما قال الشافعي اذا كانت الجنازة خارج المسجد
والامام والقوم في المسجد لا يكره • انتهى مع
هذا كراهت اولورسه كراهت تنزيهيه ايدوكنه
شرف الائمة امام عقيلي نص ايتمشدر • نته كيم
امام زاهدي اندن نقل ايلدي • رحمهم الله تعالى •
شيخ نجم الدين عمر بن فهد ايدر سنهٔ سابقة
الذكرده امير مقبل مذكور مسجد حرامك كرلوندن
بو يچ كمر كيم تجديد ايتمشدر • جانب شاميدن
وينه جانب مزبورده اوچ كمر زياده قلوب كمر
لري كتوردن اسطوانه لري محكم ايتمشدر • وابواب

عباس

عباس وعلي رضي الله عنهمايي تجديد ايتمشدر •
وابواب صفاكه بش بابدر • انلردن باب اوسطي
تجديد ايلدي • وباب عجله يي وباب زياده نك
بر يسني كه ركن غربيده واقع اولمشدر تجديد ايتدي •
كبيو وقلاه ز ابواب مسجد حرامي مرمت ايدوب
اوزرلرين اصلاح ايتدي • وينه سنهٔ مزبورده
اشرف برسباي داخل كعبه نك قرمزي كسوه تن
تجديد ايدوب اسكيسن ازاله ايلدي • وعبد البا
سط ناظر الجيش عمره يولنده بر قوبي قازدردي •
عمره يه كيدن كمسنه نك صول جانبنه كلور •
فخ ديدكلري موضعه قريب يرده در الى الان
موجوددر • محل احتياجده واقع اولمشدر • و
مذكور عبد الباسط اصلا شاميدر • صكره دن
مصري اولمشدر • عزيز وكريم وعالي همت كمسنه
ايدي • بلاد ثلثه نك هر برنده ومصرده عالي

مدرسه لري واردر وشام شريفده وغزه ده
دخي مدرسه لر بنا ايتمشدر مدارس مرقومه نك
ديار مصرده اوقاف كثيره سي وار ايدي مآلا الاخرآ
متوجه اولمشدر اما تفصيل ذكوندن مراد بوددكه
طرق كعبة الله ده كوزل املاحظه لر وعظيم
خيرلر ايتمشدي جمله دن بري بودر كه
فقرا حجاج ايچون مكه يوللرينه سايبانلو كتو
ريلوب دوه لره يوكلدوب الورلوكيدرلردي
قونالكرده قوردرلردي فقرا كلوب كولكه لنورلردي
وصووا تمك وبكسمات تعيين ايتمشدي
منازل ومناهلده بشوروب فقرايه اولشدررلردي
وچاق مصردن حجاج چقوب بنه مصره
كلنجه يوللرده قيونلر بوغزلنوب فقرايه
اولشدررلردي كندونك حذمتي ديار مصرده
كسوة كعبه ايچون وقف اولنان اماكني ضبط

اتمك ايدي حتي مزبورك سعيي ايله اوقاف
مذكوره تمام قوت بولمشدي حتي ابن حجر
حضرتلري صحيح بخاري شرحنده مذكور عبد
الباسطي خيرله ذكر ايدوب اول اصل كتاب
شريفك ايچنده تحسين بالغ ايتمشدر سكز
يوز اللي درت شوالنده وفات ايلمشدي
رحمة الله تعالى رحمةً واسعةً سلطان اشرف
برسباي دقماقي سكز يوز قرق برذي الحجه
سنده وفات ايدوب يرينه اوغلي الملك العزيز
جمال الدين يوسف جلوس ايلدي مدبر مملكتي
اتابكي اولان جقمق علائي اولدي مذكور جقمق
چركسدن چقوب مصره كلنجك علاء الدين
بن علي الاتابك اشترا ايدوب اكا منسوب اولوب
علائي ديلوردي برقچ كون شهزاده سنه
اتابكلك حذمتني ايتدكدن صكره قدر مساعد

اولوب مذكوري خلع ايتدي ويرينه كندي جلوس
ايلدي چركسه دن ظهر كيم پادشاه زاده سنه
اتابك اولدي البته بويله اولوب ايتمشدر
اما چقمق حد ذاتنده سلطنته لايق وسزاوار
پادشاه ديندار ايدي علما وصلحايه كمال
محبت اوزره رعايتلر ايدردي ومتواضع وكريم
الاخلاق ايدي توبيت اقدامه بغايت ميل
اوزره ايدي ونفسنده كمال عفت اوزره ايدي
ملوك چراكسه دن قبله وبعده انلر پاك
مشرب كمسنه معلوم دكلدر زيرا جميع
منكراتدن پرهيز اوزره ايدي وامام اعظم
رحمه الله عليه مذهبنه مايل ايدي اون بش
يل مقداري ملك مصرده حاكم اولوب سكسن
يوز اللي يدي محرمنده موته مشرف اوليجق
كندو اختياريله سلطنتدن فراغت ايدوب

يرينه

يرينه اوغلي ابو السعادات فخر الدين عثماني
كچوردي الملك المنصور ديو لقب ويردي
انكچون خلقدن بيعت الدي اما زمان دولت
ملك چقمقده واقع اولان خدمتخيرلردن
بري سكسن يوز قرق اوچ تاريخنده سطح كعبهٔ
معظمه نك رخامن صويوب تجديده محتاج
اولان كوشه لريني تبديل ايتديكدن صكره
غايت احكام اوزره ايتمشلردر وتاريخ مذكورده
بيت الله ايچنه ضيا كيرمك ايچون سطح كعبه ده
دوردت يرده باجه وار ايدي جمله سن تغيير
ايتديلر وبرج تعمير وترميمه محتاج اولان منا
رهلري داخي كما ينبغي اصلاح ايتديلر وسكز
يوز قرق سكز موسمنده عجم پادشاهي اولان شاهر
خ ميرزا جانبندن قافلهٔ مصرله كعبهٔ معظمه
كسوه وفقرايه صدقه كلدي كسوهٔ شريفهٔ

عید اضحی کونی داخل کعبهٔ معظمه یه تعلیق
ایدوب صدقاتی فقرایه تفریق ایتدیلر وسکز
یوز اللی ده معلاده بر سبیل وحوض بنا
ایتدیلر صکره دن خراب اولوب مرحومه و
مغفور لها خانم سلطان بنت السلطان الا
اعظم سلطان سلیمان خان حضرتلری تعمیرنه
رجوع ایلدی وسکز یوز اللی اوچ تاریخنده
ناظر الحرم بیرام خواجه عرفاتده برقچ بوکه لر بنا
ایتدیلر واللی التی تاریخنده ملک جقمقدن
امر وارد اولدیکه داخل بیت شریفده اصلان
کسوه لردن شاه رخ میرزانک وبو سببدن
ارسال ایتدوکی کسوه لری ایندوره لر همان
کندی کوندردکی قله امر واصل اولیجق موجبیله
عمل ایتدیلر بنه ابو السعادات فخر الدین جقمق
خصوصنه رجوع ایده لم مزبور فخر الدین

سریر

سریر سلطنته کچدوکی زمانده داخی اول باشنده
بوغیدی اینال علائی اتابکی اولوب تدبیر مملکته
متصدی اولدی مذکورک جلوسندن اون
ایکی کون صکره جقمق وفات ایدوب امرا بیننده
اختلاف دوشدی اندن فخر الدین عثمانی خلع
ایدوب یرینه اینال علائی جلوس ایلدی بو قصه
نک وقوعی سکز یوز اللی یدی ربیع الاولینک
سکزنجی کونی ایدی القابی الملک الاشرف
سیف الدین ابو النصر علائی قودیلر جرکسدن
مصره خواجه علاء الدین نام تاجر کتوروب
ظاهر برقوق اشترا ایتمشدی واوغلی ناصر
فرج ازاد ایدوب مناصب جرکسیهٔ مصرده خول
ایتمشدی دولت مساعد اولوب رتبهٔ سلطنته
یتشدی اما حد ذاتنده ظلمی از وعدله مایل
وقانده وکمکی سومز وجوم وخطالر عفو ایدیجی

پادشاه ایدی • اما قوللری سیرت سیئه‌دن خالی
دکللر ایدی • زمان دولتنده عمارت حرمین
نسنه واقع اولمدی • زیرا احتیاج دوشمدی •
وصفای عیشله ملک مصرده سلطنت ایدوب
آخر سکز یوز التمش بش جمادی الاولی‌سنک
اون دوردنده نفسنی سلطنتدن خلع ایدوب •
یرینه اوغلی شهاب الدین ابو الفتح احمدی
کچوردی • بو کونلردن صکره کندی وفات ایدیجک
مدبر مملکت ومتصرف امور اتابکی امیر خوش
قدم اولدی • بش آی وبش کون مرور ایتدکدن صکره
عادت جیشهٔ چرکسیه موجبنجه شهزاده‌سن
خلع ایدوب • یرینه کندی جلوس ایتدی • الملک
الظاهر سیف الدین ابو سعید ناصری دیو
بر بسط القاب همایونله خوش قدم مصره
سلطان اولدی • دیرلرکه اصلی رومی ایدی •

خواجه

خواجه ناصر الدین مصره کتوروب مؤید شیخه
صاتمش ایدی • دولت اقباله ایروب مآل حالی
سلطنت مصر اولدی • اما خیر وحسنات اهلی
کسنه ایدی • ابتداء ولایتنده عادهٔ قدیمه
اوزره کسوهٔ شریفه کوندردی • بعض جوانب
کسوهٔ مذهب ایتمشلردر • وسکز یوز التمش
التی تاریخنده بر منبر شریف داخی ارسال
ایتمشدر • آخر سکز یوز یتمش ایکی ربیع الاولنده
مریض اولوب وفات ایدیجک یرینه اتابکی یلبای
جلوس ایدوب • اتابکلک منصبنی تمربغایه
ویردی • ولکن کندی تدبیر وتصرف مملکتده
وتنفیذ امورده بغایت ضعف اوزره اولمغین
ایکی آی تمام اولمدین امراء دولت سلطنتدن
خلع ایدوب • یرینه الملک الظاهر ابو سعید
تمربغایی تخته کچوردیلر • وبالجمله ایام چراکسه‌ده

سلطنت مصر اوغلانی اونبماغنه دونمشدی
دلوجرکسلو بر سهل بهانه ایله چکشوب سلطانی
تختندن ایندروب یرینه بر غیروسنی بندر
لردی ومزبور تمربغا سلاطین جراکسه نک اون
بشنجی ایدی ولکن بعضلر رومی الاصل
ایدی دیمشلر ظاهر جقمق قوللرندن در
اول تربیت ایدوب دولته یتشدرمشدر
اما کندی دخی صالح ومتدین واهل فضل
کمسنه ایدی وبعض صنایعده تمام مهارت
تحصیل ایتمشدی بابجلقده واوق جلقده
بی نظیر ایدی ویخشی اوق اتردی شویله که
سایر تیراندازلره غلبه ایتمشدی بوذکلو
فاضل وهنرمند ایکن ینه صفای عیش جهان
میسر اولمدی آخر امراسی خلع ایتدیلر واسکند
ریه سوردیلر یرینه اتابک عساکر اولان

قیتبای

قیتبای سکز یوز یتمش ایکی رجبینک التسنده
السلطان الملک الاشرف قیتبای المحمود الظا
هری دیو تلقیب اولنوب سریر سلطنته جلوس
ایتدی جرکسدن خواجه محمود نام کمسنه
کتورمکین اکا نسبت اولنوب محمودی دینلمشدر
وملک جقمق ظاهر آزاد ایلمشدر مناصب
جرکسیه ده تقلب ایدرک تمربغا ماننداتابکیه
مرتبه سنه بولمشدی صکره دن یرینه سلطنت
میسر اولدی **حکایت** اولنور که اولیاء الله
دن بر قچ کمسنه مزبوره سلطنت بشارتن
ویرمشلر ایدی ومصره کلدوکی زمانده بلوغ
مرتبه سنه وارمشیدی بر رمضان کیجه سی
کندو اقراننده بر جرکس اوغلانیله وبر
دوه جی ایله مصاحبت ایدروب بلکه بوکیجه
قدر کیجه سیدر اولا که هر بریمز دعا ایدهلم

بولایکه مستجاب اوله دیدیلر اوراده قیتبا
بن الله دن مصر سلطنتن استرم دیدی اول
براوغلان بن استرمکه بر بیوك بك اولم
دیدی دوه جیه سن نه استرسن دیدیلر بن الله
دن خاتمۀ خیرم استرم غیری نسنه کرکمز
دیدی صکره قیتبا مصر سلطانی اولدی و
یولداشی بر امیر کبیر اولدی کاهی ایکسی
بر یره کلوب دعا خصوصن تذکر اتسه لر ادا
مزده فائز اولوب دولته یتشن دوه جیدر
دیو سویلشورلردی قیتبا پادشاه جلیل
القدر و سلطان واسع الصدر ایدی خیرات
وحسناتنه حد غایت یوقدر اراضئ
مقدسه ده بر کمسنه میسر اولمامشدر
مکة الله ده و مدینۀ منوره ده و بیت المقدس
شرفها الله تعالی جوامع شریفۀ عظیمة الاقدار

ومساجد

ومساجد عظیمۀ باهرة الانوار ایجاد ایتمشدر
ودیار مصر و شام و غزه ده و سایرنده آثار
جمیله سی الی الان باقیدر دهر بر بینك اوزرنده
لوایح نورانیه و انس ظاهردر ابتداء سلطنتنده
اشراف و اعیان مکۀ مشرفه خلعت و نعمت
جلیلۀ فاخره برله تشریف ایدوب ابطال
مکوس و مظالم ایچون امر کوندروب حرم شریف
اسطوانه لرینه یازلمق فرمان ایتمشدی و دیار
مکه ده فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك نماز قلدوغی مساجد و محارب
شریفۀ احسن اوضاع اوزره محکم بنا اولوب
معمور ایتمشدر و عین عرفاتی دخی تعمیر ایتدی
وسکز یوز سکسان ایکی تاریخنده کندو
اعیان دولتندن تاجر خاصی اولان خواجه شمس
الدین محمد و امیر سنقر جمالی مکۀ مشرفه یه کلوب

فرمان سلطان اله مدرسهٔ شریفه بناسنه مباشرت
ایتدیلر حرم شریفه مشرف بر مقام عالیده
یر تدارك ایدوب مذاهب اربعه اهلیچون
دورت مدرسهٔ شریفه وسکنای فقرا ایچون
بر رباط عالی بنیاد ایتدیلر وسکز یوز سکسان
دورت سنه سنده اتمامه بنایی یتشدردیلر
وبالجمله تفصیل خیرات قیتبا نسخهٔ تدوینه
محتاجدر وسنهٔ مزبوره ده سلطان مزکور
آستانه سندن شریف مکه یه احکام واوامر
کلوب مطاف یسنده مندرج اولمشکه بر زیر
واقعه کوردك وبعض علمایه تعبیر ایتدوکده
بزم کعبة اللهك ایچینی وطاشینی غسل ایتمکله
اشارت ایتدیلر امدی بیورد مکه فرمان هما
یونمله آدملرم وارد قده مشاورت ومعاونتله
موجب امر شریفم یرینه کتوره لر دیلمش اندن
مکهٔ

مکهٔ
مشرّفه ده اولان شرفا وامرا واعیان وقضاة
کیم وار ایسه اقامت رسوم سلطانه قیام
کوستروب بیت شریفك خارج وداخلن آدم
بویی یردن یودیلر یایقدیلر ومطاف شریفی
وسایر عرصهٔ بیت شریفی کذلك غسل ایتدیلر
اما اعظم حوادثکه قیتبا زماننده واقع اولمشدر
خرتو مسجد نبی دن صلی الله علیه وسلم
سکز یوز سکسان التی رمضاننك اون ایکنجی
کیجه سی ایدی همان ثلث اخرده مؤذنلر
تمجید اوقورکن رعد برق پیدا اولوب صاعقه
ایندی منارهٔ نك هلالی جلوب شق ایتدی
اوراد ن مناره طوتشوب مسجد شریفه سرایت
ایتدی جمیع اسباب مسجد ومصاحف کریمه
وخزائن کتب نه وار ایسه یاندی مسجد خراب
اولدی انجق حجرهٔ شریفهٔ نبویه صلی الله علیه

وسلم قالدی ومسجد شریف اطرافنده اولان بیوت
قورتلدی اول کیجه نه حدی بایان آق قوشلو
کوردیلر آتش اوزرنده چکوب یوب یوردیلر
دی کویا بیوت جیران رسول الله صلی الله
علیه وسلم سالم اولمغیچون چالشورلردی
حاصلی اشراف مکه خبر تیقمدن کوری سلطان
قیتبای درکاهنه عرض ایتدیلر اوراد نبخشی
یارادمیلر تعیین ایدوب اسباب وکراستی
تدارک ایتدیلر بنان یولری عمارت کما
ینبغی اولدقدنصکره مدینهٔ منوره ده ومسجد
شریف اطرافنده عالی مدرسه ورباط یاپدیلر واوقاف
معموره تدارک ایدوب علی وجه الکمال اتمام
ایتدیلر والحمد لله والمنه فصل معلوم اولاکه
ملوک جراکسه ما بیننده سلطان قیتبایدن
غیری کمسه حج شریفه وارماشدر کندی

حرمین

حرمین شریفین خدمتنه نیجه روزکار همت
وعنایت صرف ایتمکله قلب شریفنه انجذاب کلی
حاصل اولوب آخر سکز یوز سکسان دورت
موسمنده بر شوق منبعث اولدیکه حج شریفه
کیدر اوراده دیار مصرده امیر کبیر یشبک
دواداری نایب نصب ایدوب چقدی مکة
الله کتدی ینبع ناحیه سنه واصل اولیجق
مدینه یه صابدی رسول الله صلی الله علیه
وسلم روضهٔ شریفه سنی زیارت ایلدی
اوراده اجلال واعظم واکرام واحترام حضرت
سید الانام علیه الصلوة والسلام نه
ایسه اقامت ایدوب اهل مدینه یه مال
وخزاین بی پایان تفریق ایلدی واول دیارده
اولان مظالم وتکالیف عرفیه نک رفعنی
بیوردی اندن کعبهٔ معظمه سمتنه روانه

اولندي اشراف واعيان وعلما وصلحاء
مكه استقبال ايدوب مكة الله كتورديلر
يانيجه قضاة وعلما بيله كدوب مناسك حج
شريفه ايسه دلالت ايدرلردي اما باب
السلام برانيه يتشدوكي زمانده آتله دخول
ايلدي اوراده همان آتي سوروجوب باشندن
عمامه سي تكولندي يردن عمامه سن
قالدروب توزيني سلكوب كيدرنجه باشي
آجق طوردي وحالت مذكوره كه واقع اولدي
قبل حقدن سلطانه تاديب ايدي زيرا
اوزرينه لازم اولن بو ايديكه اورايه احرام
كيوب باشي اجوب لبيك ديه رك واره ايدي
اول آستانه مكرمه جلال وجبروت سلطان
ايتميوب عظمت ونخوتله حركت ايتدوكيچون
بين الناس بو فضاحتله تاديب الهي يه سزا

وار اولدي

واراولدي وعتبه داخله باب السلامه يتشجك
آتندن ايندي اوراده رئيس المؤذنين وكيجه
رفع صوتله لقد صدق الله آية كريمه سن
اوقمغه باشلدي اندن صكره لازم اولن مناسك
ومراسمنه ايسه اقامت ايتدكدن صكره انده اولن
مدارس وبقاع خيراتني كزوب كوردي وبي
حد وپايان انعام واحسانله جمله سن ارضا
ايدوب دولت وسعادتله مقر سلطنته عودت
ايلدي اوچ آي مقداري سرير سعادتندن
دور اولمشدي مدت مزبوره ده ملكندن
غيبتله امور ملك ودولتنه مقدار ذره تغير
كلميوب صفا وسرور وفراغ وحضور ايله بينه
سرير سلطنتنده قرار ايلدي سلطان قيتبا
واسطه عقد ملوك چركسه وآستانه دولتي
مدار الفت وموانسه ايدي اول طائفه نك

احسن واجملی واکرم وافضلی بونلردر مزبورك
مال حالی وجناب رحمت ورضوانه انتقالی طقوز
یوز بش تاریخنده ذی القعده سی اواخرنده واقع
اولمشدر که مرحوم ومغفور له سلطان بایزید خان
بن محمد خان علیهما الرحمة والرضواندن دولتنك
اثناسنده ایدی اوتوز ییلدن اوج ای اکسك
سلطنت ایتمشدر جراکسه دن بو دکلو مدت
سلطنت ایتمش کمسه یوقدر وفات ایدنجك یرینه
اوغلی الملك الناصر ابو السعادات محمد
جلوس ایلدی اما مزبور محمد امور ملك
سلطنته مشغول اولمیوب لهو ولعبله
اوقات کچورر سفیه ودیوانه مشرب شخص ایدی
اندن بعض قبایح ظاهر اولدیکه نه شرعه موا
فقتی وار نه عقله آخر الامر سفاهت وجنونی
مقتضاسنجه بر کون شهردن طشره تنها چقوب

کندی

کندی یولده اتاسی قوللری کوزه دوب بروبیا
بانده پاره لدیلر مصره میتن کتوروب باباسی
تربه سنده دفن ایلدیلر یرینه مزبورك طایسی
اولان الملك الظاهر ابو النصر قانصوه جلوسی
ایتدی مذکور ابو النصر امی وساده دل شخص
ایدی چرکسی دیلندن غیری دل بلمزدی
زیرا مصره یقین ده کلمش ایدی سلطان قیتبا
خاتونی خاطری ایچون چرکسدن کتوروب رعایت
ایتمش ایدی زیرا خاتونك قرنداشی ایدی اوغلی
یرینه جلوس ایتمکه سبب خاتون اولمشدی
مال وخزائنی بی پایان خرج ایدوب تخته کچوردیلر
ایدی اما امور دولت واحوال سلطنته اصلا
صلاح ولیاقتی اولمدوغی اجلدن بر ییل ایدی
ایکی ای مرور ایتدکدنصکره اعیان دولت اتفاق
ایدوب طقوز یوز بش سنه سنك اواخرنده

خلع ایتدیلر و یرینه امیر کبیر جان بلاط
جلوس ایدوب طقوز یوز التی تاریخنده اوا
یلنده الملك الاشرف جان بلاط دیو تلقب
ایتدیلر اما سلطنتدن بهره بولمیوب کمسنه
کندویه تبعیت ایتمدی التی آیدن صکره خلع
ایدوب یرینه الملك العادل طومان بای
جلوس ایتدی اول دخی تمام بر کون سلطنت
ایتمدی اوزرینه عسکر مصر هجوم ایدوب
قتل ایتدیلر اندن صکره سریر سلطنت خالی
قلوب بر کاچ کمسنه جلوسه اقدام ایده مدی
بر بر ینه تکلیف ایدوب بویوردلردی آخر الامر
اتفاق ایدوب قانصوه غوری‌یی اختیار ایدوب
زیرا ملایم طبع کشیدر وقتی مراد ایدینورسك
ینه ازاله ایتمك آساندر دیدیلر مذکور غوری
ارالرنده ضعیف و مالی قلیل کمسنه ایدی قبول

ایدرم

200

ایدرم اما شول شرط ایله که بنی خلع مراد ایدندکیکز
زمانده خبر ویره سز بن فراغت ایدم بنی قتل
ایتمیه سز دیدی انلر دخی شرطی قبول ایدوب
طقوز یوز التی سنه سنده الملك الاشرف
ابو النصر قانصوه غوری دیو تلقیب ایدوب
سریر سلطنته کچوردیلر و عسکر تمام سلطنت
غوری‌یه مسرور اولدیلر زیرا قیتبایدن صکره
بویله کلنجه سلطنت احوالی اختلالدن خالی
اولمامغین خلق ایچنده امن و اسایش قالمامشدی
مذکورك جلوسیله بر مقدار انتظام کلدی
غوری کندوسی تدبیر و تصرفده خیلی اصا
بت اوزره عاقل و ذکی کمسنه ایدی ولکن
اواخرده طمعی غالب اولوب ظلم و تعدی‌یه
بشلمش ایدی و بنا لر یاپمغه مایل ایدی دیار
مصرده بین القصرین دیدکلری موضعده جامع

وتوبه یاپمشدر نیتی بو ایدیکه انده مدفون اوله
اما تدبیری تقدیره موافق اولمدی حج شریف
بولنوبه عقبهٔ ایلیاده ونفس مکهٔ مشرفه ده
غورینك اثار جمیله وحسنات جلیله سی
واردر جمله دن بری مسجد بیت الله ترمیم ایتمشدر
یعنی حطیم کریمی طقوز یوز اون تاریخنده خوب
مرمر ایله دوشدوب داخل وخارجی زیب
وزینت ایتمشدر وجده نك حصاری بو داخی
اول یاپمشدر کمال احتیاج وار ایدی زیرا
حصاری یوغکن کاهی کلوب عرب جده یی
بصوردی شریف محمد بن برکات وفاتندن صکره
بر نیچه کره جده یی نهب وغارت ایتمشلردی
بناء سوردن صکره امن حاصل اولدی غوری
بو مقوله مآثر علیه دن خالی دکل ایدی و
لکن آخر عمرنده کندویه ولشکرینه غفلت

وغرور

وغرور مستولی اولوب فقرایه ظلم وزور
ایتدوکی جهتدن بد دعایه مظهر اولوب
بارکاه بخت واقبالی وخانمان وسعادت
اجلالی آه سرد مظلومان وتندباد حوادث
حدثان ایله بر باد اولدی حکایت ایدرلرکه
اولیاء اللهدن بروسی بر عزیز مستجاب الدعوه
بر کون کوردیکه بازار مصرده سلطان
غوری قوللرندن بر چرکسی بر دلالدن
متاع الوب قیمتنی ادا ایتمدین المش یوریجی
ویرمشی دلال داخی اردنه دوشوب حقنی
طلب ایدرمشی وشرع الله دیو چرکسی
قاضی یه چکرمشی همان سن مسن بنی
شریعته چکن دیو بوزدغانی چقروب
دلالك باشنه شویله چلیکر [?] مسکین دلال فی [?]
اوراده اوزانوب دوشوب هلاك اولور

وسیر ایدن مسلمانلردن بر کمسه‌نك زهره‌سی
اولمزکه نیچون بویله ایدرسن دیه بیله دینه
ظلم وتعدی اول مرتبه‌یه وارمش ایدیکه
سویلین بیله اول بلایه کرفتار اولمق مقرر
ایدی • عزیزدن منقولدرکه اوراده بدعا
ایدوب • یارب العزه بو ظالملری مسلمانلره
اوزرندن سن کتور بو دیارده نه پادشاهلغی
ونه لشکری قالسون دیدی • مکر ساعتنه
راست کلمش وسهام دعوت هدف اجابته
اصابت ایدوب • قلدوغی دعا مستجاب اولمش
اول کیجه یاتدم رؤیاده کوردمکه کوکدن
ملکلر نزول ایتمش هر برینك النده بر د
سپورکه طورمیوب ارض مصردن چر
کسلری سپوررلر نیل صوینه دوکرلر •
اویخودن اویاندم بر آواز قولاغمه طوقندی •

بونجه

نه ایکی دیو دکلدم مکر کمسنه قرآن اوقودمشی •
فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِاَنَّهُمْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ
آیه کریمه‌سی مسموعم اولدی • همان
یقین اوزره بلدمکه حق جل وعلا
عما قلیل چراکسه‌یی اخذ وبیل ایله مأخوذ
ایدوب • عواصف قهرمان الهی برله سفینهٔ
حیات غوریی غور دریای فناده متمکن
اولاجقدر • پس چوق زمان کچمدی خیل
وخشم وعبید یاله وخدمیله چقوب مرحوم
ومغفورله سلطان سلیم خانله محاوره‌یه
کتدی • بر قاچ کوندنصکره مرج دابق دینلن
موضعده کوزکاه عسکر وتخت سنانك خیل
ظفر رهبرده کندو وبی اکثر جنودی نابدا
ونابود اولدوغنك خبری کلدی • اوراده

بقیه السیف اولان چراکسه مصره متصرف
اولوب کلدیلر دوادار اولان طومانبای نام
چرکسیی پادشاه نصب ایتدیلر سلطان سلیم خان
داخی مزبورلرک عقبنجه طی مسالک و فتح
وضبط ممالک ایدرک خارج مصرده
زبدانیه دینلن موضعه یتشدی و لشکر
مصرله طومانبای داخی چقدیکه سلطان
کشور استانله جنک ایلیه اما بر ساعت
مقداری مقاومته مجالی اولمیوب هجوم
شیر و مردان روم و دست برد دلاوران
غضنفری هجومی کوریجک کَأَنَّهُمْ حُمُرٌ
مُسْتَنْفِرَةٌ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ مقتضاسنجه
کروه چرکس ناکس متفرق اولوب حواشی
ومواشی معرض تاراج تلاشیه دوشدی
طومانبای کندیکه راه بیابانی طوتوب بریه

جانبنه

جانبنه اوزلدی اوراده شیخ العرب مزبوری
امساک ایدوب استانه دولت پناه سلطان سلیم
شاهه کتوردی خلق ایچنده طومانبای طوتلمش
دیو خبری شایع اولیجق عوام الناسدن بعض
شخص معاند و رذل متمرد قصه نک وقوعنه
معتقد و شایع اولان اخباره معتمد اولمیوب
طومانبای اختفا ایتدی بکون یارین عسکر
جمع ایدوب کلمه سی مقرردر دیو کفت و
کوی ایتمکه باشلادیلر بو خبر سکندر صاحب
جاه سمع همایونلرینه واصل اولیجق موجب
حکمت اوزره حرکت ایدوب انقطاع رشتهٔ
عناد و اندفاع غوایل فتنه و فساد ایچون
طقوز یوز یکرمی اوچ ربیع الاولنک اون
یدنجی کوننده طومان بایک صلبنه فرمان
بیوردی بر موجب امر همایون ایلدوب

مزبوري باب زويله صلب ايتديلر واول
كوندن چراكسه نك عساكر وشوكتلري
انهزام وباركاه بخت وسعادتلري انهدام بولوب
ملك مصردن رشتهٔ علاقه‌لري منقطع اولدي
فقطع دابر القوم الذين ظلموا والحمد لله
رب العالمين معلوم اولاكه مصرده بو وجه
مشهور ومتعارف اولان اوزره انقراض
دولت چراكسيه يه باعث اولان اهانت علما
دين وملت ومخالفت قول جملهٔ شريعت ايدي
روايت ايدرلركه بر كون غوري ادنا بهانه
ايله بر شخص مظلومي قتل ايتمك مراد ايدندي
مفتئ زمان استماع ايدوب اول خصوصده
قتل لازم كلمز فتوا اتسون ديو خبر كوندردي
غوري اشد بحك غضبه كلوب امر ايتديكه
شخص مزبوري مفتي نك قپوسي قرشوسنه ايلدوب

صلب

صلب ايتديلر بر آي كچمدين سلطان سليم خان
مرحومك هجوم خبري مصره يتشوب غوري
اضطراب دوشدي آخر اشتدك كه زمانه
دن نه دكلو حرمت بولدي والله سبحانه اعلم
واحكم **يدنجي باب** كزيدهٔ سلاطين زمان
وسرآمد ملوك ممالك عرصهٔ جهان اولان
آل عثمان خلد الله تعالى دولتهم وابد سلطنتهم
الى انقراض الدوران حضرتلرينك مناقب
عليه ومحامد جليه لري ذكرنده در وايام
دولت وازمان سلطنتلرنده حاصل
اولان وضع جديد بر مسجد حرام ومطاف شريف
وحوالئ قبلهٔ انام بو باب ايچره شرح وبيان
اولنور **فصل** اول ممالك عرب وعجم
ومسالك بطحا وحرم داخل حوزهٔ حمايت
سلطان اعظم خاقان اعدل واكرم واقع

اولدوغن بيان ايلر وقتا كيم معمار اختيار
ازلي ومهندس تقديرلم يزلي عرصهٔ جهاندن
بنيان ظلم وقواعد عدوانی قلع ايدوب
قلعهٔ امن وامان وسور حصور جهانبانه
طرح نو صالمق ديلدی وسكان خطهٔ خاك
وسايه نشينان مظلهٔ افلاكی صفحهٔ
صفاده اسكان ايچون قطع قنادبغی وعناد
ورفع موادفتنه وفساد له معمورهٔ ممالك
اسلاميی رشك روضهٔ رضوان وغيرت
كلستان جنان ايتمكه ارادهٔ شريفه سی
متعلق اولدی روحهٔ دولت وشجرهٔ
انصاف معدلت آل عثمانی مفارق عالم
عالميانه سايه كستر قلوب انلوك طلوع
افتاب اقبال واشراق نير سعادت واجلالی
بولهٔ عرصهٔ عالم نور وضيا بولدی و

تجديد

تجديد مبانی عدل وانصاف وقطع مواد
ظلم وعنادده مراسم جد جزيل وسعی
جميلی بروجهله اقامت ايلديلر كه جلای
تيغ عالمكيری وصفای صفحات شمشير لوندن
انوار شواهد تامت لمعان ادلهٔ استقامت
ديدهٔ احبا روشن قلدی هم معشر
كلهم غاز وكلهم خير الملوك لهنا
ديد الضناد يدلو خلد الدهر زاعز لعزته
كانوا حق بتعمير وتخليد خصوصا اول
كزيدهٔ نسل طاهر وبيت القصيدهٔ مفاخر
ومآثر رافع رايات جهانبانی ومظهر
ايات كشورستانی كاسر اعناق الاكا
سره وقاصف قصورات القياصره سلطان
عظيم الشان السلطان بن السلطان
سلطان سليم خان بن بايزيد خان بن

سلطان محمد خان عليهم الرحمة والرضوان
حضرتلري مطلع ظهورده نخور شيد
فايض النور كبي ظهور طلوع ايدوب
اشراق حسن وجمال وانوار سعادت
واقباليله عالمي روشن قلدي وحسن
تدبير ورأي عالمكير سلطان سكندر
سريوله احوال امور ومهمات جمهور
استقامت بولدي ويمن طالع همايون
بخت ودولت روزافزون ياري قلوب
حضرت باري جل ذكره نصر وتأييدي
مقرون اولمغله مظمون بلاغت مشحون
إن الأرض يرثها عبادي الصالحون
ظهوره كلدي ممالك مصر وشامي قواعد
چركس وجبابرۀ طايفۀ ناكس يدندن استخلاص
ايدوب ذكر جميل القاب همايوني سبب تزايد

دين

زيب وزين حرمين شريفين اولدي ورؤس
منابر وصدور منابر عامۀ عمار انما يعمر مساجد
الله من آمن بالله واليوم الآخر وفتحنامه نام شريفله
شرف مكاثر حاصل ايلدي تفصيل فتوحات
ان شاء الله تعالى بابنده ذكر اولنه وبونسل
فاخرك اصل طاهري كروه مجاهدين وغزاتك
سرافرازي سلطان عثمان غازي حضرت
لريدر رحمة الله عليه مذكورك اصل اصيلي
قونار وكوچى تراكمه طايفه سندندر وممالك
دومره رتبۀ سلطنته اول قدم باصن سلطان
عثمان غازيدر التيوز طقسان طقوز تاريخنده
خطبه وسكه صاحبى اولمشدر واتاسى ارطغرل
بن سليمان شاهدر اهل تاريخ نسبلرين يافث
ابن نوح عليه السلام چقورمشلردر اسماء
شريفه لري لغت ترك قديم اوزره اولوب

ضبطی مشکل اولمغین ایراد اولنمدی • اما تواریخ
ترکیه ده مسطور و مذکوردر • سلیمان شاه
اول مشرق دیارندن ماهان ولایتنده بلخ
مملکتنه قریب بر اولوده پادشاه ایدی • جنکیزك
خروج ایدوب اول دیاری تخریب ایتمکده بشلیجق
علاء الدین خوارزم شاه ترك دیار ایتدی •
واول نواحیده اولنلر متفرق اولدیلر • سلیمان شاه
داخی اللی بیك خانه اتراك ایله چیقوب ممالك
رومه متوجه اولدی • حلبدن مرور ایدوب
نهر فراتی عبور ایدرکن آتیله کندو غرق اولوب •
بحر رحمت ولجهٔ مغفرت رب العزته مستغرق
اولدی • جعبر قلعه سنك اوکنده دفن ایدوب •
طائفهٔ ترکمان اطراف ممالك بلدانه متفرق
اولدیلر • طائفهٔ مزبوره نك اولادندن قونیه و
کوچ جماعت الآن اول نواحیده موجوددر •

سلیمان

سلیمان شاهك دورت اوغلی وار ایدی • مزبورلر
دن سنقر و دیندار نام ایکیسی ولایت عجمه کتدیلر •
وارطغرل وکون طوغدی نام جوانلر ممالك
رومه توجه ایتدیلر • وسلطان ولایت فرمان
اولان سلطان علاء الدین سلجوقیك یانینه کلدیلر •
دیار مزبوره ده اقامته اجازتدن صکره بحسن
ویایان اعزاز و اکرام و توقیر و احترام حسن
وانینه مظهر اولدیلر • بو زماندن صکره پادشا
هدن غزایه استیذان ایتدیلر • اوراده مزبور
لرك یانینه طائفهٔ ترکماندن خیلی کمسنه جمع
اولدیلر • وفی سبیل الله جهاد ایتمکه مشغول
اولدیلر • وقراجه داغ لو یعنی قره حصار دله بیلجك ما
بیننده سکوت تجك دیدکلری موضع ایدی • ومحل
مزبوری قشلاق ایدینوب طومانیج طاغن
ییلاق ایدینمشلر ایدی • التیوز سکسان طقوزده

تاريخنه كلنجه ارطغرل جوار رحمت و رضوانه
واصل اولدي و اولاد امجادندن دورت اوغلي
قالدي جمله سنك ارشد و سر امدي سلطان
عثمان غازي ايدي التيوز اللى التى سنه سنده
وجوده كلمشدي ايدي اتاسي وفات ايدجك سنهٔ
مزبوره ده سرير سلطنته جلوس ايتدي برادر
لريله اتاسي زماننده بر و غزا و جهاده معتاد
اولنوب اول بابده ارشاد سرداري ظاهر اولمغين
سلطان علاء الدين مرحوم مرقومك ناحيهٔ دولتنده
اثار نجابتي مشاهده قلوب كار و بار غزا و جهاده
طبل و علم كوندرمكله اعانه امداد ايلدي و اسم
سلطنته مرسوم ايدوب هر سنه كه مراسم
سلطنتنده اقامته اجازت بيوردي تاريخ
جلوسنده كفار الندن قره حصاري فتح ايدوب
اقامت جمعيه فرمان بيوردي و اول نواحي ده

ساكن

ساكن اولان علمادن طورسون فقيه نام كمسنه
منبره چقوب مزبورك نامنه خطبه اوقدي
صكره دن كوپري حصاري صكره بلجوكي صكره
اينه اوكني صكره يونده حصاري صكره اينه كولي
صكره يكي شهري فتح ايلدي بونلردن صكره ولد
نجيبي اورخاني تزويج ديليوب يارحصار صاحبي
اولان تكفورك نيلوفر نام قزيني اليويردي
تكفور خذمته كلن غازيلر ايچون سماط عظيم
تدارك ايتدي مزبور غازيلر اوراده فرصت
غنيمت دديو هجوم ايدوب تكفوري قتل ايتديلر
يارحصار دخي مضافات ممالك عثمانيه دن قلندي
پس بو منوال اوزره مدت مديد غزا و جهاد و بذل
اجتهاددن خالي اولميوب يكرمي التي يل سلطنت
ايتدكدن صكره يديوز يكرمي بشي تاريخنده جوار
حقه واصل اولدي مشهوردر كه حضرت عثمان

اطلاق سيف واطعام ضيفله معروف وموصوف
صاحب دولت ايدي وفات ايتدكده مال ومتاعندن
بر سيف وبر زاري وبر قچ آتي وبر سوري قيونی
قالديكه اني مهمات ضيف ايچون ايجاد ايتمشدي
صكره اندن اولادی كاملری انلرك نسلی صنايع
اتميوب بتمادی تا محروسهٔ بروسه اطرافنده
يوردوب محافظه سياله مقيّد اولمشلردر
سلطان اورخان غازی تخته جلوس
ايتدي وسلطان اورخان عدل وداد له معروف
كمال الصلاح وسداد وكثرة غزا وجهاد له موصوف
پادشاه ايدي فتح بلاد وبذل الجهاد له اتاسي حدّ
مرتبه سندن تفوق ايتمشدي يدي يوز اوتوز بر
سنه سنده محروسهٔ بروسه فتح ايتمشدي
صكره يدي يوز اوتوز بش تاريخنده كوينك وپايه
كسري قلعه لريني وقوه سي ولايتني واولوباد

قلعه سني

قلعه سن فتح ايتدي ويدي يوز اوتوز التي تاريخنده
قوليجه طوزله قلعه سن الدي وبونلردن غيري نيجه
قلاع وحصون فتح ايدوب ملكنه وسعت و
دولتنه قوت حاصل اولدي زمانه دولتنده
ملوك نصارى اتفاق ايدوب واجماع ايتدكده
اناطولي يقاسنه كچوب سلطان اورخان ايله جنك
ايده لر اتفاق ايدن ملاعينك باشلري انكروس
ومنحوس قرالي ولاز وسرف بكلري ايدي مزبور
لرك فكر فاسدلرين خبردار اولوبچق اوغلي سليمان
بيك دستور ديلديكه ملاعين خذلاني
قرويين قدم شوملرين اناطوليه باصمدين واده
جمعيتلرين طاغدوب شتشورلرين ممالك
اوزوندن دفع ايليه پس سلطان ظفرنشان
اجازت ويروب مال فراوان وعسكر بي پايان الله
امداد ايتدكدن صكره سليمان بيك روم ايلي يقاسنه

بجدي كفار خاكسار وخار غفلت وغرور
اوزره دربادر عبور ايتمكه تدارك ايكن تيشوب
جمله سني قليجدن كچوردي ونيجه قلاع وبقاع
فتحندن عسكر منصور ومظفر عودت ايليوب
سعادت منزلاتنه يانته كلدي سلطان
اورخان صاحب قران اوتوز نيتي يل سلطنت
سوروب سكسان اوج يل عمر كچوردكدن صكره
يديوز التمشي بر تاريخنده جوار رحمان ورياض
رضوانه خرامان ايلدي يرينه اوغلي سلطان
مراد غازي خداوندكار سرير سلطنته
جلوس ايلدي تاريخ مزبورده اوتوز دورت
ياشنده ايدي مزبور داخي غزا وجهاد وفتح و
بلاده مشغول پادشاه ايدي جلوسي تاريخنده
محروسهٔ ادرنهٔ فتح ايلدي وعساكر عثمانيه نك
دلبر دلاوري اولان يكيچري طايفه سني اول

احداث ايتمشدر ومزبورك زماننده دولتنده
جنود نصاري لعنهم الله اتفاق ايدوب پادشاهلري
اولان اسبوت بالبدك يانته جمع اولديلر
سلطان مراد غازي خداوندكار داخي لشكر
اسلام ايله قرشو واروب قتال عظيم ايتدي
سردار كفار اوراده مقتول اولوب دار البوار
جهنمه عزيمت ايلدي وساير امراء كفاردن
يلواش نام بر كافر صورت اطاعتله آستانهٔ
دولته كلدي ال اوپمك صددنده خنجر
چقروب ايلرو واردي اوراده سلطان
فردوس مكانه مرتبهٔ شهادت نصيب اولدي
قصه نك وقوعي يديوز طقسان ايكي سنه‌ده
ايدي تاريخ مزبوردن برو ايلچيلر وغيري
ال اوپمك اولدقده سلاحلريني الوب ايكي جا
نبندن آدملر طوتمينجه قرب سلطانه وارلماق

قانون عثمانی دن قالدی انڭ صکره برینه اوغلی
سلطان سعید سلطان بایزید یلدرم
خان جلوس ایتدی معروف ومشهوردر که
سلطان یلدرم خان عدل وداد ایله موصوف
پادشاه عالیشان ایدی ولکن غایت تهورله
سیل کوه کن وافراط تنمرله شیر پلنك افکن
اولمشدی قهر وغلبه ایله ممالك نصاری
دن حصون وقلاع وبلاد وبقاع کثیره فتحندن
صکره کفار خذلان شعار ولایت رومده
اولان ملوك طوائفه التجا ایتدیلر لازم
کلدیکه سلطان صاحب قران اول طائفه یه
کوشمال ایره لر انلرك جمله دن بری کرمیان
اوغلیدرکه برو وزیریله مزبور طوتلوب حبس
اولنمشدر صکره حبسدن قاچوب تیمورلنك
یانته کتمشدر ومنتشا اوغلی داخی صاچی

صقالی

صقالی تراش ایدوب شکل قلندریده لشکر تیموره
ملحق اولمشدر کذلك آیدین اوغلی دخی جیجی
صورتنه کیروب بونخوق صته دن قچوب کتمشدر
واسفندیار اوغلی وغیری امرا وملوك
اطرافدن نیجه کمسنه لر قچوب تیمور یانته
واروب سلطان یلدرمدن شکایت ایلدیلر
ودیار رومه کلمکه انلر سبب اولدیلر مزبورلر
دلالیتله مذکور مخرب دیار اولان تیمور شام
وحلب دیارینه کلوب متعارف ومشهور
اولان قبایح ظهوره کتوردکدن صکره فتنه
وفساد ایده رك ولایت اردبیجانه یتشدی
سلطان بایزید داخی مقاومته لشکر جمع ایدوب
چقدی آنقره قربنده ملاقات ایدوب حرب
وقتاله مباشرت ایدیجك کرمیان ومنتشه
لشکری ویانتده اولان تاتار جمیعا فرار ایدوب

تیموره واردیلر وسلطان یلدرم خانی خالی
قودیلر وکندو بر مقدار خواص لشکر یله ثبات
قدم اوزره طوروب حرب وقتال عظیم ایتدیلر
اوراده اولاد کرامندن سلطان مصطفی
شهید اولیجق اولادن عسکری داخی انهزامه
بشلادیلر کندی بنفسه قلیجی النه الوب جنك
ایدرك تیمورك اوزرینه واردی آخر
الندن عاجز اولوب بساط القا ایلدیلر
وبو وجهله طتوب حبس ایدیجك حدت
حرارت مزاجله حمی وغصه مستولی اولوب
سکز یوز بش سنه سنده وفات ایلدی واولاد
کرامندن عیسی وموسی وسلیمان وقاسم
ومحمد رحمهم الله تعالی اتفاق ایده میوب
هر بری بشقه بشقه دعوای سلطنت ایلدیلر
اون بر ییل تمام ارالرنده جنك وجدال وحرب

وقتال

وقتال اکسك اولمدی آخر الامر تؤتی من تشاء
وتنزع الملك ممن تشاء حکمنجه مشیت خدا
بر له سکز یوز اون التی سنه سنده سلطان
محمد خان تاج سریر سلطنت جهان ایله
استقلال بولوب نزاع وجدال منقطع اولدی
مرحوم رشید ونجیب وشجیع ومهیب پادشاه
ظفر دستگاه ایدی اکثر اوقات غزا وجهاد و
بذل اجتهاد اوزره ایدی قلعه قسطمونی و
اوسکوب وسامصون واقشهر وغیری
انلرك فتوحاتندندر شیخ ابن قاضی سماونه
انلرك ایام سلطنتنده ظهور ایدوب مزبورك
دماغنه هوای سلطنت دوشوب اجماسندن
یانینه چوق کمسنه جمع اولدی آخر سلطان
محمد خان دفع فتنه ایچون اوزرینه لشکر
گوندردی واروب مقاومت ایدیجك مزبورك

اتباعندن اوج بيك نفر کسنه طپراغه دوشدي
وکندويي طوتوب صلب ايتديلر بومقدار انجلالي
عقيده ايله متهم ايدي بعض رسايلي بومعنايي
مشعردر ديرلر اما علوم ظاهره ده فضائل
باهره سي واريدي علم فروعده بر بدل مؤلفاتي
واردر بين العلما بغايت معتبردر اول فضل
وکمال الله انلردن سوء عقيده مستبعددر
ولکن مقتضاي بشريه وداعيه علوميت
حسبنجه آرزوي سلطنت بومرتبه يه
يتشدرمشدي اخي سکز يوز اون سکزده
اول هوادن ضروري تفريح خاطر ايدوب
کتدي رحمة الله تعالى صکره دن قرمان اوغلي
محمد بيك خروج ايدوب کلدي بروسه يي
احراق ايلدي سلطان محمد خان روم ايلي
جانبنده ايدي اشيدوب يتشدي اناطوليه

کچوب

کچوب قونيه يه واصل اولدي قرمان عسکري ايله
ما بينلرنده حرب وقتال عظيم جاري اولوب آخر
اول جانب انهزام بولدي وقرمان اوغلي محمد بيك
واوغلي مصطفى طوتلوب بندوکمندله سلطان
ارجمند آستانه سنه کلدیلر وافر تقريع وتو
بيخدن صکره کناهلرين عفو ايدوب مملکتلرين
صدقه بيوردي مرحومك وجوه خيردن
نيچه يرلرده مدارس وعمايري قالمشدر
سلطان محمد خان رحمه الله تعالى حرمين شريفين
اهلنه صره کوندرمك اول بونلردن واقع
اولمشدر طقوز يىل سلطنتدن صکره اشبو
دار فنا وعرصهٔ ابتلادن وان الى ربك الرجعى
حکمنجه سکز يوز يکرمي بش تاريخنده عشرت
سراي بقا وروضهٔ رضايه رجوع ايلدي کندودن
صکره ولد رشيد فرزند سعيد اولان شايستهٔ

تاج وتخت خاقانی وسزاوار سلطنت جهان
باقی سلطان مرادخان غازی جلوس ایلدی
وتاریخ مزبورده اون سکز یاشنده ایدی سلطان
معدلت نشان ملوك جهان مابیننده بو شجاعت
ومهابتله عنوان بولمش سلطان مطاع ومقدام
وشجاع ایدیکه ایام دولتنده اساس بأس وهیئت
ممهد ومبانی انصاف معدلت مشید اولمشدی
نص عطا وآیهٔ سخا کویا انك شان شریفنده نازل
ایدی هر سیل فواضل صدقات خاصه لرندن حرمینی
محترمین اهلنه اوج بیك بشیوز وشرفا ساداته
داخی بر او لقدر بلکه داخی زیاده مبلغ معین
قلمشلر ایدی وقوعد ضبط ممالك وامن مسالك
واقامت مراسم دین واجرای شرع احکام
مبین ایام سعادتنده مرعی ایدی ودوم
ایللرنده سمندره وموره ولایتلری وغیری

انلرك

انلرك فتوحاتندندر وانکروس قرالیله مقاومت
ایدوب ضربت ایلمشلردر دائما قهر کفار وفتح
دیارله مقید ایدی وقتا کیم فرزند ارجمندی
سلطان محمدخان یتشوب عین عبرتله انلرك
ناصیهٔ نجابتنده غرهٔ سعادتی مشاهده بیوردیلر
کندو دغدغهٔ جهان وغوغای جهانیاندن
حسن رضایله فراغت اختیار ایدوب سکز یوز
اللی التی سنه سنده سلطان محمدخان
حضرتلرینه تسلیم ایتدیلر ونیت انزوایله جانب
مغنسایه چکلدیلر سلطان محمدخان تاریخ
مزبورده یکرمی یاشن تکمیل ایتمشیدی
مشهوردر که بونلر سلاطین عثمانیه نك
سرافرازلرندن مناقب جمیله ومفاخر جلیله
صاحبی سلطان عالیشان ایدی حب جهاد و
میل اجتهاد وقوت فواد وصحت اعتقاد وکثیر

توکل واعتماد له معروف وموصوف بر پادشاه
خجسته نهاد ایدی اکثر قوانین آل عثمانک
نتایج افکار اصابت عنوانندندر وکمند تسخیری
اعناق کردنکشان جهانه افکنده وانواع لطف
واحسان وافضال وانعامله خاص وعامی
کندویه بی اختیار بنده قلمش ایدی کثرت غزا
وجهاد له معتاد اولوب کرز وکمند عدو بندله
صلب وصلیبی شکسته ودست کردن اصنامی
بسته قلمشدی فتوحات عظیمه سنه نهایت
یوقدر ولکن اعظم فتح کبری قسطنطنیه در که
انک فتحنده ید بیضا کوسترمشدر خصوص
مذکورده یکی حصاردن رسای قسطنطنیه یه
وارنجه قوه دن سفاین اجری ایتدوکی مشهور
ومتعارفدر شهر مزبوری اللی کون محاصره
ایله کفار فجاری تضیق ایدوب اللی برنجی کون که

سکزیوز

سکزیوز اللی یدنجی جمادی الآخره سنک
یکرمنجی چهارشنبه کون ایدی اول روز فیروزده
فتح میسر اولوب جمعه کون اکبر کنایسی اولان
ایاصوفیه ده جمعه قلندی ونیجه یرلرده داخی
کلیسالرینی مسجد جامعه قلدقدن صکره شهر مزبورده
بر عالی جامع بنیاد ایدوب اطرافنی سکز مدرسه
ودار الشفا ودار الضیافه ومکتب ایله احاطه
ایلدی مرحومک زمان دولتنده آفتاب عالم اوج
عزتده تابان ایدی فضل ومعرفته رغبتی وعلمایه محبتی
اول مرتبه ده ایدیکه بالذات مجلس شریفلرینه حاضر
اولوب درسلری مستلذ اولوردی افاضل عصردن
مولانا علی قوشچی ومولانا طوسی ومولانا
کورانی یه مال فراوان بذل ایدوب دار السلطنة العلیة
محمیه قسطنطنیه یه کتوردمشدر انلرک قدوم شریفلریله
ولایت رومی انواع فضائل علومله زینت بولمشدر

اكر فضائل ومآثر ومناقب ومفاخري تعداد اولنسه
نيجه مجلد كتاب وهر بري هزار فصل وباب اولمق
قابل ايدي اوتوز بر ييل سلطنت ايتدكدن صكره سكز
يوز سكسان ايكي سنه سنده متمكن فانيدن ملك
باقي يه انتقال ايدوب يرينه اوغلي سلطان بايزيد
خان سنۀ مزبوره ربيع الاولنك اون سكزنجي
كوني سرير سلطنته جلوس ايلدي تاريخ مزبورده
سن شريفي اوتوز بر ييل ايدي مرحوم اعاظم سلاطين
دودمان انصاف ومعدلتاله مرسوم واقامت مراسم
دين وشعائر شرع مبين ايله معروف ومعلوم صاحب
دولت ايدي روزكار سعادت ايام سلطنتنده جمهور
ناس وعامۀ خلايق حد ايله امن وسلامت ايچنده
متأنق اولمشلر ايدي خواص انام واياتل ايام ولايت
وكرامتنه متفق مصادرات واردات اقوالي علو حالنه
شاهد عدل ومخبر صادق ايدي اقامت مراسم جهاد و

غزاده

غزاده اباء كرام واجداد عظامي اثرينه اقتفا ايتمشدر
جمله دن ملوان وكوكلك واق كرمان قلعه لريني
سكز يوز سكسان سكز تاريخنده فتح ايتمشدر
وقلعۀ متون وقرون واناورك متالي نيچه قلاع
وحصون انلرك فتوحاتندندر وبرادري سلطان
جم خروج ايتدكده مرحوم اوزرينه وارمش ايدي
تقابل وتقاتل ايدوب سلطان جم منهزم اولوب
ديار مصره فرار ايتدي اورادن حج شريفه واروب
ينه مصره عودت ايتدكده حاكم مصر غايت اجلال
واعظام ايله توقير واحترام كوستردي اورادن
طوروب ينه هواي سلطنت ايله واروسق
ايچنده دوشدي اولديارك غلاة وغواتندن
بر مقدار لشكر جمع ايدوب ينه برادري ايله
مقاتل قالدي تكرار انهزام وانكسار بولنجق
سكز يوز يدي سنه سنده مملكت كفاره فرار ايتدي

برمقدار ولايت فونك ايچنده ديرنك ايتدكدن صكره

عشرت سراي بقايه آهنك ايلدي

حكايت

ايدرلركه سلطان بايزيد مرحوم اشارتيله آستانهٔ

دولتدن بر استاد سنو تراش كيدوب سلطان جم

خدمتنه واروب بو كون فرصت بولوب بر زهرناك

استره ايله تراش ايلمش وفي الحال نابديد اولمش

برجزء زمان كچمدين كيفيت سمله متاثر اولوب

كام عيشده ومشام حيواتي حرارت حرارت قهر

دهله پر زهر اولوب مرحومك تركي لسان اوزره

مقبول اشعار پسنديده گفتاري وار در كويا

قائل بو بيت نظامي انك حقنده نظم ايتمشدر

دهان خلق شيرين از زبانم چو زهر قاتل از قلخي

دهانم سلطان بايزيد مرحومك زماننده شاه

اسماعيل بن حيدر طقوز يوز بش تاريخنده

ولايت عجمدن ظهور ايلمشدر مذكورك اعاجيب

ايامندن معدود در كه طائفهٔ عجمك احوالي

صلاح وسداد بولمشكن انك سببيله فساد

اعتقاد وغلبهٔ رفض والحاد وتخريب ممالك

وبلاد رأفت دماء عباده مبذول اولمشدر

الى الآن نسلا ناخلف ونادانی شر وفساددن

ولايت عجم كمال اختلال واهلي پايمال اولمقده

اوزره در شاه اسماعيل مزبور اتباعندن

شيطان قولي ديدكلري زنديق دخي انلر زماننده

ظهور ايدوب سبب هلاك حرث ونسل وباعث

عموم وفساد قتال اولمشدر ملحد مذكورك

يانينه اهل بغي وارباب فتنه وفساددن قتي چوق

كمسنه جمع اولمشيدي مرحوم سلطان بايزيد

كروه وانبوه وعساكر كثيره ايله وزير علي پاشايي

ارسال ايدوب حرب وقتال عظيم اولمشدر آخر

علي پاشا غزا وشهادته وصول بولوب شيطان قولي

ايامندن

خبيث يانتره اولاً حزب شيطان وجنود ابليس
مخذول ومقتول اولديلر خصوص مذكور طقوز
يوز اون بش تاريخنده واقع اولمشدر مرحومك ايام
دولت وازمان سلطنتنده آفتاب علم وعرفان
اوج دفعتده رخشان وتابان ايدي فواضل صدقات
عليه سندن هر سنه مفتي زماننه اون بيك وثمانيه
مدرسلرينه يديشر بيك ومفتاح مدرسلرينه
دوردر بيك وحاشيه تجريد مدرسلرينه ايكشر
بيك عثماني تصدق اولنوردي واهل مشايخ كرامه
وخدمتلرنده اولان فقرا واهل زوايانك كيم واد
صلات صدقات سلطانيه دن بهره منداولوب
يازلق وقشلق صوفلر وساير اسباب وثيابله
كوكللري اله التوردي مرحومك بو قدر بذل و
احسانيله نه مالنه نقصان ونه ملكنه ضرر و
زيان كلدي بلكه نام ونشان وفضل واحساني

بي امتناني

بي امتناني صحايف ايامده مسطور قلدي وحرمين
شريفين اهالنه هر سنه اون درت بيك التون
ارسال ايدردي نصفي علماء مكه مشرفيه و
نصفي علماء مدينه منوره يه توزيع اولنوردي
سلطان بايزيدخان اولاد نجباسندن برج دلبر و
دلاور وسزاوار تخت وافسر شهزاده لري يتشوب
هر بري قائد عسكر وحاكم كشور اولمغه لايق وسزاوار
قويدي وكندو سرير سعادتده ساكن ومسند
عزت جاه بالش دولتده متمكن اولوب آنلري قدر
جويان سلطانين حكمنجه اعلا سنجاقلريله سر
افراز ايلدي اكرچه آخر عمرنده غلبه مرض نقرس
سندن متشكي ايدي وعوان الناس مرحومك
سير وسفرندن تقاعد اختيار ايتدوكين مرض
مزبور حسبيله عدم اقتدارلرينه حمل ايدرلردي
اما حقيقة حال مرادي حكمت اوزره حركت ايدوب

ممالك اسلاميه تصادم وازدحام عساكر واولاددن
كرامندن صيانت ايتمك ايدی لكن شهزادهلردن
بعضی مرحومك حواتنده وفات ايدوب وبعضی كندودن
صكره قالديلر واركان دولتك سعی وهمتلری
سلطان سليم خانه غالب اولوب مصلحت وقت اقتضا
ايتمكين حال حياتندن امانتی انلرك كف كفايتنه
تسليم ايدوب كندولر ادرنه سمتنه توجه ايتمشلردی
بعض مراحلده سنك حوادث روزكارله زجاج
مزاجی انكسار بولوب قابل علاج اولمدن مأيوس
اولنجق ساقئ دوران الندن جام اجل نوش ايدوب
اوراده بيهوش اولدی وطقوز يوز اوتوز سكز صفرنده
سفر ضروريده وشوب صرحهٔ زوال فنادن دار
الملك دوام بقايه ارتحال ايلدی وسرير بخت ودولت
واريكهٔ سعادت وسلطنت سلطان سليم خان
حضرتلرينه انتقال ايدوب فر وشوكت وعز وعظمت

ايله

ايله تاريخ مرقومده جلوس همايون بيوردی مرحوم
ومغفور له سلطان سليم خان سلاطين آل عثمان
ايچره بر سلطان قهار وجهاندار جبار ايدی كه
ايام دولت روزكار سلطنتنده كردنكشان جهان
وسرافرازان عرصهٔ زمين وزمان تاجدارلك
غروری ترك ايدوب خواه ناخواه طوق طاعت
وجنبر انقياد وطاعتنه بوينی ويرمشلر ايدی
وروز بازوی دولت ومساعدهٔ ساعد وسعادتله
پنجه لرك پنجهٔ بختنی برباقده قلوب عنان تصرف
مملكتی قبضهٔ قدرتلرندن اخراج ايتمشدی اكثر
اوقات تدبير ملك وسلطنته مصروف اولوب
تفحص اخبار وآثار واستكشاف اسرار له كذار ايلدی
كندولر مطالعهٔ كتب تواريخه مشغول اولمغين
وزرا واعيان واركان دولت اكثر اول سمته مايل
اولمشلردی وكندولرك انواع فضائل ومعارفده

سایر فضلایه مشار کتلری مقرر اولدوغندن غیری
اوج لسان اوزره اشعار آبدار بلاغت شعارده
اقتدارلری وار ئیدی تیرکی وفارسیده اولان کلمات
فصاحت سماتلری بیاندن مستغنیدر ولکن
مؤلف کتاب روایتنجه بو رباعی عربیه انی انلرك
الفاظ دربارلرندندر • الملك لله من یظفر بنیل
غنیً یردد قصرا ویضم نفسه الدرکا
لوکان لی اولغیری قدر انملة • فوق التراب لکان
الامر مشترکا • محروسهٔ مصری فتح ایتدوکی
زماننده مقیاسه مشرف اولان موضعده بنا
ایتدوکی قصر عالیتك مرمرلرندن بر آق مرمر اوزرنده
کتابت ایدوب تحتنده کتبهٔ سلیم یازلمشدر
سنه ثلث واربعین وتسعمایة تاریخنده خسرو
پاشا زماننده مشاهده ایلدم دیو نقل ایتمشدر
وینه نیل مبارکك کسری زماننده قصر مزبوری

پاشای

پاشای مذکور ایچون فتح ایتدکلرنده انلر واسطهسیله
دخول ایدوب کوردم دیمشلر اول مقوله مقام محفوظه
بو اسلوب اوزره کلام شریف یازلمق مشعردرکه
مرحومك اوله زیرا بیت ثانینك صددی کلام ملوکدن
اولمغی تمام اشعار ایلر نته کیم ارباب فضل وبلاغته
خفی دکلدر اکر متمثل ایرادایدوب یازدیلر سه دا
فن بلاغت وصناعت براعت وعلم عربیتده کمال
مهارتلرین اثبات ایلر زیرا رباعی مذکور اشعار
عربیتك طبقهٔ علیاسندندر • وشجاعت وسخاوت
وعلو قدر وهمتده یکانهٔ آفاق بر پادشاه جهانکیر ایدی
سلطان سلیم خان سنزاوار ملك وسلطنت
وسبب بقای خاندان دولت اولمغین صفحات احوالنده
مشاهده قلوب مشرب صفای شوائب اضداردن
مصفی قلمق دیلدی • بحکم دراثت ودعوای شوکت
وهوای سلطنت ایلین برادرلرینك کارین اتمامه

کرهمت بغلیوب اول محاربۀ سلطان احمده عزیمت
ایلدی واروب مقابله ومقاتله یه شروع ایدیجك
لشکر سلطان احمد هجوم هزبران سلطان سلیم خانه
تاب وتوان کتورمیوب هر جانبه افتان وخیزان
وکریزان اولمغه باشلادیلر وکندو وخواص خدمندن
عدد قلیل ایچره قلوب بر وادی عجز وحیرتده
دست دولت بختن بسته وطرۀ سعادت واقبالن
شکسته کوردی وچاره وناچار مخالب ازدر شیران
کارزاره کرفتار اولوب قید وبند له بارکاه سلیم
خانه کلدی طقوز یوز اون طقوز صفرینك طقوز
نجی کونی فرمان قدر جریان سلطانی موجبنجه شها
دتنه وتر کمان دن زه کریبا ایدوب کونش کبی طوغری
یولدن روضۀ رضوانه روانه اولدیلر اندن صکره
سلطان قورقود قودقود وشوب فرار ایتدی
وبعض جبالده بر غاره کیروب بر فج کوذ قرار ایلدی
آخر

آخر طوتیلوب اولداخی سلطان احمد یولنه کیدوب
زمرۀ شهدایه قاتلدی کذلك سلطان محمد بن
سلطان جهانشاه سلطان عثمان بن علمشاه و
سلطان محمود اولادندن سلطان مصطفی وسلطان
اورخان وسلطان سلیمان ویدی نفر اولاد صغار
واطفال شیرخوار داخی بلدۀ بروسه ده بر کیجه نك
ایچنده ماه چارده کبی تمام اولوب طوغمدوغه
دوندیلر ایرته سی صباح شهرك ایچنده صراح
وصیاح آسمانه چقوب فریاد وفغان ماتم زدکان
دیدۀ اجرام وکنبد همینا فایجنا الآن وکریان
ایلدی وَكَانَ أَمْرُ اللّٰهِ قَدَرًا مَقْدُورًا سلطان
جهاندار سریر سلطنته تمکن وقرار ومتکای
بخت وسعادته استقرار بولدی عنان عزیمتن
سیر وسلوك مسالك وفتح بلدان وممالك سمتنه
معطوف قلوب قهر ارباب عتو وعناده قالع شجرۀ

فتنه وفساد اسلوبنه مشغول اولدی اول صاحب
ظهور اردبیل شاه اسماعیل اوزرینه هجوم ایلدی
نته کیم بو فصلده اجمالا مذکور اولور ایکنجی
فصل شاه اسمعیلك قتال وانهزامی بیاننده
طاغی مذکور شاه اسماعیل بن شیخ صدر الدین
موسی بن شیخ صفی الدین اسحق اردبیلیدر مزبور
شیخ صفی الدین ولایت اردبیلده شیخ صاحب ذوق
ایدی طریقنده شیخ عز الدین زاهد کیره ننك
مریدیدر وسائط سلسله سی امام احمد
غزالیه منتهی اولور شیخ صفی الدین یدیوز
اوتوز بش تاریخنده وفات ایدوب یرینه اوغلی
صدر الدین موسی جلوس ایتمشدر مذکور شیخ
موسی یرملوك زمانه سی تمام اکرام واحترام
ایدوب استمداد همتله خدمتنه واررلردی
مزبورلره مراجعت ایدنلردن بری تیمور درکه

ولایت

ولایت رومدن عودت ایتدکده زیارت ایدوب
التماس دعا ایتمشدر وشیخ مزبور مراد شریفکز
نه دردیو سؤال ایتدکده بلاد رومدن اخذ ایتدیکی
کیکوز سوردکوز طایفه سنی اطلاق ایده سن
دیمشلر تیمورده انی اجابت ایدوب جمیع سوردکونلری
آزاد ایلمشدر ومزبورك اوغلی خواجه علی
حج شریف وزیارت روضهٔ نبی صلی الله علیه
وسلم قالدقدنصکره زیارت بیت المقدسه متوجه
اولدی انده واریجق وفات ایتدی شیخ موسی وقتا کیم
اردبیلده اجدادی یرینه سجادهٔ ارشاده جلوس
ایتدی طایفهٔ صوفیه دن یاننه قتی چوق کسنه
جمع اولدی قره قوینلو طایفه سندن آذربیجان
حاکمی اولان جنید بونلرك کثرتندن اندیشناك
اولوب مزبورلری اردبیلدن اخراج ایدوب جنید
دخی بعض اتباعیله دیاربکره متوجه اولدی

وبعض آخرلري طاغلديلر و اول زمانده آق قوینلو
طایفه سندن عثمان بیك بن قتلو بیك كه اوزون
حسن اجدادندن امراء دیاربكردن ایدي طایفهٔ
مذكوره دن سریر سلطنته جلوس ایدنلرك اولي
اولدر و انلره بایندرلو طایفه سي دیرلر مزبور دلي
دن طقوز نفر كمسنه پادشاهلق ایتمشدر مدت
سلطنتلري قرق ایكي یلدر و بو طایفه نك اولي
قره یوسف بن قره محمد تركمانیدر و بونلرك مدت
سلطنتلري التمش اوچ ییل ایدي دولتلري سكز
یوز یتمش اوچ شوالنده مذكور اوزون حسن
الندا انقراض بولمشدر و اوزون حسن دودمان
دولتلرینك سرافرازي بر سلطان مطاع و مقدام
شجاع ایدیكه هر قنده عزیمت ایلسه اوكنجه فتح و
ظفر رهبر و هر نه یره توجه قلسه منصور و مظفر
اولوردي ولكن بو فرمان قادر یزداندن سرفراز آل
عثمان

عثمان سلطان محمد خان بن سلطان مرادخان بایبورت
ناحیه سنده مقاومت ایدیجك منهزم اولوب
آذربیجانه قاچدي وقتا كیم شیخ جنید آق قوینلو
طایفه سنه التجا ایلدي اوزون حسن مذكوري
خوش كوروب مصاهرت دواعیه وردي و كندو
قزي اولان خدیجه بكم نام كریمه سن تزوج ایدوب
اندن شیخ حیدر وجوده كلدي اول زمانكه
اوزون حسن بیك استیلاء تام ایله قره قوینلو
ممالكني قبضهٔ تصرفه كتوروب مزبورلرده
قوة وشوكت قومدي بینه شیخ جنید اوغلی حیدر
ایله اردبیله عودت ایلدي و اوزون حسن مصاهرتیله
كلي شرف و رغبت حاصل ایدوب حیاسي چوغلدي
و اوزون حسن وفات ایدیجك یرینه اوغلی خلیل
جلوس ایدوب التي آي سلطنت ایلدي اندن صكره
اولبر اوغلی حیدر جلوس ایدیجك حلیم بكم نام

قزيني حيدره تزوج ايتدي وسكز يوز طقسان ايكي
رجبنك يكرمي بشنجي كوني يوم الثلثه كونده كه
انحس ايام ايدي انلردن اسمعيل وجوده كلمشدر
وانك پدرنده خاندان سلاطين عجم فنا بولدي شيخ
جنيد اول زمانكه مريدلريني جمع ايدوب قصد قتال
كرجستان بهانه سيله ظهور ايتمشدي شروان
حاكمي اولان قاسم بيك جنيدك جنبشندن
خروج مضاسني توهم ايدوب عسكر يله قوشوجقوب
محاربه قلدي اوراده جنيد قتل اولنوب مريدلري
متفرق اولديلر بعد زمان ينه حيدر اوزرينه
اجتماع ايدوب مذكوري غزاي كرجستانه
اغرا ايلديلر واغربدا قلوبدن رماح ايدينوب
اوجلرينه برر پاره دمور كچوروب ساير اسباب
والات حربي بو اسلوبه ساخته وپرداخته قلديلر
شيخ حيدر دخي بونلره قزل چوقه دن بر تاج كيد
دروب

روب كسوة غريبه وهيئت عجيبه ير قويدي
وخلق بونلره قزل باش ديو تسميه قلديلر مزبورلي
تني كثرت بوليجق شروانشاه نامه يازوب بونلرك
اوضاع واطوار وحركات ناهموارن سلطان يعقوبه
اعلام ايتدي اولداخي امراء دولتندن سليمان بيك
نام قوللرن دورت بيك نفر يارار عسكر يله حيدره
كوندرديكه واره جمعيتدن منع ايليه اكر امتناع
ايدوب عناد ايلرسه جنك ايده مزبور وارنجق
حيدر اطاعت ايتمدي سليمان بيك داخي
شروانشاه له تظاهر ايدوب اوزرينه وارديلر
يانده جمع اولان خواصي ومواشيدن كيم وار ايسه
عرصهٔ تفرق وتلاشيده وشوب اوراده كندي
داخي قتل ايتديلر واوغلي اسمعيل وغيري طوتلوب
سلطان يعقوبه استانه سنه كتورديلر اولداخي
كندو جانبندن حاكم شروان اولان قاسم بكه

ارسال ایدوب اصطخرده قلعه سنده حبس ایتمك
فرمان ایلدیکه مزبوره اخی موجب امرله عمل ایدوب
اسمعیلی و اخواتنی حبس ایلدی مزبورلر تا سکون
یوز طقسان التی سنه سنده سلطان یعقوب
وفات ایدنجه قلعهٔ اصطخرده محبوس قالدیلر و
مرحوم وفات ایدوب یرینه اوغلی رستم جلوس
ایتدکده سایر برادرلری منازعهٔ ملکه قیام ایدوب
آرالرنده اتفاق میسر اولمدی و اتالری ملکندن
هر بری بر ناحیه تصرفنه مستقل اولدی بو تشویش
و دغدغه مابیننده اولاد شیخ حیدر ظفر بولوب
برکیجه حبسدن قاچدیلر کیلاندن شهرلرندن
لاهیجان دیدکلری موضعه واردیلر اورداده
اسماعیل قزلباشلردن موسی ابن حیدر خروج
ایدوب اتاسی مریدلرندن یاننه عسکر جمع ایلیوب
فساده باشلدی و چوق زمان نجم بن الوند بیك

زماننده

زماننده قتال اولندی و یاننده مریدنامنه جمع اولان
خونکیم وارسیه متفرق اولدیلر بعد زمان
سلطان رستم انتقال ایدوب یرینه برادری مراد
بیك ابن یعقوب بیك جلوس ایتدکده و اخی الوند
بیك زماننده شاه اسمعیلی لاهیجان ولایتنده
نجم دیرلر بر قوتلی نك اونده ساکن ایدی و مزبور
بلکه مطلقا ممالك کیلاندن معدن روافض و سایر
اهل مذاهب مختلفه اولمغین اسماعیل فرق ضاله
ایله اختلاط ایدوب صغرسندن مذهب رفضه
معتاد اولدی ابا و اجدادی اهل سنت ایدیلر اندن
بر مذهب کمسنه ظهور ایتمدی ایدی اسمعیل
ناخلف غلاة روافضدن قوپدی مراد بیك امر
سندن بعضلر سلطان لاهیجاندن طلب ایلدیلر
انلر تسلیمه دن امتناع ایدوب بنده دکلدر دیو
یمین ایتدی اما اسمعیل نجم دن کوك اونده صقلو

ایدی و اتاسی مریدلرندن دایما خفیته کلوب زیارات
ایدرلر و نذر و صدقه کتوررلردی و کندویه تمام
اعتقاد ایتمشلر ایدی و ساکن اولدوغی بیتی طواف
ایدرلردی صکره دن ملوک و سلاطین آراسنده
کثرت خلاف و عناد و ظهور فتنه و فساد له امن
بلاد و آسایش عباد قالمیوب احوال اختلال بولیجق
ضبط و ربط امور جمهوره کمسه مقید اولمیوب اسمعیل
فرصت بولدی و جمع ایتدوکی اشقیا ایله لاهجا
ندن چقوب شروان شاه اوزرینه اتاسی و دده سی
قاتلرین المق نیتنه خروج ایتدی یولده هر منزله که
کلوردی اجت نامنه اولان اشقیادن ذکروه مکروهی
متضاعف اولوردی بو منوال اوزره یانینه نیجه
و نیجه یاران عسکر جمع اولوب بلاد شروانه دخول
ایتدیلر شروان شاه داخی عسکری ایله قارشو چقوب
مقاتله ایدیجک لشکر شروان منهزم اولوب شروان

شاهی

شاهی طوتدیلر اسمعیله کتوردیلر اول دخی امر ایدوب
بر قزغان کتوروب شروان شاهی ایچنه قویدیلر بشوردیلر
یانسنده اولان غولان بهایم کودار عفاریت مردم خوردن
کیم وار ایسه بیوردی اکل ایتدیلر خصوص مذبورک
ظهوری طقوز یوز بش سنه سنک اواخرنده واقع
اولمشدر و هنوز اسمعیلک عمری تاریخ مذبورده
اون اوچ یل ایدیکه بو فساد اندن ظهور بولدی و
اوراده الوند بیک اوزرینه توجه ایتدی واروب
قتال ایتدکده انی دخی هزیمت ایدوب ظفر بولدوغی
قردی و خزینه سن الوب کندو لشکرینه قسمت ایلدی
و عادت بو ایدیکه النه کیرن مال و متاعی امساک
ایتمیوب فی الحال یانده اولان خزب شیاطینه تفریق
ایدردی اندن صکره مراد بیک ابن یعقوب بیک اوزرینه
هجوم ایتدی انک دخی عسکرین طاغدوب خزینه سن
الدی لشکرینه بخش ایلدی اندن صکره اوغادوغی

يري خراب و يباب ايده رك كالدي تبريزي و ساير بلاد
اذربيجاني الدي و بغدادي و جمله عراقين فتح ايدوب
طغياني بو مرتبه يه وارديكه دعواي ربوبيت ايلكه
ان قالدي و اتباعي اولان ملاعين اوكنده يودد
لردي و اوامر و احكام الهيه قيوب انك امرينه
امتثال ايدرلردي و بلاد عجمده علماء سنتدن
نيجه افاضلي قتل ايدوب كتابلريني احراق بالنار
ايلدي و قبور مشايخ كرامدن نيجه سين نبش ايدوب
عظامن چقرديب آتشه يقدي و امراسندن بر نيجه
غضب ايدوب قتل ايلسه اهلني و مالني بر غيره
اباحت ايلردي و بالجمله كفرنده شبهه قالميوب
علماء دين و ملت اباحت قتالنه فتوي ويردكلرندن
غيري صادر اولان اوضاع نه كفر اوضاعنه اويي
و نه ملاحده اويي و نه زنادقه افعالنه اويي
جنون سفاهت و مسخره لقدن مركب بر مذهب دكه

هركز

هركز اشيدلمش دكلدر جمله مسخرلغندن بري
بو دكر بو كليه سنجاق ويروب امرايه لازم اولان
اسبابدن نه وار ايسه جمله سن مرتب ايلمشدي
اولا كلبك بوغازنه آلتون زنجير طاقدي و
اوزرينه اوتوره جق مكلف سرير و ابريشيم قاليلر
و سماط و بشكير و عالي اوتاق و كيلار و كتخدا و
خدمتكار تعيين ايتدي حاصل امراء كباره لازم
اولان مهماتي بي قصور ترتيب ايلدي وقتا كيم
بو مقوله سفاهت و كفر و الحادي خبرلري
مرحوم و مغفور له سلطان سليم خان حضرتلرينك
سمع همايونلرينه واصل اولدي طبع شريفنده
مركوز اولان غيرت غضنفري و صولت سكندري
حركته كلوب نصرت دين و ملت نيت ايدوب معا
ونت مذهب اهل سنته عزيمت بغلادي و اعداي
دين و دولت و مخالفت مذهب و ملتدن

کیم واریسه بی مقوینلکه کوروب اقدام وقوایم
دواب وانعام ایتمکه مقتدر قلدی اندن علم کبی
قیام ایدوب لواکبی حرام ایده رك لشکر جرار و
جنود بی شمار ایله چقدی حدود آذربیجاندن
صحرای چالدرانه یتشدی وطاغی اردبیل
اوغلان شاه اسماعیل ایله طعن امیز وغیرت
انکیز نامه صلوب حباله حیل بر معرض معاد
کتوردی وموضع مزبورده جنك وجدال ایله
اشتغال ایدوب نایرهٔ حرب وقتال اشتعال
بولدی چون نقش کعبتین اسمانی وسیر حرکات
شطرنج کامرانی وفق همایون ومناسب وَاِنَّ
جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ اولمق اوزره ساخته
وپرداخته قلنمشدی نراد قضا نبرد وهیجانی
بر وجهله باخته قالدیکه مفاخر جهان انکشت
حیرتی دندانه اوروب بازیچهٔ مقامر ازتقدیر حیران

قالدیلر

صف
قالدیلر اوراده صرصر صدقات سلطانی وعوا
قهر قهرمانی برله اسماعیلك شاخ شجرهٔ شوکتی
صنوب قراری فراره واقبالی ادباره منقلب اولدی
بارینکاه وخیمه وخرکاهی براغوب دوندی قنده سن
تبریزی دیوکزری طوتردی انده قرار ایده میوب چقدی
صوارم سیوف عثمانی خوفندن باشنی الوب کتدی
سلطان کشورستان لشکر فراوان ایله تبریزه دخول
ایدوب رقاب رعایایی تمام امن وامان ایله مزین
قلدقدنصکره بر مدت اقامت ایدوب انده بولدیغی
افاضل واماثل انامی ایالمك هر صنفندن پای تخت
سلطنت سنیهٔ محمیهٔ قسطنطنیه صوبنه سور
کون ایلدی ومرحومك اصل مرادی تبریزی جای
اقامت ایدوب تمام ملك عجمی طاغی مزبور الندن
استخلاص ایتمك ایدی ولکن محل معهوده قحط و
غلا استیلا ایتمکین طورمغه مجال اولمیوب

مقرّ عزّت و مستقرّ سعادته عودت ایلمك مصلحت
كورلدی حتّی برشنك اربه ایكیوز اقجیه و بر اتمك
یوز اقجیه صاتلور اولمشدی و بو مرتبه قحط و غلا
وشدّت و بلا یه باعث اول ایدیكه اسماعیل دونوب
تبریزه كلدكده موجود اولان ذخیره یه آتش اوروب
یكمش ایدی سلطان سلیم خان جانبندن تدارك
اولان نزول دوه لری محلّ احتیاجده كلوب واصل
اولمدی و سببندن تفحّص اولندقده سلطان
مصر اولان غوری مذهب رفض و الحاده مایل
اولمغین اسماعیل ایله اتّحاد اوزره در اكثر معاو
نت ایدوب یوللری سدّ ایتدی انقطاع قافلیه
سبب اولدردیدیلر وقتا كیم پادشاه اسكندر شاه
غورینك قدرتندن آگاه اولدی قصت و نیّت
و تصمیم عزیمت ایلدیكه اوّلا غدار مزبورك
خرمن بخت و دولتی پایمال حوافر دواب و سوخته

شمشیر آتش تاب ایلیه ثانیا عنان عزیمتین ممالك عجم
صوبنه معطوف قلوب شاه اسماعیلی باغینك باغ
وراغ یعنی عنان خانمان كفر والحادین خراب و یباب
ایلیه پس بو نیّت عزیمت ایلیوب طقوز یوز یكرمی
ایكی سنه سنده قتال غوری ایچون چقدی لشكر
ظفر رهبر ایله محروسهٔ حلب سمتنه توجّه همایون
كوستردی غوری داخی چراكسه دن عسكر جمع
ایدوب نواحیٔ حلبده نمرج دابق دیدكلری مو
ضعده ملاقات ایتدیلر و غورینك لشكری ایله
كندی مابیننده مصافات اولمیوب بری برندن
امن اوزره دكللر ایدی خصوصا ملك امراسی اولان
خیر بیك و جان بردی غزالی بیك غوریدن كراهت
و غوری انلردن نفرت اوزره ایدی پس غوری
بیوردیكه مزبورلر چقوب مقاتله و مقابلهٔ
سلطان سلیم خان ایله تقدّم ایلیه لر و كندو خواص

شمشیر

عسكري بونلودن كيرو قالە وبوندن مرادي بو
ايديكه اول امردن بونلو طوب وتوفنك ضربندن
هلاك اوله لركنده وسيه دغدغه دن خلاص بو
وكنده وصكره خواص خدميله قالوب نيجه اولملوا
اوله مرنبورلو داخي غوري نك بوقصدندن خبر
دار اولوب سلطان سليم خان آستانسنه نامهٔ
عبوديت ارسال ايتمشلردي مرحوم داخي مرنبورلو
اطاعت ايتدوكي تقديرجه انعام واكرام ايدوب مصر
وشام ولايتلرين ويرمكه عهد ايلمشدي قبل
القتال بومنوال اوزره عهد وميثاق استحكام
بولدقدنصكره اولزمانكه نيران حرب وقتال
اشتغال بولوب جنك وجدال اشتغال كوستر
ديلر همان غوري جانبندن ميمنه دن خيربك
وميسره دن غزالي بيك يانلرنده اولان طائفه ايله
فرار ايدوب ظل رايت فتح آيت سليم خانه منتظم اولدي

وغوري خواص خدميله قلوب پريشان عسكردن
زار وحيران قالدي همان ندلبران لشكر سلطان
سليم خان طرفندن طوبلري وضربزنلري بوشاندر
ديجق سواد لشكر اعدايي صوقاق صوقاق ايدوب
ديار عدمه يوللر ايجديلر اوراده قريبدن قرلدي
وقچان قچدي وغوري داخي غوردرياي فنايه
دوشوب نام ونشاني نابيد اولدي اندن سلطان
كشورستان قلعهٔ حلب اوستنه روانه اولدي وحلب
خلقي امان ديديلر مرحوم اجابت بيوروب عزت وعظمتله
شهره متوجه اولدي حلب خلقي سنجاقلر اوزره
مصحفلر بغليوب رفع صوتله تكبير وتسبيح ايده
پادشاه استقبال ايتديلر اهل قرآن انا فتحنا لك
فتحا مبينا آيت كريمه سن اوقورلردي مرحوم داخي
مرقوملري خوش كوروب انواع الطاف واحسانله
نوازشلر قلدي اندن روز آدينه كلنجك صلوة

واردي وخطبه ده نام والقاب همايوني
ذكر ايدوب منبرده دعاى پادشاه عالمپناه نام شريفنه
قلدي وقتا كيم خطيب اثناء دعاده مرحوم
خادم الحرمين الشريفين ديودكي ايتدي اشتدوكه
كبي سجدهٔ شكر ايدوب الحمد لله رب العالمين
كه بني خادم الحرمين الشريفين ايتدي ديو
مسرور اولدي وخطيب هنوز منبرده ايكن
طورده وغي يرده خلعتلر كيدردي ديو نقل
ايدرلر والعهدة على الراوي صكره دنينه اردنجه
بيحد انعام واحسانلر كوندردي وقچ كون حلبده
اسايش ايدوب عسكر منصور له شام شريفه ارتحال
ايتدي اهل شام اجلال واعظام ايدوب قرشو
چقديلر سلطان صاحبقران انلره داخي امن وامان
وفضل واحسانله اطمينان ويروب اكابر واعيانينه
خلعت فاخره لر كيدردي وزينت وشوكت وعزو عظمتله
شهره دخول

شهره دخول ايدوب شيخ اكبر شيخ محيي الدين بن
عربي رضي الله عنه حضرتلرينك قبر شريفلرنده
عمارت وتربه فرمان ايتدي واوقاف شريفه ومعموره
ترتيب ايدوب تعيين قلدي ولا شك سلطان سليم خاني
شيخ اكبر حضرتلرينك روحانيتلري سلطنت ممالك
عربيه جذب ايدوب عون عنايت الهي انلرك بركاتيله
ميسر اولمشدر مرحوم بر قچ كون شامده ارام ايتدكدن صكره
فتح ممالك مصره عزيمت ايلدي غزيه واصل اولوب خواص
خدمندن بر مقدار كمسنه ايله شهر عسقلانك زيارتنه
عودت ايتدي وديار مزبوره خلقنه بيحد بي پايان انعام
واحسانله نوازشلر ايلدي اندن نيه عسكر منصوره
يتشوب جانب مصره متوجه اولدي ويوللرده هر قريه
وقصبيه كه واصل اولوردي نظر عنايت وعين عدالت
ايله منظور قلوب انواع الطاف واحسانله اهلني ارضا
بيورردي ومحاربهٔ سابقه دن بقية السيف اولانلر

چراکسه مصره عودت ایدوب دواداکبیر امیر طومانبای نام
کسنه‌یی سریر سلطنته چیقاروب الملك العادل بالله دیو تلقیب
ایتمشلردی والات واسباب حرب وقتالی مهیا قلوب
خارج مصرده ریدانیه دیمکله معروف موضعه بر وز
ایلمشلردیکه عسکر عثمانیه قرشولرینه کلیجك طوپلرین
وضربزنلرین بوشالدروب اوندلرندن دفع ایدهلر
جاسوسلر بو جانبه چراکسه احوالندن خبر ویریجك
تدارك ایدوب لشکر چرکسك اوکنه اوغرامیوب جبل
مقطمك داسندن طولاشدیلر چرکسك اردین الدیلر
اوراده طوپ وتوفنکلرین اتوب چراکسه‌نك جمعین
پریشان ایتدیلر اول محاربه‌ده سنان پاشا غزو شهادته
وصول بولدی مرحوم سلطان سلیم خان مرقومك فقدندن
تأسف ایدوب یوسف کتدکدن صکره نه فائده مصردن
دیو بیوردی ولشکر طومانبای بر ساعت مقداری
طیانیدقدن صکره تمزق وتفرق بولدیلر طومانبای کندوسی

بحیره

بحیره سمتنه طوغری بنی حرام دیدکلری طایفه‌دن عبد
الدائم نام شیخ العربك یاننه دوشدی سلطان سلیم
خان مصره دخول ایدوب جزیرهٔ وسطانیه‌ده عسکر
منصورله نزول واجلال بیوردی چراکسه‌دن غیری
کیم وارایسه انلره امان ویروب چرکسدن کیمی بولدیسه
قتل ایتدی بر قچ کوندن صکره موضع مذکوردن
مقیاس قربنه انتقال ایدوب اوراده بر قصر عالی
بنیادینه فرمان ایتدی وسابق الذکر عبد الدائم
پادشاه عالمپناهه تقرب قصد ایدوب طومانبایی طو
توب بغلدی آستان سعادته کتوروب تسلیم ایتدی
وجانب سلطنتدن خلعت ونعمتله رعایتلر بولدقدن
صکره طومانبایی حبس ایتمك فرمان بیوردی پادشاه
عدالت دستگاهك مراد شریفی بو ایدیکه دولت وسعا
دتله رومه عودت ایتدکده جانب شریفندن طومانبایی
نائب مصر ایدوب مقالید اموری کف کفایتنه تسلیم ایلیه

وكاهي مجلس شريفنه جسدن كتوروب احوال سما
لكدن استفسار ايلرديكي اهل مصر سفاهت ايدوب
ادبلو بيله طورمديلر بولدقلري اراجيف واكاذيبي
سويلمكه باشلديلر طومانباي محبوسده كلدربب
قچ كون براي مصلحت اختفا ايلديكي بر كون ظهور
ايلرينه غلبه ايدر ديو تكلم ايتديلر اندن كلمات ناس
سلطان سليم خانه واصل اولبجق مرحوم كوردكه
طومانبايك وجودي تابوت اولمينجه تسكين فتنه
ميسر دكلدر اندن بيورديكي مزبوري براستره
بند ودوب شهر ايچنه اوغراتديلر ايلدوب باب
زويلده صلب ايتديلر خلق بو حالي كورمينجه كفت
وكوي منقطع اولديكي اول ارادن ممالك مصريه قضاة
وولات نصب ايدوب نفس مصرده خيربكي وشام
شريفه جان بردي غزالي قالديكي ولشكر منصورله
كندولر چقوب اسكندريه جانبنه متوجه اولديلر

واروب

واروب برقچ كون اقامتدن صكره ينه مصره عودت
ايليوب اندن دار السلطنة السنية قسطنطنيه
جانبنه روانه اولديلر بو قضيه نك وقوعي طقوز يوز
يكرمي اوچ شعباننك يكرمي بشنجي كوننده ايدي
وينه مقر سلطنته وصول بولوب دخي همايونلرنده
مركوز اولان عجم سفرينه مباشرت ايلديكي ما كل
ما يتمنى المرء يدركه تجري الرياح بما لا تشتهي
السفن مقتضاسنجه محنت سراي فنادن دار الملك
عقبايه سفر ضروري دوشوب اول زمان همايون سريري
سلطنت جهاندن سراپرده روضه رضوانه روان
اولديكي عامله الله بالفضل والاحسان واسكنه
على غرف الجنان وانزل عليه سحايب الغفران
واقعه مزبوره طقوز يوز يكرمي التي سنه سنده
واقع اولمشدر **اوچنجي فصل** مرحوم ومغفور له
سلطان سليم خان ايام سعادت وسلطنتنده واقع اولان

عمارت حرمیه نک بیاننده در. مرحوم داخی سعید
وشهید سعادتمند اتامیز سلطان بایزید خان
علیهم الرحمة والغفران اسلوبی اوزره اهل حرمینه
حرمت وعزت واحسان واعانت اوزره ایدی. انلر
تعیین بیوردقلری صدقهٔ رومیه نک ضعفن ارسال
ایدوب اولمشدی. واهل مکه دن استانهٔ سعادتنه
کلن اعزه نک مرسوماتن زیاده قلمشدی. ملحوظ بیوردق
یکرمی اوچ تاریخنده که صدقات رومیه حرم شریفه
وصول بولدی. دفتر صدقاتک اولنده مولانا
شریف ابی نمی حضرتلرینک تام شریفلرینه بش یوز
سکه دینار کامل وعیار مسطور بولندی. الی الان
اول منوال اوزره هر سنه مبلغ مزبور انلرجانبندن
قبض اولنور. انلرنصکره موجب دفتر اوزره عمل
اولنوب حقوق فقرا وصلحا اربابنه تفریق
اولندی. وجانب مصرده ملوك جراکسه تعیین

ایتدکلری

ایتدکلری صدقات داخی سلطان سلیم خان حضرتلری
مقرر قلدقلری جهتیله اهالی مکرمه یه تقسیم
وتوزیع ایدیلور. توزیع صدقاتدن صکره علما واعیان
حطیم کعبه ده کلوب قرآن عظیم باشلایوب بر نیجه ختمه
قراءت ایتدکدنصکره دعالر اولنوب اجر وحسنات
صحایف سلطان سلیم خانه اهدی قلندی. وتوزیع
صدقاته متوکل اولانلر امیر مصلح الدین جناب سلطنتدن
فرمان عالی حسبنجه هر کون تلاوت ختمهٔ شریفه ایچون
اوتوز نفر کمسنه تعیین ایلدیلر. ختمهٔ شریفه
قراءت ایدوب ثوابنی سلطان سلیم خان حضرتلرینه
اهدا ایده لر. ومهمات اجزادن فارغ اولیجق فقرادن
بعض کمسنه جمع ایدوب الّلرینه اوجر التون
ویردی. واسملرین دفتره قید ایلدی. انلرنصکره
معظمه ده اولان بیوت فقهایی یازوب وبیوت
مزبوره ده ساکن اولانلرك اسامیسن دفتره قید ایدوب

انلره هر ییلده اوچ التون تعیینی ایدوب انلره بیوت دیو
تسمیه قلدی وبو عنوان ایله صدقات رومیهٔ
دفتره الحاق ایلدی الی الان اول مرسومات ویرلمک
اوزره در بوندن صکره فقراء مکهٔ بی حدّ وبی پایان
اولوب امیر مصلح الدّین باشنه اوشدیلر آخر بونلره دخی
بر موضع واسعه جمع ایدوب اللّوینه برر دانه
التون ویروب بونلره عامّه دیو تسمیه قلدی وعنوان
مذکور ایله دفتر صدقاته کتابت ایلدی ذکر اولنان
ترتیب واسلوب الی الان اجرا اولنمق اوزره در من سنّ
سنّةً فله نصیب منها حکمنجه اجر وثوابی وضع ایدن
صاحب دولتک دفتر اعمال وصحایف حسناتنه
مسطور اوله الی یوم القیمه بفضل الله سبحانه
اندن سنهٔ مزبوره ده مراسم حجّ شریف علی وجه الکمال
اقامت اولنوب خطبهٔ عرفه ده نام شریف سلطان سلیم خان
ذکر اولندی ودوام دولت وبقاء عزّ وعظمتنه دعا

وثنالر

وثنالر قلندی اندن اواخر ذی الحجه ده بر جمعه کیجه سی
امیر مذکور اولیاء صالحین وعلماء عاملین دن
بر جماعتی دعوت ایدوب جمله سی ایچون دولب احسان
ایدوب بندر دیکه واره لر تنعیم دیدکلری موضعده
حضرت عائشه صدّیقه نک مسجد شریفی قربنه چقدیلر
اوده دن سلطان سلیم خان والده سی ایچون عمره ایده لر
پس کندو دخی بنوب مزبور لر ایله کتدی جمله سی والده
حضرتلری ایچون احرام کیوب عمره یه نیّت ایلدیلر ولبیک
لبیک لبیک دیو کتدیلر موضع مزبوره واردیلر اندن
دونوب کعبهٔ معظّمه یه کلدیلر طواف ایتدیلر وسعی وتحلیق
ایدوب ثوابن انلره اهدی ایتدیلر اندن صکره امیر مصلح
الدّین ذکر اولنان صلحایه احسانلر ایدوب دفتر صدقاتنده
هر بوینک نامنه صکره تعیینی ایلدی اندن صکره صدقات
سلطانیه دن سفاینی مصر ایله سندرجه یه حبوبات کلوب
چقدی وحکم همایون وارد اولدیکه امیر مصلح الدّین

ذخیرۀ مذکورۀ حرمین شریفین اهلنه توزیع ایلیه
اندن تاریخ مرقومده شریف مکه اولان سید برکات ایله
توزیع وتقسیم ایتدیلر مجموع حبوبات یدی بیک اردب
ایدی حکم شریفنده ایکی بیک اردب مدینۀ منوره یه
وبش بیک اردب مکۀ مشرفه یه تعیین اولمشدی پس
اعیان وارکان جمع اولوب شهر مکه ده نقدر بیوت
وبیوت مسکونه ده نقدر نفوس واریسه یازدیلر
ورجال ونساء واطفال وخدام که عسکر تجاره
تعلقلری اولمیین جمله اوز ایکی بیک نفر کمسنه موجود
بولندی اندن بز بونلری دفتر ایدوب کتاب ولباب
حسابی ایتدکدنصکره هر شخصه حقنی تسلیم ایدوب
بانجه بر ودانخی فلوری احسان ایتدیلر اندن قضاة
اربعه نك هر برینه اوچ اردب بغدای ویردیلر اشتر نك
اهل حرمینه ارسال اولنان حبوبات صدقۀ سلطانیه
اولدیغی بوده ذکر اولندی ومذکور امیر مصلح الدین
تجدید

تجدید
ایتدوکی امورك بریده لخی مقام حنفیه درکرسکونون
تاریخنده بنا اولنمشدی اول تاریخده وضع بنادورت
دیرك اوزره اورتاسنده محراب واوستی سقف ایدی
امیر مذکور دیاله دیکر دخی توسیع ایدوب اوزدنیز
قبه وضع ایلیه اوراده اعیان شهری جمع ایدوب
ایتدی امام اعظم ابو حنیفه رحمه الله علیه
حضرتلری اما لا یقدر وکر اهل مذهب ایچون
بو مسجد حرامده بر مستقل مقام اوله انلر اندره
طوروب نماز قیله لر غیری مذاهب اهلی ایله
اختلاط ایتمیه لر واول مقام شریف شمدیکیدن
واسع اوله جماعت کثیره حضور قلبله انده طورهلر
دیدی حاصلی احصار مجلسدن بعض جاینکور وب
بعض کورمدی بو حالت اوزره متفرق اولوب
تکرار عقد مجلس ایتدیلر آخر الامر جوازه منجر اولوب
بر عالی مقام بنیاد ایتدی واوزرینه مجدد زبر عالی

قبه وضع ایلدی نیجه زمان بو هیئت اوزره طرف
امام حنفیه اهل مذهب ایله انده نماز قلورلردی
صکره امیر جنده اولالان خونتش کلدی بیك اول وضعی
تغییر ایدوب قبه سن یقدی وشکل تربیع اوزره
ایکی طبقه بر مقام بنا ایلدی طبقهٔ علیاسنی
مؤذنلره تعیین ایتدی الان اول مقام حنفیه اول
هیئت اوزره در اندن امیر مصلح الدین مذکور خصوص
مزبوره دن فارغ اولیجق مدینهٔ منوره یه متوجه اولوب
واردی قبل سلطنتدن صدقه سوریلی غلات و
نقودی کما ینبغی تقسیم وتوزیع ایدوب سلطان
صاحب قران ایچون جیان رسول الله دن صلی الله
علیه وسلم خیر دعالر استجاب ایتدی سکزنجی
باب سلطان عالیشان وسامی مکان سلطان سلیمان
خان علیه الرحمة والرضوان دولت بیاننده در
مرحومك ایام سعادت وزمان سلطنتنده دولت

عثمانیان

عثمانیان ذروهٔ علیایه ایرشدی بر سلطان صاحب
شکوه وشاهنشاه انجم کروه ایدیکه آستانهٔ دولت بوس
کاه شفاء سلاطین زمان ایدی وبارکاه عزتی مطاف
واجب الطواف طوایف جهانیان اولمشدی سکندر
دانش بر ود کسری معدلت کستره درکاه دولتنده ایکی
کمسنه چاکر ایدیلر بیت درکهش کعبهٔ اقبال
خلایق بودی حضرتش مجمع ارباب حقایق بودی
هر کجا ذکر سلاطین بفضایل رفتی فضل بی منتد
او بر همه سابق بودی روزکار دولت وزمان
سلطنتنده جمهور خلایق ظلمات ظلم واعتساف
کورمدیلر چشمهٔ آب حیات معدلت وانصافه ایر
مشلر ایدی وعامهٔ عالم وکافهٔ امم ریاض امن
وسلامت وحدایق ذات بهجتده خواب راحته
وارمشلر ایدی بیت کَانَ النَّاسَ لَیْسَ بِهِ جَمِیعٌ
اناخوا بَیْنَ اِحْسَانٍ وَجُودٍ یُفِیدُ وَیَسْتَفِیدُ غِنًی

وحمدا فائحم بالمفيد المستفيد وبالجمله سلطان
سليمان خانك اوصاف عدل واحسان واخبار عظمت
وعلو شانى مانند ضياء نهار غايت اشهارده ومثال
باد نوبهارى كمال انتشارده در وصبيح اولحضرتك
جناب عز وعظمتنه تعرض بتحرير كتاب تعطير خطابدن
غيرى مشتمل دكلدر ذات شريف محض دولت وعين
سعادت ايدى دولتلو وسعادتلو كمسنه ايديكه انك
جناب شريفنه اوليدى معظم همتى غزا وجهاد وفتح
بلاد ودفع فساد وامن عباده مصروف ايدى دائما
رعيته انصاف ومعدلت وفقرايه رحم ورأفتى وزده
بر صادق القول وجزيل الطول وظاهر الفؤاد وصحيح
الاعتقاد پادشاه ديندار ايدى رحمة الله عليه
ورضى الله تعالى عنه واولاد امجاد كرام عظامى طقوز
[illegible] نفر اصحاب سعادتدر كرهر برى سزاوار تاج
افسر ولايق سلطنت هفت كشور ايدى بريسى

اولى

اولى
مشيد اركان سلطنت جهان سلطان سليم خانكه
كندولردن شكوه سعادتله جلوس همايون بيورن
مشلردر بريده اخى مرحوم ومغفور له سلطان
مصطفى دركه اكبر اولادى بونلر ايدى مولدى
شريفلرى طقوز يوز يكرمى بر سنه سنده ايدى
وطقوز يوز التمش سنه سنده عز شهادته ايرش
مشلردر نته كيم قصه لرى مشهور ومعروفدر
برى داخى مرحوم ومغفور له سلطان محمد دركه
مولد شريفلرى طقوز يوز يكرمى سكز سنه سنده ايدى
وطقوز يوز اللى سكز سنه سنده وفات ايتمشلردر مر
حومك چشم چراغ ونصب عينى ايديكر كشاده خاطر
لرى بونلر مصاحبتى ايله حاصل اولوردى وبونلرك
مفارقتندن شكوه بساط نشاطلرى ايدوب الاسات
وطربى واوانه ودهنى كتوروب طو آخرى طوتدى و
محروسه قسطنطنيه ده اباواجدادى عمايرينه

مانند عمارت عاليه بنا ايلديكي بريسي دخي مرحوم
ومغفور له سعيد وشهيد سلطان بايزيد دركه
طقوز يوز اوتوز اوچنده وجوده كلوب طقوز يوز
يمشي سنه سنده رتبهٔ شهادته تقدم باصمشدر
برادر بزرك واريكي مرحوم سلطان سليم خانك
ولايت قرمانده واقع اولان قصبه‌لري تأليف مستقليه
محتاجدر رحمهما الله تعالى بري دخي مرحوم و
مغفور له سلطان جهانكير دركه اذكياء زما
ندن معدود ايدي طقوز يوز اوتوز بري سنه
سنده ولادت ايدوب طقوز يوز التمش تاريخنده
مرض خناقدن وفات ايتمشدر سعادتمند اتاسي
يانندن نمو تابه مفارقت ايلدي مرحومك ادم خاطره
ايدي بونلرك اوزرينه دخي قرب قسطنطنيه ده سواحل
دريا ده بر موضع شريفده عالي جامع بنا ايتمشلردر بري
دخي مرحوم ومغفور له سلطان مراد بري دخي مرحوم سلطان

محمود ده

محمود دركه بو ايكيسي مرحومك اوائل سلطنتلرنده وفات
ايدوب جد بزرك واركي سلطان سليم خان بن سلطان
بايزيد خان تربسي قربنده مدفونلردر بري دخي مرحوم سلطان
عبد الله دركه طقوز يوز اوتوز ايكي تاريخنده وفات ايتمشلردر
بري دخي سيدة النساء القاب صاحب الخيرات والحسنات
مهروماه سلطان حضرتلريدر كه خانم سلطان ديمكله
معروفلردر بونلر نشول قدر مال فراوان وخزائن خرج
بي پايان ايدوب مكهٔ معظمه ده چشمه لر روان ايلدين
صاحبة السعادتدركه نته كيم تفصيل كلسه كركدر
ان شاء الله تعالى ومرحوم سلطان سليمان خانك والده لري
اولان تاج المحصنات الجليلة المخدرات مجمع الخيرات والحسنات
دخي طقوز يوز قرق تاريخنده وفات ايتمشدر اسكنها الله
الملك الحنان اعلى غرف الجنان **فصل** في ذكر وزراء
العظام مرحومك اول وزراسي اصف زمان وبرجمهور دوران
معدن صدق و وصفا ومنبع عقل وذكا ايبن محمد باشادركه

حضرت ابی بکر صدیق رضی الله عنه نسلندندر. ویدی پاشا
دیمکله معروفلردن. طریق علمدن وزارت عظمایه ایرشن
مرحوم سلطان سلیم خان حضرتلرینه نیجه زمان وزارتله
خدمتدن صکره سریر سعادت ومتکای چار بالش سلطنت
بحکم وراثت سلطان عالیشان سلطان سلیمان خان
حضرتلرینه انتقال ایدیجک ینه صدرنده مقرر قلنوب
بر مدت خدمتدن صکره دفعاتله استعفا ایدوب
آخر الامر داخل سرای همایونده اوده باشی اولان ابراهیم
اغا که مقرب حضرت وملازم خدمت ایدی. محبت ملوکانه
حسبیله مزبوره رتبهء وزارت ارزانی بیورلدقده
پیری پاشایه وظائف تقاعد معین قلنوب یرینه
ابراهیم پاشا جلوس ایلدی. اولزمانکه مزبور ایچون
چقوب بحکم فرمان جهان سلطان مسند وزارت عظمایه
توجه ایلدی. سلک وزراده منتظم اولان احمد پاشا
خدمتده اقدم اولمغین مزبوره مزاحمه ایدوب یرنی

ویرمیجک ابراهیم پاشایه بکا عارض اولوب دوندی.
جناب پادشاهه کیروب اشتکا ایلدی. اوادن دفعهء
تدبیر اولوب صدر وزارتدن ایالت مصریله ازاله قلندی
وانده وارنجق اظهار خیانت ایدوب. آخر الامر انده مقتول
اولمشدر. وابراهیم پاشا صدرنده مستقر وامرنده مستمر
اولنوب. نیجه روزگار نفاذ امر وزره ووزارت وکالت
ایتدکدنصکره آخرکار زمانهء غدار وچرخ کج رفتارک
حبالهء مکرینه کرفتار اولوب. طقوزیوز قرق ایکی
رمضانینک اواخرنده بر کیجه ایچروده عوتا اولنوب مظهر
غضب پادشاهی اولمشدر. اندنصکره مرحوم سلطان
سلیم خان قوللرندن ایاس پاشا که محبت علما ومیل اهالی
وترتیب فضلا ایله مشهور ومعروفدر اول وزیر
اعظم اولوب. بر مدت وزارتدنصکره مطعونا وفات ایدوب
یرینه سلطان سلیم خان قوللرندن لطفی پاشا جلوس
ایتمشدر. مزبور لطفی پاشایه مرحوم سلطان عالیشان

همشیره لری شاه سلطان حضرتلرینی تزویج ایتمشلر ایدی
انلر حقوق رعایتله خدمت ایتمیوب بعض امورده حشو نت
اوزره اولماسغین مرحوم عزل ایدوب سلطانندن تفریق
ایتدیلر ۰ یرینه خادم سلطان سلیمان پاشا وزیر اعظم
اولدی ۰ اول دخی بر مدت خدمت وزارتدن صکره طقوز
یوز اللی بر تاریخنده معزول اولوب یرینه رستم پاشا
وزیر اعظم اولدی ۰ مرحوم سلطانه معدلت رسوم کندو
کریمه لری ۰ صاحبة الخیرات والحسنات مهر و ماه
سلطان حضرتلرینی بونده تزویج ایتمشلر ایدی ۰ وانلرک
قوت والده خاصکی سلطان حمایتی و پادشاه عالمپناه
نظر عنایتله نیجه روزکار استقلال تام اوزره وزارت
ایلدی ۰ طقوز یوز اللی سکز تاریخنده وفات ایدیجک
یرینه علی پاشا وزیر اعظم اولدی ۰ مرحوم ذهن ذکا و
عقل و دها صاحبی کشاده کیسه ایدی ۰ طقوز یوز التمش
ایکی تاریخنده وفات ایدیجک صدر وزارت عظمی و مکانء

وكالت

وكالت اسنی اولی آصف صفت وزارء عظام و اشرف خیل
وکلاء کرام حضرت محمد پاشا زاده الله حیاتا و معاشا ۰
وجود شریفلریله زیب و زینت و صفا و نور انیت بولدی
و بونلر اول وزیر عدیم النظیر و صاحب صایب تدبیر
درکه اصابت رای و افاضت عدل انصافله اوج پادشا
عالمپناه و خلیفهء فلک بارکاهک صدر دیوان عدالت
عنوانلرنده مدت مدید کمال و جمال و مهابت و جلال و
سعادت و اقبال و تفرد و استقلال اوزره وزارت
ایدوب عام و خاص دوام دولت و بقاء عزتی دعاسنه
اجماع و اتفاق ایتمشلردر ۰ اکثر بلاد اسلامده مآثر
جمیله لرینه حد و غایت یوقدر ۰ خصوصا حرمین
شریفین اهلنه اولان انعام عام وزراء عظامدن
کیمسنه میسر اولمامشدر ۰ جملهء آثار جمیله لرندن
بری بودرکه ۰ مدینهء منوره ده صلی الله تعالی علی
ساکنها عین زرقا دیدکلری ایرماغ اجرا ایتمشلردر

عینی من بوره یه تمام ضعف کلدکدن صکره بوقچ مشهور
قویجلرك ایاغنی الوب انا قاتدیلر • داخی قوت بولوب
تمام وسعتله جریان ایدر اولدی • من بعد قیولرك جمله‌دن
بری بئر اریس دیدکلری قبا ناحیه‌سنده بر غایت طاتلو
صولی قیودر • رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنك مبارك اغزی یاریله برکات بولمشدر •
وحضرت عثمان رضی الله تعالی عنه من بعد قیونك
ایچنه برماغندن فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتنك
مبارك خاتمی دوشوب کیتمشدر • اندن صکره حضرت
عثمان رضی الله عنه اوزرینه فتن ظهوره کلوب بلیات
تعاقب ایتمکه باشلدی • اول خاتم شریفك الندن کیتمسنه
اسناد ایلدیلر • بری داخی بودر دیدکلری بئردر والخلیفه الثانی
شمدی علیجه قیوسی دیرلر • اهل مدینه واهل شام اوراده
کلیجك احرام بغلنورلر • انی محکم قازدروب اشغه
ایندردیلر • وتمام توسیع ایدوب صونك یوزنی عشر

في عشر

في عشر
ایلدیلر • وبر جانبندن نردبان یاپدیلر چاق صو یره ایننجه
نردبان ایله اینلور • بری داخی بودر دیدکه مکه مشرفه‌دن
مسجد حرامه قربنده بر موضع بنا ایتمشلردر • یتاجق
وطورجق یری اولمین فقرا وغربا انده ساکن اولورلر •
اول اولمیندی مسجد حرامك ایچنده دکلولردی •
وموضع مذکورده حسته‌لر ایچون دار الشفا وانده
اوقودوشك ترتیب ایتمشلردر • مکان من بعد
اطرافی اولی ود کاتلر ایدوب • موضع مذکوره وقف
ایتمشلردر • محصولی انك مصالحنه صرف اولنور •
وداخی وسط شهر مبارکده بر عالی حمام بنا ایتمشلردر •
بونلردن غیری رباط وبقاع خیراتندن نیجه اثار
شریفه‌لری واردر • جمله‌سی محل احتیاجده واقع
اولمشدر مثوبات عظمی در تقبل الله سبحانه وتعالی •
وطقوزیوز سکسان ذووت تاریخنده حرم شریفه
کلی صدقات جزیله‌لری معتاد اوزره مضاعف

اولوب كلدي رحمهم الله ايچنده فقرا وضعفا ومساكينه
تقسيم وتوزيع اولنمق اننك داخي دعالري مضاعف
اولوب وجود شريفلرينه ومخدوم زاده سعادتلو
بكلرينه وسعادتلو سلطان حضرتلرينه دعا وثنالر
اولندي والله تعالى يطيل بقاه ويديم عزه وعلاه
ويقيمه في مقام العلا ويبقيه في صدر صدرات
الكبرى ما دامت الدنيا بجاه محمد سيد الانام عليه
اشرف الصلوة والسلام وهذا دعاء شامل النفع
للورى فيارب قابل بالقبول دعائي

فصل

في الغزوات السلطان الاعظم سلطان سليمان خان
عليه الرحمة والرضوان مرحوم ومغفور له مظهر
رحمت ورضوان رب غفور جهاد في سبيل الله ايتمكه
بغايت مشعوف ايدي محافظ حوزهٔ اسلام وحمايت دين
كين حضرت سيد الانام عليه الصلوة والسلام ايچون
مال فراوان وخزائني بي پايان خرج ايدوب عظيم غزالر ايتمشلردر

سلاطين

سلاطين اسلاميه دن انلره ميسر اولان غزوات وفتوحاتنه
هيچ كمسه يه اولدوغي منقول دكلدر تفاصيل غزواتده
نيچه مجلد كتاب وافي وكافي دكلدر ولكن بو مختصرده
اسماسي مذكور اولمق في الجمله فائده دن خالي دكلدر
مرحومك اول غزاسي بلغراد سفريدر كه طقوز يوز
يكرمي يديده جماذي الآخره سنده چقمشلردي
سعادت ايله فتح ايدوب يكرمي يدي ذي القعده سنده
مقر سلطنته عودت همايون كوستردي لر وبو تاريخده
ولايت شامده جانبردي غزالي عصيان ايدوب كندي نام
نافرجامنه خطبه اوقتدي آخرده ولتدن فرهاد
پاشا واروب قتل ايتدي وباشني باب عاليه ارسال
ايلدي ايكنجي غزاسي جزيرهٔ رودس سفريدر كه وجه ارضده
انك قلعه سي كبي معين وحصين قلعه منقول دكلدر
طقوز يوز يكرمي سكز جنبنده چقمشلر ايدي واروب
طقوز يوز يكرمي طقوز ماه صفرنده فتح ايدوب بينه

یكرمی طقوز ربیع الآخرنده مقر سعادته وصول
بولدیلر و تاریخ مذكورده چراكسه‌دن امیر جانم واینال
بیك دیدكلری كاشفلر عصیان ایدیجك مصر بكلربكیسی
مصطفی پاشا ایكیسنی كره باشین كسوب دردولته
كوندردی و اوچنجی غزاسی بودم سفریدر كه دولت اسلامیه
بوكا معادل فتح عظیم اولمامشدر و التی‌یوز بیك
مسلح مجار عسكری قلیجدن كچوب و طونه صوینه
غرق اولدی و عدد غدیری ایكیوز بیك نفر اسیر
چقرمشلردر غزاء مذكوره طقوز یوز اوتوز ایكی
رجبنده چقمشلر ایدی ذكر اولنان بودم قلعه سیله
توابع و لواحقلرین فتح ایدوب صكره عودت همایون
بیوروب اوتوز اوچ ذی القعده‌سنده قسطنطنیه‌یه وصول
بولدیلر دوردنجی غزاسی بیچ سفریدر كه كفار خاكسار
جمع اولوب بودم قلعه‌سنی اهل اسلام الندن المشلر
ایدی مرحوم طقوز یوز اوتوز بش یلنده عسكر منصوره

چقوب

چقوب قلعهٔ مزبوره‌یی تكرار كفار الندن استخلاص ایدی
و اطراف نواحیسن ضبط ایتدوكدن صكره قلعهٔ بیچ اوزره
هجوم ایتدیلر و واروب اطراف نواحیسن فتح ایدوب نیجه
كون نهب و غارت ایدوب خلقی اسیر و قتل ایتدوكدن
صكره قیشی باصوب بارام عسكره قابلیت اولمدوغی اجلدن
دونوب اوتوز التی ربیع الآخرنده استنبوله یتشدیلر
بشنجی غزاسی الامان سفریدر كه طقوز یوز اوتوز سكز
رمضاننده عزیمت ایتمشلر ایدی و دریادن سكسان
پاره قادرغه ایله قپودان احمد پاشایی ارسال ایتمشلر ایدی
واروب بنصر الله و تأیید سبحانه نیجه قلعه‌لر فتح ایدوب
و ممالكن تخریب ایتدوكدن صكره بی‌نهایه اسیر چقاروب
عودت همایون بیوردیلر التنجی غزاسی عجم سفریدر كه
عراقین سفری دیمكله مشهوردر طقوز یوز قرق
ربیع الاولنده عسكر همایون ایله مقدم وزیر اعظم
ابراهیم پاشایی ارسال ایدوب كندیلر سعادت ایله

طقوز یوز قرق بر ذی القعده سنده اسکداره عبور
ایتدیلر و اوروب سرحده یتشدیلر شاه طهماسب
تبریزی خالی براغوب لشکری ایله کوه دشت آرا و اداده
سرکردان اولدی و عسکر منصور بلاد عجمی کیف
ما یشاء تصرف ایدوب کیدرکن صکره شاه طهماسب آستانهء
دولته عرض عبودیت ایدوب مرارا طلب صلحه ایلچیلر
کوندردی آخر الامر سلطان صاحب قران الصلح خیر
مقدمه سیله عمل ایدوب شاه جانبنه نامهء هما
یون ارسال ایدوب حصول مقصودی اعلام بیوردیلر
و فتح اولنان بلاده محافظ و مستحفظلر نصب ایدوب
سعادتله سالم و غانم دار السعادت سمتنه متوجه
اولوب طقوز یوز قرق ایکی رجبنده عز و اجلال ایله
کلوب وصول بولدیلر یدنجی غزاسی کورفز سفریدر که
کندولر سعادت ایله قره دن عزیمت ایدوب دریادن
لطفی پاشایی و قپودان خیر الدین پاشایی ارسال ایتدیلر

طقوز

طقوز یوز قرق اوچ تاریخنده واروب اوتوز درت پاره
قلعه سن خراب ایدوب ممالک مزبوره ده اسیر و قتله
غلبه و استیلا قلندقدن صکره سالم و غانم مقر
سعادته عودت همایون بیوردیلر سکزنجی غزالری قره
بغدان سفریدر سعادت ایله بالذات توجه بیوروب
ممالک مزبوره یی اعدای دین و دولت الندن استخلاص
ایتدیلر و نجه و نجه غایت مال و اسیرله مغتنم و الوب
قرق دورت ربیع الاول اواخرنده اخری دار السلطنة
السنیه قسطنطنیهء محمیه یه وصول و نزول بیوردیلر
طقوزنجی غزالری وسطبوه سفریدر سابق الذکر بودم
قربنده بر موضعده ایدی سعادتله واروب یقدیلر
و کفاری اسیر و قتل ایدوب سنی شورلرینی دفع ایتدکدن
صکره دار الملک سعادته عودت همایون بیوردیلر
اوننجی غزالری استرغون سفریدر که واروب نصرت
و تأیید ربانی بوله طقوز یوز اللی سنه سنده توابع

ولواحقیله فتح ایتدکدنصکره استولنی بلغرادی داخی
فتح ایدوب سالم وغانم سریر خاقانی صوبینه عودت هما
یون بیوردیلر • اون برنجی غزالری القاس سفریدرکه
مزبور القاس شاه اسماعیل اولادندندر شاه طهماسك
برادریدر • مابینلرینه بعض خصوصدن شقاق دوشوب
آستانهٔ التجا ایتمشدی تفصیل احوالی بو مختصره مناسب
دکلدر • اون ایکنجی غزالری نخجوان سفریدرکه **وقتاکیم**
مرحوم صاحب قران قزلباش طایفه سنک حدود وحواشی
مملکتده حرکتن استماع بیوروب فتنه وفساده مبا
شرتلری خبرن الدی • طقوز یوز التمش رمضاننک
اوایلنده اسکداره عبور ایدوب قطع منازل وطی
مراحل ایدرک ادکلوبه ایرشدی • وخارج شهرده بارکاه
قوردی اوغلی سلطان مصطفی یه دولتنه دعوت ایدوب
اولدخی امر عالیه امتثال ایدوب کلدی • واوتاغ همایونه
دخول ایدوب برلحظه اکلندی • آخر طشره میتن چقردیلر •

تابوتله

تابوتله بروسیه نقل ایتدیلر • وخصوص مذکور سنهٔ
مزبوره اوخرنده واقع اولمشدر • اندن ارتحال ایدوب محروسهٔ
حلبه یتشدی • وانده قشلیوب فصل ربیعده ینه قیام
ایدوب • ولایت عجمه عزیمت ایتدی • حدود نخجوانه واریجق
شاه طهماسب شهری خالی قیوب چقدی اطراف وجوانبده •
سوکردن کزمکه باشلادی • مقابله ومقاتلیه مجالی اولمیوب
مجرد اتعاب عسکره باعث اولیجق سلطان صاحب قران
نواحیٔ نخجواندن منصرف اولوب اماسیه سمتنه متوجه
اولدی • بر مقدار اقامت ایدوب • ینه ولایت عجمه چقمق
ملاحظه سنده ایکن شاه طهماسب ایلچی کوندروب
صلح طلب ایلدی • سلطان عظیم الشان اسایش لشکر ایچون
سوالنه اجابت ایدوب • صلح وصلاح سمتنه مایل
اولدیلر • اوردن سعادتله دونب طقوز یوز التمش بر
تاریخنده مقر سعادته وصول بولدی • اون اوچنجی غزالری
سکتوار سفریدرکه مرحومک آخر غزواتی بودر • سکتوار

دیدکلری ممالك مجاردن بر عظیم قلعهٔ استوار در
حدود ممالك اسلامیه یه کیدن ابناء سبیله
کلی ضرر طقنوردی طریق مسلمینی دن ازاسی
ازاله ایجون اول عمرده بی اختیار اولوب کیتمشلردی
قلعه نك فتحی کونی سعادتله سریر سلطنت جهاندن
سرابردهٔ رحمت ورضوانه انتقال ایلدیلر رحمه الله
تعالی رحمة واسعة بو واقعهٔ هایلده حضرت وزیر عدیم
النظیره رشد ودایلرین حسن رأی واصابت تدبیر
قابل تعبیر وتقریر دکلدر نتکیم نام شریفلرینه
یازدقمز کتاب فضائل الجهاد اوایلنده برمقدار
شرح وبیان اولنمشدر فی بعض مآثر السلطان
الاعظم السلطان سلیمان خان علیه الرحمة والرضوان
معلوم اولا که مرحوم ومغفور له سلطان فردوس
مکانك خیرات وحسنات وبناء مسجد عمارات
وحصون وخانات وبونلرك غیر انواع خیراتنه

حدو غایت یوقدر تفاصیل حالهٔ نیجه مجلد کتاب وفا
ایلمز اما بو مختصرده اصل مقصود که ذکر اولنان عمارت
حرمین شریفین دن برمقدار ایراد ایدهلم وسایرین
سمع ومشاهده یه احاله قلالم بو بابده جملهدن
بری صدقهٔ رومیه در که الان مادامت الحیات اهل
حرمین دن اکرچه بو صدقهٔ رومیه دیدکلری
مرحومك آباء کرام واجداد عظام زمانلرندن
بری واصل اولور بر خیر عظیم واحسان قدیمدر و
لکن مرحومك ایام دولت وازمان سعادتنده اموال
کثیره اضافت اولنوب اول صدقات اضعاف مضاعف
قلنمشدر وهر سنه رایت امین وکاتبله محفوظ
ومضبوط کلوب بیت الله اوکنده فقراء مکه یه تقسیم
وتوزیع اولنور وجمیع علما وصلحا احسانلرندن
بهرهمند اولوب حرم شریفك ایجنده باش اجوب
دوام دولت سلطانلرنه زمان رحمت ورضوان آل

عثمان ایچون دعا وثنالر اولنور. اندن هر فقرا ودروب
دینی ادا ایلر. بوندن اقدم بو صورتله وترتیب بذل صدقات
ملوك وخلفادن بو قدر میسر اولمامشدر. تقبل الله
حسناته ورفع فی الجنة درجاته. بری داخی صدقۀ حب
درکه جانب مصردن بغدای کلور اکرچه سابقا اشارت
اولنان اوزره بو خصوصك اول وضع ایدنی صاحب خیر
سلطان صاحب قران فاتح ممالك عرب. سلطان
سلیم خان حضرتلریدر. ولکن سلطان اعظم دولتنده عمارت
ارتوب فقرا ومجاورین زیاده اولمغله لازم کلدیکجه
صدقات ارتدی. حتی اول قدر زیاده ایتدیلرکه. اول مقا
دیر اوزره تضاعف بولدی. وتدریجله اول مرتبه یه
واردیکه حصۀ اهل مکیه اوچ بیك اردب واهل مدینه یه
ایکی بیك اردب مقرر ومعین قلندی. الان بو منوال
اوزره جاریدر. بحمد الله سبحانه بری داخی صدقۀ
جوالیدر یعنی خراج اهل ذمیدرکه. انلردن اخذ اولنوب

علما

علما وصلحا وارباب تقاعده بذل اولنوب وجه
مشروع اوزره اخذ اولنجق بوندن حلال مال
متصور دکلدر اکرچه بو خصوص چراکسه دولتندن
بو وجه جاری ایدی اما قتی شیء قلیل ایدی مشا
یخدن بر قاچ کمسنه ویریلور ایدی اما مرحوم
سلطان سلیمان خان دولتنده تدریجله اول
مرتبه یه وصول بولدیکه حرمین شریفینده و
دیار مصرده متمکن اولانلردن مشایخ وعلما ومتقا
عدین عامه وشامل اولدی بوذکر اولنان
یالکز مصر جوالیسیدر شام وحلب وسایر
ممالك جوالیسی ومملحه لر محصولات وجوه
خیراته صرف اولنور انلرده بشقه در صدقات
جاریه دن بری داخی عین عرفاتدر مرحوم اجری
ایتمشدر خلفا زماننده زبیده خاتون نیچه مال فراوان
خرج ایدوب اجرا ایتمشدی ولکن مرور ایام ایله

بو مرتبه یه واردیکه منقطع اولوب حجاج عرفه کونلری
قیو صولری کتوردرلردی اول دخی تمام قلت بولنور
مؤلف قولنجه طقوز یوز اوتوز طقوز سنه‌سنده
بو عرفه کونی بر بر ماغاله افشان قالدردغی صوی
قربه‌سی بر التون الدیلر و اول کون حجاج تشنه‌لکدن
قرلمق مرتبه‌سنه واردیغی شوال عرفاته طوردقلری
یوده حق سبحانه و تعالی بر یغمور ویردیکه
ایقلری التندن اقن صودن ایچدیلر و قربه
لرین طولدیلر و طوارلرین صواردیلر حاصلی عین
عرفات بو مرتبه یه واردیغی سلطان اعظم و شاه
نشاه اکرم و ارحم غایت رحم و ذو الفتلولرندن عین
بدر حنین و عین عرفاتک اصلاحلرینه فرمان
عالی بیوردی اوراده ناظر و کاتب و کارکرلر
استاد معمار تدارک ایدوب خصوص مرقومه
حد اتمام دسانیده قلدیلر حتی عین عرفاتک

نهماندن

نهماندن عرفاته جریان ایدر اولنوا حیده و لان اشجار
و نباتات تکرار حیات بولوب اطراف سبزی و خرم و الذی
صکره دن عین عرفات صاحبته الخیرات تاج المحصنات
ملکة الملکات قدسیة الملکات عالیة الذات
صفیة الصفات ذات العلا والسعادات مهرماه
سلطان بنت سلطان عظیم الشان سلطان سلیمان
خان علیهما الرحمة والرضوان حضرتلری مال
فراوان و خزائن بی حد و غایت بی پایان صرف
ایدوب مکهٔ مشرفه‌یه کتوردی و بیت الله قربنده
آب حیوان کبی اجرا قلدی • سقی الله ثراها الی
یوم الحشر والقرار ثم اسکنها جنات تجری من
تحتها الانهار • و سلطان سلیمان خان حضرتلرینک
نفس مکهٔ مشرفه‌ده جملهٔ خیراتندن بری درت
مدارس اربعه‌در ذکر • مذاهب اربعه اهلنه بنا
ایتمشدر • و کتابده قفنده مدارس درت اسلو نیجه

اون بش طلبهٔ علم وبر معید تعیینی ایتمشدر مدرس سلمه الله
یللیش و معیدلره دوردر اقچه ودانشمندلره ایکی
اقچه عثمانی تعیین بیورمشدر و امام مدارس شریفه
بنالرینک تمامی حضرت سلطان فردوس مکان
سلطان سلیمان خان علیه الرحمة والغفران دولتنده
واقع اولمشدر

صاحب سوابق طوقوزنجی باب

ممالک سلطنت جهانبانی سلطان اعظم سلطان دولت
سلیمخان ثانی بیاننده در • سقی الله ضریحه بزلال
العفو والغفران وحفه بروایح الروح والریحان
مولد شریفی طقوز یوز یکرمی طقوز تاریخنده در •
وجلوس همایون طقوز یوز یتمش سنه سنده در •
مرحوم بر حلیم وسلیم ورؤف ورحیم پادشاه کریم
ایدی • هرکز کندودن اقریره انجمندی • محب علما
وصلحا ومجلس مشایخ وفقرای ایدی • داخی شهرده
لک عالمنده ایکن حرمین شریفین اهلنه

صلات

صلات تصدقات واصل اولوردی • اکبر غزوات فتح
قبرسدرکه عسکر کوندروب سیف جهادله فتح
ایتمشلردر • بری داخی فتح تونس وحلق الوادی
در • وبری داخی فتح ممالک یمندر • وجملهٔ خیراتندن
بری تضعیف صدقهٔ غله درکه مدت سلطنتلرنده
حرمین شریفین اهلنه سعادتلو اتاسی مرحوم دن
مرسوم اولان غله دن زیده بیک اردب زیاده ایدوب
ارسال ایتدیلر • بری داخی بناء مسجد حرامدرکه
اثار عظیمه وفضائل کریمه دندر • سلاطین عثمانیه دن
کندولردن اقدم بو مرتبه یه کمسه موفق اولمامشدر • ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء والله
ذو الفضل العظیم • خصوصیله بونک صدورینه
اول انعث اولمشدرکه • مسجد شریفک دوار شرقیسی
کعبة الله جانبنه شویله میل ایتمش ایدیکه •
بعض سقوفک رؤسی اخشابجیرندن مفارقت

ایتمشدی وبالجمله اطرافنده اولان صوندرملری
بعض ایرلوب صحن مسجد شریفه نقلمه شکلی طو
تمشدی بو زمان حفظا اتسونده دیو اللرندن عظیم
درکلر وطیقلر اودمشلردی نفاذ حرم شریف
کوردیکده میل زیاده اولوب کیدرک طقوز یوز یتمش
طقوز تاریخنده عرضلر یازوب آستانهٔ سعادته
واقع حالی اعلام ایتدیلر اندن فرمان قدر جریان
سلطانی شویله شرف صدور وظهور بولدیکه
مسجد حرام علی وجه الاحکام والاستحکام
بنا اولنوب اول چوبلر ایله بنا اولنان سقوف
واخشاب عتیقه نك جمله سی مرمر دیرکلر اوزره
بنا اولنوب التون علملر له عالی قبه لره تبدیل او (لنه)
اندن آستانهٔ سعادتدن امر عالی یازلوب تاریخ
مزبورده مصر بکلربکیسی اولان سنان پاشا
یسر الله لما یشاء خذمت شریفه لرینه وصول

بولنجق بلا تأخیر خصوص مزبوره لازم ومهم
اولان آلات واسبابلرن تهیئه وتدارك ایدوب
وخذمت معهوده نك کما ینبغی عهده سندن کلمه (لر)
رأی رزینی وعقل متینی صاحبی امین نصب ایدوب
امانت ودیانت وسعی کفایت اوزره خذمته مبا
شرت ایلیه اندن مزبور سنان پاشا یسر الله لما
یشاء امر مصردن احمد نام امیر کبیری امین
تعیین ایدوب آستانهٔ سعادته عرض ایدوب پس
دردولتدن امر شریف وارد اولدیکه مذکور احمد
بیك حرم محترمه واروب مباشرت خذمت ایلیه
وبندر جدّه نك سنجاغی دخی مزبوره صدقه
بیورلوب انواع دعایله تشریف بیوردیلر
اسباب سفر تدارکن ایدوب مصردن چقدی طریق
بحره متوجه اولدی وبندر جده یه واصل
اولوب طقوز یوز یتمش طقوز تاریخنك اواخرنده

مكّهٔ معظمه‌یه واصل اولدی وجناب سلطنتدن
وارد اولان امر همایونده شیخ الحرم ناظر بلد اللهی
الحرام شیخ الاسلام سیّد حسن الحسینی حضرتلری
داخی مباشر وناظر تعیین بیورمشلر ایدی انلرک معر
فتلری وموفقیتیله دیوان عالی چاوشلرندن محمّد
نام استادکار مهندس ومعمار طقوز یوز سکسان
ربیع الاوّلینک اواسطنده هدم بنای عتیق
وتسویهٔ عرصهٔ عمارت جدیده شروع ایلدیلر
بر مدت خدمت مذکوره‌یه ملازمت ایدوب
مسجد حرامک جانب شرقیسندن باب علیدن باب
السلامه کلنجه وجه ارضه پاک ایدوب وضع اساس
مهیا قلندقدنصکره سنهٔ مزبوره جمازی
الاولی سنک التنجی کونی سادات علما واشراف
کبرا وقضاة وامرا واغنیا وفقرا ومشایخ وصلحا
بو خیر عظیمک ابتدای بنیادنده حاضر اولوب صدق

صفابرله

صفا برله دعا وثنالر قلندی بعون الله تعالی
وغایته اساس بنایی وضع ایلدیلر اول زمانده که
مسجد شریفک جمیع جانبنده رواقلری اسلوب
واحد اوزره ایدی یعنی اطراف مسجد جمیعا مرمر
دیرکلی اوزره ایدی وچوبلر ایله صوندرمه دوشمشی
ایدی صکره فرمان سلطان فرد ورس مکان بویله
جریان ایتدیکه صوندرمه یرینه عالی قبّه‌لر
بنا اولنه کوردیلرکه بو هیئت اوزره بنا اولن
مرمر دیرکلر متحمل اولمز ویا الکثیر انلره تحمل اولنمغله
بنا استحکام بولمز وار دیلر حجر شمیسیدن دیرکلری
صاروطاشلردن زواج مرمر دیرکلک اثر وبر پایه بنا
ایدوب باشدن باشه حرم شریفک اطرافنی بو پایه‌له
دیرکلر وپایه‌لر ایدوب قبه‌لری بونلر اوزرینه
تحمیل ایلدیلر اما مسجد حرامدن ایکی جانبنکه
بر جانب شرقی وبر جانب شمالیدر ذکر اولنان منوال

اوزره كماله ايروب ومهمّ عمارت باب عمره نهايت
بولمجق عمر عزيزي غايته ايروب مرحوم ومغفور له
سلطان سليم حليم دار نعيم جوار رحمت ربّ الرّحيمه
انتقال ايدوب كلوبنك خيري مكّهٔ معظّمه يه واصل
اولدي رحمه الله تعالى وطاب ثراه واعلا درجاته
في الدّار الآخرة واكرم مثواه وقتا كيم روح پاك
مقدّس مرحوم سلطان سليم خان ثاني مفارقت
ملك فاني قلوب متمكّن فنادن عرفات بقايه انتقال
ايلدي وبو محنت خانهٔ ابتلادن عشرتاباد ابدي
ومربع سراي سرمديده درجاتنه اعتلا قلدي وديدهٔ
دل مشاهده مضمون كريمهٔ يوم لا ينفع مال
ولا بنون • الا من اتى الله بقلب سليم
شرفيله مشرّف اولوب كوش هوش خطاب مستطاب
يا ايّتها النّفس المطمئنّة ارجعي الى ربّك راضيةً
مرضيّةً فادخلي في عبادي وادخلي جنّتي • برله

مشتّق

مشتنق قلندي • وتاج وتخت سليماني ومسند
سلطنت وجهانباني جناب وراستار باب خاندان
دولت واقبالي روشن چراغ دودمان سعادت عزّو
اجلال كاسر اعناق الاكاسرة وقاصم ظهور
القياصرة المؤيّد بنصر الله العزيز القهّار بالسّلطنة
بيت اي كز مهيب خنجرش اندام آفتاب پيوسته
ميجهت چو دل بر قد و سمن • افكنده بحر
را غضبش لرزه بر وجود اورده ابر واكرمش آب
در دهن • سلطان صاحب قران سعادت قرين
خاقان نصفت نشان معدلت آيين ظلّ الله في
الرّياض الرّأفة والمعدلة والامن والامان •
وضياء الخلق على الخلق بمزيد الفضل والعدل
والاحسان ملك تواضعت الملوك لهيبته
واطاعة الافلاك والادوار لمهابته •
ممزوجت لمحبّته وانت له الاشرار والاخيار

اولجوان بخت جهانكير وجهاندار عديم النظير
خادم الحرمين المحترمين ومخدوم السلاطين
البرين والبحرين سلطان الاسلام والمسلمين
امير المؤمنين سلطان مراد خان خلد الله
ظلال معدلته على كافة اهل الايمان بالامن
والامان حضرتلرينك جمال خورشيد مثالى
بوله نور وصفا وحسن وبها بولدى وسرير
سعادت واقبالى واريكهٔ عظمت واجلالى
اوزره يمن قدم همايون دوراى ربع مسكون
ايله نطع مفاخرت صالوب تاج وابتهاج حسن
وانى كوهر كرنمايهٔ كامرانى بوله زينت بولدى
فرمان قدر جريان شهرياري بويله جارى اولديكه
اعنى سابق الذكر احمد بيك اتمام بناء مسجد
حرامده سعى واقدام وجد واهتمام ايدوب غايت
احكام واستحكام اوزره تمامه يتشدوروب

پس امر عالى موجبنجه جهد وتمام واجتهاد
مالا كلام ايدوب اذ مرتده سرحد غايته رسانيده
قلديلر وطقوز يوز سكسان دورت سنه سنك
اواخرنده نزهته ناظر وراحت قلوب وصفاء
خاطر اولمق ميسر اولدى ودر ودیوار والواح
اشجار واحجارى نام شريف والقاب همايون
پادشاه ربع مسكون ايله مزين اولدى وطاق
ورواقى مثال مهتاب وضياء آفتاب التون
حللو ايله روشن قلنددى افاضل زمان واماثل
اعيان تمامته تاريخلر ديوب اطراف واكنافه
ارسال ايتديلر جمله دن نه مفيد ومختصرى بو تاريخدر خير مساجد الله دركه بيان حقيقة حال
واقع والمشهود بعض فضلاء دانمي جدده المسجد
الحرام مراد دام سلطانه وطال اوانه ديمشلردر
وبعضيلر بطريق التشراطالى اعمته عمراديو

بیورمشلودن • شروع ابتداء جدید طقوز یوز
سکسان ربیع الاولینك اون دوردنجی کونی
اولمشدر • بو داخی تجدید مسجد حرامدندر که • حرم
شریفك جانب جنوبیسنده خارجی حفر ایتدرمشلردر
تاکه بحر سیل واسع اوله • زیرا مرور اعوام وشهوردن
زمان ودهور ایله مسیل ممتلی اولوب • جانب مذکوره
اولان ابوابدن مسجده اوچ باید ایله دخول اولنوردی
بو مرتبه یه وارمشدی • وقدیم الزماندن معتاد
بو ایدیکه اون ییلده بر کره مسیل حفر ایدوب ترابن
اسافل مکه یه نقل ایدرلردی • بو دفعه اوتوز ییل
مرورندنصکره حفر اولندی وقبل الحفر سکساندن
اوچ جماذی الاولینك اونبجی کیجه سی لیلة الاربعه
ناکاه بر عظیم سیل کلدیکه مسجد حرامك ابوابندن
ایچرو قیلدی • ومطاف شریف طولوب صو اطراف
کعبه یه ایردی • داخی یوکسلوب حجر الاسود کوزنی

اولدی

اولدی • اندن کچوب عتبهء علیّه یه چقدی اندن باب
شریفك قفلنه قریب اولدی • حرم شریفده صو بر کون
بر کیجه طوبطلو اولوب طوردی • بر وقت نماز قلمغه
قابلیت اولمدی • اندن اعیان واشراف وخدام کعبه
ومطافدن کیم وارایسه اسفل مکه دن طریق سیلك
فتحنه مباشرت ایدوب • داخل بیت الله دن طینی
اخراج ایتدیلر • وبیت شریف غسل وتنظیف ایدوب
اندن مطاف شریف ومقام حنفی یی پاك ایدوب • اندن
جمیع اوساخی حرم شریفدن اخراج ایدوب صحن مسجده
تکوادخود ه طاشدوکدیلر • واطراف جوانبی اولقدر
قازدروب ایندردیلرکه دخول سیلدن امن حاصل
اولدی • ومن بعد شویله که ولی الامر سلطان الاسلام
والمسلمین شید الله سبحانه بیرکة قواعد
الملّة وارکان الدین حضرتلری قبلندن قانون وضع
اولنوب ایکی ییلده بر کره حفر وتوسیع وتنظیف مقرر

قلنه کلّی خرجدن خلاص میسّر اولوردی زیرا مکث
طویل ایله وادی امتلا بولوب سیلّر هجوم ایتدکجه
تکلیف عظیم لازم کلوردی مباشرت عمارت
مسجد حرام اولان مشار الیه احمد بیکدن مؤلف
کتاب نقلنجه مصالح ومهمات عمارته وقطع ارض
مسیله خاصّه مال پادشاهیدن یوز اون بیک
سکّه التون صرف اولنمشدر ومذکور جانب
مصردن تحمیل اولنان آلات واسباب ومسامر
واخشابدن غیریدر وقباب حرم شریفه وزره منصوب
اولان مطلّی علملردخی مبلغ مذکوردن خارجدر

اونبجی باب فی ذکر اساطین المسجد قبل التجدید

وبعده معلوم اوله که تجدید بنادن اوّل مسجد
حرامک جوانب اربعه سنده زیارتیندن غیری
دورت یوز التمش طقوز اسطوانه در وابوابنده یکرمی
بش اسطوانه وارایدی جمیعا جوانب وابواب اسطوانه‌لری

دورت یوز

دورت یوز طقسان التی عدد ایدی جانب شرقیده
سکسان سکز اسطوانه ایدی همان برسی توغله
وکوجله یاپلمش ایدی ماعداسی جمیعا مرمردن
ایدی وجانب شمالیده یوز دورت اسطوانه وارایدی
اون دوردی یونمه طاشدن ماعداسی جمیعا مرمر
دن ایدی وجانب جنوبیده یوز قرق اسطوانه وار
ایدی یکرمی بشی یونمه طاشدن ایدی ناصر
برقوق زماننده جانب مذکوری یاپدوغی
زمانده تاریخنده بنا اولنمشدر وزیاده ایتدوکی
جوانب اربعه سنده التمش التی اسطوانه وارایدی
حجر غشیمدن ایدی واوزدی کوجله صوانمش ایدی
اما صکره مرحوم ومغفور له سلطان سلیمان خان
دولتنده طقوز یوز قرق یدی سنه سنده حجره نکی
اولان خوشی کلدی بکه امر شریف وارد اولدیکه ممالک
عربک ابتداء فتحنده بنا اولنان قبه مقام حنفی هدم

اولنه دخی بونه بر مصنّع و مرتّب بنا اولنه ولنمانده
ملاحظه ایتدیکه مسجد شریفک اسباب و آلات
و اوانیسن حفظ ایچون ایکی محل بنا ایلیه کن
امور مذکوره انلرده محفوظ دوره لر ایسه دیلدوکی
کبی بنا ایدوب مرحوم سلطان فرد و بس مکانک
انتهاء زمانه دکین استعمال اولندی و زیادهٔ
باب ابراهیمدن رواق شرقیده اون ایدی اسطوانه
وار ایدی جملهسی یونمه طاشدن ایدی و جانب
شمالیده التی اسطوانه وار ایدی بو زیادهنک
جانب غربی اسطوانهسی خالی ایدی و سلطان غوری
کندو ایام دولتنده طقوز یوز اون ایدی سنهسی
حدودنده امراسندن خیربیک نام امیری ارسال
ایدوب مسجد حرامک لازم اولان عمارت و مرمتنی
کوردی و زیادهٔ باب ابراهیم اوستنه بر عالی و قصر
بنا ایدوب خارج مسجددن قصرک یانته بعض حجرات

ومساکن

و مساکن بنا ایدوب لازم اولان ادبخانه لر و مغسل
و مخزن ما کبی نه وار ایسه هپسی قلوب جمله سن جهات خیریه
وقف ایلدی و باب ابراهیمک داخلنده ایکی جانبنده
فوقانی و تحتانی حجره لر بنا ایدوب فقرا و صلحادن
بعض کمسنه یه ویردی و بونه زیادهٔ مذکوره دن
جانب یمانینده بر موضع ایتدیکه انده سبیل ماء
صحیح وار ایدی یغمور یاغدقجه طولاردی اندن
اخرجنولردی صحیح صحیح دیدکلری قیولردر که
ایچی محکم یاپوب هر جانبینی صواولی و یوقارودن
ایچنه صو صالورلر تمام صفا و برودت ویرور و
استعمال ایدرلردی ادعربده چوق اولور و قبل
التجدید مسجد حرامک داخلنده شرفاتی دورتیوز
ویدی عدد دخی نصف شرفه ایدی و خارج مسجدده
دیوار اوزرنده اللی ایکی عدد دخی نصف شرفه ایدی
اما بونلر ابواب مسجد اوزرینه متفرق ایدی بر قچ

برقپو اوزره ویرنج اول برقپو اوزره وضع
اولنمش ایدی ۰ وما بیننده بعض اولر ودباطلر
وارایدی ۰ مسجد حرام دیوارینه متصل بعض
مدرسه‌لر وار ایدیکه ۰ انلر اوزره شرفه بوغیدی
وشرفه دیدکلری شول قصرلر وقلعه‌لر اوزره
بنا اولنان بدنلردرکه ۰ زینت ایچون وقت
حاجتده انلر ایله احتجاب وستر ایچون بنا
اولنور ۰ وزیاده‌ء دار الندوه‌نك ایچروجانبنده
یتمش ایکی عدد شرفه‌سی وارایدی ۰ طشره جانبنده
شرفه یوغیدی ۰ زیرا اطرافنی احاطه ایلمشدی
وزیاده‌ء باب ابراهیمك داخی ایچ یوزنده اوچ
جانبنده قرقدر زیاده شرفه‌لری وارایدی ۰
اما ابواب مسجد حرام اون طقوز ایدی ۰ هربر
باب ایکی طاق بنا اولنمشدی ۰ شمدی الآن
اول وضع اوزره‌در ۰ وایکی طاق دیمک معنی

هرقپو

هرقپوکو بری کوزلری کبی ۰ بری بری ایکی کمرلو
بنا اولنمشدر ۰ واما اسمی بوردر مثلا باب السلام
دیو اکلور ۰ اما نظر اولنسه ایکی قپودر بری بری
یاننده اما ابواب مذکوره‌دن بو بینك اوزرینه
سلطان سلیمان خان مدرسه‌لرینی بنا ایدن بر
طاق داخی بنا ایدوب جمله طاقات ابواب مسجد
حرام اوتوز طقوز عدد اولمشدی ۰ بو مقامده کلنجه
مذکور اولان امور مسجد حرامك وضع قدیم اوزره
اولان اشیادرکه ۰ اکثری متغیر اولوب کیتمشدر ۰
اما بعد التجدید حاصل اولان هیئتك تفصیلی
بودرکه ذکر اولنور ۰ اولا اسطوانات رخام
مرمره دکلو اوچیوز اون بر عدد درکلودر ۰
وبو ذکر اولنان اسطوانه‌لرك التمش ایکی عددی ۰
جانب شرقیده دربیت اللهك قپوسنه قرشو
کلور ۰ وسکسان بر عددی جهت شامیه‌ده درکه

اما جانب شمالیده یولی والتمش دورت عدد جانب
غربیده در كه بو دیركلرك التی عددی حجر صوآن
دیدكلری طاشدندر وماعداسی مرمردندر و جهت
جنوبیه ده كه ایكی ركنی یمانیه قرشو كلور جانبدر
انده اوتوز اوج عدد اسطوانه واردر اون بیری
حجر صوآندن سایری مرمردن زیاده دار الندوه ده
اون بش اسطوانه واردر همان بریسی حجر صوآندندر
باب ابراهیمده التی عدد اسطوانه واردر جملهسی
مرمردر اشته مرمردن و صوآن طاشندن اولان اسطوانه
لر بونلردر اما شمسی دیدكلری صاد و طاشدن
اولان اسطوانهلرك جملهسی ایكیوز قرق دورت
عدد اسطوانهدر و بو اسطوانهلر پاره پاره یونمه
طاشلردن كیمی مسدس و كیمی مثمن شكل اوزره
بنا اولنمشدر كلوردر اشغهدن ثلث مقداری
یونغه صوآن طاشندندر یوقاروده ك بوینجه

یونغه

یونغه صاد و طاشندندر كه انجق شمسی دیرلر
پس بو اسلوب اوزره یونمه طاشدن دیركلردن
مسجد حرامك شرقیسنده اوتوز عدد اسطوانه
واردر و جانب غربیسنده اوتوز اسطوانه واردر
و جانب جنوبیسنده یتمش التی اسطوانه واردر
و اركان مسجد شریفده دورت اسطوانه واردر
زیاده دار الندوهنك اسطوانهلری اوتوز التی
اسطوانهدر و زیاده باب ابراهیمك اون سكزدر
اما مسجد حرام قبهلرینك عددی یوز اللی
عدد قبهدر جانب شرقیده یكرمی دورت قبه
واردر و جانب جنوبیده اوتوز التی قبه واردر
بر قبه داخی مناره خزوره جانبنده دكن مسجد
حرامده واردر اون التی قبه داخی زیاده
دار الندوهده واردر اون بش داخی زیاده
باب ابراهیمده واردر جملهٔ قباب بو مذكوردر

اولنلوردر اما عدد طواچن ایکیوز سکسان ایکیدر

معلوم اوله که طواچن طاقلرنك جمیعندن طاقچن

قتبچ جمله‌دامن وزنی اوزره درشول عجملر

تا ابد دیر کلوی نسنه در نتکیچه توادیرلر ایچنده

بعض نسنه بشوردلو حاصلی تا او شکلنده قبه

قسمندن بعض نسنه لو بنا اولنمشدر انلر نقل ایدر

در انی بیان ایدر معلوم اوله که جانب شرقیده وتوز

سکز عدد وجانب شامیده اللی طقوز عدد وجانب

غربیده قرق اوچ عدد وجانب جنوبیده التمش

دورت عدد ومأذنه باب السلام التنده ایکی

وباب السلام طرفنده داخی بر طاقچن واردر یکرمی

دورت طاقچن داخی زیاده دار الندوه ده واردر

وعدد مصلیات اللی التی در مصلب دیدکلری

مشاهده یه محتاج برنسنه در مصلیات مذکوره

نك اوچی شرق مسجد حرامده در وجهت شامیده یکرمی

ایکی

ایکی وطرف غربیده اون التی وسمت جنوبیده اون بشی

عدد در اما شرفات مسجدك جمله‌سی اوچیوز سکسان

عدد در جانب شرقیده یوز التمش ایکی عدد شرفه در

یکرمی یدیسی مرمردندر اوزرلرنده بریسی جمله‌سندن

طویلدر ویوز اوتوز بش عدد حجر شمسیه دندر وجانب

شامیده اوچیوز قرق بر عدد شرفه واردر ویتمش سکز

شرقیسی مرمردن اوچی طویلدر وسایر شرفاتی حجر شمسیه دندر

وجانب غربیده یوز دورت عدد در یکرمی ایکیسی

مرمردن وسایری شمسیه دندر زیاده دار الندوه ده

یوز طقسان بر عدد شرفه وزیاده باب ابراهیمده

یوز قرق التی عدد شرفه واردر بونلرك جمله‌سی

حجر شمسیه دندر اما ابواب مسجد حرام اون طقوز بابدر

جانب شرقیده دورت قپو اولمشدر اولکی قپو باب

السلام وباب بنی شیبه دیرلر بونك اوچ طاق

واردر بو بابك بناسی محکم اولمغین تجدید وتنمیقدن

حالی اوزره ابقا اولنمشدر • ایکنجی قپویه باب النبی
وباب جنایز دیرلر • ایکی طاق واردر واوزرنده یکرمی
دورت شرفه‌سی واردر • شرفاتدن غیری تجدید اولنما
مشدر • واوچنجی قپویه باب العباس دیرلر • انک اوچ
طاق واردر بو باب دخی باب الجنایزدر دیمکله معروفدر
ودردنجی قپویه باب علی دیرلر • وباب بنی هاشم
دخی دیرلر • بونک اوچ طاق واردر • واوزرنده یوز
اون بش عدد شرفاتی واردر • وجانب جنوبیده یدی
قپو واردر • اولکی قپویه باب بازار دیرلر • بونک
ایکی طاق واردر واوزرنده شرفه‌لری اون التی
عدددر • ایکنجی قپویه باب بغله دیرلر • بونک اوزرنده
شرفاتدن نسنه عمل اولنمامشدر • واوچنجی قپویه باب
صفا دیرلر • زیرا صفا جانبنه آچلور • باب بنی مخزوم
دیرلر • بونک بش طاق واوزرنده اون طقوز شرفاتی
واردر • ودردنجی قپویه باب اجیاد دیرلر ایکی طاق

واون

واون طقوز شرفه‌سی واردر • بشنجی قپویه باب مجاهدیه
دیرلر • باب الرحمه دخی دیرلر ایکی طاق یکرمی شرفه‌سی
واردر • والتنجی قپویه باب مدرسه دیرلر • مدرسهٔ
الشریف عجلاندن دیرلر • یکرمی شرفه‌سی واردر یدنجی
قپویه باب ام هانی دیرلر بغایت اسلوب خوب اوزره
بنا اولنمشدر • ایکی طاق واون اوچ شرفه‌سی واردر
وینه جانب غربیده اوچ قپو واردر • اولکیسی ایکی
طاقدر بوکا باب خوره دیرلر • بو بابدن اصلا نسنه
تجدید اولنمیوب حالی اوزره ابقا اولنمشدر • زیرا
احتیاجی یوغیدی • ایکنجی قپویه باب ابراهیم دیرلر
بونک احتیاجی اولمامغین ابقا اولنمشدر •
اوچنجی قپویه باب عمره دیرلر تنعیمدن عمره قلمق ایستینلر
اندن کیدوب کلورلر اول زمانده باب بنی سهم دیرلر
ایمش • ایکی طاق سکز شرفه‌سی واردر • وجانب شمالیده
بش قپو واردر • اولکی قپویه باب سده دیرلر • اولده

باب عمرو بن عاص دیرلر ایشبو طاق التی شرفه‌یی واردر
اوچنجی قپویه زیادهٔ دار الندوه‌ده جانب غربیده بر
طاقدر بو بابدن داخی سنه تجدید اولنامشدر • دو
دنجی قپو زیادهٔ مذکوره‌نك شمالیسنده اوچ طاقدر
شرفه‌سی یکرمی ایکی عدددر • بشنجی قپویه باب الدریبه
دیرلر منارهٔ باب السلام قربنده‌در • سلطان سلیمان
حضرتلرینك مدارس شریفه‌سی بنا اولندوغی زماننده
تجدید اولنمشدی • اما مسجد حرامك مناره‌لری الآن
یدی مناره‌در که اوقات خمسه‌ده اوزرلرنده اذان
اوقونور • اولکی مناره باب عمره‌ده‌در که خلفاء بنی
عباسدن ایکنجی خلیفه اولان ابو جعفر منصور دوا
نقی بنا ایدوب بعده زمان صاحب موصلك وزیری
عمارت ایتمشدر • فاکهی زماننده رئیس المؤذنین
بو مناره‌ده اذان باشلیوب سایر مناره‌لر بوكا اتباع
ایدرلردی • صکره تقی فاسی زماننده باب السلامدن

بشلنوب

بشلنوب سایری اتباع ایدر اولمشلردی • اما شمدی
اذانلر قبهٔ زمزمدن بشلنوب سایر مؤذنلر اوکا اتباع
ایدر اولمشلردر • ولکن رمضان کیجه‌لرنده تسحیر
وتمجید اوقندقده ینه باب السلامدن بشلنور •
منارهٔ مذکوره مرور زمانله اسکیوب تجدیده
محتاج اولمشدی • سلطان سلیمان خان دولتنده
طقوز اوتوز بر سنه‌سنده یره برابر هدم اولنوب
تکرار بنا اولنمشدر • ایکنجی مناره منارهٔ باب السلا
مدر • بنی عباسدن مهدی خلیفه بنا ایتمشدر •
خرابه مشرف اولیجق صکره دولت چراکسه‌ده ناصر
فرج بن برقوق زماننده تجدید اولندی • الآن
اول هیئت اوزره باقیدر • اوچنجی مناره منارهٔ باب
علی‌در بونی داخی مهدی عباسی بنا ایتمشدی •
و بر شرفه‌لو ایدی • اسکیوب ضعف بولیجق سلطان
سلیمان خان دولتنده هدم اولنوب حجر شمسی دیدکلری

طاشدن بنا ایدوب ایکی شرفه‌لو ایلدیلر دوردنجی
مناره منارهٔ حزوره‌در ایکی شرفه‌لیدر اول مهدی
عباسی بنا ایتمش صکره‌دن موصل حاکمی اشرف شعبان
تعمیر ایلدی ویدیوز یتمش بر تاریخنده یقلدی کسیه
ضرر ایلمدی تکرار یاپدیلر الآن اول حال اوزره
باقیدر بشنجی مناره منارهٔ باب زیاده‌در قدیمی
مناره‌در ایکی شرفه‌سی واردر اول معتضد خلیفه
بنا ایلمش صکره یقلدی ملک اشرف برسبای بنا ایلدی
آلتنجی مناره منارهٔ مدرسهٔ قیتبایدر رحمه الله تعالی
بو مناره‌نك ایکی شرفه‌سی واردر و بناسنده استاد
کلی صنعت خرج ایلمشدر یدنجی مناره منارهٔ سلطان
اعظم خاقان اکرم سلطان سلیمان خان علیه الرحمة
والغفران بنا ایتمشدر غایت علو و ارتفاع
اوزره حجر شمسیدن ایکی شرفه ایله بنا اولنمش بی مثل
و بی مانند مناره‌در طقوز یوز یتمش اوچ تاریخنده
تمام اولمشدی ذکر اولنان مناره یدی تاریخ کتابنده
طقوز یوز سکسان یدی سنه سیدر موره
و معمور و معمول بها اولان مناره‌لردر اما
اصحاب تواریخ بونلردن غیری بعض مناره‌لر دخی
ذکر ایتمشلردر ولکن الآن انلردن نام و نشان
ناپیدادر و کیملرك بناسی ایدکلری دخی نامعلوم
دیمشلر و مکهٔ مشرفه‌نك یوقارو جانبنده مسجد
دایر دینلر مسجد که رسول الله صلی الله علیه
وسلم فتح مکه کوننده اول مسجده داخل اولمشدر
انده دخی بر مناره قدیم واردر دیرسی یتمشدر
ایکی شرفه‌لو مناره ایمش رمضان کیجه‌لرنده اوزرنده
قندیل یاقرلر و اخشام اذانن اوقودلر تا کیم اول
مکان اهلی افطار زمانی اولدوغنی بلورلر و سحور
زمانندن صکره ینه قندیللری سوندیرورلر دیو
تقی فاسی ذکر ایدر که مکهٔ معظمه‌ده مسجد حرامدن

غیری موضعده مناره لی جوغیدی • وظیفه لو ومؤ
ذنلری وار ایدی • و انلری هرون الرشید بنا ایتمشدی
انلر ایله و غیریله شعاب مکه ده اللی مناره وار ایدی •
مرور زمان ایله جمله سی نابود و ناپدید اولوب کتدی •

خاتمة الکتاب فی ذکر المواضع المتبرکة

بمکه شرفها الله تعالی • جملهٔ اماکن شریفه دن
بعض بونلردر دکر • علماء متقدمین رحمة الله
علیهم اجمعین ∴ مواضع استجابت دعادر دیو
تصریح ایتمشلردر • دخی حسن بصری رحمه الله علیه
بیوردقلری اوزره مکة الله ده اون بش موضع وار
درکه • اورالرده بفضل الله دعا مستجاب اولور •
بریسی مطاف شریفدر • بری دخی ملتزم قوبیسیدر کو اتله
تجربه اولنمشدر • بری دخی میزاب شریفک التیدر • انده
طوردلر دعا ایدرلر • بری دخی داخل بیت الله دن •
بری دخی زمزم مبارک قویسیدن • بری دخی خلف مقامدر •

بری دخی

بری دخی صفا • بری دخی مروه دن • بری دخی سعی دن •
بری دخی عرفاتدن • بری دخی مزدلفه دن • بری دخی
منی دن • و جمره لر اتلدوغی یرلرده • داخی مقام
اجابت دعادندر • اوچ موضعده اتلور علماء حنفیه
رحمهم الله تعالی جمرهٔ اولی و جمرهٔ ثانیه ایلدوغی
یرلرده دعا ایچون وقوف ایلیه دیمشلردر
اما جمرهٔ ثالثه ده که اکا جمرهٔ عقبه دیرلر انده
وقوف ایتمیه دیرلر بوندن فهم اولنور که جمرهٔ
عقبه دن صکره دعا ایچون طورمق منقول اولمیه
یوخسه اوراده دعا ایتمیه دیمک دکلدر • زیرا
حسن بصری رحمه الله انده داخی دعا مستجابدر
اولکیلر کبی دیو بیورمشدر • ابو سهیل نیشا
بوری رحمه الله باب نبی صلی الله علیه وسلم که
شمدی اکا باب الحریرین و باب القفص داخی
دیرلر دعا مستجاب اولان مواضعدندر دیو

بیوردمشلردر • وباب صفا وباب سلام داخی ایله در
دیمشلر • قاضی مجد الدین فیروزابادی فضل منی ده
تألیف ایتدوکی کتابنده نقاش مفسّردن نقل ایدوب
دیمشدرکه • ثبیر طاغندن مسجد کبشده داخی دعا
مستجابدر • وبعض کمسنه‌لر مسجد حنیف داخی انلر
دندر دیدی • بعضلر مسجد نحری داخی زیاده قلدی
وبو مسجد الآن موجوددر • اما خرابه یوز طوتمشدر
عمّر الله من عمّره حجة الوداعده رسول الله صلی الله
علیه وسلم اول موضعده کندی مبارک الیله التمش
اوچ دوه قربان ایلمشدر • اندن صکره حضرت علی
کرّم الله وجهه حضرتلرینه امر ایدوب یوز دوه
تمام اولنجه بقیه‌سن علی رضی الله عنه بوغزلمشدر
وابن جوزی رحمه الله علیه مسجد بیعت وداخی
غار مرسلات مواضع استجابتدندر نقاش رحمه الله
علیه ایدر • ام المؤمنین خدیجه‌نک رضی الله عنها اوی

دخی

دخی دعاء مستجابدندر دیمشلر • حضرت فاطمه رضی الله
عنها انده طوغمشلردر • مبارک مقام شریفدر • حضرت
خدیجه‌نک جمیع اولاد کرامی انده طوغمشلردر • و
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری مکه
دن هجرت ایدنجه انده ساکن اولمشلردر • صکره دن
عقیل ابن ابی طالب تصرف ایلدی • صکره دن معاویه
اندن صاتون الوب مسجد ایلدی • مرمت وعمارته
محتاج اولدقجه مصر ویمن پادشاهلری معمور
ایدرلردی • صکره دن سلطان فردوس مکان سلطان
سلیمان خان رحمة الله علیه تعمیرینه امر ایلدی •
طقوز یوز اوتوز بش تاریخنده ینه معمور ایدوب
اوزرینه عالی قبه یاپدیلر • شمدی هر جمعه کونی
نمازدن صکره ایکندیه وارنجه دک دویشلر جمع اولوب
ذکر الله ایدرلر • وبنز ثلث کیجه‌لرنده یتسودن صکره
صباحه دکین ذکر الله ایدرلر • وخلق کلور زیارت

ایدرلر وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم دنیایه کلدکی
موضع شریفده دخی دعا مستجابدر مکه مشرفه ده معروف
ومشهور زیارتکاه در یاننده بر مسجد شریف
یاپلمشدر هر دوشنبه کیجه سی جمعیت ایدوب
ذکر الله ایدرلر وهر یل مولد آیی کلدکده اون ایکنجی
کیجه سنده اخشام نمازندن صکره جمیع فقها واعیان
مکه ناظر الحرم یاننده جمع اولوب شمعلر ومشعللر
وفانوسلر کتوروب مسجد حرامده سوق اللیله جقرلر
اورادن بوکتوروب واژدحامله رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتنک طوغدوغی موضعه واردلر اوده
برکمسنه خطابت ایدوب پادشاه اسلام ایدالله
سلطنته حضرتنه دعالر وثنالر ایدوب اندن ینه
دونرلر ینه مسجد حرامه کلورلر اورته یرلرنده مقام
شافعینک اردنده صف صف اوتوردلر ورئیس
مؤذنین قالقوب پادشاه عالمپناه حضرتلرینه

دعا ایلر خلق آمین دیرلر دعا تمام اولدقدن صکره
ناظر الحرم ورئیس الفراشین خلعتلر کیرلر اندن صکره
اذان اوقنور یتسو نمازین قلوب جقرلر طاغلورلر
هر یل بویله بر عظیم جمعیت اولور اطراف ونواحیدن
وبادیه نشین عربلردن نجه حد وبی قیاس کمسنه
جمع اولور بو مقوله جمعیتلر رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینک تعظیملرینی متضمندر
ایدنلر مثاب ومأجور اولدقلرنده شک وشبهه
یوقدر ولکن وقوع ملاهیدن حذر اتمک کرکدر
وعبادت صیام وقیامله بغایت اکرام واحترام لا
زمدر بعض علما رحمهم الله تعالی اثنین کونی
زوال وقتنده رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنک دنیایه کلدوکی یرده دعا مستجابدر دیو
بیورمشلردر وام المؤمنین خدیجه رضی الله عنها
حضرتنک اونده جمعه کیجه سی دعا اتمک کرک

مستجابدر باذن الله دیمشلردر. محب طبری رحمه الله
علیه مکه شهرنده مسجد حرامدن صکره افضل مواضع
دار خدیجه در رضی الله عنها دیو بیورمشدر. زیرا
فخر عالم صلی الله علیه وسلم نیجه روزکار انده ساکن
اولمشلردر. ونیجه کره جبرائیل علیه السلام انده
نزول ایدوب وحی کتورمشدر. وحضرت فاطمه
رضی الله عنها اوراده دنیایه کلمشلردر. زیرا دخی
دار خیزران دیدکلری موضع مکه‌ده اولدر دیمشلردر.
زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم انده چوق زمان
طوروب قریش قومنک اشراسندن کزلو خلقی اسلامه
دعوت ایلردی. بعض علما رحمهم الله تعالی بوراده
دعاء اخشام ایله یاتسو اراسنده اتمک کرکدر دیو
بیورمشلردر. بوراده مختبی دیرلر بر قبه واردر. رسول
الله صلی الله علیه وسلم کفاردن انده کزلنوردی.
اول قبه یاننده دعا ایدرلر. وخلق اوراده کلوب زیارت

ایدرلر

ایدرلر. حضرت عمر رضی الله عنه ایمانه کلنجه رسول
الله صلی الله علیه وسلم کندو بر ایمان کتورنلر ایله
کزلوجه بش وقت نمازی اوراده ادا ایدرلر ایدی.
حضرت عمر رضی الله عنه ایمانه کلدکدن صکره آشکاره
قلنمغه باشلدی. دار خیزران دیدکلری اول مختبی
قبه‌سنک اطرافنده اولان اولردر. هرون الرشیدک
والده‌سی خیزران خاتون حجه کلدوکی زمانده صاتون
المشدی. صکره الدن اله کچدی. آخر الامر شمدی سلطان
سلاطین عالم شاهنشاه اعظم واکرم سلطان مراد خان
بن سلطان سلیم خان خلد الله خلافته حضرتلرینک
ملک شریفیدر. وجمله مواضع استجابتک بری دخی
جبل ثوردر. بونده اویله وقتی دعا ایدرلر. بری
دخی مسجد بیعتدر. بو بر مسجد شریفدر که منی یرکیدن
کیمسنه‌نک صول قولنه کلور. حدّ منی اولان عقبیه
بر اوق آتیم یرده‌در. موضع مزبوره انصار قومندن

يتمشدر نكسنه حضرت عباس رضي الله عنه حضورنده
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتنه كلوب بيعت
ايتمشلردر **وقتاكيم** واقع اولدي اذبت العقبة
ادلو بر شيطان ندا ايدوب يا قريش جماعتلري
اوس وخزرج قبيله لري محمد ايله بيعت ايدرلركه
انكا نصرت ايده لر ديدي اندن انصار قومي قلجلري
قبضه سنه ياپشوب والله رسول الله يولنه عرب
وعجمله قتال ايده روز كيم كورسه كلسون ديديلر
حق جل وعلا رسول الله بركاتيله مسلمانلري اول
شيطانك شرندن حفظ ايلدي بو فتنه ظهور
ايتمدي اندن صكره فخر عالم صلى الله عليه وسلم
حضرتنه اجازت اولوب چقديلر ابو بكر صديق
رضي الله عنه حضرتيله مدينه يه كتديلر ومسجد
متكي ديرلر بر موضع اجابت داخي وار ديدي اما
مرور ايامله اثري قالميوب كتمشدر نقاش مفسر

[illegible]

رحمه الله مناسك الجديده ذكر اولنان مواضع متبركه ده
نه زمانلرده دعا اولنمق كرك ديو تعيين بيورمشلردر
خلف مقامده ميزاب شريف التنده سحر وقتنده وركن
يماني قاتنده فجر وقتنده كرك فجرك فرقي بودركه سحر
ديو صباحدن مقدم تجه شول قره كولق زماننده ديرلركه
انده صايم اولان طعام يمك جايزدر واول طعامه سحور
ديرلر وفجر صباح نمازي وقتدر وحجر الاسود
يانده نصف نهارده دعا ايتمك كرك وملتزمده
نصف الليلده ايتمك كرك وزمزمده غروب شمس
وقتنده ايلمك كرك بيت الله شرفها الله ايچنده
وقت زوالده وصفا ومروه اوزرلرنده ايكندي
زماننده منى ده ايك بدر اولدوغي كيجه نصف الليلده
ومزدلفه ده كون طوغركن وعرفاتده زوالده وموقفده
كون بتدوغي زمانده دعا ايتمك كرك بو يله تعيين
بيورمشلردر وجبل ابي قبيس اوزرنده دعا مستجابدر

دیمشلر عاد قومندن بر طائفه استسقا ایچون مکه یه
کلدکلری زمانده انلر جبل اوستنه چقوب دعا ایدوك
دیلمشدی هر کناهکار که توبه ایچون اول جبل مبارکه
اوزرینه چقوب دعا ایلیه حق تعالی دعاسن مستجاب
ایلر دیمشلردر بر روایتده حضرت آدم علیه السلامك
قبر شریفی جبل مذکورده در وحوا وشیت
علیهما السلامك قبرلری دخی انده در دیرلر
ذهبی رحمه الله بر تاریخنده بیوردی که آدم علیه السلام
دنیادن کتدکده یرینه اوغلی شیت علیه السلام
خلیفه قلدی وشیت علیه السلام طقوز یوز یل
عمر سوروب آخر وفات ایلدی اتاسی آدم واناسی حوا
یانلرنده جبل ابی قبیسده دفن اولندی ووهب بن
منبه ذکر ایلدیکه جبل ابی قبیسده آدم ایچون قبر قزب
انده قومشلر ایدی واول موضعه غار کنز دیرلردی
صکره حضرت نوح علیه السلام کلوب اورادن جسد

شریفی

شریفی چقوردی بر تابوت ایچنه قویدی دخی تابوت
سفینه نك ایچنه الدی وطوفان چکلوب کتدکدن
صکره یرینه قویدی دیمشلر بوندن غیری روایت
دخی واردر وجبل مذکورك علا سنده بر صهریج
واردر خلق واردقلری دخی زیادت ایدرلر زمان
قدیمده اوراده بر قلعه وار ایمش نام ونشان قلمامش
صهریج اول زماندن قالمشدر دیرلر عوام الناس بویله
زعم ایدرلرکه بر کمسنه جمعه ایرتسی جبل ابی قبیسه اوزرینه
چقوب انده ناشتی ایمکه کتدیلر دیرلر تقی فاسی اول جبلکه
حق تعالی وجه ارضه اوزرینه وضع ایتمشدر اول جبل
ابی قبیسدر دیمشدر جمله مواضع استجابتدن بری
دخی رباط موقف دیدکلری موضعدر که انده فقرا
وغربا اهل مغرب ساکن اولورلر بعض اهل الله دن
منقولدر که اکثر اوراده کلوب دعا ایدرلردی بونده
دعا مستجابدر دیو بیوردلردی وجهی بودر که اول

فقرا مسکنی اهل الله دن خالی دکلدر بعض جاننده
اکسك اولمز قبر شریفنده دعا اولنسه انلرك آیرو بنیز
حق تعالی اجابت ایدر بری داخی مقابر معلادر که انده
واقع اولان مزاراتدر بری قبر ام المؤمنین خدیجة
الکبری در رضی الله عنها شعب بنی هاشمده بر محلدر
اول زمانده تحته دن بر تابوت وار ایدی خلق وارور
موضع مذکورده انی زیارت ایدرلر ایدی صکره سلطان
سلیمان خان دولتنده اوزرینه بر عالی قبه یاپدیلر
و تابوت مذکوره کسوهٔ فاخره ایله اورتوب بر تربه
دار تعیین اولندی خزاین صدقات سلطانیه دن
وظیفه اجری قلندی الآن اول حال اوزره در بری
داخی قبر حضرت فضیل ابن عیاض و قبر امام عبد
الکریم هوازن قشیریدر رحمهما الله تعالی ایکیسی
بر موضعده یاتورلر یانلرنده اولیاء کباردن چوق
کمسنه مدفوندر بری داخی قبر سفیان بن عیینه در

بری داخی قبر ابی الحسن الشوبلی در رضی الله عنه شیخ
الخلیل مالکی اوراده دعا مستجابدر دیمشلردر و قبور
سماسرة الخیر داخی مواضع استجابتدر بری داخی قبر
دلاصی در جبل مذکور قربنده واقع اولمشدر و مواضع
شریفه دن بری داخی تربهٔ شیخ علاء الدین نقشبندیدر
مذکور شیخ تصوفده معتبر کتابلر تصنیف ایتمشدر
بریسی مثنوی مولوی مقابله سنده بر منظوم کتاب
شریفدر خمسهٔ متحیره دیو تسمیه ایتمشدر و ذکر
اولنان مواضع استجابت اولیاء کرام قدس الله تعالی
اسرارهم تجربه و تعیینلرله ثابت اولمش امکنهٔ متبرکه
درده مکهٔ معظمه یه وارن کمسنه لر مواضع مذکوره
دن غفلت جایز دکلدر و بیز مکة الله ده بعض مواضع
وارد ذکر مزارات متبرکه دندر زیارتلری فضیلت
عظمی در بری امیر المؤمنین حضرت علی بن ابی طالب
رضی الله عنه و کرم وجهه طوغدقلری یردر اوراده

بو مسجده داخی وارده نماز قلوب دعا دیلی لر شمدی بو
زلمشدر امیدر که بر صاحب خیر عمارت ایلیه بری ده
مولد شریف حضرت حمزه در رضی الله عنه اسفل مکه ده
بازار دیدکلری موضعه متصل یرده در بری داخی جبل
نوبی دیدکلری طاغک اوزرنده بر موضعدر که مولد
امیر المؤمنین عمر بن الخطابدر رضی الله عنه سیر
وتفرج ایچون خلق چقرلر اوراده ز مکه مشرفه یه نظر
ایدرلر بعض محض زیارت قصد ایله چقرلر بعض علمادن
منقولدر که هر یل ربیع الاولک اون دردنجی کیجه سی
اصحابله اوراده چقوب زیارت ایدرکیمش شمدیکی زمانده
داخی اول رسم باقیدر بعض فقرا داخی لیله مذبوره ده
هر یل جمع اولوب چقرلر زیارت ایدرلر بری داخی باب
المعلاه قربنده بر یرده جعفر بن ابی طالب رضی الله عنه
مولد شریفیدر دیلو اولداخی زیارت اولنور رسول الله
صلی الله علیه وسلم اوراده دخول ایتمشلردر دیو نقل

ایدرلر

ایدرلر بری داخی زقاق موقفده بر موضع وارد در وانده
بر مسجد شریف وارد در حضرت ابو بکر صدیقک دکانی
اوراده ایدی دیرلر بعضلر اوی اوراده ایدی دیمشلر
صاحبی عمر بن علی برسول غسانی بنا ایتمشدر
موضع مذکوره قریب بر دیوار وارد در انده بر طاشی
وارد در خلق زیارت ایدوب استلام ایدرلر اصلی
بودر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتی اول
طاشک یاننه اوغرادقچه فخر عالم حضرتنه سلام ویرر
دی دیرلر بر حجر میادکه در تقی قاپیسی اکر مذکور حجرک
اول حضرتنه سویلدوکی ثابت ایسه شویله ظن ایدر
دیم که حدیث شریفده مذکور اولان اول طاش اوله زیرا
فخر عالم صلی الله علیه وسلم بیورمشلردر که بن مکه ده
بر طاشی بلوردیم که بکا سلام ویرر دی دیمشلردر
و حجر مذکوره قریب بر دیوارده بر حجر داخی وارد در
اوتر بری بر مقدار چقوردر رسول الله صلی الله

عليه وسلم حضرتِ اكثرطيا نوب ايكي مبارك دوسكلرينك
يري اندە قالمشدر ديو نقل ايدرلر • حقيقة حالنه ايدو
كيني الله اعلمدر • و زيادت اولنجق مواضع متبركەدن
بري دخي حضرت عباس رضي الله عنه اويدر الآن رباط
اولمشدر فقرا ساكن اولورلر • بري دخي جبل قعيقعان
جانبنده بر موضعدر دكە مسعيد الجنيد ديرلر • سعد الدينك
اسفراييني بو رمشدر دكە • موضع مذكور جنيد بغدادي
ايله ابراهيم ادهم رضي الله عنهما حضرتلرينك عبادتكاه
لري ايدي • والله اعلم مكة الله ده واقع اولان جبال
مشهوره ومتبركەدركە ذكر اولنور • جملەدن بريسي
حراطاغيدر رسول الله صلى الله عليه وسلم
نبوّت ايله مبعوث اولمدين زمان جاهليتده خلق
ايدرلردي • ابوطالب عمّ رسول الله صلى الله عليه وسلم
اني شعرده ذكر ايتمشدر • انك برابري دخي جبل الثوردر
زيرا مظهر انوار نبوّتدر • فخر كائنات عليه افضل الصلوات

لنه چوق عبادت واقامت ايتمشلر ايدي • يوقاروسنده
بر مناره واردر اول حضرتك عبادتكاهي ايدي •
واوزرنده بر صحيح نج دخي واردر • يغمور ياغدقجه طولار
بر خوب موضع شريفدر • وامام سهيل روض الانف دلو
كتابنده ذكر ايلوكه • قريش قومي رسول الله صلى الله
عليه وسلم حضرتني قتل ايتمك ايچون ارشد ددقلري
زمانده ثبير طاغنك اوستنده ايدي • ثبيردن بس
اوآن كلديكه • يا رسول الله بنم اوزرمدن اشغه بوي
قورقارم كه سني قتل ايدەلر دخي اندن اوتوردي بكه
حق تعالى عذاب ايليه ديدي • حراطاغندن يا رسول
الله بكه كل ديو برا وان كلدي • جبال مباركەدن بري
دخي جبل ثوردر • جبل حرادن بيوك ومكەيه اندن
بعيددر • ثور بر مناتك اسميله مسمّيدر • ذيل انده
ساكن اولوردي ثابت اولمشدركه • رسول الله صلى الله
عليه وسلم ابو بكر صديق ايله رضي الله عنه ايكيسي اول

طاغه واروب مشركلردن كزلنمشلردر بحر عميق اولو
كتابده روايت ايلركه. ابو بكر صديق رضي الله عنه
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتيله وقتا كيم
مكه دن چقوب غار ثور جانبنه متوجه اولوب كيدر
لردي. ابو بكر كاه حضرتك اوكنجه كچردي كاه اردنجه
قلوردي. كاه صاغنه وكاه صولنه كچردي. رسول الله
صلى الله عليه وسلم بو حالتي كوريجك نيلرسن يا ابا بكر
ديو بيوردي. ابو بكر ايتدي يا رسول الله كاه ايلروكي
كوزتمك خاطرمه كلور ايلرو كيدرم كاه اردمزده
بزي يوقليوكسنه كلورمي اوله ديو فكر ايدرم كيرو
قلورم وكاه يول قنده كيدر داني كوزتمك استرين
صاغ وصوله كچرم ديو جواب ويردي. رسول الله
صلى الله عليه وسلم لَا بَأسَ عَلَيكَ اِنَّ اللهَ مَعَنَا
ديو بيوردي. ورسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتي يالين آيق كتمكدن قدم شريفلري مقدار

ازرده اوليجق حضرت ابى بكر ارقه سنه الوب غاره
وارنجه كتوردي. ويره ايندردكي زمانده اول حضرت
ديلديكه غارك ايچنه كيره ابو بكر قومدي جايزكه
ايچروده بر موذي حيوان اوله ديو مقدم كندي
كيروب تتبع ايتدي. فخر عالم صلى الله عليه وسلم
ايچرو كيردي. اول كيجه ياتديلر صباح اوليجق
ابو بكر رضي الله غارك بر جانبنده يارق كوردي.
جايزكه بوندن بر موذي چقه رسول الله حضرتنه
انجده ده ديو كندي قدمني اوياغك اوزرينه طوتدي.
اندن حق سبحانه وتعالى عنكبوته امر ايلدي. عنكبوت
كلوب غارك قپوسنه آغ اوردي. ودخي فرمان
الهي بوله بر اغج بتدي. وبر جفت وحشي كوكرجين
كلديلر يوه ياپديلر ويمرطه لديلر. اندن قريش قومي
بونلري اديورق غار قپوسنه كلديلر كوزلرن
علقمه ديرلر ادلرنده بر كافر وارايدي اول ايتدي

اشته ایزی بو رایه کلوب نهایت بولدی بوندن صکره
بلمزم کوکه‌می چقدی یوغسه یره‌می کیردی دیدی
ایچلرندن بری ایتدی غارک ایچنه کیره‌لم دیدی
امیه بن خلف دیدکلری ملعونکه ابوجهل لعین
اقرانی وامثالیلرندن بر خبیثدر اول ایتدی غار ایچنده
نه مصلحتکز وار قپوسنی کورمزمیسز محمد طوغمزدن
اول اوزنده او رمجکلر یووه یاپمشدی دیدی اندن کندی
اوتوردی غار قپوسنده تبول ایتدی حتی ملعونک
بولی ایچرو آقدی چاق حضرتک اوکنه دکین واردی
اودادن رسول الله صلی الله علیه وسلم قتل عنکبوتدن
نهی بیوردی انکیچون او رمجکی اولدرمزلر صحیح بخاری
ومسلمده وارد اولمشدرکه ابوبکر صدیق رضی الله عنه
غاردن اقدام مشرکینه نظر ایدردم حال بوکه انلر
باشلرمز اوزنده ایدیلر فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتنه یا رسول الله اکر ایاقلری آلتنه نظر ایده‌لردی

بزی کوررلردی دیدم بیوردیلرکه یا ابابکر ما
ظنک باثنین الله ثالثهما دیرلر یعنی نه صوردسن
اول ایکی کمسنه‌یه که اوچنجیلری الله اوله دیو
دیلر ابوبکر صدیق رضی الله عنه یا رسول الله بنی
اولدوردلرسه بن امتکدن بر کمسنه‌یم اما سکا
ضرر یتشورسه امت هلاک اولوردیر ایدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم لا تحزن ان الله
معنا دیو بیوردیلردی اندن مشرکین لعنهم الله
بولمیوب دوندیلر کتدی صحیح بخاریده ثابت
اولمشدرکه اوچ کیجه غارده یاتدیلر بو مقرردر
اما بعض روایتده وارد اولمشدرکه ابوبکر صدیق
رضی الله عنه اون کون زیاده غارده اکلندک
ثمر بریدن غیری طعامز یوغیدی دیو بیور
مشلردر بر بیدکلری اراک اغاجی یدکلری
درکه اندن مسواک ایدرلر انک بر نوعی یمشی اولور

انی بولوب اکل ایدرلر ایمش • حدیث هجرتده وارد
اولمشدرکه حضرت ابو بکر صدیق رضی الله عنه اوغلی
عبد الله حضرتنه بیورمش ایدیکه • هر کون مکه ده
مشرکلردن نه خبر ایشیدرسه کله اخشام غارده
خبر ویره • وکندی معتقی عامر بن فهیره بیورمش
ایدیکه قیونلرینی کوندزین اوتلده اخشام اولیجق
کله غار اوزرنده اخشامیله واسما بنت ابی بکر
رضی الله عنهما کاهی کیجه ایله کلوب طعام کتورردی
دیمشلر • وعبد الله اتاسی بیوردیغی اوزره قریشک
اخبارلرینی کتوردی • وعامرده اخی ابو بکرک قیو
نلرینی کیجه غار یاننه کتوروب • سودین صا
غی ویردی • عبد الله مکیه کتدوکجه زمانده عامر
اردنجه قیون سوروب عبد اللهک ایزینی اورترر
دی • تورلو یرلرده کفار آدم ایزنی کوروب
حالی طویلمسون دیو بویله ایدردی • اوچ کون

یچوب

یچوب خلق غیری عالمه دوشدکلرندن صکره کندولر
یول کوسترمک ایچون استیجار ایتدکلری کمسنه کلوب
غاردن چقدیلر مدینه یه متوجه اولدیلر • نتهکیم
تفصیلی کتب سیرده مذکوردر بهجت النفوس آدلو
کتابده مذکوردرکه بر کمسنه واریدی • مال ومنالی
چوق ایدی • وبکت اوغللری واریدی • برکون •
مصیبت ایردی • نه مالی قالدی ونه اوغللری قالدی
امّا بو کشیده هیچ آثار حزن واضطرابدن نسنه مشاهده
اولنمدی • صبر ایدوب طوردی برکون سؤال ایدوب
بو قدر مال ومنالک الکدن چقدی • وبکت اوغللر
مصیبتن کوردک نیچه سنده غم وغصه یوقدر عجب
آدم اولورسن دیدیلر • اول کشی ایتدی اشدوب
طود دیو روایت اولنمشدرکه بر کمسنه ثور طاغنده
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتنک دخول
ایتدوکی مغاره یه کیرسه هرکیز دنیا مصیبتلرینه

غم چکمیه بنده واردم کیردم اول زماندن برو اصلا
محزون اولمدم دیدی • کتاب مذکورک صاحبی جمانی ایدی •
غار مذکورده بو خاصیت حق تعالی حضرتنکدر • ثانی
اثنین اذ هما فی الغار • اذ یقول لصاحبه لا تحزن
ان الله معنا قول شریفنک تأثیرندندر • والله اعلم
غار مذکور دیار مکه ده معروف ومشهوردر •
خلق واروب زیارت ایدرلر • وایچنه کیررلر
ایکی قپوسی واردر • بیوک قپوسندن کیردلرانی
جبرائیل علیه السلام قنادیله آچدی دیرلر • بر
طرجق قپوسی داخی وار دربعض کمسنه اندن کیررلر •
اما اندن دخول مشکلدر اسلوبن بلمین کیره مز
وعوام الناس ایچنده مشهوردرکه • اندن کیره مین
اتاسی اوغلی کلدر • جبال مبارکه بری داخی ثبیر
طاغیدر عرفاته کیدن کمسنه نک صول جانبنده
منی ده بر طاغدر • انده دعا مستجابدر دیرلر •

حضرت

حضرت اسماعیل علیه السلامه فدا ایچون کلن قوچ
اول طاغدن ایتمشدر • ورسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتنه نبوت کلمزدن اول انده بر مغاره ده عبادت
ایلردی • واکا مغارة الفتح دیرلر • حضرت عائشه
رضی الله عنها انک قوندینده اعتکاف ایتمشدر • اول
موضع شریف شمدی صحراء عائشه دیمکله معروفدر •
سمتی معلومدر • اما صحری قنقی سید دکسه بلمز
انس بن مالک رضی الله عنه روایتنده رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتندن مرویدر که قرآن
عظیمده فلما تجلی ربه للجبل بیوردیغی اوزره
حق تعالی جبل طوره تجلی ایلدی • داخی جبل پاره پاره
اولدی اوچ پاره سی مکه یه واوچ پاره سی مدینه یه
دوشدی • مکة الله ده دوشنلر حرا وثور وثبیر
طاغلری اولدی • مدینه یه دوشنلر احد وورقان
ورضوی طاغلری اولدی • یوبیوره مشلردر • بر جبل

مبارکه داخی سبیر طاغنه قرشو بر طاغدرکه جانبنده
مسجد خیف واردر • وجبل مذکورده بر مغاره
واردرکه • غار المرسلات دیرلر • سورهٔ والمرسلات
انده نازل اولمشدر • وانده بر طاش درکه فخر عالم صلی
الله علیه وسلم حضرتنك مبارك باشلری یری
واردر اصلی بودرکه اول طاغك اتکنده بر طاش
واردر یردن مرتفع طاشدر • التنه ظلی دوشر
برکون اول حضرت صلی الله علیه وسلم انك التنده
اوتوردی • داخی اول مبارك باشی اول طاشه
طوقندی • طاش خمیر کبی اولوب یومشدی • مبارك
باشی ایچنه باتدی ویری شویله قالدی • شمدی
خلق واردلر زیارت ایدرلر • وباشلرین انره صو
قرلر • بو امید ایله که حق تعالی رحمتیله باشلرین
جهنم اتشنه یقمیه محب طبری کتاب قرینده
ذکر ایدرکه • ابن مسعود رضی الله عنهما بیورمشلر •

بركون

برکون رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتیله
منی ده بر غار ایچنده اوتوردقلر اوراده والمرسلات
سورهسی نازل اولدی • بندخی سورهٔ رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتنك مبارك اغزندن الوردم بو
حالده ایکن ناکاه بر یلان اوزرمزه صچرادی • رسول الله
صلی الله علیه وسلم قتل ایدك دیو فرمان ایتدی •
بزده اولدرهلم دیو هجوم ایتدك کیمز کبی قچدی قورتلدی •
فخر عالم صلی الله علیه وسلم حق تعالی سزی انك شرندن
صقلادوغی کبی انی سزك شرکوزدن صقلدی دیو بیورد
دیلر • حدیث شریف امام بخاری اخراج ایتمشلردر •
تقی فاسی نقل ایدرکه • شیخ محی الدین فیروزآبادی •
رحمه الله علیه غار مذکوره بر جماعتله کیروب •
والمرسلات سورهسن قرائت ایلمش همان بر یلان
اوزرلرینه چقه کلمش اولدورهلم دیو هجوم ایتدکلری
کبی • قاچمش قورتلمش غریب اتفاقدرکه قصهٔ سابقهیه

موافق واقع اولمشدر بو مبارك طاغ داخی جبل خندمه
در اول جبل ابی قبیس اردنده در اوزرنده بیتمش
پیغامبرمزك اثر شریفی واردر اول دیارده یغمور انلرك
برکاتیله نازل اولوردیمشلر اما مساجد مأثوره میا
ذکرندن بعض موجوددر وبعض ناپیدا اولوب کتمشدر
اول ناپدید اولنلرك ذکرنده فایده اولمامغین تعرض
جایز کلدی اما الآن آثاری موجود اولنلردن برسی
مسجد اجابت دیدکلریدر منی یه کیدنك صولتنه
کلور ثنیهٔ اذاخر دیدکلری موضعه قریب یرده در
یقلمشدر اما بو طاشنده اتنه مسجد الاجابه دیو
قانلمشدر ایکی کره عمارت اولنوب ینه یقلمشدر
اطرافنده عربلر بیوت بنا ایتمشلر وانده جمع اولوب
نماز قلورلر اما اوقات بنا اولنمغه محتاجدر بر
مسجد داخی اعالی مکه ده واردرکه انکا مسجد الجن
دیرلر حجون طاغنك مقابله سنده در ازرقی

ایدرکه

ایدرکه انکا اهل مکه مسجد الحرس دیرلر زیرا حارسلر
کیجه کیجه انده جمع اولورلر وینه اول خلق دیدکلری
کبی اول بر موضعدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
ابن مسعود ایچون جزی چزمشدرکه اول کیجه
طائفهٔ جن کلوب رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتندن قرآن استماع ایلیوب اول حضرتله بیعت
ایلدیلر قطب الدین ایدر ظن ایدریم که اول مسجد
فرهادیه دیدکلری موضعك تحتنده اولان مسجددر
ایکیسی مابیننده برانجه یول کچر بری داخی مسجد
رایتدرکه سابقا مناره سی مناسبتیله ذکر اولنمشدر
بری داخی مدعاده میل ایمن قریبنده اولان مسجددر
رسول الله صلی الله علیه وسلم انده اخشام نمازین قلمشدر
دیرلر بری داخی اسفل مکه ده ابو بکر صدیق رضی الله عنه
حضرتنه منسوب اولن مسجد شریفدر مدینه یه هجرت
ایتدکلری زمانده رسول الله حضرتیله اورادن رکوب

ایتدیلر حتی یونقل اولنور خلق زیارت ایدوب انده ذکر الله
ایدرلر بر یرده داخی تنعیم اوزرنده یمین قبلیه کلور
یرده بر مسجد در مساجد عائشه دیمکله معروفدر
اول زمانده مسجد حلیلجه دیرلر ایدی زیرا اوراده بر شجر
قدیم وار ایدی ظن اولنور که رسول الله صلی الله
علیه وسلم عائشه حضرتلرینی برادریله عمره قلمغیچون
ارسال ایتدوکی موضعدر حرم شریف میللرندن
بعیدیردر شمدی یقلوب اثر بناسی قالمامشدر
اما بر عمارت ایدجک موضع شریفدر حالا منهدم
اولدوغیچون خلق نفس مسجدی ترک ایدوب
اوراده بعض موضعک اطرافنه طاشلر دیزوب
مسجد ایدرلر یقلدوغی زمانده ینه بر بنی داخی ایدرلر
بو حال اوزره در بر نیجه یرده بو اسلوب اوزره مصلی
ایتمشلردر انکچون مساجد عائشه دینلور وموضع
مذکورده بر صحریج عظیم وقدیم وار دریغو لر باغدی

قلعه

طولار ومعمرلر اندن آبدست اولورلر وزیر معظم
سنان پاشا یسر الله لما یشاء حضرتلری مکة الله
اوغرایوب عمره قلدوغی زمانده صحریج مذکور خالی
ایدی معمرلر آبدست صوینی مواضع بعیده دن یو
کلنوب کتوردلر ایو شده دلر ایدی واوراده بر قلیش
زیر خاکده قالمش بر قیو بولدیلر امر ایله یکندن بو دقیوندن
طپراغی چقروب پاک ایدیلر واوردان عمره قلنان موضعه
کلنجه صو یولی یاپدیلر و بر آبکشی تعیین ایتدیلر که
قیودن صو چکوب یولنه دوکر شمدی بفضل الله
اندک همتیله اول حال اوزره در معمرلر وسایر
ابناء سبیل اول صودن توضی وشرب ایدرلر واب
انعام نه ایسه سقایت ایدوب صاحب خیره دعا ایدرلر
ولکن کثرتیله وار ایچجق ینه مضایقه مقرردر بر
کشنک چکدوکی صو نه قدر اولا که وفا ایده امید
درکه صاحب خیره دخی زیاده اعتنا بیوره لر که وسعت

حاصل اوله بعون الله تعالى چون بغايت جفوت
خالق الانام مدبر الليالى والايام سلسلهٔ جريان
كلام حد اتمام يتشمك روزى قلنديغى لايق وسزا
وار اولدركه جام انجام وكاشى اختتام دعاء دولت
پادشاه وخاقان اسلام مسكين ختام اوله اعنى
پادشاه پاك دين شاهنشاه روى زمين ملاذ العا
لمين ظهير الانام ونصير الاسلام والمسلمين
خادم حوزة الدين وماحى آثار الكفرة والملحدين
سلطان العالم خليفة الله الاعظم صاحب السيف
والقلم مولى ملوك العرب والعجم خدايگان زمين
وزمان وفرمانفرماى اقاليم وجهان السلطان
ابن السلطان السلطان مراد خان ابن السلطان
سليم خان ابن السلطان سليمان شاه بهادرخان صاحب
قران نصر الله عزائمه وامضى فى رؤس الاعداء صوارمه
اللهم ادمه على سرير الخلافة محفوظا بيمينك عن

كل آفة

كل آفة واقمه فى مقام المعدلة والنصفة وآمنا
بحرم حرمتك وحمى حمايتك عن جميع المخافة اللهم
ابد مآثره وايد عساكره وارفع الوية امرائه وسدد
آراء وزرائه خصوصا منهم الامير الكبير والحبر
الخطير ناظم مصالح العالم مدبر امور الممالك
بصائب الرأى ورفق القلم الصاحب الاعظم
الاعدل الاكرم وارث مناصب الاسلاف
ببث الايادى وبذل النعم سلطان الوزراء
فى المشرقين باسط اجنحة العدل والانصاف
على الخافقين الوزير الاعظم الاعلا والمشير
الافخم المعلا محمد باشا متعه الله حياتا ومعاشا
لازال امينا السلطنة العظمى ويمينا للخلافة
الكبرى اللهم خلد الاسلام بدوام دولته
وشيد شريعة سيد الانام بقيام عزته وصولته
ملحوظا بنظر عنايتك ومحفوظا بحرم حمايتك

والحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام
علي خير خلقه محمد سيد الانبياء والمرسلين
وعلى آله واصحابه الطيبين الطاهرين
وعلى من تبعهم باحسان
الي يوم الدين تم بعنا يت
المعين

قیمت
۱۵۰